

កំណត់ផ្លូវដ្ឋាន ក្រៅប្រទេសលេខ ៣១

**ការណែនាំអំពីគំរោង
របបសម្ព័ន្ធដ្ឋានដ្ឋានមានផ្ទៃក្រាលបីដុប
លើបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ត្រូពិក និងជាន់ត្រូពិក**

មជ្ឈមណ្ឌលក្រៅប្រទេស

មន្ទីរពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវ និងដឹកជញ្ជូន Crowthorne, Berkshire ចក្រភពអង់គ្លេស

Old Wokingham Road
 Crowthorne
 Berkshire
 RG45 6AU

Overseas Development Administration
 94 Victoria Street
 London
 SW1E 5JL

កំណត់ផ្លូវដ្ឋានគ្រោងប្រទេសលេខ ៣១

(បោះពុម្ពផ្សាយលើកទី បួន)

ការណែនាំអំពីគំរោងរបបសម្ព័ន្ធផ្លូវដ្ឋានគ្រោង បីខួប នៅបណ្តាប្រទេស ក្នុងតំបន់ត្រូពិក និងខាងត្រូពិក

ប្រធានបទសំខាន់ : ផ្លូវថ្នល់
 អត្ថបទ : វិស្វកម្មកំរាលផ្លូវថ្នល់
 ចំណងជើងគំរោង : ការសើរើ និង ពង្រីកបន្ថែមនូវកំណត់ផ្លូវថ្នល់លេខ ៣១
 លេខយោងគំរោង : R5611

ឯកសារនេះជាលទ្ធផលពីគំរោងស្រាវជ្រាវ ដែលបានផ្តល់មូលនិធិដោយ ODA ដែលបានអនុវត្តសំរាប់ជាប្រយោជន៍ដល់ប្រទេស
 កំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។

រក្សាសិទ្ធិក្រោយ ១៩៩៣ ។ ទស្សនៈដែលបានបញ្ចេញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ មិនចាំបាច់ជាទស្សនៈរបស់ផ្នែករដ្ឋបាលអភិវឌ្ឍន៍
 ក្រៅប្រទេស ឬនាយកដ្ឋានដឹកជញ្ជូនទេ ។

បទឧទ្ទិស

កំណត់នេះត្រូវបានផ្អែកជាសំខាន់ទៅលើការស្រាវជ្រាវ ដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងប្រទេសទូទាំងពិភពលោកដោយមជ្ឈមណ្ឌលក្រៅប្រទេស (នាយកកម្មវិធីលោកបណ្ឌិត J Rolt) ជំនួសមុខអោយរដ្ឋបាលផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ។ ការស្រាវជ្រាវត្រូវបានអនុវត្តធ្វើជាមួយនិងសហសេរីកសកម្មនៃអាជ្ញាធរផ្លូវចំក្នុងប្រទេសជាច្រើន ហើយជំនួយ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ របស់ពួកគេផ្តល់ជាសារៈសំខាន់បំផុតចំពោះជោគជ័យនៃការងារនេះ ។ ក្រុមគំរោង TRL ទទួលខុសត្រូវចំពោះជំពូកសំខាន់ៗ មានលោក J Rolt, H R Smith, T Toole ហើយនិង C R Jones ។

វិភាគទានសរសេររបស់មន្ត្រីត្រូវបានផ្តល់ដោយលោក D Newill, C J Lawrance, C J Gourley ហើយនិងលោក R Robinson (នៅពេលនេះជាទីប្រឹក្សាឯកជន) ។ ជំពូកទី៧គឺផ្អែកលើឯកសារដើមផ្តល់ដោយលោក HE Bofinger ពីមុនជាសមាជិកនៃមជ្ឈមណ្ឌលក្រៅប្រទេស និង បច្ចុប្បន្នជាដៃគូរបស់ Roughton និង Partners ។ នៅទីណាដែលចាំបាច់ ការប្រើប្រាស់ឯកសារបោះពុម្ពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលក្រៅប្រទេសផ្សេង ទៀតដែលរៀបរៀងដោយអ្នកនិពន្ធផ្សេងទៀតត្រូវបានធ្វើផងដែរ ។ សេចក្តីព្រៀងកំណត់នេះត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញ ដោយអ្នកជំនាញការមកពីផ្នែកវិស្វកម្មនៃ ODA វិទ្យាស្ថាន និង ក្រុមហ៊ុនប្រឹក្សា ហើយនិង វិភាគទានដ៏ធំធេងរបស់គេ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយកត្តព្យាបាលបំផុត ។

កំណត់ផ្លូវច្នៃប្រឌិត

កំណត់ផ្លូវច្នៃប្រឌិតក្រៅប្រទេសត្រូវបានរៀបចំជាចំបង សំរាប់អាជ្ញាធរផ្លូវច្នៃប្រឌិតនិងដឹកជញ្ជូនក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលទទួលជំនួយបច្ចេកទេសពីរដ្ឋាភិបាលអង់គ្លេស ។ ចំនួនឯកសារដែលមានកំណត់អាចរកបានសំរាប់អង្គការផ្សេងៗ និងសំរាប់អ្នកទាំងឡាយណាដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ខាងផ្លូវច្នៃប្រឌិតក្រៅប្រទេស ។ ការសាកសួរព័ត៌មានត្រូវធ្វើទៅកាន់ :

Transport Research Laboratory
Crowthorne, Berkshire RG45 6AU
©Crown Copyright 1993

សេចក្តីដកស្រង់ដោយមានកំរិតចេញពីអត្ថបទនេះ អាចធ្វើបានក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលការផ្តល់ដំណឹងពីប្រភពត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ ។ ចំពោះការបោះពុម្ព ច្រើនច្បាប់ឡើងវិញសូមសរសេរទៅកាន់អាស័យដ្ឋានខាងលើ ។

អារម្ភកថា

កំណត់ផ្លូវថ្នល់លេខ ៣១ បានបោះពុម្ពផ្សាយលើកទីមួយក្នុងឆ្នាំ ១៩៦២ និងកែសំរួលឡើងវិញក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៦ និង ១៩៧៧ ដើម្បីទទួលយកនូវការវិវឌ្ឍន៍ផ្នែកយល់ដឹងរបស់យើង លើការប្រព្រឹត្តរបស់សំភារៈគំរោងផ្លូវថ្នល់ និង អន្តរកម្មរបស់វាក្នុងសមាសភាគកំរាល ។ ភាគច្រើននៃការវិវឌ្ឍន៍នេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយវិស្វករនិងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រធ្វើការនៅក្នុងធាតុអាកាសមិនក្តៅមិនត្រជាក់ ប៉ុន្តែបរិមាណនៃការស្រាវជ្រាវទាំងគោលការណ៍សំខាន់និងទាំងការអនុវត្តត្រូវបានជាប់ដៃដើម្បីយកលំនាំតាម និង អភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹងដើម្បីវាអាចប្រើប្រាស់បានដោយសេចក្តីទុកចិត្តក្នុងតំបន់ត្រូពិក និងជាប់ត្រូពិក ជាទីដែលជាវិញ្ញាណមានការខុសគ្នាខ្លាំង ។ បន្ថែមលើភាពខុសគ្នាដែលទាក់ទងជាមួយនឹងធាតុអាកាស ហើយនឹងប្រភេទសំភារៈ បញ្ជាក់កើតមានឡើងផងដែរ នៅក្នុងប្រទេសខ្លះពីការផ្ទុកយានជំនិះដែលមិនអាចត្រួតពិនិត្យបាន និងការថែទាំដែលមិនអាចទុកចិត្តបាន ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ កំរិតបច្ចេកវិទ្យាដែលអាចរកបានសំរាប់សាងសង់ និង ការថែទាំអាចនៅមានកំរិតទាប ។

ទាំងអស់នេះ បង្ហាញអោយឃើញ នូវការប្រឹងប្រែងតែមួយគត់ចំពោះវិស្វករផ្លូវធំ ។ ការបោះពុម្ពកំណត់ផ្លូវថ្នល់លើកនេះបានគូសបង្ហាញអំពីបទពិសោធន៍របស់ TRL និងបណ្តាអង្គការសហការក្នុងប្រទេសត្រូពិក និង ជាប់ត្រូពិកជាង ៣០ ។ ភាគច្រើននៃបទពិសោធន៍ទាំងនេះត្រូវបានមកពីការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវនិងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ ជំនួសមុខអោយរដ្ឋាបាលផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសជាមួយនឹងគំរោងបន្ថែមសំរាប់ភ្នាក់ងារជំនួយផ្សេងៗទៀត ។ ការបោះពុម្ពនេះបានពង្រីកនូវ គំរោងទាំងឡាយពីការបោះពុម្ពលើកមុនដើម្បីផ្តល់សេវាកម្មចាប់ពី ៣០ឆ្នាំ សមមូលនឹងភ្លោងិយាមយាន ហើយនិងពិចារណា លើការប្រែប្រួលក្នុងលក្ខណសម្បត្តិសំភារៈនិងត្រួតពិនិត្យការកសាង ភាពមិនច្បាស់ក្នុងការព្យាករណ៍ចរាចរ ឥទ្ធិពលនៃធាតុអាកាស និងបន្ទុកភ្លោងិយាធូន់ៗ និងភាពប្រែប្រួលនៃស្ថិតិទាំងមូលនៅក្នុងការប្រតិបត្តិរបស់ផ្លូវថ្នល់ ។ លំនាំនៃរចនាសម្ព័ន្ធ ត្រូវបានធ្វើអោយពិស្តារ ហើយជំពូក យ និយាយអំពីប្រភេទសំភារៈខុសៗគ្នា ត្រូវបានពង្រីកដើម្បីផ្តល់អោយនូវការនៃលំនាំអិត យ៉ាងច្រើនលើការបញ្ជាក់លក្ខណៈ និងបច្ចេកទេស ។ យ៉ាងណាក៏ដោយវានឹងមានស្ថានភាព និងលក្ខខណ្ឌដែលមិនបានរៀបរាប់នៅក្នុងកំណត់នេះហើយវានឹងមានឧទាហរណ៍ ជាច្រើនដែលចំណេះដឹងក្នុងស្រុកអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីចំរាញ់ និងធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវអនុសាសន៍ ទាំងឡាយនោះ ។ តាមពិតតួនាទីនៃចំណេះដឹងផ្នែកវិស្វកម្មក្នុងស្រុកនិងការវិនិច្ឆ័យរបស់វិស្វករមានបទពិសោធន៍ មិនត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណទាបពេកនោះទេ ហើយជានិច្ចកាលត្រូវការបង្កើតបានជាផ្នែកសំខាន់នៃដំណើរការគំរោង ។

កំណត់នេះត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងការឆ្លើយតប ទៅនឹងតំរូវការដែលបន្តកើតមានពីវិស្វករពាសពេញពិភពលោក ហើយខ្ញុំជឿជាក់ថាការបោះពុម្ពនេះនឹងពិតជាពេញនិយមរបស់អ្នកប្រតិបត្តិ ដូចអ្នកមុនៗដែរ ។

John Hodges
ប្រធានទីប្រឹក្សាវិស្វកម្ម
រដ្ឋាបាលផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស

មាតិកា

		៤.១.៥. ការបង្កប់តួផ្លូវទឹក	១៥
១. សេចក្តីផ្តើម	១	៤.១.៦. ការត្រួតពិនិត្យនៅការដ្ឋាន	១៧
១.១. លក្ខណៈទូទៅ	១	៤.២. ផ្នែកដែលកាត់យកចេញ	១៧
១.២. កំហូចគុណភាពផ្លូវ	១	៤.២.១. ស្ថេរភាពជើងទេរ	១៧
១.៣. ការពិចារណា ទៅលើកត្តាសេដ្ឋកិច្ច	១	៤.២.២. ការវាស់ស្ទង់	១៧
១.៤. អនុភាពនៃធាតុអាកាស	២	៤.២.៣. គំរោងបង្អង់និងការសាងសង់	១៧
១.៥. ភាពប្រែប្រួលក្នុងលក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈ និងការប្រតិបត្តិផ្លូវថ្នល់	២	៥. ប្រឡាយបង្ហូរ និងចិញ្ចឹមថ្នល់	១៩
១.៦. ភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងការព្យាករណ៍ចរាចរ	២	៥.១. ប្រព័ន្ធប្រឡាយបង្ហូរ	១៩
១.៧. មូលដ្ឋានសំរាប់សៀវភៅធ្វើគំរោងបង្អង់	២	៥.២. ពំនុះកាត់ទទឹងកំរាល	១៩
១.៨. ដំណើរការធ្វើគំរោងបង្អង់	៣	៥.៣. ប្រឡាយបង្ហូរតាមស្រទាប់	១៩
២. ចរាចរ	៥	៥.៤. សំភារៈចិញ្ចឹមថ្នល់	១៩
២.១. អាយុកាលរបស់គំរោងបង្អង់	៥	៦. សំភារៈកំរាលគ្មានគ្រឿងភ្ជាប់	២១
២.២. ការប៉ាន់ប្រមាណលំហូរចរាចរ	៥	៦.១. សំភារៈកំរាលគ្រឹះថ្នល់	២១
២.២.១. ទិន្នន័យគោលនៃលំហូរចរាចរ	៥	៦.១.១. ថ្នល់បំបែក	២១
២.២.២. ការព្យាករណ៍ចរាចរ	៦	៦.១.២. សំភារៈជាគ្រាប់កើតឡើងពីធម្មជាតិ២៣	២១
២.៣. បន្ទុកភ្លៀសជំនិះ	៧	៦.២. បាតគ្រឹះថ្នល់ (GS)	២៥
២.៣.១. ភាពស្មើគ្នា នៃភ្លៀស	៧	៦.២.១. សមត្ថភាពទ្រ	២៥
២.៣.២. ការអង្កេតបន្ទុកភ្លៀស	៧	៦.២.២. ការប្រើជាខឿនបន្ទុកកំរាលសំនង់	២៥
២.៣.៣. ការកំណត់ចំនួនភ្លៀសដែលមាន និយាមស្មើគ្នា និងដែលមានចំនួនកើន ឡើងសរុប	៨	៦.២.៣. បាតគ្រឹះថ្នល់ ធ្វើជាស្រទាប់ចំរោះ ឬ ស្រទាប់សំរាប់ខ័ណ្ឌដាច់ដោយឡែក	២៥
២.៤. ភាពត្រឹមត្រូវ	៩	៦.៣. ការជ្រើសយកសំភារៈបាតស្រទាប់ កំរាលថ្នល់ និងស្រទាប់គំរប់ (GC)	២៦
៣. ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់		៧. សំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង ដោយកំបោរ និង ស៊ីម៉ង់	២៧
៣.១. ការប៉ាន់ប្រមាណ ចំណុះសំណើមក្នុង ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់	១០	៧.១. សេចក្តីផ្តើម	
៣.២. ការកំណត់ភាពរឹងមាំស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់	១១	៧.២. ដំណើរការធ្វើអោយមានលំនឹង	២៧
៤. តួផ្លូវលើក និងផ្នែកដែលកាត់ចេញ	១៤	៧.៣. ការជ្រើសយកប្រភេទប្រព្រឹត្តិកម្ម	២៨
៤.១. តួផ្លូវលើក	១៤	៧.៤. ការធ្វើអោយមានលំនឹង ដោយស៊ីម៉ង់	២៩
៤.១.១. សេចក្តីផ្តើម និងការវាស់ស្ទង់	១៤	៧.៤.១. ការជ្រើសយកចំណុះស៊ីម៉ង់	២៩
៤.១.២. សំភារៈ	១៤	៧.៤.២. ការរៀបចំល្បាយគំរូ	២៩
៤.១.៣. គំរោងបង្អង់	១៥	៧.៥. ការធ្វើអោយមានលំនឹងដោយកំបោរ	៣០
៤.១.៤. ការសាងសង់លើដីសង្កត់អោយណែនបាន	១៥		

៧.៥.១. លក្ខណៈសំខាន់ៗដែលធ្វើអោយមាន ៣០ សំនឹងដោយកំបោរ	
៧.៥.២. ប្រភេទកំបោរ	៣០
៧.៥.៣. ការជ្រើសយកចំណុះកំបោរ	៣០
៧.៦. ប៊ូហ្សូឡង់ (Pozzolans)	៣០
៧.៧. ការសាងសង់	៣១
៧.៧.១. វិធីសាស្ត្រទូទៅ	៣១
៧.៧.២. ការត្រួតពិនិត្យភាពរួមស្អិត និង ស្នាមប្រេះជះត្រឡប់មកវិញ	៣២
៧.៧.៣. ចំហេះធូលី	៣២
៧.៨. ការត្រួតពិនិត្យគុណភាព	៣៣
៨. សំខាន់ៗភ្ជាប់ដោយបីទូម	៣៤
៨.១. សមាសភាគនៃល្បាយលាយ	៣៤
៨.២. ផ្ទៃក្រាលបីទូម	៣៤
៨.៣. ប្រភេទល្បាយលាយទុកមុនក្នុងការ ប្រើធម្មតា	៣៥
៨.៣.១. បេតុងអាស្វាល់	៣៥
៨.៣.២. ម៉ាកាដាំបីទូម	៣៨
៨.៣.៣. អាស្វាល់កិន	៣៨
៨.៣.៤. ផ្ទៃក្រាលអំពីបីទូមអាចប្រែ ប្រួលបាន	៣៨
៨.៣.៥. គំរោងដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ	៣៨
៨.៤. គ្រឹះផ្តល់អំពីបីទូម	៤០
៨.៤.១. ប្រភេទល្បាយលាយសំខាន់ៗ	៤០
៨.៤.២. ល្បាយលាយខ្សាច់ និងបីទូម	៤២
៨.៥. ការផលិត និង ការសាងសង់	៤២
៩. ប្រព្រឹត្តិកម្មលើផ្ទៃ	៤៤
៩.១. ស្រទាប់លាបដំបូង និងការលាបបន្តិ	៤៤
៩.២. ការក្រាលផ្ទៃ	៤៤
៩.២.១. ការក្រាលផ្ទៃមួយជាន់និងពីរជាន់	៤៤
៩.២.២. ប្រភេទផ្ទៃ	៤៤
៩.២.៣. ចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ	៤៥
៩.២.៤. ផ្ទៃគ្រាប់ល្អិត	៤៥

៩.២.៥. គ្រឿងភ្ជាប់	៤៦
៩.៣. ល្បាយពាក់កណ្តាលរាវ	៤៦
១០. សៀវភៅរាយនាមរចនាសម្ព័ន្ធ	៥០
១១. ឯកសារយោង	៦១
១២. ប្រវត្តិសៀវភៅ	៦៤
បរិសិដ្ឋ ក និយាមអង់គ្លេសដែលអាចអនុវត្តបាន	៦៥
បរិសិដ្ឋ ខ ការប៉ាន់ប្រមាណចំណុះសំណើម ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់សំរាប់លក្ខខ័ណ្ឌប្រភេទ ១	៦៧
បរិសិដ្ឋ គ TRL ឧបករណ៍វាយទំលុះដោយ ប្រើកោណឌីណាមិច	៦៨
បរិសិដ្ឋ ឃ គំរោងដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ	៧២
១. សេចក្តីផ្តើម	៧២
២. ការបង្កាប់តាមរបៀបម៉ាកសាល់ពន្យា	៧២
៣. ការបង្កាប់ពន្យាដោយជើងដីវត្ត្រំ	៧២
៣.១. ទំរង់ការគំរោងនៅមន្ទីរពិសោធន៍	៧២
៣.២. ការផ្ទេរគំរោងនៅមន្ទីរពិសោធន៍ទៅ ជាការសាកល្បងបង្កាប់	៧៣
៤. បញ្ហាអាចកើតមានជាមួយទំរង់ការសាក ល្បងនេះ	៧៣
បរិសិដ្ឋ ង ការសាកល្បងប្រើដងស្នង់វាយទម្លុះ	៧៤
១. ការពិពណ៌នាទូទៅ	៧៤
២. វិធីប្រតិបត្តិការ	៧៤

បង្កើនសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម ដើម្បីជួយដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងជ្រុងជុំ

១. សេចក្តីផ្តើម

១.១. លក្ខណៈទូទៅ

កំណត់ផ្លូវថ្នល់នេះអោយអនុសាសន៍ សំរាប់គំរោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចក្រាល បីទម្រង់ក្នុងអាកាសធាតុត្រូពិក និងជាប់ត្រូពិក ។ វាត្រូវបានដោះស្រាយលើវិស្វកម្មផ្លូវថ្នល់ ទទួលបានបន្តគំរោងបង្កើន និង សំណង់កំរាលផ្លូវថ្នល់ និង មានលក្ខណៈសមស្រប សំរាប់ផ្លូវដែលតំរូវដីកសាងរហូតដល់ ៣០លាន ក្លោយឆ្នាំដែលមាននិយាម សមមូលកើនឡើងបន្តិចម្តងៗ នៅក្នុងទិសដៅមួយ ។ គំរោងបង្កើននៃការពង្រឹង ស្រទាប់គ្របពិលើពុំបានរៀបរាប់ជាគំរោងផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវគ្រួស ឬផ្លូវបេតុង ។ ថ្វីបើ កំណត់នេះ មានលក្ខណៈសមស្របសំរាប់គ្រោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចដែលអាច ប្រែប្រួលបាននៅតំបន់ទីក្រុង មានតំរូវការពិសេសខ្លះរបស់ផ្លូវក្នុងក្រុងដូចជា ការពិចារណាអំពីឃើងចិញ្ចើមថ្នល់ប្រឡាយដោះទឹកនៅក្រោមដី ការធននិង ការពារអីល ។ល។ មិនត្រូវបានរៀបរាប់ទេ ។

ចំពោះគំរោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចនៃផ្លូវដែលមានចរាចរច្រើនអនុសាសន៍ នៃ កំណត់នេះអាចត្រូវបានបំពេញបង្កើនដោយអនុសាសន៍ដែល បានផ្តល់នៅក្នុង មគ្គុទ្ទេសក៍សំរាប់គំរោងបង្កើន ក្រាលបីទម្រង់ក្នុង ចក្រភពអង់គ្លេស (Powell et al (1984)) ឬនៃ វាប្រហែលតំរូវនូវទំងន់ខ្លះនៃការក្រិតតាមខ្នាត ឬក៏ការកែតំរូវ ដើម្បីពិចារណា លើលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗដែលអាចជួបប្រទះនៅក្នុង តំបន់ត្រូពិក ។

១.២. អំបូរមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច

គោលបំណងគំរោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ច គឺដើម្បីកំណត់ព្រំដែននូវ សំពាចរដែលបង្ក ឡើងដោយចរាចរក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់អោយ ស្ថិតក្នុងកំរិតសុវត្ថិភាព ដែលក្នុងនោះការខូចទ្រង់ទ្រាយរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់មានកំរិតតិចតួច ហើយដែលនៅក្នុងពេល ជាមួយគ្នានោះ ធានាបានថាស្រទាប់កំរាលផ្តល់ខ្លួនឯង មិនត្រូវបានខូចខុសគុណភាពដល់កំរិតធ្ងន់ធ្ងរក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់ ។ តាម លក្ខណៈធម្មជាតិ សំភារៈដែលប្រើសំរាប់សាងសង់ វាមិនអាចធ្វើបានឡើយ ដើម្បីធ្វើគំរោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចដែលមួយដែលមិនអោយខូចគុណភាព តាមរបៀប មួយចំនួន ជាមួយនិងពេលវេលា ហើយនិងចរាចរ ហេតុនេះទិសដៅនៃគំរោង បង្កើនសេដ្ឋកិច្ច គឺដើម្បីកំណត់កំរិតសំពាចរកំរាលផ្លូវដោយការវាស់វែងចំនុច សំខាន់ៗទៅលើគុណភាពបើកបរ ជំរៅស្នាមខ្ទង់តាមកង់ឡាន និងស្នាមប្រេះ ដើម្បីកំណត់តម្លៃទុកជាមុន ។ ជាទូទៅតម្លៃទុកនោះ ត្រូវបានដាក់ដើម្បី អោយប្រព្រឹត្តិកម្មកែបំបាត់សមស្របនៅចុងបញ្ចប់រយៈពេលគ្រោង គឺជាការ ពង្រឹងស្រទាប់គ្របពិលើនៃផ្ទៃខ្លះ ឬនៃ វាមិនចាំបាច់ផងទេ ហើយជា គោលការណ៍ផ្លូវថ្នល់អាចគ្រោងធ្វើរហូតដល់ស្ថានភាព ចុងក្រោយបង្អស់ ដែលក្នុងពេលនោះ ការស្តារឡើងវិញជាធំដុំ ឬក៏ការកសាងឡើងវិញទាំងអស់ គឺជាការចាំបាច់ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយការវាយតម្លៃប្រព្រឹត្តិកម្មកែបំបាត់ ដ៏សមស្រប សំរាប់ផ្លូវថ្នល់ដែលត្រូវខូចគុណភាព លើសពីកំរិតជាក់លាក់ណា មួយនោះ គឺជាកិច្ចការលំបាក ។ ក្នុងវិធីសាស្ត្រលើកគ្រោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ច គេសន្មតថា ការថែទាំជាប្រចាំ និង រយៈពេលខ្លីអោយបានគ្រប់គ្រាន់ត្រូវបានអនុវត្ត ធ្វើក្នុងអំឡុងពេលនៃគំរោងបង្កើនផ្លូវថ្នល់ ហើយ និងនៅទីបញ្ចប់នៃរយៈពេល មានកំរិតទាបត្រូវបានកើតឡើង ។ កំរិតអាចទទួលបាននៃស្ថានភាពផ្ទៃ ជាធម្មតាត្រូវបានផ្អែកលើការរំពឹងទុករបស់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ ។ ការរំពឹង ទុកទាំងនេះត្រូវបានរកឃើញថា មានការរំពឹងពាក់លើចំណាត់ថ្នាក់ផ្លូវថ្នល់

ហើយនិងចំនួនចរាចរ ដូចជាថាមនិយាមធរណីមាត្រខ្ពស់ ដូចនេះល្បឿនយាន ជំនិះ កាន់តែខ្ពស់កំរិតគ្រោះថ្នាក់របស់កំរាលកាន់តែទាប ដែលអាចទទួល យកបាន ។ ក្នុងការកំណត់កំរិតទាំងនោះ ការពិចារណាទៅលើកត្តាសេដ្ឋកិច្ច មិនត្រូវបានយកមកពិនិត្យទេ ពីព្រោះវាពុំមាន ចំនេះដឹងគ្រប់គ្រាន់អំពីតម្លៃ ផ្លាស់ប្តូរសំរាប់ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចមួយ ដែលនឹងត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយ ភាពត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្រាន់ ។

១.៣. ការពិចារណាទៅលើកត្តាសេដ្ឋកិច្ច

ក្នុងឆ្នាំថ្មីៗនេះ ការសិក្សាសំខាន់មួយចំនួនដែលសំអាងលើពិសោធន៍ បាន បង្ហាញថា តើតំលៃប្រតិបត្តិការយានជំនិះអាស្រ័យទៅលើស្ថានភាពផ្លូវថ្នល់ ដូចម្តេច ។ ការសិក្សាបានធ្វើអោយប្រសើរ ឡើងដល់ចំនេះដឹងរបស់យើងអំពី ថាតើការធ្វើអោយខូចគុណភាពរបស់ផ្លូវអាស្រ័យទៅលើលក្ខណៈធម្មជាតិនៃចរាចរ លក្ខណៈសម្បត្តិ នៃសំភារៈធ្វើផ្លូវបរិស្ថាន និងយុទ្ធសាស្ត្រថែទាំ ដែលបាន អនុវត្តឡើងដូចម្តេច (Parsley និង Robinson (1982), Paterson (1987) Cheshier និង Harrison (1987), Watanatada et al (1987)) ។ ក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះគេអាចសំរេចធ្វើគំរោងផ្លូវថ្នល់ តាមមធ្យោបាយមួយដែល ការថែទាំ និងការពង្រឹងអាចត្រូវបានអនុវត្តនៅពេល ត្រឹមត្រូវតម្លៃសរុប នៃការសំរួលខាងដឹកជញ្ជូន គឺថាតម្លៃសាងសង់ សរុបតម្លៃថែទាំ និង តម្លៃអ្នក ប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ អាចត្រូវបានកាត់ឱ្យដល់កំរិតអប្បបរមា ។ បច្ចេកទេស ទាំងឡាយនោះ ត្រូវបានរំពឹងទុកថា នឹងមានលក្ខណៈទូលំទូលាយច្រើនក្នុង អនាគត ដូចនេះផងដែរជាមួយនិងការនៃនាំអោយស្គាល់ អំពីប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រង កំរាលនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន ដែលក្នុងនោះស្ថានភាព ផ្លូវថ្នល់ត្រូវបានតាម ដានត្រួតពិនិត្យ ដោយមានមូលដ្ឋានឡើងទាត់ ព័ត៌មាននៃមធ្យោបាយប្រមូល ដើម្បីអោយគំរូនៃការប្រតិបត្តិរបស់ ផ្លូវត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរឡើង ។ គ្រោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចសំរាប់ បន្ទាប់មកអាចក្លាយជាចំណែកទាំង មូលនៃប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងដែល ក្នុងនោះគំរោងបង្កើនអាក្រែប អនុលោម ទៅតាមធនធាន ថែទាំដែលបានរំពឹងទុកក្នុងមធ្យោបាយបែបណា ដែលយុទ្ធសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើន ត្រូវបានកែសំរួលយកមកប្រើ ។ ក្នុងខណៈដែលបានធ្វើអោយប្រសើរឡើងនេះ មានការស្រាវជ្រាវជាប់ទាក់ទងទៅអនាគត បានផ្តល់ការណែនាំសំខាន់លើ គំរោងបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏សមស្របសំរាប់បរិយាកាសតំបន់ត្រូពិក និង ជាប់ត្រូពិក និងត្រូវបានប្រើជាចំណែកក្នុងការរៀបចំរយៈពេលកំណត់ ផ្លូវថ្នល់លេខ៣១ នេះ ។

ចំពោះរចនាសម្ព័ន្ធដែល ផ្តល់ជាអនុសាសន៍ក្នុងកំណត់នេះ កំរិតនៃការធ្វើអោយ ខូចគុណភាពដែលត្រូវបានកើតមាននៅទីបញ្ចប់ នៃរយៈពេលគ្រោងត្រូវបាន កំហិតអោយក្នុងកំរិតដែលបទពិសោធន៍បានបង្ហាញ ។ កំរិតនៃការខូចខាតនេះ បានផ្តល់ការកើតឡើងនូវគំរោងបង្កើនដែលមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច ដែល អាចទទួលបានក្នុងស្ថានភាពដ៏ទូលំទូលាយ ។ គេបានសន្មតថាសកម្មភាព ថែទាំជាប្រចាំ និងរយៈពេលខ្លីត្រូវបានអនុវត្តដល់កំរិតមួយសមគួរ ថ្វីបើមិនលើសលុប ។ ជាពិសេសគេអាចសន្មតបានថា ការថែទាំរយៈ ពេលខ្លី ត្រូវបានធ្វើនៅពេលណាមួយដែលតំបន់ផ្ទៃផ្តល់ទទួលបាននូវការខូចខាត គឺថា ស្នាមប្រេះរលក ។ល។ លើសពី១៥ភាគរយ ។ ជាឧទាហរណ៍ សំរាប់រយៈពេល គ្រោង១០ឆ្នាំ ប្រព្រឹត្តិកម្មថែទាំ ផ្ទៃមួយប្រហែលជាអាចត្រូវការសំរាប់ផ្លូវ ដែលមានកំរិតចរាចរខ្ពស់ជាង ចំនែករយៈពេលគ្រោង ១៥ឆ្នាំ ប្រព្រឹត្តិកម្ម មួយប្រហែលជាត្រូវការសំរាប់ផ្លូវដែលមានកំរិតចរាចរទាបជាង ហើយនិង

ប្រព្រឹត្តិកម្មពីរសំរាប់ផ្លូវដែលមានចរាចរខ្ពស់ជាងគេ ។ នេះគ្រាន់តែជាគោលការណ៍ទូទៅតែប៉ុណ្ណោះ ហើយតម្រូវការពិតប្រាកដនឹង អាស្រ័យទៅលើស្ថានភាពក្នុងតំបន់ ។

១.៤. អនុសាសន៍អាកាសយាន

តាមការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា តើប្រភេទផ្លូវផ្សេងៗគ្នាខុស គុណភាពយ៉ាងដូចម្តេច? ហើយបានបង្ហាញថាគំរូនៃការខូចទ្រង់ទ្រាយខ្លះៗដែលកើតមាននៅក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យយុទ្ធសាស្ត្រការខូចទ្រង់ទ្រាយដែលជួបប្រទះក្នុងតំបន់ដែលមានអាកាសយានយន្តចរាចរ ។ ជាពិសេសអាកាសយានយន្តដែលជាប់ទាក់ទងនឹងការធ្វើអោយខូចគុណភាព ជួនកាលជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការប្រតិបត្តិ ហើយការស្រាវជ្រាវបានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើសារ សំខាន់នៃគំរោងសំភារៈផ្ទៃក្រាលបីមួយ ដើម្បីអោយដល់កំរិត អប្បបរមានូវប្រភេទនៃការខូចខាតគុណភាពនេះ (Paterson (1987), Smith et al (1990), Strauss et al (1984)) ។ ប្រធានបទនេះមានការបកស្រាយបន្ថែមទៀតនៅក្នុងជំពូកទី៨ ។

អាកាសយានយន្តមានឥទ្ធិពលលើលក្ខណៈដី និងថ្មដែលជួបប្រទះនៅ តំបន់ត្រួតពិនិត្យ ។ ដំណើរការកើតជីវិតមានសកម្មភាពខ្លាំងក្លានៅ ឡើយហើយផ្ទៃដីត្រូវសឹកដោយអាកាសយានយន្តជាច្រើនៗ ។ ដីខ្ពស់ ឯងជាច្រើនៗបង្ហាញលក្ខណៈសម្បត្តិមិនធម្មតា ឬខ្លាំងក្លាបំផុត ដែលអាចចោតជាបញ្ហា យ៉ាងក្រាស់ក្រែលដល់អ្នកធ្វើគំរោងបង្ហាញផ្លូវថ្នល់ ។ ការបោះពុម្ពផ្សាយថ្មីៗនូវឯកសាររយៈពេល " ការកសាងផ្លូវថ្នល់នៅតំបន់ត្រួតពិនិត្យ សំភារៈនិងវិធីសាស្ត្រ " បានផ្តល់ការណែនាំអោយស្គាល់នូវប្រធានបទទាំងឡាយនោះ (Millard (1993)) ។

១.៥. ការប្រែប្រួលក្នុងលក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈ និង ការប្រតិបត្តិរបស់ផ្លូវថ្នល់

ការប្រែប្រួលក្នុងលក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈ និងការត្រួតពិនិត្យសំណង់ជាទូទៅគឺមានលក្ខណៈចែកចាយយ៉ាងខ្លាំងក្លាបានរបស់វិស្វករ គំរោងបង្ហាញហើយត្រូវតែពិចារណាយ៉ាងជាក់លាក់ក្នុងដំណើរការធ្វើគ្រោងបង្ហាញ ។ មានតែភាគរយមួយចំនួនតូច ប៉ុណ្ណោះនៃក្រុមហ៊ុនផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ចាំបាច់ដើម្បីបង្ហាញនូវការខូចខាតចំពោះផ្លូវដែលត្រូវ បានពិចារណាលើពួកវាមិនអាចទទួលយកបានដោយអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ ។ ដូច្នេះវាជាចំណែកដែលខ្សោយជាងគេនៃផ្លូវ ឬក៏ចុងកន្ទុយនៃការបែងចែក ស្ថិតិនៃភាពមាំមួនដែលសំខាន់ក្នុងគំរោងបង្ហាញ ។ ក្នុងពិសោធន៍កំរិតធំដែលមាន ការត្រួតពិនិត្យបំរែបំរួលនេះគឺថាមានចំនួនដប់ ភាគរយនៃផ្លូវដែលប្រតិបត្តិ ល្អបំផុតនោះនឹងផ្ទុកចរាចរបានប្រហែលប្រាំមួយដង ច្រើនជាងដប់ភាគរយនៃផ្លូវដែលប្រតិបត្តិពុំសូវបានល្អ មុនពេលឈានមកដល់ស្ថានភាពចុងក្រោយបង្អស់ ។

ក្រោមលក្ខខណ្ឌសំណង់ធម្មតាការពង្រាយនៃការប្រតិបត្តិនេះ នឹងកាន់តែមានទំហំធំថែមទៀត ។ បំរែបំរួលនេះខ្លះអាចត្រូវបានពន្យល់តាមរយៈបំរែបំរួលដែលបានវាស់វែងពីកត្តាទាំងឡាយដែលបានស្គាល់ថាមានឥទ្ធិពលទៅលើការប្រតិបត្តិ ។ ហេតុដូច្នេះ ប្រសិនបើការបំរែបំរួលដែលទំនងនឹងកើតមាន ត្រូវបានស្គាល់ជាមុន ជាគោលការណ៍វានឹងអាចត្រូវយកមកពិចារណាក្នុងគំរោងបង្ហាញ ។ វាជាកំហុសខ្លាំងខាងសេដ្ឋកិច្ចដែលកាត់បន្ថយអោយដល់អប្បបរមានូវវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវដំបូង ដើម្បីកំណត់បំរែបំរួលនេះ ។

តាមទម្លាប់ជាធម្មតាមានតែការប្រែប្រួល នៃភាពមាំមួនស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ដែលត្រូវបានពិចារណា ហើយកត្តាទាំងឡាយទៀតទាំងអស់ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យតាមរយៈលក្ខណៈបច្ចេកទេស គឺថាដោយកំនត់តម្លៃអប្បបរមាដែលអាចទទួលយកបានសំរាប់លក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈសំខាន់ៗ ។ ប៉ុន្តែលក្ខណៈបច្ចេកទេសចាំបាច់ត្រូវ ផ្អែកលើលក្ខណៈគុណភាពនៃសំភារៈដែលអាចវាស់វែងបានងាយស្រួល ហើយសំភារៈទាំងនោះ ប្រហែលជាមិនទាក់ទងល្អ ជាមួយនឹង

លក្ខណៈម៉េកានិកជា គ្រឹះសំខាន់ៗដែលក្នុងនោះការ ប្រព្រឹត្តិរបស់វាពឹងពាក់លើ ។ ជាលទ្ធផលនោះបើថាការប្រែប្រួល នៃភាពមាំមួនស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ហើយនឹងលក្ខណៈសំភារៈកំរាល ត្រូវបានយកមកពិចារណា វានៅសល់ការប្រែប្រួលជាច្រើនទៀតក្នុងការប្រតិបត្តិ រវាងកំរាលដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាសុទ្ធសាធ តិចតួចដែលមិនអាចពន្យល់អោយបានពេញលេញ ។ ដូច្នេះគំរោងដ៏ប្រសើរបំផុត ត្រូវស្ថិតនៅជាផ្នែកខ្លះអាស្រ័យទៅលើចំនេះដឹងនៃការប្រតិបត្តិនៃផ្លូវដែលកំពុងបំរើសេវាកម្ម ហើយនិងការកំណត់ បរិមាណភាពប្រែប្រួលនៃការប្រតិបត្តិខ្ពស់ឯង ដែលត្រូវបានសំគាល់ឃើញ ។ ហេតុដូច្នេះជានិច្ចកាល វាប្រហែលជាមានឱកាស សំរាប់កែលម្អប្រសើរឡើងផ្នែកលើ បទពិសោធន៍ក្នុងស្រុក ។ យ៉ាងណាក៏ដោយវាជាកិច្ចការរបស់អ្នកធ្វើគំរោងបង្ហាញ ដើម្បីបានប្រមាណនូវភាពប្រែប្រួល ដែលប្រហែលនឹងកើតមានក្នុងកំរាលស្រទាប់ និងភាពមាំមួនរបស់សំភារៈដើម្បីអាច និងកំណត់ តំលៃប្រាកដនិយម និងភាពអនុគ្រោះដាក់ក្នុងការបញ្ជាក់លក្ខណៈ បច្ចេកទេសដើម្បីធ្វើអោយប្រាកដថាការប្រតិបត្តិ របស់ផ្លូវដី គួរជាទីពេញចិត្តអាចត្រូវបានធានាអោយបានយូរអង្វែង តាមដែលអាចធ្វើបាន ។

កំរាលនិងតម្លៃភាពរឹងមាំដែលបានពិពណ៌នាក្នុងកំណត់ផ្លូវថ្នល់ នេះគឺជាតម្លៃអប្បបរមាជាសារវន្តបន្ថែមការពិចារណាជាក់ស្តែង តម្រូវថាតម្លៃទាំងអស់នោះត្រូវបកស្រាយជាតម្លៃទាបដល់ដប់ភាគរយ ជាមួយនឹង ៩០ភាគរយនៃលទ្ធផលសាកល្បងទាំងអស់លើសតម្លៃដែលបានកំនត់បញ្ជាក់ ។ ចារឹកនៃភាពប្រែប្រួលដែលកើតមានជាចៃដន្យ ក្នុងកំរាលនិងភាពរឹងមាំ ដែលកើតឡើងនៅពេលដែលស្រទាប់សីមួយៗត្រូវបានកសាង ត្រូវតែធានាថា កង្វះខាតតិចតួចនៅក្នុងកំរាល ឬភាពរឹងមាំមិនត្រូវកើតមានម្តងណាឡើយនៅ ផ្នែកខាងលើនៃស្រទាប់មួយទៀត ឬដែលកម្រមានដូច្នោះ ។ សារៈ សំខាន់នៃការអនុវត្តល្អក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ដោយសំភារៈហើយនិងការគ្រប់គ្រង គំនរដើម្បីធានាភាពកម្រដោយ ចៃដន្យនេះហើយកំណត់បន្ថយអោយដល់កំរិតអប្បបរមានូវការប្រែប្រួលដោយខ្លួនឯង មិនអាចត្រូវបានមិនយកចិត្តទុកដាក់នោះឡើយ ។

១.៦. ភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងការព្យាបាលរោគរាវ

គំរោងបង្ហាញកំរាលក៏អាស្រ័យផងដែរ ទៅលើកំរិតរំពឹងទុកនៃចរាចរ ។ ការសិក្សាអំពីបន្ទុកភ្លៀងយាន និងការរាបចរាចរ គឺជាការ ចាំបាច់ដែលត្រូវការជាមុនសំរាប់គំរោងបង្ហាញដែលមានជាដាច់ដៃ ប៉ុន្តែការ ព្យាបាលរោគរាវស្ថិតនៅជាកិច្ចការដ៏លំបាក ដូច្នេះ ហើយការវិភាគទៅលើភាពងាយផ្លាស់ប្តូរនិងការវិភាគទៅលើហានិភ័យត្រូវបានអោយជាអនុសាសន៍ ។ ប្រធានបទនេះត្រូវបានពិភាក្សាក្នុងជំពូកទី២ ។

១.៧. មូលដ្ឋានគ្រឹះសំរាប់សៀវភៅគំរោងបង្ហាញ

គំរោងបង្ហាញកំរាលដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុងការបោះពុម្ពលើក ទីបួននៃកំណត់ផ្លូវថ្នល់លេខ ៣១ នេះបានផ្អែកជាសំខាន់ទៅ លើ:

(ក) លទ្ធផលនៃការពិសោធន៍កំរិតធំដែលរាល់កត្តាទាំងអស់ ដែលមានឥទ្ធិពលលើការប្រតិបត្តិត្រូវបានវាស់វែងដោយត្រឹមត្រូវ ហើយភាពប្រែប្រួលរបស់វា ត្រូវបានបញ្ជាក់ជាបរិមាណ ។

(ខ) ការសិក្សាអំពីការប្រតិបត្តិនៃបណ្តាញផ្លូវថ្នល់សាងសង់ ដែលមានស្រាប់ ។

នៅទីណាពុំមានភស្តុតាងផ្ទាល់គំរោងបង្ហាញត្រូវបានកែប្រែ ឬ គណនាទៅតាមការសិក្សា ដែលសំអាងលើបទពិសោធន៍ដោយ ប្រើគំរូប្រតិបត្តិរបស់ផ្លូវថ្នល់ (Parsey and Robinson (1982), Paterson (1987), Rolt et al (1987)) និងនិយាមវិភាគវិធីសាស្ត្រ ទ្រឹស្តីគ្រឿងយន្ត ឧទាហរណ៍ Gerritsen និង Koole (1987), Powell et al (1984), Bruton et al (1987) ។

នៅក្នុងទម្រង់នៃលក្ខណៈចារឹកជាស្ថិតិរបស់បង្ហាញកំរាលដែលបង្កឡើងដោយភាពមិនច្បាស់ជាច្រើនក្នុងការព្យាបាលរោគរាវ ហើយនិងភាពប្រែប្រួលក្នុង

នៃការថែទាំដ៏សមស្របត្រូវបានអនុវត្តផងដែរ) ។

កំណត់នេះបាន ពិនិត្យជំហានទាំងនេះម្តងម្កាលសារចុះសារឡើង ហើយ បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើទិដ្ឋភាពទាំង ៥ នៃគំរោងប្លង់ដែលមាន សារៈសំខាន់ចំបងក្នុងការធ្វើគំរោង ផ្លូវថ្នល់ក្នុងប្រទេស ត្រូវពិភាក្សាច្រើន :

- ឥទ្ធិពលនៃអាកាសធាតុត្រូវពិភាក្សាលើលក្ខណៈសំណើមក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ ។
- លក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរដែលបង្កការយ៉ាប់យឺននៅលើសំភារៈ ផ្ទៃក្រាលបីទូម ដោយអាកាសធាតុត្រូវពិភាក្សា និងការជំពាក់ទាក់ទងរបស់វា ទៅនឹងគំរោង ប្លង់នៃផ្ទៃក្រាលបែបនោះ ។
- ទំនាក់ទំនងទៅមករវាងគំរោងប្លង់ និង ការថែទាំ ។ ប្រសិនបើកំរិតសម ស្របនៃការថែទាំពុំអាចសន្មតបានទេ គេមិនអាចផលិតគំរោងប្លង់ ដែលនឹងផ្ទុកបន្ទុកចរាចរ ដែលប្រមើលទុកជាមុននោះ ដោយពុំ មានតំលៃខ្ពស់ចំពោះ អ្នកបញ្ជាវាយជំនិះតាមរយៈការខូចគុណភាព របស់ផ្លូវ ដែលកើនឡើងនោះឡើយ ។
- បន្ទុកភ្លៀសយាន និងសំពាធកង់កៅស៊ូដ៏ខ្ពស់ដែលមាន ជាធម្មតា នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន ។
- ឥទ្ធិពលអាកាសធាតុត្រូវពិភាក្សាលើលក្ខណៈធម្មជាតិ របស់ដី និង ថ្មដែលប្រើក្នុងសំណង់ផ្លូវថ្នល់ ។

ដំណើរការនៃការធ្វើគំរោងផ្លូវថ្នល់ជារួមត្រូវបានបង្ហាញជា រូបភាពនៅ ក្នុងរូបទី ២ ។ ព័ត៌មានចាំបាច់ខ្លះៗ ដើម្បីអនុវត្ត កិច្ចការនេះ អាចរកបានពីទី កន្លែងផ្សេងទៀត ឧទាហរណ៍ការសិក្សាដែលអាចជួយអោយធ្វើ បាន ឬក៏កំណត់ត្រារបស់ក្រសួង ឬនៃទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ទាំងអស់ និងចាំបាច់ ត្រូវពិនិត្យមើល ដោយយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីអោយប្រាកដថាវាមានលក្ខណៈ ទាន់សម័យ និងច្បាស់លាស់ ។ បញ្ហាផ្នែកខ្លះដែលប្រហែលជាកើតមាន ត្រូវបាន គូសបញ្ជាក់នៅក្នុងវគ្គដែលទាក់ទងនៃកំណត់នេះ ។

លក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈធាតុអាកាស និងឥរិយាបថរបស់ផ្លូវថ្នល់ តារាងគំរោង ប្លង់ត្រូវបានបង្ហាញជាសៀវភៅគំរោងរចនាសម្ព័ន្ធ រចនាសម្ព័ន្ធនីមួយៗ អាចអនុវត្តបានលើផ្លូវដែលមានលំដាប់រថ្នក និងភាពរឹងមាំនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះ ថ្នល់តិចតួច ។ ទំរង់ការបែបនេះធ្វើអោយតារាងមាន ភាពងាយស្រួលបំផុត ដើម្បីប្រើប្រាស់វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដែល អ្នកអានត្រូវមានការយល់ ដឹងជាមួយកំណត់នេះ ដែលអាចអនុវត្ត បានទៅនឹងតារាងនីមួយៗនោះ ។ ឆ្លងកាត់តាមរយៈអត្ថបទនៃ សៀវភៅសិក្សានេះ សមាសភាគស្រទាប់នៃ កំរាលដែលអាចប្រែប្រួលបានត្រូវបានដោះស្រាយទៅលើវិក្រម ៧ ដូចខាងក្រោមនេះ (សូមមើលរូបទី ១) ។

ផ្ទៃក្រាល : នេះគឺជាស្រទាប់ខ្ពស់ជាងគេនៃកំរាលហើយនិង ជាធម្មតារួម មានផ្ទៃក្រាលអំពីបីទូម ឬស្រទាប់គ្រឿងសំភារៈ ដែលមានលាយបីទូម រួចហើយ ។ នៅទីណាដែលមានសំភារៈ លាយរួចហើយត្រូវបានក្រាល ស្រទាប់ទាំងនេះត្រូវបានស្គាល់ថាជាស្រទាប់ស៊ីក និងស្រទាប់គ្រឹះ (ឬស្រទាប់គ្រឿង ភ្ជាប់) ដូចបានបង្ហាញក្នុងរូបទី ១ ។

គ្រឹះថ្នល់ : នេះគឺជាស្រទាប់ពង្រាយបន្តកទម្ងន់ដ៏សំខាន់នៃកំរាល ។ ជាធម្មតាវានឹងកើតឡើងពីថ្មកិន ឬក្រួស ឬដីលាយ ក្រួស ពុកជុយថ្ម ខ្សាច់ និងដីក្រហមខ្សាច់ ធ្វើអោយមានលំដាប់ជាមួយស៊ីម៉ង់ កំពែរ ឬបីទូម ។

បាតគ្រឹះថ្នល់ : នេះគឺជាស្រទាប់ពង្រាយបន្តកទម្ងន់ទីពីរក្រាល ពីក្រោមគ្រឹះថ្នល់ ។ ជាធម្មតាវានឹងមានសំភារៈប្រកបដោយ គុណភាពទាប ជាងសំភារៈដែលប្រើក្នុងគ្រឹះថ្នល់ដូចជាក្រួស ធម្មជាតិដែលមិនទាន់ស្រិតរាំង កែច្នៃក្រួសលាយខ្សាច់ ឬដីក្រួស ជាមួយល្បាយខ្សាច់គ្រួស ។ ស្រទាប់នេះប្រើ ជាស្រទាប់ធ្វើអោយដាច់ដោយឡែកពីគ្នា វាបង្ការការចម្លងភាពក្រខ្លុំ ក់របស់គ្រឹះថ្នល់ ដោយសំភារៈស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ ហើយនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌ សំណើមវាមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការការពារស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ពីការ ខូចខាតដោយចរាចរ ។

ស្រទាប់គំរូបត្រូវលើក (ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលបានធ្វើ អោយ ប្រសើរឡើង ឬដែលបានជ្រើសយក) ។

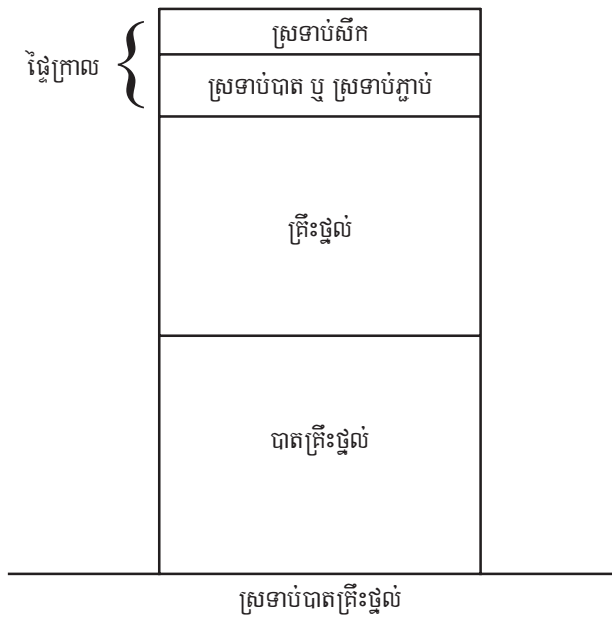
នៅទីណាដែលដីមានលក្ខណៈទន់ខ្សោយបំផុតត្រូវបានជួបប្រទះ ស្រទាប់គំរូប ជួនកាលគឺជាការចាំបាច់ណាស់ ។ ស្រទាប់នេះរួចមានសំភារៈស្រទាប់បាតគ្រឹះ កំរាលថ្នល់ប្រកបដោយគុណភាពល្អដែលនាំមកចូលពីទីដទៃ ឬក៏ដីស្រទាប់ បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលមានស្រាប់ត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរឡើងដោយការធ្វើអោយ មានលំដាប់តាមមធ្យោបាយគ្រឿងយន្ត ឬជាតិគីមី ។

ស្រទាប់ គ្រឹះបាតថ្នល់ : នេះជាស្រទាប់ខាងលើនៃដីធម្មជាតិ ដែល ប្រហែលជាសំភារៈនៅនឹងកន្លែងមិនទាន់ប៉ះពាល់ ឬក៏ប្រហែលជា ដីដែលដឹក នៅទីកន្លែងផ្សេងទៀតហើយត្រូវបាននាំមកបំពេញ ។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយវា ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងអំឡុងពេលកសាងដើម្បី អោយបានភាពរឹងមាំថែមទៀត ។

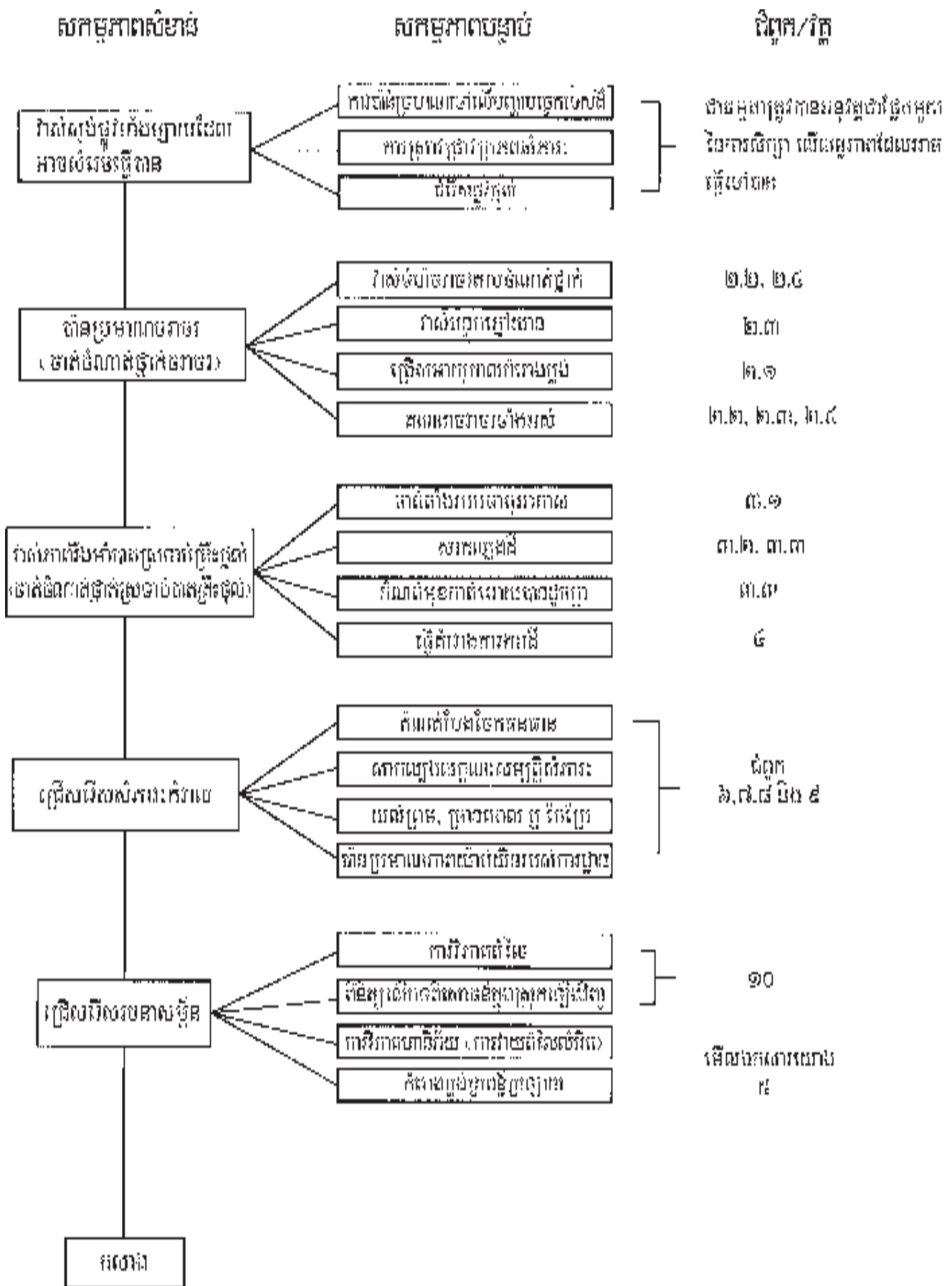
១.៨. ដំណើរការធ្វើគំរោងប្លង់

មានជំហានធំៗបីដើម្បីប្រព្រឹត្តតាមក្នុងការធ្វើគំរោងប្លង់កំរាលផ្លូវថ្នល់ ។ ជំហានទាំងបីនេះគឺ :

- ប៉ាន់ស្មានបរិមាណចរាចរ និងចំនួនដែលកើនឡើងសរុប នៃភ្លៀស យាននិយាយស្មើគ្នាដែលនឹងប្រើផ្លូវថ្នល់ លើអាយុកាលគំរោង ដែលបានជ្រើសយក ។
- ប៉ាន់ ប្រមាណភាពរឹងមាំ នៃដីស្រទាប់ បាតគ្រឹះថ្នល់ ដែលត្រូវ សាងសង់ផ្លូវលើនោះ ។
- ជ្រើសរើសការរួមផ្សំនៃសំភារៈកំរាលដែលមានតម្លៃ ថោកជាងគេ និងកំរាលស្រទាប់ដែលផ្តល់សេវាយ៉ាងពេញ ចិត្តអស់មួយអាយុកាល នៃគំរោងប្លង់របស់កំរាល ។ (ជាធម្មតាគេចាំបាច់ត្រូវសន្មតថាកំរិត

រូបទី ១: ការកំណត់ស្រទាប់កំរាល

រូបភាព ១៖ ផែនការការងារត្រួតពិនិត្យការងារ

២. ចរាចរ

ការធ្វើអោយខូចគុណភាពផ្លូវក្រាលដែលបង្កដោយចរាចរជាលទ្ធផល បណ្តាលមកពីទំហំបន្តកករន់នីមួយៗ និងកម្រិតចំនួនពេលវេលា ដែលបន្តកកនោះត្រូវបានសង្កត់នោល ។ ក្នុងគោលបំណងនៃការធ្វើគំរោងបង្កកំរាល វាជាការចាំបាច់ដែលត្រូវពិចារណាមិន ចំពោះតែទៅលើបរិមាណយានជំនិះ ដែលនឹងប្រើប្រាស់ផ្លូវប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែទៅលើបន្តកករ (ឬជាការស្រួល បន្តកករយាន) នៃយានជំនិះទាំងឡាយនោះផងដែរ ។ បន្តកកដែលផ្ទុកដោយឡានឯកជន ពុំបានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ទៅលើការខូចខាតរចនាសម្ព័ន្ធទេ ។ ចំពោះគោលបំណងនៃគំរោងបង្កកំរាលម្តងឡាន និង យានជំនិះធ្ងន់ៗប៉ុណ្ណោះ ដែលនឹងប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ អំឡុងពេលអាយុកាលគ្រោងរបស់វាចាំបាច់ត្រូវបានយកមកពិចារណា ។ ក្នុងបរិបទនេះ ឡានដឹកធ្ងន់ៗត្រូវបានកំណត់ថាជាឡានដែលមានទម្ងន់ទេ ៣០០០ គីឡូក្រាម ឬច្រើនជាងនេះ ។ ក្នុងកាលៈទេសៈខ្លះជាពិសេសសំរាប់ ផ្លូវប្រកបដោយចរាចរតិចចរាចរអាចជាសមាសភាគដ៏សំខាន់នៃ បន្តកកចរាចរជាប្រភេទ និង គំរោងបង្កកំរាលត្រូវតែយកចំនុចនេះមកគិតគូរ ។

២.១ អាយុកាលរបស់គំរោងបង្ក

ចំពោះគំរោងការផ្លូវថ្នល់ជាច្រើន រយៈកាលនៃការវិភាគខាងសេដ្ឋកិច្ចរវាង ១០ និង ២០ ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទបើកអោយ ប្រើប្រាស់គឺជាការសមស្របប៉ុន្តែសំរាប់គំរោងធំៗ រយៈពេលនេះត្រូវតែធ្វើការសាកល្បង ជាផ្នែកនៃដំណើរការវាយតម្លៃ លើអតិថិភាពផ្លូវថ្នល់ក្រៅប្រទេសលេខ ៥ មន្ទីរពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវផ្លូវថ្នល់ និងដឹកជញ្ជូន(១៩៨៨) ។ ទោះជាយ៉ាងនេះពេលប៉ុន្មានក៏ដោយដែលត្រូវបានជ្រើសរើសសំរាប់វាយតម្លៃអោយបានល្អិតល្អន់ផ្លូវថ្នល់នឹងតែងតែមានតម្លៃសេសសល់បន្តិចបន្តួច នៅពេលចុងបញ្ចប់រយៈពេលនោះ ។ ការជ្រើសរើសយកអាយុកាល គំរោងបង្កកំរាលដែលដូចគ្នាទៅនឹងរយៈពេលនៃការវិភាគធ្វើអោយងាយស្រួលដល់ការវាយតម្លៃ ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយធ្វើអោយតម្លៃសេសសល់មានកំរិតអប្បបរមាដែលជាធម្មតាវាជាការលំបាកប៉ាន់ប្រមាណតម្លៃអោយពិតប្រាកដនោះ ។ អាយុកាលគំរោងបង្កកំរាលរយៈពេល ១៥ឆ្នាំកំរិតបន្ថយបញ្ហានៃនិរន្តរភាពការព្យាករណ៍ចរាចរដែលមានលក្ខណៈមិនច្បាស់លាស់នោះផងដែរ សំរាប់រយៈពេលវែងក្នុងអនាគត ។

ក្នុងបរិបទនេះ អាយុកាលគំរោងបង្ក ពុំមែនមានន័យថានៅទីបញ្ចប់នៃរយៈពេល កំរាលនឹងសឹកអស់ទាំងស្រុង ហើយចាំបាច់ត្រូវកសាងជាថ្មីឡើងវិញនោះទេ ។ វាមានន័យថា នៅពេលណាជិតទៅ ទីបញ្ចប់នៃរយៈកាល កំរាលនឹងត្រូវចាំបាច់ពង្រឹងដើម្បីវាអាចបន្តធ្វើចរាចរ បានពេញចិត្តសំរាប់រយៈកាលទៅមុខទៀត ។ ការចុះអង្កត់កំរាល បិទម ត្រូវតែ អនុវត្តធ្វើប្រហែលមួយឆ្នាំម្តងជាចំណែកនៃទម្រង់ការអធិការកិច្ចថែទាំ ។ ទម្រង់ការអធិការកិច្ច គឺប្រើដើម្បីកំណត់មិនមែនតែ ចំពោះតម្រូវការថែទាំប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ចំពោះចរាចរផ្លូវជាតិ និង អត្រានៃការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព ដើម្បីជួយកត់សំគាល់ ប្រសិនបើ ឬក៏ថា នៅពេលកំរាលទំនងជា ចាំបាច់ត្រូវការពង្រឹង ។

តំណក់កាលនៃការកសាងមានចាប់ពីការធ្វើអោយប្រសើរឡើង ដែលបានគ្រោងធ្វើរហូតដល់រចនាសម្ព័ន្ធ កំរាលនៅពេលវេលាដែល បានកំណត់តាមរយៈអាយុកាលរបស់គំរោងការ ។ ចេញពីទស្សនៈយល់ឃើញផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចទាំងស្រុងវិញនោះ នយោបាយតំណក់កាលសាងសង់ មានចំនុចជាច្រើនដែលត្រូវធ្វើការសរសើរ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បទពិសោធន៍បានបង្ហាញថាកំហិតថវិកាជានិច្ចកាល បានរារាំងដល់ដំណាក់កាលនៃការធ្វើអោយប្រសើរឡើងដែលបានគ្រោងនៅក្នុង ជំហានសាងសង់ របស់គំរោងការមិនអោយដំណើរការបាន ហើយជាមួយនឹងលទ្ធផល ភាគច្រើនដែលជាផលប្រយោជន៍គំរោងការបែបនេះត្រូវបានបាត់បង់ ។

ជាទូទៅគោលនយោបាយជំហានសាងសង់មិន ត្រូវបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ឡើយ ប្រសិនបើវាមានហានិភ័យគ្រោះថ្នាក់ណាមួយដែលការថែទាំ និងការធ្វើអោយល្អនោះនឹងមិនត្រូវបានអនុវត្តត្រឹមត្រូវ ឬនៅក្នុងពេលដ៏សមស្របទេនោះ ។

២.២ ការដាក់ប្រមាណលំហូរចរាចរ

២.២.១ និន្នន័យគោលនៃលំហូរចរាចរ

ដើម្បីនឹងកំណត់ចរាចរសរុបលើអាយុកាលគំរោងផ្លូវថ្នល់ ជំហាន ទីមួយត្រូវបានប្រមាណទិន្នន័យលំហូរចរាចរជាគោល ។ ការប៉ាន់ ប្រមាណត្រូវតែគិតជា (ប្រចាំឆ្នាំ) នៃចំនួនចរាចរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ (ADT) ដែលបច្ចុប្បន្ននេះកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវ ដោយចាត់ថ្នាក់ទៅតាមប្រភេទយានជំនិះជាឡានតូចៗយានជំនិះដឹកទំនិញស្រាលៗ ឡានដឹកទំនិញធ្ងន់ៗ និង ឡានដឹកអ្នកដំណើរ ។ ADT ត្រូវបានកំណត់ ជាផលបូកសរុបនៃចំនួនចរាចរប្រចាំឆ្នាំចូលគ្នាទាំងពីរទិស ហើយចែក និង ៣៦៥ថ្ងៃ ។ ជាធម្មតាវាទទួលបានដោយការកត់ត្រាលំហូរចរាចរ ជាក់ស្តែងក្នុងរយៈពេលខ្លីដែលចេញពីការកត់ត្រានោះ ADT ត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណ ។ ចំពោះគំរោងការរយៈពេលវែង ការខុសគ្នាច្រើនក្នុងចរាចរនៅតាមបណ្តោយផ្លូវថ្នល់ ប្រហែលអាចធ្វើអោយវាមានការចាំបាច់ប៉ាន់ត្រូវប្រមាណលំហូរនៅច្រើនកន្លែង ។ គេត្រូវកត់សំគាល់ថា សំរាប់គោលបំណងរចនាសម្ព័ន្ធ បន្តកកចរាចរក្នុងទិសតែ មួយត្រូវបានតម្រូវអោយមានហើយសំរាប់ហេតុផលនេះការយកចិត្តទុកដាក់ គឺតម្រូវអោយមានជានិច្ចនៅពេល ធ្វើការបកស្រាយតួលេខ ADT ។

ការរាប់ចរាចរ អនុវត្តក្នុងរយៈពេលខ្លីដែលជាមូលដ្ឋាន សំរាប់ការប៉ាន់លំហូរចរាចរ អាចបង្កើតបាននូវការប៉ាន់ប្រមាណដែលអាចនឹងមានកំហុសខ្ពស់យ៉ាងធំព្រោះថាលំហូរចរាចរអាចមានការប្រែប្រួល ប្រចាំអាទិត្យ ប្រចាំខែ និងប្រចាំរដូវ (Howe (1972)) ។ ការប្រែប្រួលប្រចាំថ្ងៃក្នុងលំហូរចរាចរអាស្រ័យទៅលើទំហំចរាចរ ។ វាកើនឡើងនៅពេលកំរិតចរាចរធ្លាក់ជាមួយនឹងការប្រែប្រួលខ្ពស់នៅលើផ្លូវថ្នល់ផ្ទុកចរាចរ តិចជាង ១០០០យានជំនិះក្នុងមួយថ្ងៃ ។ លំហូរចរាចរប្រែប្រួលច្រើនពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃជាងពីមួយអាទិត្យទៅមួយអាទិត្យក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ។ ដូចនេះមានកំហុសខ្ពស់ជាច្រើនទាក់ទងជាមួយនឹងការប៉ាន់ ប្រមាណរកមធ្យមភាគលំហូរចរាចរប្រចាំថ្ងៃ (និង ជាបន្តបន្ទាប់ទៀតលំហូរចរាចរប្រចាំឆ្នាំ) ពីការរាប់ចរាចរក្នុងរយៈពេលពីរបីថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ឬ មិនរាប់បញ្ចូលបំណាច់ អាទិត្យ ។ សំរាប់ហេតុផលដូចគ្នានេះ វាមានការថយចុះយ៉ាងលឿន ក្នុងកំហុសខ្ពស់ដែលនឹងកើតមាននៅក្នុងថេរវេលានៃអំឡុងពេលរាប់កើនឡើងរហូតដល់មួយអាទិត្យ ។ សំរាប់ការរាប់រយៈពេលវែងការធ្វើអោយប្រសើរឡើងទៅលើភាពត្រឹមត្រូវ ត្រូវបានកត់សំគាល់ថាមានតិចតួច ។

លំហូរចរាចរក៏មានការប្រែប្រួលពីមួយខែទៅមួយខែផងដែរ ដែលការរាប់ចរាចរប្រចាំអាទិត្យដែលបានធ្វើម្តងហើយម្តងទៀត ពីពេលមួយទៅពេលមួយក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំផ្តល់ជាមូលដ្ឋាន ដ៏ល្អប្រសើរសំរាប់ប៉ាន់ប្រមាណទំហំចរាចរប្រចាំឆ្នាំជាងការរាប់ចរាចរបន្តបន្ទាប់គ្នាក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា ។ ចរាចរប្រែប្រួលយ៉ាងច្រើនផងដែរ ក្នុងរយៈពេល ២៤ម៉ោង ហើយការនេះចាំបាច់ត្រូវពិចារណាអោយយ៉ាងជាក់លាក់ដូចមានបង្ហាញនៅខាងក្រោមនេះ ។

ដើម្បីកាត់បន្ថយរាល់កំហុស គេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ថាការរាប់ចរាចរដើម្បីបង្កើត ADT តាមទីកន្លែងជាក់លាក់ត្រូវ អនុលោមទៅតាមការអនុវត្តដូចតទៅនេះ :

- (i) ការរាប់ត្រូវធ្វើអោយបានប្រាកដថាថ្ងៃបន្តបន្ទាប់គ្នា
- (ii) ការរាប់នៅថ្ងៃខ្លះគឺសំរាប់ ២៤ម៉ោងពេញជាការល្អ យ៉ាងហោចណាស់សំរាប់រយៈពេល២៤ម៉ោង ម្តងក្នុងថ្ងៃធ្វើការហើយនិងម្តងក្នុងកំឡុងពេលបំណាច់សប្តាហ៍ ។ ក្នុងថ្ងៃទៀត រាប់១៦ម៉ោងគឺគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ការរាប់ទាំងនោះត្រូវតែគិតជាតំលៃសរុបដល់ ២៤ម៉ោង នៅក្នុងសមាមាត្រ ដូចគ្នានៅនឹង១៦ ម៉ោង ២៤ ម៉ោងចែកនឹងចំនួនថ្ងៃទាំងអស់ នៅពេលដែលការរាប់ពេញ ២៤ម៉ោងត្រូវបានអនុវត្ត ។

(iii) ការរាប់ត្រូវបានជៀសវាងនៅពេលវេលាកាលណា សកម្មភាពធ្វើដំណើរមិនមានលក្ខណៈធម្មតាសំរាប់រយៈពេលខ្លីដោយសារតែការទូទាត់ប្រាក់ឈ្នួល និង ប្រាក់ខែ ថ្លៃឈប់សំរាកសាធារណៈ ។ល។ ប្រសិនបើលំហូរចរន្តមិនធម្មតានៅតែបន្តកើតមានទៀតរយៈពេលវែងខុសធម្មតាណាមួយក្នុងអំឡុងពេលច្រើនកាត់ត្រូវចាំបាច់ធ្វើការរាប់បន្ថែមទៀត ដើម្បីអោយប្រាក់ដាច់រយៈពេលនេះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលអោយបានត្រឹមត្រូវ ។

(iv) ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន ការរាប់រយៈពេលប្រាំពីរ ថ្ងៃត្រូវតែធ្វើម្តង ហើយម្តងទៀតច្រើនដងក្នុងរយៈកាលមួយឆ្នាំ ។

ទិន្នន័យចរន្តទូទាំងប្រទេសត្រូវតែប្រមូល ផ្អែកទៅលើមូលដ្ឋានដែលមានប្រព័ន្ធផ្សេងៗគ្នាសំរាប់ដើម្បីជួយអោយទិន្នាការតាមរដូវ ក្នុងលំហូរចរន្តអាចកំណត់ជាបរិមាណបាន ។ ជាអកុសលការរាប់ជាច្រើនដែលអាចរកបានគឺមិនអាចទុកចិត្តបានឡើយ ជាពិសេសប្រសិនបើការរាប់ ត្រូវបានអនុវត្តដោយដៃ ។ ដូច្នេះហើយ នៅទីណាដែលកត្តាបំប្លែងទៅតាមរដូវត្រូវបានយកមកអនុវត្តលើទិន្នន័យអង្កេតចរន្ត ដើម្បីបង្កើនភាពត្រឹមត្រូវនៃទិន្នន័យចរន្តជាគោល គុណភាពនៃស្ថិតិដែលត្រូវបានទទួលបាននេះត្រូវតែត្រួតពិនិត្យនៅតាមទីកន្លែងផ្ទាល់ ។

ការរាប់ចរន្តដែលបានចាត់ជាចំណាត់ថ្នាក់ ជាធម្មតាត្រូវបានទទួលដោយការរាប់និងដៃ ។ ការរាប់ទាំងនោះអាចត្រូវបានបំពេញបន្ថែម ដោយប្រដាប់រាប់ស្វ័យប្រវត្តិដែលប្រើបំពង់មានខ្យល់ដាក់សន្លឹក កាត់ផ្ទៃទ្រូងផ្ទាល់ ឬក៏ប្រើរង្វង់ខ្សែដាក់ភ្ជាប់និងផ្ទៃទ្រូងផ្ទាល់ ឬទៅតាម ការចូលចិត្តរបស់ក្រោមទ្រូងផ្ទាល់កំរិត ។ បំពង់ទឹកមានខ្យល់ត្រូវអោយមានការថែទាំទៀតទាត់ និងអាចត្រូវបានទទួលរងនូវការបំផ្លិចបំផ្លាញ ។ រង្វង់ខ្សែកប់ក្រោមទ្រូងផ្ទាល់ត្រូវបានជាការចូលចិត្តបន្ថែមដាក់រង្វង់ខ្សែក្រោមផ្ទៃផ្ទាល់ជាការលំបាកនិងថ្លៃថ្លាងការ ប្រើប្រាស់បំពង់ទឹកប្រើខ្យល់ ។

ក្នុងទំរង់ជាគោលរបស់គេ ប្រដាប់ស្វ័យប្រវត្តិមិនអាចប្រាប់លក្ខណៈ ខុសគ្នារវាងប្រភេទយានជំនិះខុសគ្នា ដូចនេះមិនអាចផ្តល់នូវការរាប់ទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់នោះទេ ។ ប្រព័ន្ធគ្រឿងស៊ីបអង្កេតទំនើប ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្នអាចរកបានហើយដែលប្រតិបត្តិការរាប់យាន ជំនិះទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់ ប៉ុន្តែប្រព័ន្ធបែបនេះថ្លៃណាស់ និងមិនអាចចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈមាំមួនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ប្រទេសកំពង់អភិវឌ្ឍន៍ប្រើឡើយ ។ ការលើកលែងគឺប្រព័ន្ធប្រដាប់រាប់ដែលបង្កើត ឡើងជាពិសេសសំរាប់ប្រទេសកំពង់អភិវឌ្ឍន៍ដោយមន្ទីរពិសោធន៍ ស្រាវជ្រាវជីកជញ្ជូន ។

២.២.២ ការព្យាបាលចរន្ត

ទោះបីជាមួយនិងសេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់ក្តី និងសេដ្ឋកិច្ចនិរន្តរក្តី ការព្យាបាលចរន្តគឺជាដំណើរការមិនច្បាស់លាស់ ។ ក្នុងប្រទេសកំពង់អភិវឌ្ឍន៍ បញ្ហាប្រែក្រយជាលំបាកខ្លាំងឡើងថែមទៀត ពីព្រោះថាសេដ្ឋកិច្ចបែបនេះជារឿយៗ មានលក្ខណៈងាយផ្លាស់ប្តូរ ទៅនឹងតម្លៃលើពិភពលោកនៃរបស់ប្រើប្រាស់តែមួយ ឬពីរបីមុខប៉ុណ្ណោះ ។

ដើម្បីព្យាបាលកំណើនចរន្តចាំបាច់គេត្រូវតែបំបែកចរន្តចេញពីគ្នាជាបីប្រភេទ ៖

(ក) **ចរន្តធម្មតា** ៖ ចរន្តដែលនឹងឆ្លងកាត់ផ្លូវ ឬគន្លងដែលមានស្រាប់ទោះជាពុំមានកំរាលធ្វើត្រូវបានផ្តល់អោយក៏ដោយ ។

(ខ) **ចរន្តបង្វែរ** ៖ ចរន្តដែលផ្លាស់ប្តូរពីផ្លូវណាមួយទៀត (ឬរបៀបដឹកជញ្ជូន) មកកាន់ផ្លូវរបស់គំរោងនេះ ពីព្រោះតែផ្ទៃផ្លូវដែលធ្វើអោយប្រសើរឡើង ប៉ុន្តែនៅតែធ្វើដំណើររវាងប្រភពចេញដំណើរ និងទីដៅនៃការធ្វើដំណើរទៅកាន់ដដែល ។

(គ) **ចរន្តដែលបានធ្វើអោយកើតមានឡើង** ៖ ចរន្តបន្ថែម ដែល

បានកើតមានឡើងក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្តល់ ឬ ការធ្វើផ្លូវថ្នល់អោយប្រសើរឡើង ។

ចរន្តធម្មតា វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញជាទូទៅនៃការព្យាបាលចរន្ត ធម្មតាគឺធ្វើការគណនាទិន្នន័យតាមការបស់ពេលវេលាទៅលើកំរិត ចរន្តហើយធ្វើការសន្មតថាកំរិតនឹងកើនឡើងនិងស្ថិតនៅមិនផ្លាស់ប្តូរ ជាតំលៃដាច់ខាតគឺថាទិន្នន័យនៃយានយន្តក្នុងមួយឆ្នាំ (ការគណនាត្រង់ចេញពីទិន្នន័យដែលដឹង) ឬក៏ក្នុងន័យច្រើនបំផុតថាកំរិតនៃការកើនឡើង ។ ទិន្នន័យទៅលើការលក់ប្រេងឥន្ធនៈ អាចនឹងប្រើប្រាស់ជាភ្នាក់ងារបំប្លែងជាមធ្យមស្របចំពោះការកើនឡើងទូទាំងប្រទេស លើកំរិតចរន្ត ធ្វើបំប្លែងអោយប្រសើរឡើងនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចប្រេងឥន្ធនៈក្នុងមកត្រូវតែយកមកគិតគូរពិចារណា ។ ជាច្បាប់ទូទៅវានឹងមានសុវត្ថិភាពដើម្បីគណនាទិន្នន័យដោយសំដៅចំពោះរយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ នៅពេលដែលមានទិន្នន័យចរន្ត អាចទុកចិត្តបានពី ១ឆ្នាំក្នុងមកហើយសំរាប់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ ទៀតនៅពេលស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាទូទៅដូចគ្នានេះត្រូវបានរំពឹងថា នឹងបន្តកើតមានទៀត ។

ជាការជំនួសទៅនឹងពេលវេលា កំណើនអាចត្រូវបានជាប់ទាក់ទង ជាខ្សែបន្តគ្រងទៅនឹងទិន្នផលផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក (GDP) ដែលរំពឹងទុកជាមុន ។ GDP ជាធម្មតាត្រូវបានគេនិយមចូល ចិត្តព្រោះថាវាបានគិតពិចារណាយ៉ាងជាក់លាក់នូវការផ្លាស់ប្តូរ ក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាំងមូល ។ ប៉ុន្តែវាមានគុណិបត្តិដែលថាការព្យាបាលអំពី GDP គឺត្រូវការជាចាំបាច់ ។ ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យប្រែប្រួលបន្ថែមដូចជាប្រជាជន ឬតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនាំមកជាមួយវានូវបញ្ហាដូចគ្នា ។ ប្រសិនបើការព្យាបាល GDP មិនអាចរកបាន នោះកំណើនចរន្តទៅអនាគតត្រូវផ្អែកលើទិន្នន័យតាម របស់ពេលវេលា ។

ប្រសិនបើគេគិតថា សមាសភាគណាមួយនៃចរន្ត នឹងកើន ឡើងក្នុងអត្រាខុសគ្នា ទៅនឹងអ្វីដែលនៅសល់ គេត្រូវតែកំណត់អត្តសញ្ញាណដោយជាក់លាក់ ហើយនិងធ្វើការដោះស្រាយជាមួយ ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។ ជាឧទាហរណ៍វាអាចជាផែនការដើម្បីពង្រីក ក្រុងនៅក្នុងតំបន់ណាមួយ ឬបើករោងចក្រក្នុងស្រុកក្នុងអំឡុង ពេលអាយុកាលគំរោងផ្លូវថ្នល់ផែនការណាមួយនៃផែនការទាំងអស់ នោះអាចនាំអោយមានអត្រាកំណើនខុសគ្នាសំរាប់ប្រភេទយានជំនិះខុសគ្នា ឬវាអាចជាផែនការដែលអនុញ្ញាតអោយយានជំនិះដឹកទំនិញធំៗបើកបរនៅលើផ្លូវថ្នល់ក្នុងករណី នេះអត្រាកំណើនសំរាប់ឡានដឹកទំនិញប្រហែលអាចចុះទាបពីព្រោះឡានដឹកទំនិញធំៗ គឺមានទំងន់ធ្ងន់ ។

ទោះជាត្រូវប្រើប្រាស់នូវទំរង់ការព្យាបាលណាមួយក៏ដោយវាជាការចាំបាច់ត្រូវពិចារណាភាពប្រាកដនិយម នៃកំរិតព្យាបាលនាពេលអនាគត ។ ប្រទេសកំពង់អភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនតូច ប្រហែលជាទ្រទ្រង់បាននូវអត្រាដុំខ្ពស់នៃកំណើនដែលកើតមាននៅក្នុងអតីតកាល ទោះជានៅក្នុងអាណត្តិខ្លីក៏ដោយ ហើយកត្តាផ្សេងៗ ដូចជាតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈឡើងខ្ពស់ និងការដាក់កំណត់ការនាំចូលយានជំនិះ នឹងនាំទៅដល់ការធ្លាក់ចុះនៃអត្រាកំណើននាពេលអនាគត ។

ចរន្តបង្វែរ នៅទីណាមានផ្លូវស្របគ្នាចរន្ត នឹងធ្វើដំណើរនៅលើផ្លូវដែលលឿនជាងគេឬថោកជាងគេ ធ្វើបើថាផ្លូវនេះអាចមិនចាំបាច់ មានប្រវែងខ្លីបំផុតក៏ដោយ ។ ហេតុនេះផ្ទៃក្រាលផ្លូវថ្នល់ដែលមានស្រាប់អាចបង្វែរចរន្តពីផ្លូវស្របគ្នា ហើយនិងពីផ្លូវខ្លីជាង ពីព្រោះថា ល្បឿនខ្ពស់អាចមាននៅលើផ្លូវមានផ្ទៃក្រាល ។ ការអង្កេតប្រភពចេញដំណើរ និងទីដៅធ្វើដំណើរទៅកាន់ត្រូវតែអនុវត្តដើម្បីផ្តល់នូវទិន្នន័យលើការបង្វែរចរន្តដែលទំងន់ កើតឡើង ។ ភារៈកិច្ចនៃការបង្វែរចរន្តត្រូវបានធ្វើដោយវិធីសាស្ត្រដែលហៅថា មានទាំងអស់ ឬក៏គ្មានអ្វីសោះ (an all or nothing method) ។ ដែលក្នុងនោះវាត្រូវបានសន្មតថា យានជំនិះទាំងអស់ដែលនឹងសន្សំបានពេលវេលា ឬប្រាក់ដោយការបង្វែរនឹងត្រូវធ្វើដូច្នោះ ហើយយានដែលនឹងបាត់បង់ពេលវេលា ឬបង្កើនតម្លៃនិងមិនធ្វើដំណើរលើផ្លូវបង្វែរទេ ។ ជាមួយនិងវិធីបែបនេះវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដែលថាវាជួយតម្លៃទាំងអស់ដែលដឹងត្រូវបានគិតបញ្ចូល ។ ក្នុងប្រទេសកំពង់អភិវឌ្ឍន៍ខ្លះ វាអាចមាននូវទំហំសំរាប់ធ្វើចេញ

ជាក់ស្តែងនៃផ្ទាំង ទស្សនីយភាពខុសប្លែកគ្នាដោយប្រើកម្មវិធីកុំព្យូទ័រដែលមាន
និយាមកំណត់អោយ ។ ការបង្ហាញពីរបៀបដឹកជញ្ជូនដទៃដូចជាផ្លូវដែក ឬផ្លូវទឹក
គឺមិនងាយស្រួលនឹងព្យាករណ៍ឡើយ ។ ការដឹកជញ្ជូនរបស់ប្រើប្រាស់ដែល
មានចំនួនច្រើននឹងជាធម្មតាធ្វើឡើងតាមមធ្យោបាយ ដឹកជញ្ជូនថោកបំផុត
ថ្លៃបើការនេះវាមិនអាចល្បឿននោះទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគុណភាព
សេវាល្បឿន និង ការងាយស្រួល ត្រូវបានអោយតម្លៃដោយ អ្នកផ្ញើរតំរូវ
ដែលមានបំណងប្រើប្រាស់ដឹកជញ្ជូននេះ ។ សំរាប់ទំនិញទូទៅការបង្ហាញពី
របៀបដទៃ គួរមិនត្រូវបានប្រមាណដោយផ្អែកទៅលើមូលដ្ឋាននៃការ
គិតតំលៃសំរាប់ការប្រគល់ទំនិញដល់ទីកន្លែងតែប៉ុណ្ណោះទេ ។

ស្រដៀងគ្នានេះដែរការជ្រើសរើសរបៀបដឹកជញ្ជូនសំរាប់អ្នកធ្វើដំណើរ
គួរមិនត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយគ្រាន់តែឈរលើមូលដ្ឋាន នៃតំលៃបង់លើការ
ធ្វើដំណើរប៉ុណ្ណោះទេ ។ សារៈសំខាន់ដែលតភ្ជាប់ទៅនឹងគុណភាពសេវា ដោយអ្នក
ប្រើប្រាស់ត្រូវបានក្លាយជា កត្តាផ្តល់ជំរើរភាគទានដ៏សំខាន់ទៅលើការធ្លាក់ចុះ
ពោលពេញពិភពលោក ក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវដែកក្នុងឆ្នាំកន្លងមកថ្មីៗនេះ ។
ចរាចររបៀបជាធម្មតាត្រូវបានព្យាករណ៍ថា នឹងកើនឡើងតាមអត្រាដូចគ្នា
នឹងចរាចរ លើផ្លូវដែលវាបានបង្ហាញ ។

ចរាចរដែលបានធ្វើអោយកើតមានឡើង : ចរាចរដែលបានធ្វើអោយ
កើតមានឡើងពីព្រោះតែការធ្វើដំណើរក្លាយជាឡើង ដែលគួរអោយចាប់
អារម្មណ៍ដោយសារតែការធ្លាក់ចុះនៃពេលវេលា និង តំលៃ ឬព្រោះតែការ
អភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានកើនឡើងដែល បាននាំមកដោយការវិនិយោគផ្លូវថ្នល់ ។
ចរាចរ ដែលបានធ្វើ អោយកើតមានគឺលំដាប់ក្នុងព្យាករណ៍អោយបានត្រឹមត្រូវ
ហើយអាចងាយស្រួលត្រូវបានប្រមាណអោយលើសច្រើនហួស ។ វាទំនង
ជាមានលក្ខណៈ ធំសម្បើមនៅក្នុងករណីទាំងនោះដែលការ វិនិយោគ
ផ្លូវថ្នល់នាំមកនូវការកាត់បន្ថយតម្លៃដឹកជញ្ជូនជាច្រើន ។ ឧទាហរណ៍ក្នុងករណី
នៃការធ្វើអោយប្រសើរតិច តួចក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវដែក ដែលបានអភិវឌ្ឍន៍រួចហើយ
ចរាចរដែលបានធ្វើអោយកើតមាន ឡើងនឹងមានចំនួនតិចតួចហើយជាធម្មតា
អាចមិនត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយក្នុងករណី
ផ្លូវថ្នល់ថ្មី ការអនុញ្ញាតអោយចូលដល់តំបន់មិនទាន់អភិវឌ្ឍន៍វាអាចមាន
ការកាត់បន្ថយក្នុងតម្លៃដឹកជញ្ជូនយ៉ាងធំ ដែលជាលទ្ធផលនៃការផ្លាស់ប្តូរ
របៀបដឹកជញ្ជូន ជាឧទាហរណ៍ពីការដឹកជញ្ជូនដោយសត្វ ពាហនៈជាមូលដ្ឋាន
ទៅជាការដឹកជញ្ជូនដោយយានជំនិះប្រើម៉ាស៊ីន ។ ក្នុងករណីបែបនេះ
ចរាចរដែលបានធ្វើ អោយកើតមាន ឡើងអាចជាសមាសភាគដ៏សំខាន់
នៃលំហូរចរាចរទៅអនាគត ។

របៀបដែលត្រូវបានអនុសាសន៍សំរាប់ព្យាករណ៍ ចរាចរដែលបានធ្វើអោយ
កើតមានឡើងគឺត្រូវប្រើទំនាក់ទំនងនៃតំរូវការ ។ តម្លៃអ៊ីឡាស្ទិច នៃតំរូវការ
សំរាប់ដឹកជញ្ជូនគឺជាការឆ្លើយតបរបស់ចរាចរ ចំពោះការផ្លាស់ប្តូរក្នុងតម្លៃ
ដឹកជញ្ជូនបន្ទាប់ពីការវិនិយោគផ្លូវថ្នល់ណាមួយ ។ នៅលើផ្លូវដែលនៅ
ចន្លោះក្រុង ភាពខុសប្លែកពីគ្នា ជាធម្មតាត្រូវបានតំណត់យករវាងអ្នកផ្ញើរដឹង
និងចរាចរដឹកទំនិញ ។ នៅលើផ្លូវដែលចូលដល់តំបន់ជនបទ ភាពខុសប្លែកគ្នា
បន្ថែមទៀតជាធម្មតាត្រូវបានធ្វើរវាងចរាចរទំនិញកសិកម្ម ហើយនិងមិនមែន
កសិកម្ម ។

ភស្តុតាងពីការសិក្សារាយតម្លៃជាច្រើនដែលបានអនុវត្តក្នុងប្រទេស កំពង់
អភិវឌ្ឍន៍បានផ្តល់អោយនូវតួលេខចន្លោះពី -0.៦ ទៅ -២.0 ចំពោះតម្លៃ
អ៊ីឡាស្ទិចនៃតំរូវការសំរាប់ដឹកជញ្ជូន ជាមួយនឹងមធ្យមភាគប្រហែល-១.0 ។
នេះមានន័យថា ការធ្លាក់ចុះមួយភាគរយក្នុងតម្លៃ ដឹកជញ្ជូននាំអោយមាន
ការកើនឡើងមួយភាគរយនៅក្នុងចរាចរ ។ ការគណនាត្រូវផ្អែកលើតម្លៃធ្វើ
ដំនើរពីផ្ទះមួយទៅផ្ទះមួយដែលត្រូវបានប្រមាណជាលទ្ធផលនៃការ
អង្កេតប្រភពចេញដំណើរ និង ទិដ្ឋភាពនៃការធ្វើដំនើរទៅកាន់ហើយមិនត្រឹមតែ
លើចំណែកនៃការធ្វើដំណើរដែលកើតមានឡើងលើផ្លូវកំពុងសិក្សានោះទេ ។

ភស្តុតាងដែលអាចរកបានបានស្នើឡើងថាអ៊ីឡាស្ទិចនៃតំរូវការ សំរាប់ការ
ធ្វើដំណើររបស់អ្នកធ្វើដំណើរ គឺជាធម្មតាជាងតំលៃឯកតាបន្តិចជាទូទៅ

អ៊ីឡាស្ទិចនៃតំរូវការសំរាប់ទំនិញ ទាបជាងយ៉ាងច្រើន ហើយនិងអាស្រ័យ
ទៅលើសមាមាត្រនៃតម្លៃដឹកជញ្ជូនក្នុងតម្លៃរបស់ប្រើប្រាស់នោះ ។

២.៣ បន្តកន្តោយានជំនិះ

២.៣.១ ភាពស្មើគ្នានៃក្លោយានជំនិះ

ការខូចខាតដែលយានជំនិះបង្កឡើង នៅលើផ្លូវថ្នល់ គឺអាស្រ័យយ៉ាងខ្លាំងទៅ
លើបន្តកន្តោយានជំនិះ ។ សំរាប់ គោលបំណងធ្វើតំរូវការកំណត់នៃក្លោយាន
យានជំនិះដែលនាំអោយខូចខាត ទាក់ទងទៅនឹងនិយាមក្លោយាន ៨.១៦
តោន ដោយប្រើប្រាស់កត្តា សមមូលដែលបានយកមក ពីការសិក្សាសំរាប់អាង
លើពិសោធន៍ (គណៈកម្មការស្រាវជ្រាវផ្លូវថ្នល់ (១៩៦២), Paterson
(1987)) ។ ដើម្បីកំណត់ការ ខូចខាតកើតមានបន្តិចម្តងៗ ដោយបន្តកន្តោយាន
ដែលកំណត់នឹងត្រូវទ្រទ្រង់ ក្នុងរយៈពេលអាយុកាលគ្រោងរបស់វា គេ
ចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់ចំនួនសរុប នៃយានជំនិះច្រើនៗដែលនឹងប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់
ក្នុងកំឡុងពេលនោះ ជាចំនួនសរុបនៃនិយាមក្លោយានដែលសមមូល ។

ការអង្កេតបន្តកន្តោយានត្រូវតែអនុវត្ត ដើម្បីកំណត់ការបែងចែក បន្តក
ក្លោយានសំរាប់ជាក់ស្តែងនៃយានជំនិះច្រើនៗដែលប្រើផ្លូវថ្នល់នោះ ។ ទិន្នន័យដែល
បានជ្រើសរើសយកពីការអង្កេតទាំងនោះត្រូវបានប្រើ ដើម្បីគណនាតួលេខ
មធ្យមនៃក្លោយាននិយាមសមមូលស្មើគ្នា សំរាប់យានជំនិះជាតូចយ៉ាងក្នុង
ថ្នាក់នីមួយៗ ។ តម្លៃទាំងនោះបន្ទាប់មកត្រូវ បានប្រើរួមគ្នាជាមួយនឹងការ
ព្យាករណ៍ចរាចរដើម្បីកំណត់ ចំនួនក្លោយានដែលមាននិយាមសមមូលគ្នា
និងជាចំនួនកើនសរុប ដែលផ្លូវ ថ្នល់នឹងទ្រទ្រង់ក្នុងតំរូវការអាយុកាលរបស់វា ។

២.៣.២ ការអង្កេតបន្តកន្តោយាន

ប្រសិនបើពុំមានទិន្នន័យបន្តកន្តោយានក្នុងពេលថ្មីៗ អាចរកបានទេ នោះគេ
បានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ថា ការអង្កេតបន្តកន្តោយាននៃយានជំនិះច្រើនៗត្រូវ
បានអនុវត្តនៅពេលណាក៏ដោយដែលគំរោងផ្លូវថ្នល់ធំៗ កំពុងត្រូវបានគិតគូរ
គ្រោង ។ ជាការប្រសើរការអង្កេតច្រើនដងក្នុងកំឡុងពេលមួយដែលនឹង
ឆ្លុះបញ្ចាំងអោយឃើញពីការ ផ្លាស់ប្តូរតាមរដូវកាលក្នុងទំហំ នៃបន្តកន្តោយាន
ត្រូវបានអនុសាសន៍ ។ ប្រដាប់ថ្លឹងកង់យានជំនិះដែលផ្តល់ប្តូរទំហំកន្លែងបាន
ហើយដែលអាច រកបានអាចជួយឱ្យក្រុមតូចមួយថ្លឹងយានជំនិះបានបាន
រហូតដល់ ៩០គ្រឿង ក្នុងមួយម៉ោង ។ ការណែនាំពិស្តារអំពីការអនុវត្តការ
អង្កេតបន្តកន្តោយាន ហើយនិងការវិភាគលទ្ធផលមានបញ្ជាក់ នៅក្នុង TRRL
កំណត់ផ្លូវថ្នល់លេខ ៤០ (មន្ទីរពិសោធន៍ ស្រាវជ្រាវផ្លូវថ្នល់ និងដឹកជញ្ជូន
(១៩៧៨)) ។

គេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ថា ការអង្កេតបន្តកន្តោយានត្រូវបានអនុវត្ត
ដោយការថ្លឹងតំរូវយានជំនិះនៅតាមជាយូរផ្លូវថ្នល់ ។ គំរូនោះត្រូវបានជ្រើសរើស
យ៉ាងណាដើម្បីអោយកំរិតអតិបរមាប្រហែល ៦០ យានជំនិះក្នុងមួយម៉ោង
ត្រូវបានយកមកថ្លឹង ។ កន្លែងថ្លឹងត្រូវមានលក្ខណៈរាបស្មើហើយប្រសិនបើ
អាចធ្វើទៅបានត្រូវសាងសង់ទៅតាមរបៀប ជាក់លាក់ណាមួយដែលយាន
ជំនិះត្រូវបានអូសឱ្យស្រឡះពីផ្លូវកាលណាកំពុងថ្លឹង ។ ជញ្ជីងប៉ុងដែល
អាចលើកដាក់បានត្រូវដំឡើងក្នុងរណ្តៅតូចមួយ ដែលមានផ្ទៃរបស់វាស្មើនឹង
ផ្ទៃនៅជុំវិញនោះ ។ ការនេះធ្វើអោយប្រាកដថាកង់ ទាំងអស់របស់យាន
ជំនិះដែលត្រូវថ្លឹងនោះមានកំពស់ស្មើគ្នា នឹងលុបបំបាត់នូវកំហុសឆ្គងដែល
អាចបង្កឡើងដោយការរមួល ឬភាពទ្រុឌតិចតួចរបស់យានជំនិះ ។ សារៈ
សំខាន់ជាច្រើនទៀត វាក៏អាចលុបបំបាត់កំហុសឆ្គងធំៗ ផងដែរ ដែលអាច
កើតឡើង ប្រសិនបើកង់ទាំងអស់ក្នុងផ្នែកខាងណាមួយ នៃក្រុមក្លោយានច្រើន
មិនត្រូវបានរក្សាក្នុងកំរិតកំពស់ផ្នែកជាមួយគ្នា ។ ការបែងចែកបន្តករវាង
ក្លោយានក្នុងក្រុមក្លោយានជាច្រើន ជារឿយៗ មិនស្មើគ្នាទេ ហើយហេតុដូច្នេះ
ក្លោយានមួយៗត្រូវតែថ្លឹងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។ រយៈពេលអង្កេតត្រូវផ្អែក
លើការពិចារណាដូចគ្នានេះ ក៏ដូចជាការរាប់ចរាចរដែលបានគូសបញ្ជាក់
ក្នុងផ្នែក ២.២.១ ។

នៅតាមផ្លូវថ្នល់ខ្លះអាចជាការចាំបាច់ដើម្បីពិចារណាថា តើការបែងចែកបន្ទុកភ្នោយាននៃចរាចរធ្វើដំណើរក្នុងទិសមួយ គឺដូចគ្នានឹងចរាចរដែលធ្វើដំណើរក្នុងទិសផ្សេងទៀតដែរឬអត់ ។ ការខុសគ្នាយ៉ាងសំខាន់រវាងលំហូរទាំងពីរអាចកើតមាននៅលើផ្លូវថ្នល់ បំរើអោយកំពង់ផែ ការដ្ឋានយកថ្មរោងចក្រស្តីម៉ង ។ ល ។ ជាទីដែល យានជំនិះធ្វើដំណើរក្នុងទិសមួយ មានបន្ទុកធ្ងន់ ប៉ុន្តែពុំមានផ្ទុកអ្វីទាំងអស់នៅពេលត្រឡប់មកវិញ ។ ក្នុងករណីបែបហ្នឹងលទ្ធផលបានមកពីខ្សែផ្លូវប្រកបដោយចរាចរធ្ងន់ច្រើនជាងគេ ត្រូវតែប្រើនៅពេលដែលធ្វើការផ្លាស់ពីលំហូរយានជំនិះជិតទៅជាចំនួនសមមូលនៃនិយាមភ្នោយានសំរាប់ធ្វើគំរោងបង្អង់កំរាល ។ ស្រដៀងគ្នានេះ ដែលការអនុគ្រោះជាពិសេសត្រូវតែធ្វើសំរាប់បន្ទុកភ្នោយាន មិនធម្មតានៅលើផ្លូវដែលបំរើអោយជាចំបងនូវសកម្មភាព សេដ្ឋកិច្ចជាក់លាក់ពីព្រោះការអនុគ្រោះនោះអាចស្តែងចេញជា លទ្ធផលក្នុងប្រភេទយានជំនិះដែលច្រើនមានលើសគេ ក្នុងវិសាលភាពចរាចរ ។ នេះគឺជាករណីរឿយៗជាឧទាហរណ៍ៈ តំបន់ (និស្សារ ណកម្ម) ព្រៃឈើ, តំបន់វី និងតំបន់ប្រេងដុត ។

២.៣.៣ ការកំណត់ម៉ូឌុលភ្នោយានដែលមាននិយាមសមមូលនៃដែលមានម៉ូឌុលកើនឡើងសរុប

កម្មវិធីកុំព្យូទ័រត្រូវបានសរសេរដើម្បីជួយធ្វើការវិភាគលទ្ធផលអង្កេតបន្ទុកភ្នោយាន ។ កម្មវិធីទាំងនោះផ្តល់ការរៀបរាប់ជាតារាងពិស្តារ នៃលទ្ធផលអង្កេតហើយនិងកំណត់នូវកត្តាសមមូលជាមធ្យមសំរាប់ ប្រភេទយានជំនិះនីមួយៗ ប្រសិនបើត្រូវការ ។ ប្រសិនបើកម្មវិធីបែបហ្នឹងមិនអាចរកបានទេ កម្មវិធីតារាង Spreadsheet ដែលមាននិយាមអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ ។ ប្រសិនបើពុំមានគ្រឿងសម្បទានកុំព្យូទ័រ អាចរកបានទេ វិធីសាស្ត្រធ្វើវិភាគដូចតទៅនេះ ត្រូវបានអនុសាសន៍អោយប្រើ ។ កត្តាសមមូលសំរាប់បន្ទុកកង់នីមួយៗ ដែលវាស់ក្នុងរយៈពេលអង្កេតបន្ទុកភ្នោយានត្រូវបានកំណត់ដោយ ប្រើតារាង ២.១ ឬក៏សមីការដែលបានអមមកដើម្បីទទួលបាននូវ កត្តាសមមូលសំរាប់បន្ទុកយានជំនិះ ។ កត្តាផ្សេងៗសំរាប់ភ្នោត បានបូកសរុបដើម្បីផ្តល់កត្តាសមមូលសំរាប់យានជំនិះនីមួយៗ ។ សំរាប់ យានជំនិះមានភ្នោច្រើនគឺថាបន្តកន្ទុយគ្នាពីរ បី ។ល ។ ភ្នោយាននីមួយៗ នៅក្នុងក្រុមច្រើននោះត្រូវពិចារណាដាច់ដោយឡែក ។

កត្តាសមមូលជាមធ្យមសំរាប់ប្រភេទឬចំណាត់ថ្នាក់នីមួយៗ នៃយានជំនិះ

ធ្វើដំណើរក្នុងទិសនីមួយៗបន្ទាប់មកត្រូវតែបានកំណត់យក ។ ចំណាត់ថ្នាក់យានជំនិះត្រូវបានកំណត់ដោយចំនួន និងប្រភេទភ្នោយាន ។ ត្រូវកត់សំគាល់ថាវិធីនៃការកំណត់យកកត្តាសមមូលគ្នាជា មធ្យមត្រូវតែប្រើជានិច្ច ការគណនាកត្តាស្នើគ្នាសំរាប់បន្ទុកភ្នោយាន ជាមធ្យមគឺមិនត្រឹមត្រូវ និងនាំអោយមានកំហុសខ្ពស់ជាច្រើន ។

ដើម្បីកំណត់ភ្នោដែលមាននិយាមសមមូល និងដែលមានចំនួនកើនឡើងសរុបទៅលើអាយុកាលគ្រោងផ្លូវថ្នល់ទំរង់ការដូចតទៅនេះ ត្រូវតែប្រតិបត្តិតាម :

- (i) ត្រូវកំណត់លំហូរចរាចរប្រចាំថ្ងៃសំរាប់ចំណាត់ថ្នាក់នីមួយៗនៃយានជំនិះដែលបានថ្លឹងដោយប្រើលទ្ធផលអង្កេតចរាចរ និងព័ត៌មានរាប់ចរាចរថ្មីៗដទៃទៀតដែលអាចរកបាន ។
- (ii) ត្រូវកំណត់លំហូរចរាចរមធ្យមប្រចាំថ្ងៃ ក្នុងទិសមួយសំរាប់ចំណាត់ថ្នាក់យានជំនិះនីមួយៗ ។
- (iii) ត្រូវធ្វើការព្យាករណ៍លំហូរចរាចរក្នុងទិសមួយសំរាប់ ចំណាត់ថ្នាក់យានជំនិះនីមួយៗដើម្បីកំណត់ចរាចរសរុបក្នុងចំណាត់ ថ្នាក់នីមួយៗដែលនឹងធ្វើដំណើរលើខ្សែផ្លូវនីមួយៗ ក្នុងកំឡុងអាយុកាលគំរោង (មើលផ្នែក ២.២.២) ។
- (iv) ត្រូវកំណត់កត្តាសមមូលជាមធ្យមនៃចំណាត់ថ្នាក់យានជំនិះនីមួយៗ និងសំរាប់ទិសនីមួយៗដែលបានមកពីលទ្ធផលអង្កេត បន្ទុកភ្នោយាននោះហើយនិងការអង្កេតណាមួយដទៃ ទៀតដែលបានអនុវត្តធ្វើឡើងថ្មីៗ ។
- (v) ផលិតផលនៃលំហូរចរាចរ មួយទិសមានចំនួនកើនឡើង សរុបសំរាប់ចំណាត់ថ្នាក់យានជំនិះនីមួយៗទៅលើអាយុកាលគ្រោងរបស់ផ្លូវថ្នល់ និងកត្តាសមមូលជាមធ្យមសំរាប់ ចំណាត់ ថ្នាក់នោះបន្ទាប់មកត្រូវគណនា និងបូកបញ្ចូលជាមួយគ្នា ដើម្បីផ្តល់នូវបន្ទុកភ្នោយានដែលមាននិយាមសមមូល និងដែល មានចំនួនកើនឡើងសរុបសំរាប់ទិសនីមួយៗ ។ តម្លៃខ្ពស់ជាង គេនៃទិសដៅទាំងពីរត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់គំរោងបង្អង់ ។

តារាង ២.១

កត្តាសមមូល សំរាប់បន្ទុកភ្នោផ្សេងពីគ្នា

បន្ទុកកង់ (មួយ & ពីរ) (១០ ^m kg)	បន្ទុកភ្នោ (១០ ^m kg)	កត្តា សមមូល
១.៥	៣.០	០.០១
២.០	៤.០	០.០៤
២.៥	៥.០	០.១១
៣.០	៦.០	០.២៥
៣.៥	៧.០	០.៥០
៤.០	៨.០	០.៩១
៤.៥	៩.០	១.៥៥
៥.០	១០.០	២.៥០
៥.៥	១១.០	៣.៨៣
៦.០	១២.០	៣.៨៣
៦.៥	១៣.០	៨.១៣
៧.០	១៤.០	១១.៣
៧.៥	១៥.០	១៥.៥
៨.០	១៦.០	២០.៧
៨.៥	១៧.០	២៧.២
៩.០	១៨.០	៣៥.២
៩.៥	១៩.០	៤៤.៥
១០.០	២០.០	៥៦.៥

$$\text{កត្តាសមមូល} = \left(\frac{\text{បន្ទុកភ្នោ (kg)}}{៨១៦០} \right)^{៤.៥}$$

នៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន ការបែងចែកបន្តក្បោយនៃចំនួនយានជំនិះធ្ងន់ៗ ទាំងអស់ដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ ស្ថិតនៅថែមមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ទោះបី វាអាចមាននិន្នាការរយះពេលវែងដែល កើតអំពីការបញ្ចូលយានជំនិះប្រភេទ ថ្មីឬការផ្លាស់ប្តូររបបបញ្ជាបានជំនិះ និងការពង្រឹងបទបញ្ជាទាំងនោះក្តី ។ ហេតុដូច្នេះតាមទម្លាប់ គេសន្មត់ថាការបែងចែកបន្តក្បោយនៃចំនួនយានជំនិះធ្ងន់ៗ នឹងស្ថិតនៅមិនផ្លាស់ប្តូរសំរាប់អាយុកាលគ្រោងនៃកំរាលផ្លូវថ្នល់ ហើយនិង ថាវាអាចត្រូវបានកំណត់ដោយធ្វើការអង្កេតបន្តក្បោយនៃចំនួនយានជំនិះ នៅលើផ្លូវ មានស្រាប់ដែលមានប្រភេទដូចគ្នា និងដែលបំរើមុខងារដូចគ្នា ។ នៅក្នុង ប្រទេសកំពង់អភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន កំហុសឆ្គងដែលប្រហែលអាចនឹងមាននៅ ក្នុងការសន្មត់សំរាប់អាយុកាលគ្រោង រយះពេល ១៥ឆ្នាំគឺមិនទំនងបង្ក ជាលទ្ធផលខុសឆ្គងច្រើននៅក្នុងគំរោងបង្កើតឡើយ ។ នៅលើទ្រូងផ្លូវភ្លោះនិង លើទ្រូងផ្លូវទោលដែលមានច្រើនជាងពីរខ្សែ គេត្រូវបានសន្មត់ថា ខ្សែផ្លូវដែល មានចរាចរយឺត និងផ្ទុកនូវយានជំនិះធ្ងន់ៗទាំងអស់ បើមិនដូច្នោះទេលុះត្រា តែមានបទពិសោធន៍ក្នុងស្រុកបានចង្អុលបង្ហាញពីការបញ្ជាក់ខុសទៅ និងការ សន្មត់ខាងលើ ឬក៏លំហូរចរាចរ ដែលមានយានជំនិះធ្ងន់ៗ លើសប្រហែល ២០០០គ្រឿង ក្នុងមួយថ្ងៃ ក្នុងទិសដៅនីមួយៗ ។ ក្នុងករណីក្រោយនេះ សមាមាត្រនៃយានជំនិះធ្ងន់ៗត្រូវបានកំណត់នៅលើខ្សែផ្លូវយឺត អនុលោមតាម គោលការណ៍ដែលបានគូស បញ្ជាក់ក្នុងកំណត់ផ្លូវថ្នល់ក្រៅប្រទេសលេខ ៦ (មន្ទីរពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវ ផ្លូវថ្នល់និងដឹកជញ្ជូន (១៩៨៨) ។ កំរាលរបស់ គំរោងបង្កើតសំរាប់ ខ្សែផ្លូវយឺតគឺធម្មតាត្រូវបានអនុវត្តនៅលើទទឹង ទ្រូងផ្លូវថ្នល់ទាំងមូល ប៉ុន្តែវាអាចមានស្ថានភាពដែលគ្រឹះផ្តល់ឬបាត់គ្រឹះផ្តល់ មានលក្ខណៈអង់ទៅៗ គឺជាការសមស្រប ។

នៅប្រទេសខ្លះផ្លូវថ្នល់ខ្សែទោលធ្វើអំពីបីទម្រង់ត្រូវបានកសាងដើម្បី សន្សំតម្លៃ សំណង់ ។ នៅលើផ្លូវបែបនេះចរាចរទំនងត្រូវបានផ្តុំ ច្រើនឡើងៗជាងនៅលើ ផ្លូវពីរខ្សែ ។ ប្រសិទ្ធភាពបន្តក្បោយក្នុងដានកង់ក្នុងទិសដៅតែមួយ ត្រូវបាន បង្ហាញថាមានចំនួនទ្រូងនៃបន្តក្បោយដែលមានសំរាប់ផ្លូវទូលាយជាង ។ ហេតុដូច្នេះការពិចារណា លើចរាចរទាំងពីរទិសកំរាលសំរាប់ផ្លូវទាំង នោះត្រូវតែផ្អែកលើចំនួនសរុបយានជំនិះធ្ងន់ៗអោយបានបួនដង ដែលធ្វើ ដំណើរក្នុងទិសតែមួយ ។

២.៤ ភាពត្រឹមត្រូវ

ទិន្នន័យអង្កេតទាំងអស់អាចនឹងមានកំហុស ។ ទិន្នន័យចរាចរ ជាពិសេស អាចត្រឹមត្រូវច្រើនហើយការទស្សនាអំពីកំណើន ចរាចរក៏ងាយនឹងមាន កំហុសឆ្គងផងដែរ ។ ដូច្នេះការគណនាអោយបានត្រឹមត្រូវនៃចំនួនចរាចរ ដែលកើនឡើងសរុប គឺជាការលំបាកណាស់ដើម្បីធ្វើ ។ ដើម្បីកាត់បន្ថយ កំហុសឆ្គងអោយដល់កំរិត អប្បបរមាវាគ្មានអ្វីមកជំនួស ការធ្វើអង្កេតចរាចរ ជាក់លាក់សំរាប់ គំរោងនីមួយៗក្នុងចរាចរវេលាដែលបានស្នើឡើងក្នុងផ្នែក ២.២.១ នោះឡើយ ។ កំហុសឆ្គងបន្ថែមបានបង្ហាញអោយឃើញនៅក្នុងការ គណនាចំនួនក្បោយនិងនិយាម និងដែលមានចំនួនកើនឡើងសរុប ពីព្រោះ កំហុសឆ្គងតិចតួចណាមួយក្នុងការវាស់បន្តក្បោយត្រូវបានបង្កើនឡើង ដោយទំនាក់ទំនងច្បាប់ថាមពលទីបួនរវាងការគណនាទាំងពីរ ។

ជាក់ព្រលំណាងល្អ គំរោងកំរាលកំរាលផ្លូវថ្នល់គឺមិនមានលក្ខណៈប្រែប្រួល ណាស់ណាទេទៅនឹងបន្តក្បោយដែលកើនឡើងសរុប ហើយវិធីសាស្ត្រ ដែលបានអនុសាសន៍ក្នុងកំណត់នេះផ្តល់អោយរចនាសម្ព័ន្ធ ជាប់លាប់សំរាប់ លំនាំចរាចរ ដូចបានបង្ហាញក្នុងតារាង ២.២ ។ ដរាបណាការប៉ាន់ប្រមាណនៃ ក្បោយនិយាមសមមូល ហើយដែលមានចំនួនកើនឡើងសរុបមានលក្ខណៈ ប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹង តួលេខកណ្តាលនៃទំហំណាមួយពុំមានកំហុស ឆ្គងណាមួយដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការជ្រើសរើសនូវគំរោងបង្កើតកំរាលទេ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើការប៉ាន់ប្រមាណចរាចរដែលកើនឡើង សរុបខិតទៅជិតព្រំដែននៃទំហំចរាចរ នោះទិន្នន័យចរាចរជាគោល និងការ ព្យាករណ៍ត្រូវតែបានវាយតម្លៃសារជាថ្មីទៀតហើយការវិភាគ លើភាពដែល

ងាយផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវអនុវត្តដើម្បីអោយប្រាកដថា ការជ្រើសរើសចំណាត់ថ្នាក់ ចរាចរ គឺមានលក្ខណៈសមស្រប ។ ការធ្វើវិភាគហានិភ័យជាផ្លូវការក៏អាចត្រូវ ប្រើផងដែរ ដើម្បីវាយតម្លៃការជ្រើសរើសគំរោងបង្កើតដូចបានពិពណ៌នាខ្លះៗ និងត្រូវ បានយោងនៅក្នុងកំណត់ផ្លូវថ្នល់ក្រៅប្រទេសលេខ ៥ (មន្ទីរពិសោធន៍ ស្រាវជ្រាវផ្លូវថ្នល់និងដឹកជញ្ជូន (១៩៨៨) ។

តារាង ២.២

ចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ

ចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ	ទំហំ(១០៦ ក្បោយនិយាមសមមូល)
T១	< ០.៣
T២	០.៣ - ០.៧
T៣	០.៧ - ១.៥
T៤	១.៥ - ៣.០
T៥	៣.០ - ៦.០
T៦	៦.០ - ១០
T៧	១០ - ១៧
T៨	១៧ - ៣០

៣. ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់

ប្រភេទដីស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងទូលំទូលាយ ដោយទីតាំងរបស់ផ្លូវថ្នល់ ឬផ្លូវទៅទីណាដីក្នុងរបៀបសំរាប់ផ្លូវ មានការប្រែប្រួលច្រើននៅក្នុងគុណភាពរឹងមាំពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយវាជាការពិតប្រាកដណាស់ដើម្បីនឹងកំណត់ទីតាំងកំរាលថ្នល់នៅលើដីមានលក្ខណៈរឹងមាំល្អ ប្រសិនបើការនេះពុំប្រឆាំងជាមួយនឹងកំហិតឡើយ ។

ភាពរឹងមាំរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ត្រូវបានវាយតម្លៃធម្មតាជា កាលីហ្វ័រញ៉ា ហ្វ័រមីង វ៉ាស៊ីយ៉ូ California Bearing Ratio (CBR) ហើយភាពរឹងមាំនេះអាស្រ័យទៅលើប្រភេទដី ដង់ស៊ីតេ និងចំណុះសំណើមរបស់ដី ។ ដើម្បីធ្វើគំរោងប្រុងកំរាលកំរាលថ្នល់ ភាពរឹងមាំរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ត្រូវយកដីមានចំណុះសំណើមស្មើនឹងលក្ខណៈ សំណើមដែលសើមជាងគេដែលប្រហែលកើតមានឡើងនៅក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ក្រោយពេលដែលផ្លូវត្រូវបានបើកអោយធ្វើចរាចរ ។ នៅក្នុងតំបន់ត្រូវពិចារណាចំណុះសំណើមនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់នៅក្រោមកំរាលផ្លូវដែលមិនជ្រាបទឹក អាចចែកជាបីប្រភេទ ៖

ប្រភេទទី (១) ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ជាទីដែលកំរាលទឹកក្នុងដីមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់នៅជិតនឹងផ្ទៃដីដើម្បីត្រួតត្រាចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតកំរាលថ្នល់ ។

ប្រភេទដីស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់នេះមានឥទ្ធិពលទៅលើជំរៅខាងក្រោមផ្ទៃផ្លូវដែលនៅក្នុង រវាងនោះកំរាលទឹកក្នុងដីមានឥទ្ធិពលលប់លើចំណុះសំណើមស្រទាប់បាត គ្រឹះថ្នល់ ។ ជាឧទាហរណ៍៖ ក្នុងដីមិនមែនជាស្លឹក កំរាលទឹកក្នុងដីនឹងត្រួតត្រា លើចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះ ថ្នល់កាលណាវាឡើងរវាង ១ម៉ែត្រ ពីផ្ទៃផ្លូវ នៅក្នុងដីគ្រួញាយខ្សាច់ ($PI < 20$ ភាគរយ) កំរាលទឹកក្នុងដីនឹងត្រួតត្រា កាលណាវាឡើងរវាង ៣ម៉ែត្រ ពីផ្ទៃផ្លូវ និងក្នុងល្បាយមានដីឥដ្ឋច្រើន ($PI > 40$ ភាគរយ) កំរាលទឹកក្នុងដីនឹងត្រួតត្រាកាលណាវាឡើងរវាង ៧ម៉ែត្រពីផ្ទៃផ្លូវ ។

ថែមទៀតលើតំបន់ដែលកំរាលទឹកក្នុងដី ត្រូវរក្សាទុកដោយទឹកភ្លៀង ដីប្រភេទនេះមាននៅតាមឆ្នេរសមុទ្រ និងវាលលិចទឹកជាទីដែល កំរាលទឹកត្រូវបានរក្សាទុកដោយទឹកសមុទ្រដោយបី ឬដោយស្ទឹង ។

ប្រភេទទី (២) + ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់មានកំរាលទឹកក្នុងដីនៅជ្រៅ ហើយជាទីមានភ្លៀងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើអោយផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងច្រើនក្នុង ចំណុះសំណើមក្រោមផ្លូវថ្នល់ ។

លក្ខខណ្ឌទាំងនេះកើតមានឡើងកាលណាក្បែងខ្លាំងមានចំនួនច្រើនដង ការស្រូបយកចំបាយសំរាប់រយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់ពីរខែក្នុងឆ្នាំ ។ ភ្លៀងខ្លាំងនៅតំបន់ភ្លៀងជាធម្មតាធំជាង ២៥០ម.ម ក្នុងមួយឆ្នាំ និង ជារឿយៗទៅតាមរដូវកាល ។

ប្រភេទទី (៣) ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់នៅក្នុងតំបន់ពុំមានកំរាលទឹកអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងដីនៅជិតផ្ទៃដី និងជាទីដែលមានធាតុអាកាសស្ងួត ស្ទើរតែពេញមួយឆ្នាំហើយមានភ្លៀងធ្លាក់ប្រចាំឆ្នាំ ២៥០ម.ម ឬតិចជាង ។ ការប៉ាន់ប្រមាណដោយផ្ទាល់នៃភាពរឹងមាំឬ CBR របស់ដីស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ជារឿយៗលំបាកធ្វើណាស់ប៉ុន្តែតម្លៃរបស់វាអាច ធ្វើការសន្និដ្ឋានពីការប៉ាន់ប្រមាណនូវដង់ស៊ីតេហើយនិងសមតា (ឬភាពខ្ពស់បំផុត) ចំណុះសំណើមនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ជាមួយគ្នា ពីការយល់ដឹងអំពីទំនាក់ទំនងរវាងភាពរឹងមាំដង់ស៊ីតេ និងចំណុះសំណើមរបស់ដីដែលយកមកគិតនោះ ។ ទំនាក់ទំនងនេះអាចត្រូវបានកំណត់នៅមន្ទីរពិសោធន៍ ។ ដង់ស៊ីតេដីស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់អាចត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងរវាងកំរិត ដោយការបង្ហាបង្ហាយបានដល់ចំណុះសំណើមសមស្របនៅពេលសាងសង់ ។ ចំណុះសំណើមនៃដីស្រទាប់កំរាលថ្នល់ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយអាកាសធាតុក្នុងតំបន់ ហើយនិងជំរៅនៃកំរាលទឹកក្នុងដីនៅក្រោមផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈភាគច្រើន កិច្ចការទីមួយ

គឺត្រូវប៉ាន់ប្រមាណចំណុះសំណើម សមតាដូចបានបញ្ជាក់ ក្នុងផ្នែក ៣.១ ខាងក្រោមនេះ ។ វិធីសាស្ត្រនៃការប៉ាន់តម្លៃភាពរឹងមាំ ដោយផ្ទាល់របស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់នៅទីណាដែលអាចធ្វើបាន ត្រូវបានពិភាក្សាក្នុងផ្នែក ៣.២ ជាមួយគ្នានឹងវិធីសាស្ត្រ ដែលមិនសូវជាក់លាក់នៃការប៉ាន់តម្លៃ ដែលការប៉ាន់នេះអាចប្រើប្រាស់ បានប្រសិន បើគ្រឿងសម្បទានសំរាប់ការអនុវត្តទំរង់ការពេញលេញ ពុំអាចរកបាន ។

៣.១. ការដាក់ប្រមាណចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់

ប្រភេទទី (១) វិធីសាស្ត្រដែលងាយជាងគេក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណចំណុះសំណើមគំរោងប្លង់ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ គឺវាសំណើមនៅក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់នៅខាងក្រោមកំរាលដែលមានស្រាប់ក្នុងស្ថានភាពស្រដៀងគ្នានៃឆ្នាំកាលណាកំរាលទឹកក្នុងដីមានកំរាលខ្ពស់បំផុត ។ កំរាលនោះត្រូវតែមានទទឹងធំជាង ៣ម និងអាយុកាលច្រើនជាងពីរឆ្នាំ ហើយគំរូដីត្រូវតែយកនៅខាងក្រោមទ្រូងផ្លូវថ្នល់ប្រហែល ០.៥០ម ពីគែមផ្លូវ ។ កំរាលដែលអនុញ្ញាតអោយអាចត្រូវបានធ្វើសំរាប់ប្រភេទដីខុសៗគ្នា ដោយសារតែហេតុផលថា អត្រានៃចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ទៅនឹង ចំនួនកំណត់ប្លាស្ទិកគឺដូចគ្នា សំរាប់ដីស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ខុសៗគ្នា កាលណាទឹកក្នុងដីនិងលក្ខណៈធាតុអាកាសស្រដៀងគ្នា ។ ប្រសិនបើពុំមានផ្លូវសមស្របនៅជុំវិញនោះទេ ចំណុះសំណើមក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ នៅខាងក្រោមកំរាលមិនជ្រាបទឹកមួយអាចត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណពិចារណាដឹងនៃជំរៅកំរាលទឹកក្នុងដី និងទំនាក់ទំនងរវាងការស្រូប និងចំណុះសំណើមរបស់ដីស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ (Russan និង Cronney (1960)) ។

បរិធានសាកល្បងដែលត្រូវការកំណត់ទំនាក់ទំនងនេះមិនសូវ គ្រួសពេញទេហើយវិធីនេះត្រូវបានពិពណ៌នាក្នុងបរិស្ថិដ្ឋ ២ ។

ប្រភេទទី (២) កាលណាកំរាលទឹកក្នុងដីមិននៅជិតផ្ទៃដី លក្ខណៈសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ នៅខាងក្រោមកំរាលមិនជ្រាបទឹក និង អាស្រ័យទៅលើតុល្យភាពរវាងទឹកចូលទៅក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់តាមចិញ្ចើម និងតាមគែមកំរាលថ្នល់ ក្នុងរយៈពេលអាកាសធាតុសើម ហើយសំណើមដែលនៅសល់ក្នុងដីបាត់បង់ ដោយការហូតនៅក្នុងកំលុងពេលរដូវប្រាំង ។

នៅទីណាដែលទឹកភ្លៀងមធ្យមប្រចាំឆ្នាំធំជាង ២៥០ ម.ម ក្នុងមួយឆ្នាំលក្ខណៈសំណើមសំរាប់គោលបំណងគំរោងប្លង់អាច យកតាមចំណុះសំណើមប្រសើរបំផុតផ្តល់អោយដោយការសាកល្បង បង្ហាបង្ហាយចក្រភពអង់គ្លេស (ស្រាល) ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ ជើងដី ២.៥ គ.ក្រ. ។ នៅពេលធ្វើការសំរេចទៅលើជំរៅនៃកំរាលទឹកនៅក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ ប្រភេទទី (១) ឬប្រភេទទី (២) ភាពដែលអាចកើតមាននៃកំរាលទឹកក្នុងដីនៅនឹងកន្លែងត្រូវតែបានគិតទុកក្នុងចិត្ត ហើយឥទ្ធិពលនៃទឹកជំនន់តាមរដូវកាល (នៅទីណាដែល វាកើតមាន) មិនគួរមើលស្រាលឡើយ ។

ប្រភេទទី (៣) ក្នុងតំបន់ជាទីដែលមានធាតុអាកាសស្ងួតពេញមួយឆ្នាំ (ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំ ២៥០ ម.ម ឬ តិចជាង) ចំណុះសំណើមនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ខាងក្រោមកំរាលមិនជ្រាបទឹក និងមានទាប ។ ក្នុងគោលបំណងធ្វើគំរោងតម្លៃ ៨០ ភាគរយ នៃចំណុះសំណើមដីប្រសើរបំផុត ដែលមាននៅក្នុងការពិសោធន៍សាកល្បងបង្ហាបង្ហាយចក្រភពអង់គ្លេស (ស្រាល) ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ ជើងដី ២.៥ គឺឱ្យក្រាមគួរតែត្រូវបានប្រើ ។

វិធីប៉ាន់ប្រមាណចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់សំរាប់គំរោងប្លង់ដែលបានសង្ខេបខាងលើ គឺផ្អែកលើការសន្មត់ថាកំរាលផ្លូវថ្នល់ ដោយជាក់ស្តែងគឺមិនអាចជ្រាបទឹកបាន ។ សំភារៈដែលភ្ជាប់ដោយចិញ្ចឹមណែន ដែលធ្វើអោយមានស្ថេរភាពជាមួយតែនឹងស្នាមប្រេះតូច ១ និង ថ្នប់បែក ឬ គ្រួសមាន

គ្រាប់ល្អិតដែលមានសំភារៈជាង ១៥ ភាគរយ ទំហំតូចជាងកំព្រោង៧៥ មីក្រុង គឺមិនជ្រាបទឹកខ្លួនឯង (កំរិតជ្រាបតិចជាង ១០^{-៧} ម ក្នុងមួយវិនាទី) ហេតុដូច្នោះ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់នូវខាងក្រោមកំរាលផ្តល់ដែលបញ្ចូលសំភារៈ ទាំងអស់នោះមិនទំនងជាទទួលបានទិញ ដោយទឹកជ្រាបចូលដោយ ផ្ទាល់ពីខាងលើទេ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយប្រសិនបើទឹកហូរពីផ្ទៃផ្លូវផ្តល់ ឬ ពីកន្លែងណាមួយអាចជ្រាបចូលទៅក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ដោយមូលហេតុ ណាមួយ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់អាចទៅជាមានជាតិទឹកច្រើន ។ ក្នុងករណីបែប ហ្នឹង ភាពរឹងមាំនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ជាមួយនឹងលក្ខណៈសំណើមក្នុង ប្រភេទ ទី(១) និង ប្រភេទទី(២) ត្រូវតែបានប៉ាន់ប្រមាណតម្លៃដោយឈរ លើមូលដ្ឋាននៃគំរូ CBR ដែលទឹកជ្រាបបានពិពណ៌នាក្នុងផ្នែក ៣.២ ។ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ជាមួយនឹងលក្ខណៈសំណើមក្នុងប្រភេទទី(៣) មិនទំនង ជាទឹកជ្រាបហើយ ចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់សំរាប់គំរោងប្លង់ក្នុង ស្ថានភាពបែបហ្នឹងអាចយកជាចំណុះសំណើមប្រសើរបំផុតផ្តល់អោយដោយ និយាមអង្កេស (ស្រាល) វិធីបង្ហាញសាកល្បងដោយប្រើដើងដី ២.៥ គ.ក្រ ។

៣.២. ការគណនាស្ថានភាពនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់

ដោយបានប៉ាន់ប្រមាណចំណុះសំណើមសំរាប់គំរោងប្លង់ បន្ទាប់មកគេអាច សំរេចបានដើម្បីកំណត់តម្លៃគ្រោង CBR ដ៏សមស្របនៅដងស៊ីតេដែលបាន បញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ។

គេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ផ្នែកខាងលើប្រវែង ២៥០ ម.ម នៃ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ទាំងអស់ត្រូវតែបង្ហាញក្នុងរយៈពេលសាងសង់ អោយដល់ ដងស៊ីតេ យ៉ាងតិច ១០០ ភាគរយ នៃដងស៊ីតេស្ថិតអតិបរមា ដែលសំរេចបាន ក្នុងការពិសោធន៍សាកល្បងបង្ហាញតាមនិយាមអង្កេស (ស្រាល) ដោយប្រើ វិធីសាស្ត្រដើងដី ២.៥ គ.ក្រ ឬ យ៉ាងហោចណាស់ ៩៣ ភាគរយនៃដងស៊ីតេ ស្ថិតអតិបរមា ដែលសំរេចបានក្នុងការសាកល្បងនិយាមអង្កេស (ធ្ងន់) ដោយប្រើ ដើងដី ៤.៥ គ.ក្រ ។ ជាមួយនឹងគ្រឿងចក្របង្ហាញទំនើប ដងស៊ីតេ រហូតដល់ ៩៥ ភាគរយ ដែលទទួលបានក្នុងការសាកល្បងបង្ហាញធ្ងន់ជាង ត្រូវតែសំរេចបានដោយគ្មានការលំបាក ប៉ុន្តែការត្រួតពិនិត្យតឹងរឹងនៃ ចំនុះសំណើមនិងត្រូវការជាចាំបាច់ ។ ការបង្ហាញ និងមិនគ្រាន់តែធ្វើឱ្យប្រសើរ នូវសមត្ថភាពរឹងមាំរបស់ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែនឹង កាត់បន្ថយការជ្រាបទឹកហើយនិង បង្ហាញបន្តបន្ទាប់ទៀតដោយចរាចរ ។

ជាជំហានទីមួយ គេចាំបាច់ត្រូវតែកំណត់លក្ខណៈសម្បត្តិដីនៃការបង្ហាញគំរូ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ដោយអនុវត្តការសាកល្បងបង្ហាញ ទៅតាមនិយាមនៅ មន្ទីរពិសោធន៍ ។ ដីស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់នៅ ក្នុងចំណុះសំណើមនៃគំរោង ស្រទាប់កំរាលគ្រឹះផ្តល់ អាចត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងពុម្ព CBR ឱ្យដល់កំរិត ដងស៊ីតេជាក់លាក់រួចហើយ ធ្វើការ សាកល្បងដើម្បីកំណត់តម្លៃ (CBR) ។

ជាមួយនឹងខ្លាចដែលគ្មានភាពស្ថិត វិធីសាស្ត្របង្ហាញដោយដើងដី អាចនឹង ប៉ាន់ប្រមាណអោយហួសនូវចំណុះសំណើមដ៏ប្រសើរបំផុត និង ប៉ាន់ស្មើនូវ ដងស៊ីតេស្ថិតដែលសំរេចបានដោយបរិក្ខារមូលដ្ឋាននៅការដ្ឋាន ។ វិធីបង្ហាញ ដោយម៉ាស៊ីនត្រួតគ្រឹះមិនលក្ខណៈសមស្របបំផុតសំរាប់សំភារៈទាំងនោះ ។

ប្រសិនបើគំរូមានភាពស្ថិតត្រូវបានបង្ហាញនៅចំណុះសំណើមស្មើ ឬ ធំជាង ចំណុះសំណើមដ៏ប្រសើរបំផុត គំរូដីនោះត្រូវតែទុកចោលដោយបិទផ្ចិត រយៈពេល ២៤ម៉ោង មុននឹងធ្វើការពិសោធន៍ដើម្បីឱ្យសំពាធ រន្ធទឹកដែលលើស ត្រូវបាត់បង់ក្នុងពេលបង្ហាញ ។ ជំរើសម្បាំងទៀតរូបភាពពេញលេញបន្ថែម ទៀតនៃទំនាក់ទំនងរវាងដងស៊ីតេ ចំណុះសំណើមហើយនិង CBR សំរាប់ដី ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ អាចទទួលបានដោយវាស់ CBR នៃគំរូដី ដែលបង្ហាញ នៅចំណុះសំណើមដោយឡែក និង យ៉ាងហោចណាស់មានពីរកំរិត នៃការ បង្ហាញ ។ តំលៃគ្រោង CBR បន្ទាប់មកត្រូវបានទទួលដោយការកែខែ ។

វិធីនេះជាការចូលចិត្តជាងពីព្រោះវាអាចអោយយើង ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ នូវតំលៃ CBR ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់នៅដងស៊ីតេខុសៗគ្នា និង អនុញ្ញាត អោយគំរូពេលនៃកំរិតខុសៗគ្នា នៃការត្រួតពិនិត្យការបង្ហាញគំរោងរចនាសម្ព័ន្ធ ត្រូវបានគណនា ។ រូបទិពបង្ហាញអំពីដងស៊ីតេស្ថិតជាតូចជាងចំណុះសំណើម ទំនាក់ទំនង CBR សំរាប់ដីក្នុងរយៈពេលខ្លាចដែលទទួលបានពីការបង្ហាញគំរូដី នៅចំណុះសំណើមប្រាំផ្សេងៗ ពីគ្នាទៅនឹងកំរិតនៃការបង្ហាញតាមនិយាម អង្កេស (ធ្ងន់) វិធីសាស្ត្រប្រើដើងដី ៤.៥ គ.ក្រ ការបង្ហាញតាមនិយាម អង្កេស (ស្រាល) វិធីសាស្ត្រប្រើដើងដី ២.៥ គ.ក្រ ហើយនិងកំរិតមធ្យម នៃការបង្ហាញ ។ ដោយការកែខែគ្រោង CBR ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ប្រហែល ១៥ ភាគរយត្រូវបានទទួល ប្រសិនបើដងស៊ីតេធៀប ១០០ ភាគរយ របស់ ដងស៊ីតេស្ថិតអតិបរមាដែលទទួលបានពីការសាកល្បង បង្ហាញនិយាមអង្កេស (ស្រាល) ត្រូវបានបញ្ជាក់ច្បាស់ និង ចំណុះសំណើមស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថាមាន ២០ ភាគរយ ។

ប្រសិនបើលក្ខណៈស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់សើមជោគ ត្រូវបាន សង្ឃឹមទុកជាមុន គំរូដីដែលបង្ហាញសំរាប់សាកល្បង CBR ត្រូវតែធ្វើអោយជោគដោយ ជ្រមុជក្នុងទឹករយៈពេលមួយថ្ងៃ មុននឹងធ្វើការសាកល្បង ។ ក្នុងករណី ដីទៅទៀតទាំងអស់កាលណា CBR ត្រូវបានកំណត់ដោយការវាស់វែងផ្ទាល់គំរូ CBR មិនត្រូវបានជ្រមុជទឹកទេដោយថាលទ្ធផលនេះមានលើសពីការ ការគ្រោង ។

ក្នុងតំបន់ដែលមានផ្ទៃផ្តល់ស្រាប់ត្រូវបានសាងនៅលើស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ដូចគ្នា ការវាស់ភាពរឹងមាំរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ដោយផ្ទាល់ អាចធ្វើដោយ ប្រើឧបករណ៍ពិសោធន៍កោណវាយទម្ងន់ក្នុងដី (DCP) (បរិមាណ គ) ។

លើកលែងតែការវាស់វែង CBR ដោយផ្ទាល់នៅខាងក្រោមកំរាល ដែលមាន ស្រាប់ ការវាស់ CBR នៅនឹងកន្លែងដីស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ មិនត្រូវបានឱ្យ អនុសាសន៍ឡើយ ពីព្រោះតែភាពលំបាកនៃ ការធ្វើឱ្យប្រាកដថាលក្ខណៈ សំណើម និង លក្ខណៈដងស៊ីតេក្នុងពេល សាកល្បងគឺដំណាងឱ្យលក្ខណៈ សំណើម និង ដងស៊ីតេដែលរំពឹងថាមាននៅខាងក្រោមកំរាលផ្តល់ ដែលបានធ្វើរួចហើយ ។

វិធីណាមួយក៏ដោយដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីឱ្យទទួលបានកំលាំងរឹងមាំ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ គំរូដីនីមួយៗ ឬក៏ការសាកល្បងនីមួយៗ ជាធម្មតា នឹងផ្តល់ឱ្យលទ្ធផលខុសៗគ្នាហើយលទ្ធផលទាំងនោះ ជួនកាលអាចមាន លំដាប់ទំហំធំធេង ។ ក្នុងគោលបំណងគំរោងប្លង់ វាមាន សារៈសំខាន់ដែលភាព រឹងមាំរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់មិនត្រូវបាន ប៉ាន់ប្រមាណស្ទើរចុងចន្លោះទេ សំរាប់កំរាលផ្តល់ ឬ ប៉ាន់ប្រមាណហួសក្នុងវិសាលភាព ដែលអាចមានហានិភ័យ នៃកំហុសខ្ពស់នៅទីកន្លែង ។ ការសំរេចបំផុតសំរាប់គោលបំណងគំរោង គឺត្រូវប្រើតម្លៃដប់ភាគរយទាបជាង គឺថាតម្លៃដែលលើស ៩០ ភាគរយនៃ ការអាន ។ មធ្យោបាយសាមញ្ញបំផុតដើម្បីទទួលបានតម្លៃនេះគឺគូសនូវ ការបែងចែកភាពញឹកញាប់ដែលកើនឡើងសរុបរបស់ភាពរឹងមាំដូចបាន បង្ហាញក្នុងរូបទី ៤ ។ ប្រសិនបើកិនភាគលក្ខណៈស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ផ្តល់ប្តូរ យ៉ាងច្រើនលើកំណត់ផ្លូវផ្តល់ តម្លៃភាពរឹងមាំនៃស្រទាប់ បាតគ្រឹះផ្តល់ខុសៗគ្នា សំរាប់គំរោងប្លង់គួរត្រូវបានគណនាសំរាប់កំណត់តម្លៃនីមួយៗ ដូចគ្នាទាំងអស់ ។

បញ្ហាមួយមុខរចនាសម្ព័ន្ធ គំរូវិភាគយ៉ាងរឹងមាំនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ សំរាប់ គំរោងប្លង់ត្រូវបានចាត់ទៅលើចំណាត់ថ្នាក់មួយនៃចំណាត់ថ្នាក់ភាព រឹងមាំប្រាំមួយដែលបង្ហាញភាពរឹងមាំផ្ទាល់ប្តូរនឹងគំរោងប្លង់ទៅលើភាពរឹងមាំនៃ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ។ ចំណាត់ថ្នាក់ទាំងនេះត្រូវបានកំណត់ក្នុងតារាង ៣.១ ។ ចំពោះស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ដែលមាន CBR តិចជាង២ ប្រព្រឹត្តិកម្មពិសេស នឹងគំរូវិភាគមាន ដែលមិនបានរៀបរាប់នៅក្នុងកំណត់ផ្លូវផ្តល់នេះទេ ។

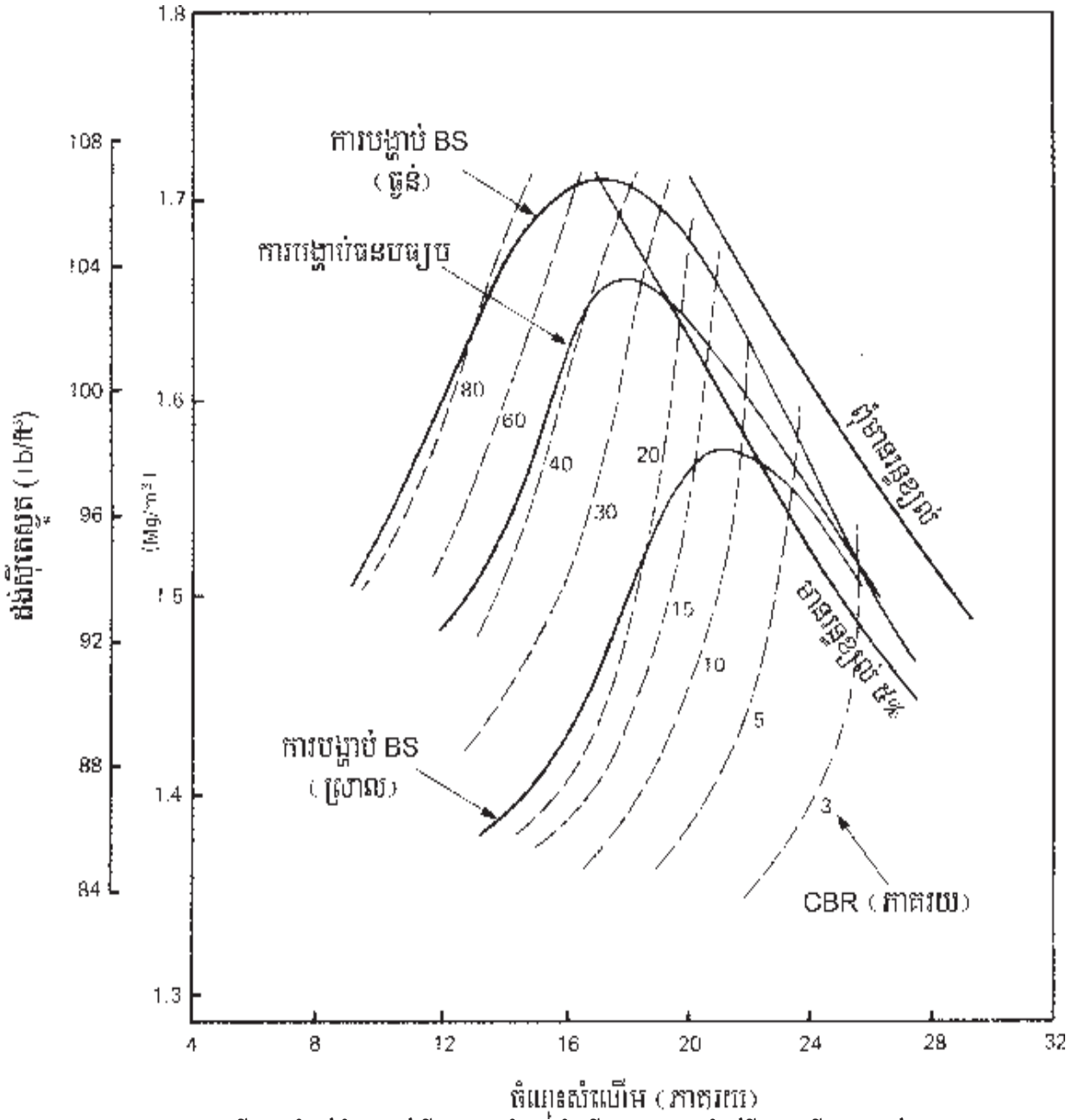
តារាង ៣.១

ចំណាត់ថ្នាក់ភាពរឹងមាំនៃស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់

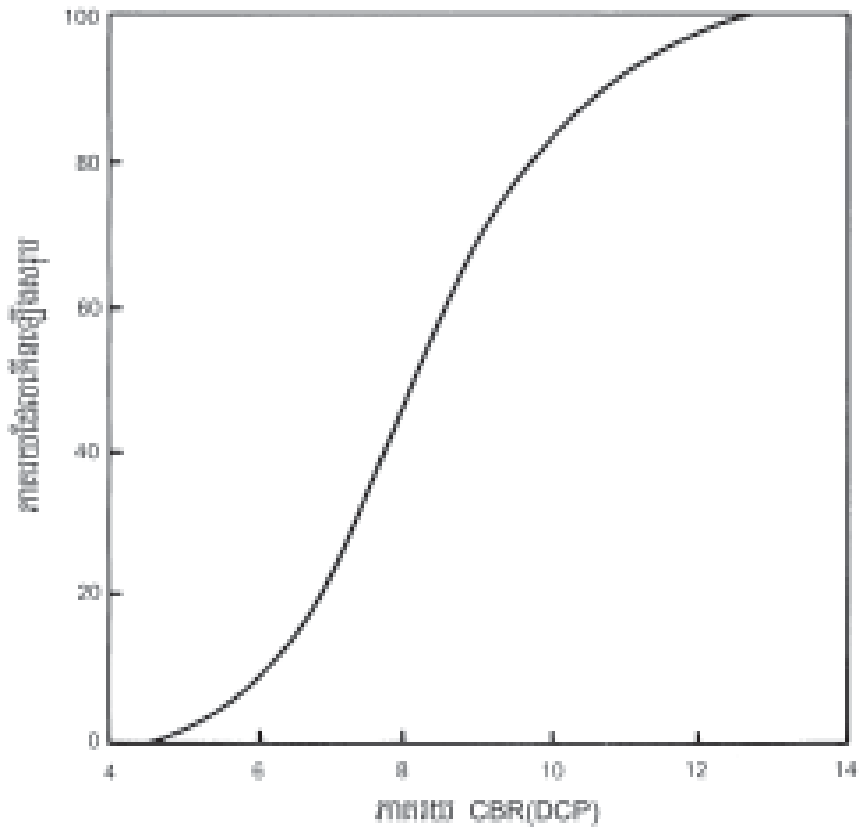
ចំណាត់ថ្នាក់	លំដាប់ (CBR %)
S១	២
S២	៣ - ៤
S៣	៥ - ៧
S៤	៨ - ១៤
S៥	១៥ - ២៩
S៦	៣០

ប្រសិនបើបរិក្ខារសំរាប់អនុវត្តការបង្ហាប់នៅមន្ទីរពិសោធន៍ និងការសាកល្បង CBR មិនអាចរកបានទេ ការប៉ាន់ប្រមាណមិនសូវច្បាស់អំពីចំណាត់ថ្នាក់ភាពរឹងមាំអប្បបរមានៃស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ អាចទទួលបានពីតារាង ៣.២ ។ តារាងនេះបង្ហាញចំណាត់ថ្នាក់ ភាពរឹងមាំអប្បបរមាដែលត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណសំរាប់ប្រភេទទាំងប្រាំនៃស្រទាប់កំរាលថ្នល់ចំពោះជំរៅផ្សេងៗពីគ្នា នៃកំពស់ទឹកក្នុងដីដោយសន្មត់ថាស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ត្រូវបានបង្ហាប់មិនតិចជាង ៩៥ ភាគរយ នៃដង់ស៊ីតេស្នូតអតិបរមា ដែលអាចសំរេចបាននៅក្នុងការបង្ហាប់តាមនិយាមអង់គ្លេស (ស្រាល) ដោយប្រើវិធី សាស្ត្រជើងដី ២.៥ គ.ក្រ ។ តារាងនេះគឺសមស្របសំរាប់សំណើម ស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ប្រភេទទី (១) និង ទី(២) ប៉ុន្តែអាចប្រើបានសំរាប់ ប្រភេទទី (៣) ប្រសិនបើការប៉ាន់ប្រមាណជាមធ្យម ភាពរឹងមាំអាចទទួលយកបាន ។

ចំណាត់ថ្នាក់ភាពរឹងមាំនៃគំរោងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ជាមួយគ្នានឹងចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ ដែលទទួលបានក្នុងជំពូក ២ គឺត្រូវបានប្រើជាមួយបញ្ជីរាយមុខរចនាសម្ព័ន្ធ ដើម្បីកំណត់កំរាលស្រទាប់ កំរាល (ជំពូក ១០) ។

រូបទី៧: ទំនាក់ទំនង - ដង់ស៊ីតេស្នូត - ចំណុះសំណើម - CBR សំរាប់បីល្បាយដីឥដ្ឋ - ខ្សាច់

រូបភាព៖ ការប្រែប្រួលនៃស្ថេរភាពដីតាមតម្លៃ CBR(DCP)

តារាង ៣.២

ចំណាត់ថ្នាក់ភាពរឹងមាំស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណនៅក្រោមថ្នល់ក្រាលភូតនៅពេលមានវត្តមានកំពស់ទឹក

ជំរៅកំពស់ទឹកក្នុងដី ចាប់ពីចំណុចកំពស់កំណ ផ្លូវថ្នល់ (ម៉ែត្រ)	ចំណាត់ថ្នាក់រឹងមាំស្រទាប់បាតគ្រឹះ				
	ខ្យាច់ពុំមាន ប្លាស្ទិក	ដីឥដ្ឋល្បាយខ្យាច់ PI=១០	ដីឥដ្ឋល្បាយខ្យាច់ PI=២០	ដីឥដ្ឋល្បាយភក់ PI=៣០	ដីឥដ្ឋច្រើន PI>៤០
០,៥	S៤	S៤	S២	S២	S១
១	S៥	S៤	S៣	S២	S១
២	S៥	S៥	S៤	S៣	S២
៣	S៦	S៥	S៤	S៣	S២

* កំពស់ខ្ពស់បំផុតប្រចាំរដូវវស្សាទទួលបានដោយកំពស់ទឹកក្នុងដីគួរតែបានប្រើ ។

- កំណត់សំគាល់ :
- ១- ដោយហេតុថាចំណាត់ថ្នាក់ភាពរឹងមាំដែលផ្តល់អោយនៅក្នុងតារាង ៣-២ គឺពឹងផ្អែកលើតំលៃអប្បបរមា CBR ដែលបានប៉ាន់ប្រមាណនៅទីណាដែលអាចសំរេចបាន CBR គួរតែត្រូវបានវាស់ដោយការសាកល្បងនៅមន្ទីរពេទ្យពិសោធន៍ នៅចំណុះសំណើមសមស្រប ។
  - ២- តារាង ៣-២ មិនអាចអនុវត្តបានសំរាប់ដីល្បាយ ដីសរីរាង្គ ឬ ដីឥដ្ឋ នៃអាកាសធាតុត្រូពិកទេ ។ ការសាកល្បង CBR នៅមន្ទីរពិសោធន៍ត្រូវតែអនុវត្ត សំរាប់ដីទាំងអស់នោះ ។

៤. គូដ្ឋវិលីក និង ផ្នែកដែលកាត់ចេញ

៤.១. គូដ្ឋវិលីក

៤.១.១. សេចក្តីផ្តើមនិងការទាស់ស្តង់ :

ការលើកតម្កល់និងការកាត់ចេញ នឹងត្រូវរៀបចំឡើងដើម្បីឱ្យទទួលបាននូវគន្លងអ័ក្សផ្លូវមួយជាទីពេញចិត្តលើផ្លូវទាំងអស់ប៉ុន្តែជាផ្លូវមាននិយាយទាបជាងគេ ។ ការលើកដីនិងត្រូវការចាំបាច់ (i) ដើម្បីលើកផ្លូវអោយស្ថិតនៅលើកំពស់ទឹកជំនន់ ។ (ii) ផ្លូវមានដីនៅត្រង់ចំហៀងសងខាង (iii) ឆ្លងជ្រលងនិង (iv) ទីចូលជិតកន្លែងឆ្លងទឹក ។ តម្លៃលើកខ្ពស់ធ្វើអោយមានបន្តកលើដីស្រែទាបក្រោម និងការធ្លាក់ស្រុត ជាដីច្នៃកាលត្រូវតែរំពឹងថានឹងកើតមានឡើង ។ ដីដែលដីកជញ្ជូនខ្លះជាពិសេសងាយនឹងទទួលរងឥទ្ធិពលណាស់ ឧទាហរណ៍ ជាកន្លែងដូចជាដីខ្សាច់ដែលងាយប្តូរជាតាមខ្យល់ និង ដីមាត់ពាមដែលមិនអាចបង្កប់មូលដ្ឋានបាន ។ ដីសិរីរាងពុកផុយរហ័សណាស់នៅខាងលើកំពស់ទឹកក្នុងដី ហើយដីបែបហ្នឹងកើតឡើងតែនៅក្នុងតំបន់វាលភក់ទឹកជោគ ជាទីដែលមានការពុកផុយបន្តធ្វើបន្តិចម្តងៗ នៅខាងក្រោមចំណុចកំពស់ទឹក ។ ដីកាកសំណល់ដែលមានទូទៅនៅតំបន់ត្រូពិក ជាធម្មតាមិនអាចសង្កត់ឱ្យណែនបានទេ និង ការស្រុតណាមួយដែលកើតមានឡើងទំនងជាចប់ពេញលេញនៅពេលដែលតម្លៃលើកត្រូវបានកសាង ។ អញ្ញាត្រកម្ម (ការលើកលែង) ទៅនឹងសភាពបែប នេះ គឺដីកដី Halloysitic ដែលវិវឌ្ឍឡើងពីចំហេះភ្នំភ្លើង ដែលរចនាសម្ព័ន្ធរបស់វាស្រួយអាចបែកចេញបណ្តាលអោយឆ្លាក់បាក់ចុះក្រោមបន្តកតម្លៃលើក ។ ដីដែលអាចសង្កត់ឱ្យណែនបានត្រូវបានកំណត់ អត្តសញ្ញាណនៅដំណាក់កាលអង្កេតដែលធ្វើឡើងពីមុនការកសាងថ្មី ។

ក្នុងកំឡុងពេលអង្កេតគេត្រូវចាំបាច់ផងដែរ រកមើលឱ្យឃើញជាក់ស្តែងនូវលំហូរទឹកឆ្លងកាត់ខ្សែផ្លូវផ្តល់ទាំងនៅលើផ្ទៃដី ឬ នៅតាមទីជំរៅរាក់ៗ ។ សំណើកំពស់ទឹកបណ្តោះអាសន្នគឺធម្មតា មាននៅខាងក្នុងដីកាកសំណល់ ហើយទំនងប្រហែលមិនអាចរកមើលឃើញនៅរដូវប្រាំងទេ ។ ប្រឡាយបង្កើតគួរត្រូវបានតំលើដើម្បីស្តុកទឹកក្រោមដី និង សំណង់ល្អដែលមានខ្នាតសមរម្យគួរត្រូវបានផ្តល់អោយដើម្បីឱ្យទឹកហូរឆ្លងកាត់គន្លងអ័ក្សផ្លូវនៅទីណាដែលចាំបាច់ ។

វាមានសារៈសំខាន់ផងដែរ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ តំបន់មួយដែលមានដីមិនស្មើភាព ដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់តម្លៃលើក ។ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសនៅក្នុងជ្រោះតូចៗ តាមជ្រលងភ្នំដែលជ្រោះ តូចខ្លួនវាទាំងនោះអាចប្រាប់ឱ្យដឹងអំពីភាព អន់ខ្សោយក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ ភូគព្ភសាស្ត្រ ប៉ុន្តែដីដោយដើរទេរដែលចោតអាចសង្ស័យផងដែរ ហើយ ភស្តុតាងនៃការផ្លាស់ប្តូរដីក្នុងអតីតកាលគួរតែត្រូវបានស្វែងរក ។

ភស្តុតាងអំពីភាពមិនស្មើភាពក្នុងអតីតកាល (គ្មានសកម្មភាព) ត្រូវបានបញ្ចេញអោយឃើញ ដោយលំនាំលក្ខណៈពិសេសដើរទេរ ។ នៅលើផ្ទៃ - ទឹកចេញ ក្រោមដី - ស្នាមដើមត្រែង ឬ ពើក គឺជាសញ្ញាដែលដើរទេរអាចទៅជាស្នាមជោគក្នុងកំឡុងពេលនៃរដូវប្រាំង ។ ការដុះទេររបស់ដើមឈើនៅមុខខ្នាត (ជាពិសេសនៅដើរទេរខាងលើ) គឺជាសញ្ញាខានដោយចលនាដី ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយគេត្រូវតែកត់សំគាល់ថាដើមឈើដុះទៅ ខាងក្រៅ (ដើរទេរខាងក្រោម) នៅមុំស្រដៀងគ្នាទាំងអស់ គឺធម្មតាមិនមានសញ្ញាច្រើនប៉ុន្មានអំពីអស្ថេរភាព ដូចជាសញ្ញាដែលដើមឈើដុះនៅតាមមុំដើម្បីស្វែងរកពន្លឺ ។ អាយុដើមឈើអាចបង្ហាញចលនាពីមុនប្រសិនបើដើមឈើទាំងអស់នោះមានអាយុក្មេងប្រហាក់ប្រហែលគ្នាហើយវាពុំមានវត្តមានឈើចាស់ ទាំងនេះស្នើឡើងថាការកើតសារជាថ្មីត្រូវបានកើតមានឡើងបន្ទាប់ពីការរលាយស្រុតថ្មីៗ ។ ទ្រង់ទ្រាយដីខ្លួនឯងគឺជារូបរាងដ៏ល្អនៃចលនាផ្លាស់ប្តូរកន្លងមក ។ លក្ខណៈពិសេសដែលជាកំរនៃដីកូនភ្នំ (មិនប្រក្រតី ផ្ទៃផ្តល់ក្រហេងក្រហូង) ស្នាមប្រេះ និង ស្រះតូចៗ គឺជាសញ្ញាផ្ទាំងដីរលាយមានបាតជ្រៅ ។ សញ្ញាផ្សេងទៀតគឺជាវត្តមានលើដើរ

ទេរនូវកន្លែងស្រុតតាមដួងចានចម្អិន ប្រហោងក្នុងមានក្បាលចោតកោងដែលអាចជាតំណាង ក្បាលកន្លែងរលាយ ចាស់ ។ រូបរាងទាំងនោះអាចមានទំហំផ្សេងៗ ចាប់ពីដប់ម៉ែត្ររហូតទៅដល់ រាប់រយម៉ែត្រ ។

ជ្រោះតូចៗតាមជ្រលងភ្នំដែលមានសកម្មភាពអាចធ្វើអោយតម្លៃលើកស្ថិតនៅក្នុងភាពប្រចុយគ្រោះថ្នាក់ដោយនាំមកនូវកំទេចកំទីរាងស្ទះសំនង់ល្អ និងធ្វើអោយទឹកឡើងផ្តល់ទៅនឹងតម្លៃលើក ។ ជ្រោះដែលសកម្មមួយដឹកនាំសំភារៈឆ្លងៗ ទំហំចំរុះគ្នាមានខ្សាច់ និង ដីម៉ដ្ឋ ។ ជ្រោះមាំមួនជាទូទៅមានផ្ទាំងថ្ម និងសំភារៈទំហំប៉ុនដុំថ្មសំរាប់រៀបក្រាលផ្តល់ (ទំហំតូចៗរលាតតាមទឹកទៅឆ្ងាយ) និងអាចមានរុក្ខជាតិ អាយុច្រើនជាងមួយឆ្នាំនៅបាតជ្រោះ ។ ប្រសិនបើជាយសងខាង ជ្រោះកំពង់តែត្រូវបានកាត់ដាច់ជ្រោះ នៅខាងក្រោមដោយខ្សែទឹក ហើយស្រទាប់ដីបាត់បង់ឆ្លាក់ចុះនៅបាតជ្រោះ កំទេចកំទីថ្មីៗនិងហូរចូលទៅក្នុងជ្រោះធ្វើអោយ ស្ថានភាពខ្សែទឹកខាងក្រោម មានភាពយ៉ាប់យឺនបំផុត ។

ដើរទេរនៅក្រោមផ្លូវផ្តល់គួរត្រូវបានធ្វើ ការពិនិត្យ ដើម្បីអោយប្រាកដថាវាមិនត្រូវកាត់ពីក្រោមដោយខ្សែទឹកនៅបាត ។ ប្រសិនបើវាកើតមានតម្លៃលើកទាំងមូល និង ផ្លូវផ្តល់ស្ថិតក្នុងហានិភ័យពីការខូចដើរទេរដែលរីករាលដាលទៅខាងលើពីផ្នែកក្រោម ។

ភស្តុតាងនៃភាពមិនស្មើភាព របស់ដើរទេរ មិនងាយស្រួលនឹងរកអោយឃើញក្នុងរណ្តៅសាកល្បងពីជ្រោះដី ដែលនៅលើដើរទេរចោត ជារឿយៗខានដោយការរីកលូតលាស់របស់ដី ក្រោមកំលាំងទំនាញ បង្កអោយមានលទ្ធផលទ្រង់ទ្រាយ លាយច្របូកច្របល់គ្នា ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយចលនាដើរទេរពីមុន គឺជូនកាលបាន បង្ហាញដោយដីសិរីរាងដែលកើត មានជាយូរលង់មកហើយ (ដឹកបំ) សន្លឹកស្របនិងផ្ទៃបង្កបង្កើន ដោយល្បាយដីកដីដែលក្រាលស្របនិងផ្ទៃ ដែលតំណាងឱ្យផ្លូវអិលចាស់ ។ ជារឿយៗទឹកធ្វើដំណើរតាមដីរលាយនោះ ។ ផ្ទាំងថ្មក្រោមដីក៏អាចបង្ហាញចលនាគ្រោះថ្នាក់ផងដែរ ។ ថ្មដែលដំណេក របស់វាក្រាលស្របទៅនឹងជាយក្នុង ឬនៅជាប់នឹងភ្នំគឺជាបង្កប់ខ្លួនតាមដំណេក ផ្ទៃរាប ដោយថ្មឱ្យមានផ្ទៃមុខតំណ (ផ្ទៃរាបដែលស្របនៃភាពខ្សោយ) បាន តំរង់ទិសរបៀបនេះ ។ ថ្មដែលខ្សោយស៊ីកដោយអំពើនៃធាតុអាកាស និង ថ្មដែលមានស្នាមបាក់ធំទាំងអស់នេះតំណាងនូវគ្រោះថ្នាក់ ជាពិសេស ប្រសិនបើស្នាមប្រេះក្រហែងបើកធំដោយបង្ហាញថាដុំថ្ម ត្រូវរីកមាឌក្រោម កំលាំងទាញ ។

នៅលើដីដោយ ដើរទេរចោតខ្លាំង ជាទីដែលជំរាលដើរទេរ លើសពី (១លើ៦ឡើង) វាគឺជាទំលាប់ធម្មតា ដើម្បីកាត់បន្ថយជាស្រទាប់ៗដើម្បីអោយការសាងសង់ មានលក្ខណៈសាមញ្ញហើយជួយធ្វើតម្លៃលើកអោយមានដើរទេរ ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះប្រឡាយខាងក្នុងត្រូវបានដំលើង ដើម្បីប្រមូលយកទឹកក្រោមផ្ទៃចេញពីរចនាសម្ព័ន្ធ ។

ជាក់លាក់ណាស់បញ្ហាជាមួយ នឹងតម្លៃលើក មានតិចតួចប៉ុន្តែកាលណាវាកើតមានឡើង ផលវិបាក អាចធ្ងន់ធ្ងរណាស់ ។ ដូច្នេះវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើរថា បញ្ហាទាំងអស់ នោះ ត្រូវបានបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណក្នុងកំឡុងពេលអង្កេតនិងអនុសាសន៍ទាំងឡាយ ត្រូវបានធ្វើសំរាប់ ការស្រាវជ្រាវលំអិតទៅទីណាចាំបាច់ ។ ការស្រាវជ្រាវបែបហ្នឹងមានតម្លៃខ្ពស់ណាស់ហើយត្រូវការធ្វើផែនការ តាមលំដាប់លំដោយជាមួយនឹងការសាកល្បងបន្ថែម ហើយនិងការសុំយោបល់ណែនាំរបស់ ជំនាញការត្រូវបានធ្វើឡើងនៅពេលចាំបាច់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ឧទាហរណ៍នៃរបៀបបែបនេះត្រូវបានពិពណ៌នាដោយ NITRR (១៩៨៧) ។

៤.១.២. សំភារៈ :

ដីគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ក្នុងលំដាប់ដីដីកដ្ឋល្បាយខ្សាច់ រហូតដល់ថ្មបំបែកអាចត្រូវបានប្រើធ្វើសំណង់តម្លៃលើក ព្រំដែនកំនត់ដីចំបងគឺការងាយស្រួលដែលជាមួយគ្នានោះសំភារៈអាចចាត់ចែង និង បង្ហាបបាន ។ ដីតម្លៃលើក

ជាធម្មតានឹងទទួលបានពីកន្លែងយកដីជាប់នឹងផ្លូវថ្នល់ ឬ ដីកជំពូន ពីកន្លែងដឹកយកដីនៅក្បែរនោះ ។ ដីដែលមានប្រភេទស្រទាប់ត្រូវបាននិយម ចូលចិត្តជាង ពីព្រោះដីបែបនេះនឹងបង្កើតបញ្ហាបន្តិចបន្តួចក្នុងធាតុអាកាស សើម ។ ជាមួយនឹងដីមានជាតិប្រូតេអ៊ីនច្រើនចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបាន ខ្លាំងដើម្បីរក្សាផ្ទៃអោយមានទ្រង់ទ្រាយ និង ដែលមានការបង្កប់ល្អដើម្បី ឱ្យទឹកភ្លៀងហូរចេញបានរហ័ស ។ ប្រសិនបើត្រូវលើក ខ្ពស់ជាងប្រហែល ៦ ម៉ែត្រ វាជាការល្អត្រូវបំប្រែដីដែលមានជាតិប្រូតេអ៊ីនទាបសំរាប់ស្រទាប់ ទាបជាងគេ ។

៤.១.៣. គំរោងបង្កប់

ជើងទេរជាយសសងខាងត្រូវលើកខ្ពស់ ជាធម្មតាត្រូវតែស្ថិតនៅចន្លោះ ១ក្នុង ១, ៥ និង ១ ក្នុង ២ (បញ្ជីរៀបរយ) ការប្រែប្រួលពីជើងទេរនេះសំរាប់ដីក្នុងតំបន់ និង ធាតុអាកាស គឺបានមកពីបទពិសោធន៍ក្នុងស្រុកច្រើនជាងការគណនា តាមទ្រឹស្តី ។ ជើងទេរដែលបានសំរន់ (ធ្វើអោយស្រោក) ជួនកាលវាសំរាប់ ដីល្បាប់ និង ដីក្នុងជាពិសេសនៅក្នុងអាកាសធាតុសើម ។ ក្នុងគ្រប់ករណី ទាំងអស់វាជាការសំខាន់ដើម្បីការពារជើងទេរពីអំពើសំណឹកនៃភ្លៀង និង ខ្យល់ ។ ជាធម្មតាការការពារនេះត្រូវបានធ្វើដោយបង្កើតគម្របសមរម្យ អំពីរុក្ខជាតិ (Howell et al (១៩៩១)) ប៉ុន្តែសំរាប់ មានគ្រាប់តូចៗវិញៗ និងត្រូវការក្នុងតំបន់សោះកក្រោះ ។

ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសជាមួយនឹងដីរីក ជាពិសេសដី មានជាតិ montmorillonite ប្រសិនបើសំណង់ស្ថិតនៅលើដីបែបហ្នឹងមិន អាចជៀសវាងបាន ការងារលើកដីត្រូវតែគ្រោងដើម្បីកាត់ បន្ថយការផ្លាស់ប្តូរ ដែលអាចកើតមានជាក្រោយក្នុងចំណុះសំណើម និង ការផ្លាស់ប្តូរនៃមាឌ ដែលជាផលវិបាក ។ ជាឧទាហរណ៍ដីត្រូវបានដាក់នៅតាមកន្លែង ហើយបង្កប់ នៅចំណុះសំណើមជិតទៅនឹងតម្លៃសមតាដែលបានប្រមាណ ហើយវាប្រហែល ជាមានគុណសម្បត្តិល្អផងដែរ ដើម្បីក្រាមភ្និតចិញ្ចឹមផ្តល់ដោយផ្ទៃក្រាល ។ នៅលើផ្លូវលើកទាបៗធ្វើអំពីដីរីក ជាយជើងទេររាក់ក្នុងត្រូវបានប្រើ គឺ ថា ១ លើ ៣ ហើយជើងទេរទាំងនោះត្រូវតែគ្របជាមួយ និងសំរាប់មានខ្នាត ចំរុះគ្នា ។ យ៉ាងណាក៏ដោយការផ្លាស់ប្តូរមាឌដីខ្លះអាចត្រូវវិវិញថា កើតមាន ឡើងជាមួយនឹងដីរីក ហើយស្នាមប្រេះដែលវិវិញឡើងនៅលើដីជើងទេរ ឬ លើចិញ្ចឹមផ្តល់ ត្រូវតែក្រាមភ្និតមុននឹងទឹកចូលដល់រចនាសម្ព័ន្ធ ។ កាលណា ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ធ្វើអំពីដីរីកជាពិសេសនោះ វាប្រហែលជាចាំបាច់ត្រូវដាក់ ជំនួសជាមួយនឹងដីមិនរីកមិនជ្រាបទឹកក្នុងជំរៅ ដែលទទួលបានដោយការ ផ្លាស់ប្តូរសំណើមតាមរដូវ ។

៤.១.៤. ការសាងសង់លើដីស្អាតឱ្យទំនេរបាន

ដីដែលបានដឹកជញ្ជូន ក្នុងគ្រោងបង្កប់នៃតួផ្លូវលើកនៅលើដីដែល អាចសង្កត់ឱ្យណែនបាន គេត្រូវចាំបាច់កំណត់បរិមាណស្រុតដែលនឹងកើត មានឡើង និង ត្រូវប្រាកដថាអត្រានៃបន្ទុកមានដំណើរយឺតគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីការពារសំពោត លើរន្ធទឹកក្នុងដីពីការកើនឡើងលើសតំលៃដែលក្នុងនោះ ការខូចខាត ដោយរអិល ទំនងជាដឹងកើតមានឡើង ។ ការប៉ាន់ប្រមាណដី ត្រឹមត្រូវសមស្រប នៃការស្រុតទាំងអស់អាចទទួលបានពីការពិសោធន៍ ការធ្វើឱ្យឡើង ដូចបានគូសបញ្ជាក់ដោយ Lewis et al (១៩៧៥) និង TRRL (១៩៧៦) ប៉ុន្តែទ្រឹស្តីជាធម្មតា ប៉ាន់ប្រមាណខ្ពស់ពេកអំពីពេលវេលា តំរូវការ សំរាប់ភាព ស្រុតអោយកើតមានឡើង ។ នេះព្រោះតែដីដែលកក រងភាគច្រើនជាដីល្បាប់ មិនរីកមាំ ឬ ដីល្បាយឥដ្ឋមានកែវផ្នែកនៃដី ល្បាយខ្លាំងជ្រាបទឹកដែល អនុញ្ញាតអោយទឹកកាយចេញបាន ។

សំពោតរន្ធទឹកខ្លាំងអាចត្រូវបានរកឃើញដោយប្រើ Piezometers ដាក់នៅតាមជំរៅខុសគ្នា ។ ការធ្វើនេះជារឿយៗ ផ្តល់វិធី អាចទុកចិត្តបាន សំរាប់ការប៉ាន់ប្រមាណពេលវេលាដែលតំរូវការសំរាប់ពង្រឹងអោយមាំមួន ឡើង និងផ្តល់មធ្យោបាយសំរាប់ត្រួតពិនិត្យថាសំពោតរន្ធទឹក មិនអាចឡើង

ដល់ចំណុចកំពស់ដែលមិនអាចទទួលបានក្នុងពេលកសាង ។ ការប្រុងប្រយ័ត្ន បន្ថែមទៀតអាចធ្វើដោយតំឡើងប្រដាប់ inclinometers ដើម្បីរកអោយ ឃើញនូវចលនាដីណាមួយដែលអាចនឹងបង្ហាញ ថាស្ថានភាពមិននឹងរង កើតមាន ។

ប្រសិនបើចាំបាច់ ការធ្វើអោយមាំមួនឡើង អាចត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ ដំលើងទំរង់នៃប្រឡាយដោះទឹកបញ្ជីរៀបរយខ្លះៗ ។ ប្រឡាយខ្សាច់មានរាងជា សសរដីខ្សាច់អង្កត់ផ្ចិតប្រហែល ៥០០ ម.ម ដាក់នៅតាមចន្លោះជាធម្មតា នៅលើផ្ទៃខាងក្រោមត្រូវលើកត្រូវបានប្រើប្រកបដោយជោគជ័យ ប៉ុន្តែសព្វ ថ្ងៃនេះប្រឡាយមានប្រភេទ គឺមានលក្ខណៈទូលំទូលាយជាង ប្រសិនបើ ត្រូវលើកមានស្ថេរភាពគ្រប់គ្រាន់រួមៗ ក្រោយពេលកសាង អត្រាធ្វើអោយ មាំមួនឡើងអាចត្រូវបានកើនឡើងដោយការដាក់បន្ថែម នូវតំលៃការផ្លាស់ប្តូរ សំរាប់បន្ថែម ដែលក្រោយមកត្រូវបានយកចេញមុនពេលកំណត់ត្រូវ បានកសាង ។

ដីសិរិរាង - ដីសិរិរាងលំបាកនឹងធ្វើអោយមាំមួនដល់កំរិតមួយ ដែលការ ស្រុតបន្តទៅទៀតនឹងកើតមានឡើង ហើយវាផ្តល់អោយគ្រឹះផ្តល់ខ្សោយ ទោះជានៅពេលធ្វើអោយមាំមួនក៏ដោយ ។ ដូច្នេះយកល្អគេត្រូវជៀសវាង នូវសំរាប់បែបនេះទាំងអស់ ។ ប្រសិនបើមិនអាចជៀសវាងបាន ដីប្រភេទនេះ គួរត្រូវបានយកចេញ ហើយនិងដាក់ជំនួសនូវដីប្រភេទផ្សេង ៗ ។ ប្រសិនបើ គ្មានជំរើសណាមួយអាចទៅធ្វើទៅបាន ហើយនិងដីដែលផ្តល់អោយសមស្រប សំរាប់ត្រូវលើកអាចរកបានវិធីកសាងស្រដៀងគ្នា និង អ្វីដែលបានអនុម័តយក សំរាប់ដីដីល្បាប់ ដែលមិនធ្វើអោយមាំមួន គួរត្រូវបានយកមកប្រើ ។

៤.១.៥. ការបង្កប់គ្នាដូចលើក

ភាពដូចគ្នានៃការបង្កប់ គឺមានសារៈសំខាន់បំផុតក្នុងការ បង្ការភាពស្រុត មិនស្មើគ្នា ។ ទោះបីការស្រុតខុសគ្នាខ្លះ អាចត្រូវបានអនុគ្រោះ វាមាន សារៈសំខាន់ដែលថា ការខុសគ្នានេះត្រូវតែកាត់បន្ថយ ជាពិសេសកន្លែង ដែលចូលជិតដល់ស្ពាន និង សំណង់ល្អ ជាទីដែលការបង្កប់ គ្រប់គ្រាន់ គឺជាការចាំបាច់ ។

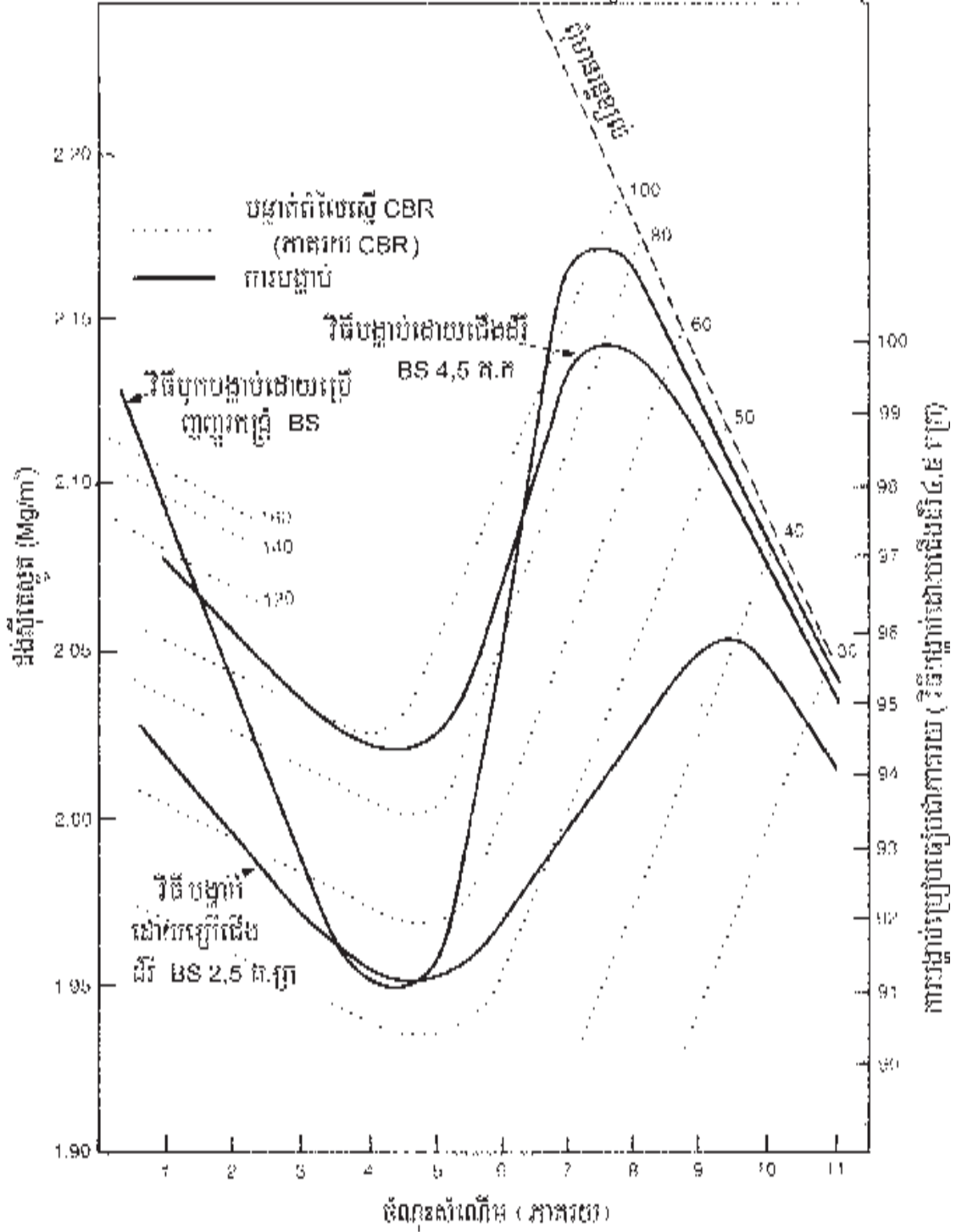
ក្នុងក្រករពង្រីកអង្កេស តំរូវការបង្កប់ជាធម្មតាត្រូវបាន បញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ដោយមធ្យោបាយនៃការបញ្ជាក់របស់វិធីសាស្ត្រ ដែលបំបាត់ចោលសេចក្តី ត្រូវការចាំបាច់សំរាប់ពិសោធន៍ដឹងស៊ីតេ នៅនឹងកន្លែង (នាយកដ្ឋាន ដីកជំពូន (១៩៨៦)) ។ ក្នុងប្រទេសត្រូពិកវាជា ទំលាប់ភាគច្រើន ប្រើនូវលក្ខណៈ បញ្ជាក់ផលិតផលបញ្ចប់ ។ ដូច្នេះវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដែលថា ការ សាកល្បង នៅមន្ទីរពិសោធន៍ត្រូវបានអនុវត្ត ដើម្បីកំណត់ទំហំ ទំនងនៃដីស៊ីតេស្ងួត និង ចំណុះសំណើមសំរាប់ដីដែលប្រើ និង កំណត់នូវ ដឹងស៊ីតេដែលអាចសំរេច លទ្ធផលបាន ។ នៅប្រទេសត្រូពិច សីតុណ្ហភាពខ្ពស់ ដែលមានជាទូទៅជុំវិញ អោយដីមានភាពស្ងួត ។ ការនេះមានគុណប្រយោជន៍ ចំពោះដីមានប្រភេទ ខ្ពស់ប៉ុន្តែជាទូទៅការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងធំ គឺត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីរក្សា ចំណុះសំណើមដីអោយនៅជិតនឹងភាពប្រសើរបំផុតតាម ដែលអាចធ្វើទៅបាន សំរាប់ការបង្កប់ជាមួយនឹងគ្រឿងចក្រណាមួយដែលប្រើ ។

ផ្នែកខាងលើ ៥០០ម.ម នៃដីជាប់ផ្តល់ ខាងក្រោមស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ឬ ស្រទាប់គំរប់ គឺថាកំពូលនៃដីចាក់បំពេញ ត្រូវលើក ឬ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ ធម្មជាតិត្រូវតែបង្កប់អោយបានល្អ ។ តាមទម្លាប់ ការនេះមានន័យថាកំរិត អប្បបរមា ៩៣-៩៥ ភាគរយនៃដីស៊ីតេស្ងួតអតិបរមា ដែលទទួលបានក្នុង ការសាកល្បងបង្កប់និយាមអង្កេស (ឆ្លង) ដោយប្រើជើងដី ៤.៥ គ.ក្រ គួរត្រូវតែបានបញ្ជាក់ (កំរិត៩៨ភាគរយ គឺជាធម្មតាត្រូវបានកំណត់ សំរាប់គ្រឹះផ្តល់និងបាតគ្រឹះផ្តល់) ។ ដឹងស៊ីតេដូចគ្នាគួរត្រូវបានកំណត់ផង ដែរសំរាប់ដីចាក់បំពេញខាងក្រោយ សរសេរក្បាលស្ពាន និង សំរាប់ចាក់បំពេញ លើខ្ពង់ល្ង ។ ចំពោះស្រទាប់ទាប ជាងគេនៃតួផ្លូវលើកកំរិតបង្កប់ ៩០ - ៩៣ ភាគរយនៃដីស៊ីតេស្ងួតអតិបរមា ទទួលបានក្នុងការបង្កប់សាកល្បងតាម

និយាមអង្កេស (ឆ្នង) ដោយប្រើ ជើងដី ៤.៥ គ.ក្រ គឺមានលក្ខណៈសមស្រប ឬ កំរិត ៩៥-១០០ ភាគរយ នៃដង់ស៊ីតេស្តអតិបរមា ដែលទទួលបានក្នុងការ សាកល្បងស្រាលដោយប្រើជើងដី ២.៥ គ.ក្រ ។

ការប្រតិបត្តិជាបន្តបន្ទាប់នៅពេលក្រោយស្ថេរភាព និង ការថែទាំកន្លែង កាក់ចេញ និង អាស្រ័យទៅលើការវាស់វែងដែលបានបង្ហាញ ដើម្បីលុបបំបាត់ បញ្ហាដែលបានបង្កើតឡើងដោយទឹកភ្លៀង និង ទឹកក្រោមដី ។ ជាធម្មតា វាមានប្រសិទ្ធភាពខាងត្រីវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីបំបាត់កំរិតទឹកចាំបាច់ទាំងអស់ នៅពេលកសាងជាជាងពីងផ្នែក ទៅលើប្រព្រឹត្តកម្ម កែបំបាត់ពេលក្រោយ ។ ការណែនាំបន្ថែមទៀត អាចទទួលបានពីសៀវភៅអត្ថបទនិយាម ហើយ និងសៀវភៅយោង (Paige-Green (១៩៨១), Bell (១៩៨៧) ។

ការពិសោធន៍ដោយប្រើជើងដីកន្ត្រៃនិយាមអង្កេស (BS 1377, ផ្នែក 4 (1990)) ត្រូវតែប្រើសំរាប់ដីមិនស្អិត ហើយកំរិត ៩០ - ៩៣ ភាគរយ នៃដង់ស៊ីតេស្តអតិបរមាត្រូវបានកំណត់សំរាប់ ស្រទាប់ ទាបជាងគេ និង ៩៥ ភាគរយសំរាប់ស្រទាប់ខ្ពស់ជាងគេ ។ ការបង្ហាញសាកល្បងជានិច្ចកាលគួរបាន អនុវត្តដើម្បីកំណត់មធ្យោបាយដ៏ប្រសើររំលឹក ដើម្បីសំរេចបានដង់ស៊ីតេដែល បានកំណត់ជាក់លាក់ជាមួយនឹងគ្រឿងចក្រអាចរកបាន (Parsons(១៩៩៣)) ។ ក្នុងតំបន់ស្ថិតហែង ទីដែលទឹកមិនអាចរកបាន ឬ ការដឹកជញ្ជូនថ្លៃថ្លៃទេស បង្ហាញស្ថិត ដែលអភិវឌ្ឍន៍ឡើងដោយ Oconnell et al (១៩៨៧) និង Ellis (១៩៨០) គួរត្រូវពិចារណា ។ រូបទី ៥ បង្ហាញថាដង់ស៊ីតេខ្ពស់ អាចសំរេចបាន នៅចំណុះសំណើមទាបដោយប្រើគ្រឿងចក្របង្ហាញតាមរបៀបបូរណ៍ហើយ ការសាកល្បងនៅការដ្ឋានបានបង្ហាញថា តួផ្លូវលើកអាចកសាងបានជោគជ័យ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រទាំងនេះ ។

៤.១.៦. ការត្រួតពិនិត្យនៃការដ្ឋាន

វាមិនមែនជាការងាយស្រួលដើម្បីអោយទទួលបានការវាស់វែងត្រឹមត្រូវ អំពីដងស៊ីតេនៃការដ្ឋានឡើយ ។ វិធីសាស្ត្រនិយាយនៃការវាស់វែង គឺមានលក្ខណៈឆ្លើយហត់ និង ជាពិសេសមិនអាចផលិតបន្តបានឡើយ ។ បន្ថែមពីនេះទៀតដីជាច្រើនគឺប្រែប្រួលដោយធម្មជាតិ ក្នុងលក្ខណៈសម្បត្តិ របស់វាហើយវាមានការលំបាកក្នុងការអនុវត្តសាកល្បង អោយបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីកំណត់ការបែងចែកដងស៊ីតេ ។ របៀបដែលអាចទទួលយកបាន ក្នុងបញ្ហានេះគឺធ្វើការប្រើប្រាស់ប្រដាប់វាស់ដងស៊ីតេនុយក្លេអែរ និង ប្រដាប់ វាស់សំណើម ។ បរិធានបែបនេះវាស់បានរបស់សណ្តាប់ហើយលទ្ធផល គឺអាចផលិតបន្តច្រើនទៀតជាវិធីសាស្ត្របូណ៌ ប៉ុន្តែគ្រឿងប្រដាប់នេះ ជាធម្មតាមិន ត្រូវការក្រិតខ្ពស់រវាងប្រើជាមួយនិងសំភារៈដែលយកមកវាស់ ប្រសិនបើវាត្រឹមត្រូវដាច់ខាតរបស់ដងស៊ីតេត្រូវបានរុំរាមអោយមាននោះ ។ វាប្រហែលអាចផ្តល់ជាយោបល់ផងដែរ ដើម្បីវាស់ចំណុះសំណើមដោយប្រើ វិធីសាស្ត្របូណ៌ ប៉ុន្តែការធ្វើអោយប្រសើរឡើងក្នុងបច្ចេកទេសនុយក្លេអែរ ជានិច្ចកាលកំពុងត្រូវបានធ្វើ ហើយការសាកល្បងគួរត្រូវបានអនុវត្ត ក្នុងស្ថានភាពនីមួយៗ ។

ការត្រួតពិនិត្យបន្ថែមនៅការដ្ឋានអាចត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ការ សាកល្បងពិសោធន៍ក្នុងចំណុះសំណើមដែលអភិវឌ្ឍន៍ឡើងដោយ Parsons (Parsons (១៩៧៦)) Parsons និង Toombs (១៩៨៧) ។ ការ សាកល្បងនេះផ្តល់វិធីវិស័យ មួយក្នុងការកំណត់ នូវលក្ខខណ្ឌសំណើមនៃដី និង ការប្រើប្រាស់របស់វាមានបរិយាយនៅក្នុង BS ១៣៧៧ ផ្នែក ៤ (១៩៩០) ។

៤.២. ផ្នែកដែលកាត់យកចេញ

ការដឹកតាមផ្លូវរឹង អាចជានិច្ចកាលឈរនៅត្រង់ឬនៅក្បែរបន្ទាត់បញ្ជី ប៉ុន្តែក្នុងចុងដែលរងឥទ្ធិពលអាកាសធាតុ ឬ ដី ស្ថានភាពមានលក្ខណៈ មិននឹងឆ្លើយ ។ អស្ថេរភាព គឺ ធម្មតាបង្កមកពីការ កើនឡើងរបស់ទឹក នៅក្នុងដី និង ការរអិលកើតមានកាលណាការកើនឡើងរបស់ទឹកបាន កាត់បន្ថយភាពស្ថិតធម្មជាតិរបស់ដីហើយបង្កើនម៉ាស់របស់វា ។ ដូច្នេះ គំរោងប្លង់ និង សំណង់ផ្លូវថ្នល់ជានិច្ចកាល គួរតែជំរុញនូវចលនាផ្លាស់ប្តូររបស់ ដីដែលប្រកបដោយសុវត្ថិភាពមានគ្រោះថ្នាក់នៃទឹក ពីផ្ទៃខាងលើផ្លូវ ទៅផ្ទៃខាងក្រោម ហើយស្ថិតនៅក្រោមកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ ផ្លូវថ្នល់មិន ត្រូវបង្ហាត់លំហូរទឹក ឬបង្កើត បានជារបាំងរាងដល់ចលនារបស់ទឹកឡើយ ។

៤.២.១. ស្ថេរភាពដីខន

វិធីវិភាគស្ថេរភាពដើរទេរគឺធម្មតាផ្អែកលើការវាស់ដងស៊ីតេ ចំណុះសំណើម និង ភាពរឹងមាំនៃដីជាមួយគ្នានឹងការគណនាភាពតឹង (ការសង្កត់) ក្នុងដី ដោយប្រើការវិភាគ Classic slip circle (Bishop (១៩៥៥)) ។ ការវិភាគ ប្រភេទនេះសន្មត់ថាម៉ាស់ដីដូចគ្នាតែមួយ ។ ជួនកាល ការខូចខាត គឺកើត មានតាមលំនាំគំរូរ (classic slip circle) ប៉ុន្តែលក្ខខណ្ឌដូចគ្នា គឺមិនសូវ មាន ជាពិសេសក្នុងដីសំណល់ ហើយជាធម្មតាសំរាប់ការរអិល វាច្រើនតែកើត មានតាមបណ្តោយផ្ទៃរាបនៃភាពខ្សោយក្នុងទ្រង់ទ្រាយបញ្ជី ។ យ៉ាងណា ក៏ដោយការវិភាគស្ថេរភាពដើរទេរ នៅតែស្ថិតនៅជាឧបករណ៍សំខាន់ ក្នុងការស៊ើបអង្កេតរកមូលហេតុខូចដើរទេរ និង កំណត់ការងារជួលជុល ហើយការវិភាគបែបនេះអាចជាសមាសភាគចាំបាច់នៃការអង្កេត ដើម្បី ជួយដល់ការគ្រោងកាត់យកដីចេញ ។

៤.២.២. ការចាស់ស្ទង់

ការសាងសង់ផ្នែកដែលកាត់យកចេញតែងតែខានដល់ស្ថេរ ភាពធម្មជាតិនៃដី ដោយប្រមូលយកចេញនូវទំរង់ខាងៗ និង ការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពទឹកក្នុងដី ធម្មជាតិ ។ ករិយមិនទៀងទាត់នឹងអត្រាស្រោចទៅលើការធ្លាក់ចុះ និង ស្រទាប់ ជាន់ថ្នាក់នៃដី ទៅនឹង គន្លងអ័ក្សផ្លូវ មុំរបស់ដើរទេរ របបទឹកក្នុងដី ប្រភេទដី ទំហំនៃការកាត់យកចេញ និង ការប្រែប្រួលផ្សេងៗទៀត ។ ដូច្នេះ ការស៊ើប អង្កេតពេញលេញ គឺជាការអនុវត្តដែលមានតម្លៃថ្លៃណាស់ ប៉ុន្តែជាជោគ វាសនាល្អ ការដឹកដីចេញភាគច្រើន ច្រើនតែតូចៗ និង ងាយស្រួល ។ ការស៊ើប អង្កេតអំពីស្ថានភាពលំបាកខ្លាំង គឺ យកល្អទុកអោយអ្នកជំនាញ ហើយការ ណែនាំលើសេចក្តីត្រូវការ នេះអាចទទួលបានជាឧទាហរណ៍ការបោះពុម្ពផ្សាយ របស់ NITRR (១៩៨៧ ខ) ។ ការណែនាំបែបនេះត្រូវបានកំណត់ដោយ បទពិសោធន៍ក្នុងស្រុក ហើយរាល់ឱកាសនីមួយៗ គួរតែត្រូវបានកត់ត្រា រក្សាទុកជាមូលដ្ឋានទិន្នន័យក្នុងស្រុក ។

សមាសភាគរួមផ្សំនៃការអង្កេតត្រូវធ្វើស្បែរភោមុខការប្រតិបត្តិ សំរាប់ ដើរទេរធម្មជាតិ និង ដើរទេរដែលធ្វើដោយមនុស្ស ក្នុងដីជុំវិញតាម បណ្តោយផ្លូវថ្នល់ និង ដើម្បីកំណត់ទំរង់នៃការខូចខាត និងដើម្បីផ្តល់ជា ព័ត៌មានដល់ដំណើរការគ្រោង ហើយនិងប្រើប្រាស់អោយបានល្អ នូវភស្តុតាង ដែលរកបានតាមរយៈបទពិសោធន៍ក្នុងតំបន់ ។ ទំរង់ការទាំងនេះ ត្រូវបាន ពិពណ៌នាយ៉ាងពិស្តារដោយ Anderson (១៩៩១) និង Lloyd និង គុណសម្បត្តិ ដ៏លើសលប់ទៅអនាគតដែលអាចទទួលបាន ប្រសិនបើ បទពិសោធន៍នៅការដ្ឋានត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងទំរង់ការ ចំណាត់ថ្នាក់ដីដែល បានពិពណ៌នា ដោយ Lawrance et al (១៩៩៣) ។

នៅទីណាថ្នាក់ស្រទាប់ដីល្អដែលបានកំណត់លេចចេញនៅក្នុងប្រភពថ្ម វាជា ការល្អត្រូវកំណត់ទីតាំងផ្លូវថ្នល់នៅលើដី ទីណាដែលស្រទាប់ខ្ពង់ខ្ពស់ទៅភ្នំ ហើយជៀសវាងការកំណត់ទីតាំងផ្លូវថ្នល់ ដែលត្រូវឆ្លងកាត់ជាយូរ ដែលថ្នាក់ ស្រទាប់ដីផ្សេងទៅទិសដូចគ្នានឹងផ្ទៃដី ។

ក្នុងកំឡុងពេលអង្កេត ខ្សែទឹកឆ្លងកាត់ផ្លូវទាំងអស់ត្រូវតែកំណត់អត្តសញ្ញាណ ហើយនិងត្រូវការចាំបាច់អំពីសំណង់ល្អ និង ការត្រួតពិនិត្យចំពោះត្រូវបាន បង្កើតឡើង ។

៤.២.៣. គំរោងប្លង់ និង ការកសាង

មុំរបស់មុខផ្នែកដែលកាត់យកចេញ ជាធម្មតាមិនត្រូវបានកំណត់នៅដំណាក់ កាលវាស់ស្ទង់ ។ ការបន្តិមុខកាត់អោយមានរាងថ្នាក់ៗ អាចបានជាសំណង់ ដ៏មានប្រយោជន៍ណាស់ ជួយអោយផ្នែកដែលកាត់យកចេញអាចប្រព្រឹត្ត ទៅតាមដំណាក់កាលកំណត់បានល្អ និង ធ្វើអោយមានការងាយស្រួលសំរាប់ ការថែទាំនៅពេលក្រោយ ។ ដើរទេររបស់មុខផ្សេងជាធម្មតាមិនអាចបង្កើត ថែមទៀតទេនៅពេលការបន្តិមុខកាត់ត្រូវបានប្រើ ហើយដូច្នេះមាឌអាចមីដី និងកើនឡើងយ៉ាងច្រើន ។ ការបង្កើនខ្ពស់អាចផ្សែងចេញក្រៅ ដើម្បីបង្ក ទឹកចុះពីមុខផ្នែកកាត់យកចេញនោះ ឬ ឆ្ពោះទៅខាងក្នុង ។ ចំពោះការផ្សែង ចេញក្រៅ ការច្រោះរបស់ផ្ទៃអាចបង្កនូវបញ្ហា ។ ចំពោះការផ្សែងមូលខាងក្នុង ប្រឡាយមានក្រាលបាតនិងត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រមូលផ្តុំនៃដី ទឹកបង្កអោយមានភាពមិននឹងឆរ (អស្ថេរភាព) នៅក្នុងមុខផ្នែកដែល កាត់ចេញ ។

បញ្ហាស្រដៀងគ្នានេះក៏កើតមាននៅលើការប្រើប្រាស់ប្រឡាយ ស្កាត់ទឹក នៅខាងលើកំពូលកន្លែងកាត់យកចេញ ដែលត្រូវបានគ្រោង ដើម្បីទប់ស្កាត់ ទឹកហូរចេញពីផ្ទៃខាងលើផ្នែកកាត់យកចេញពី ការដាក់បន្ថែមលើបញ្ហា

ទឹកហៀរចេញលើកន្លែងកាត់របស់ជើងទេរខ្លួនឯង ។ លុះត្រាតែប្រឡាយ
បែបនេះត្រូវក្រាលបាត និង ថែទាំ បានត្រឹមត្រូវដើម្បីរារាំងទឹកកុំអោយ
ចូលក្នុងជើងទេរ វាអាចជាប្រភពនៃភាពខ្សោយ ។

ការត្រួតពិនិត្យទឹកក្នុងដី នៅលើជើងទេរផ្នែកកាត់យកចេញ ជួនកាល
ជាការចាំបាច់ ។ វិធីសាស្ត្រជាច្រើនអាចរកបាន ប៉ុន្តែភាគច្រើនមានតម្លៃខ្ពស់
និង ស្មុគស្មាញផង ហើយចាំបាច់ត្រូវគ្រោងដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។
គេគួរតែអនុវត្តការអង្កេតអំពីទឹកក្នុងដីអោយបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីស៊ើបអង្កេត
បរិមាណទឹក និង ទីតាំងប្រភពទឹក ហើយឱវាទរបស់អ្នកឯកទេស ត្រូវបាន
អោយអនុសាសន៍ ។ ចំពោះតួផ្លូវលើកវាជាការសំខាន់ ណាស់ដែលថាការ
រៀបចំត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីបំបាត់ផ្ទៃទឹកពីការកកើតនៅគ្រប់ដំណាក់កាល
កសាងទាំងអស់ ។ កំរិតនៃការកកើតបណ្តោះអាសន្នគួរត្រូវបានរក្សា
ជានិច្ចកាលអោយនៅជម្រាលមួយ ដើម្បីអោយសំរេចបាននូវការកំចាត់ចោល
ផ្ទៃទឹកនេះ ។ ប្រឡាយដោះទឹកមានសារៈសំខាន់បំផុត ពីព្រោះសំពោតរន្ធទឹក
ដែលបង្កើតដោយក្បាលទឹកក្រោមដី នៅក្នុងជើងទេរអាចបង្កអោយ
មានគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធ្ងន់រហូតដល់ក្នុងស្រទាប់កំរាល ។ ប្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់
នៅចុងខាងក្រោមជើងទេរ អាចត្រូវការជាចាំបាច់ ដើម្បីលុបបំបាត់
បញ្ហានេះ ។

៥. ប្រឡាយបង្កូរនិងចិញ្ចឹមផ្លូវ

៥.១. ប្រព័ន្ធប្រឡាយបង្កូរ

ទិដ្ឋភាពមួយក្នុងចំណោមទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗជាច្រើន នៃគ្រោងផ្លូវថ្នល់ គឺការផ្គត់ផ្គង់ដែលធ្វើឡើងសំរាប់ការពារផ្លូវថ្នល់ពីទឹកលើផ្ទៃ ឬ ទឹកក្រោមដី ។ ប្រសិនបើទឹកត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយចូលទៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់កំរាលនឹងទៅជាខ្សោយ ហើយវានឹងងាយទទួលរងការខូចយ៉ាងច្រើនដោយចរាចរ ។ ទឹកអាចចូលក្នុងផ្លូវ ដោយសារលទ្ធផលនៃទឹកភ្លៀងជ្រាបតាមផ្ទៃ ឬ ក៏ព្រោះតែលទ្ធផលនៃជំរាបរបស់ទឹកក្រោមដី ។ ផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ត្រូវតែបានសាងសង់អោយមានរាងជាខ្នងអណ្តើក ដើម្បីរាប់អង្វរទឹកភ្លៀងបានឆាប់រហ័ស ហើយកំពូលរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្លូវ ឬ ក៏ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្លូវ ដែលធ្វើអោយប្រសើរឡើងនោះត្រូវតែបានលើកអោយផុតពីកំរិតកំពស់ទឹកក្នុងតំបន់មូលដ្ឋាន ដើម្បីទប់ស្កាត់វាពីការជោកជើងដោយទឹកក្រោមដី ។

ប្រព័ន្ធបង្កូរទឹកផ្លូវថ្នល់ដែលត្រូវបានថែទាំត្រឹមត្រូវ គឺសំខាន់ចំពោះប្រតិបត្តិការដោយជោគជ័យរបស់ផ្លូវ ហើយគំរោងបង្កូរផ្លូវថ្នល់ដែលបានពិពណ៌នាក្នុងកំណត់នេះត្រូវបានផ្អែកលើការសន្មត់ថា ប្រឡាយសងខាងផ្លូវ និងសំណង់ល្អជាប់ទាក់ទិនជាមួយនឹងផ្លូវ ត្រូវបានគ្រោងធ្វើឡើងសមស្រប និងដំណើរការបានត្រឹមត្រូវ ។

ប្រឡាយបង្កូរនៅខាងក្នុងស្រទាប់ផ្លូវខ្លួនឯង គឺជាសមាសធាតុដ៏សំខាន់នៃគ្រោងចរាចរសម្ព័ន្ធ ពីព្រោះភាពរឹងមាំរបស់ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្លូវ ដែលបានប្រើក្នុងគោលបំណងគ្រោងនេះ អាស្រ័យទៅ លើចំណុះសំណើមក្នុងកំឡុងពេលលក្ខខណ្ឌមិនអំណោយផលភាគច្រើន ដែលអាចកើតមាន ។ គេមិនអាចនឹងធានាថាផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ នឹង ស្ថិតនៅមិនជ្រាបទឹកអស់មួយអាយុកាលរបស់វានោះទេ ដូច្នេះវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីអោយប្រាកដថា ទឹកអាចហូរដោះ ចេញឆ្ងាយដោយឆាប់រហ័សពីស្រទាប់កំរាល ។

៥.២. ពិន្ទុកាត់និងកំរាល

ទទឹងទ្រូងផ្លូវថ្នល់ និង គំរោងធរណីមាត្រទាំងមូលរបស់ផ្លូវថ្នល់ ត្រូវបានពណ៌នានៅក្នុងកំណត់ផ្លូវថ្នល់ក្រៅប្រទេសលេខ ៥ (មន្ទីរពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវផ្លូវថ្នល់ និង ដឹកជញ្ជូន) (១៩៨៨) ។ ចំពោះចំនួនចរាចរគ្រោងដែលលើសប្រមាណប្រហែល ១០០០ យានជំនិះក្នុងមួយថ្ងៃ ទទឹងទ្រូងផ្លូវយ៉ាងតិចណាស់ប្រវែង ៧ម៉ែត្រ គួរតែត្រូវបានប្រើគ្រប់ទឹកក្នុងហើយខ្សែផ្លូវបន្ថែមនឹងត្រូវការចាំបាច់នៅពេលសម្បត្តិភាពនៃផ្លូវពីខ្សែត្រូវបានកើនលើស លប់ ។

ចិញ្ចឹមផ្លូវ គឺជាសមាសធាតុដ៏សំខាន់នៃគ្រោងរចនាសម្ព័ន្ធ របស់ផ្លូវថ្នល់ផ្តល់ជាទំហំដងដល់ស្រទាប់កំរាល ។ វាមានសារៈសំខាន់ជាពិសេសកាលណាដីគ្មានគ្រឿងភ្ជាប់ ត្រូវបានប្រើក្នុងកំរាល ហើយសំរាប់សំនង់ប្រភេទនេះគេត្រូវបានឱ្យអនុសាសន៍ថាចិញ្ចឹម ត្រូវតែមានទទឹងយ៉ាងតិចណាស់ប្រវែង ២ម៉ែត្រ ។ ចំពោះគ្រឹះផ្លូវមានគ្រឿងភ្ជាប់ចិញ្ចឹមផ្លូវអាចកាត់បន្ថយប្រសិទ្ធភាពការ ចាំបាច់ ។ ប្រសិនបើចំនួនចរាចរដែលមិនប្រើម៉ាស៊ីនមានចំនួនច្រើន ពេលនោះទទឹងចិញ្ចឹមផ្លូវត្រូវតែបង្កើតអោយបានដល់ ៣ម៉ែត្រ ជាអប្បបរមា ។ ដើម្បីនឹងយកទឹកចេញពីផ្លូវថ្នល់ កំពូលរបស់ចិញ្ចឹមផ្លូវត្រូវតែមិនជ្រាបទឹក ហើយផ្ទៃក្រាល ឬ ស្រទាប់បិទភ្និតទៀតអាចត្រូវការដើម្បីក្រាល (សូមមើលជំពូក ៩) ។ ចិញ្ចឹមផ្លូវដែលមិនក្រាលជាទូទៅមិនត្រូវបានអោយជាអនុសាសន៍ទេ ពីព្រោះវាត្រូវការការងារថែទាំសន្លឹកសន្លាប់ណាស់ ប្រសិនបើចង់ធានាអោយបាននូវប្រតិបត្តិដ៏សមគួរ នោះ ។ ចិញ្ចឹមផ្លូវដែលបិទភ្និតក៏ទប់ស្កាត់ផងដែរ នូវច្រកចូលរបស់ទឹកទៅខាងក្នុងតែមកំរាលផ្លូវដែលជាកន្លែងងាយរងនូវការខូចខាត ដល់រចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ ។

ចិញ្ចឹមផ្លូវគួរតែត្រូវបានធ្វើអោយមានការខុសបែបឬកាតព្វកិច្ចទ្រូងផ្លូវឧបាហរណ៍ ដោយប្រើសញ្ញាសំគាល់តែមធ្លូវកំទេចផ្លូវដែលមានទំហំខុសៗគ្នា ឬកំទេចផ្លូវ ដែលមានពណ៌ខុសៗគ្នា ។

ជំរាលទទឹងគឺ ត្រូវការជាចាំបាច់នៅលើ ផ្លូវទាំងអស់ដើម្បីជួយដល់ការបង្កូរទឹកចូលទៅប្រឡាយសងខាង ។ តម្លៃសមរម្យសំរាប់ផ្លូវក្រាលគឺប្រហែល ៣ភាគរយ សំរាប់ទ្រូងផ្លូវជា មួយនឹងជំរាលប្រហែល ៤-៦ ភាគរយ សំរាប់ចិញ្ចឹមផ្លូវ ។ ការដើរឡើងជំរាលទទឹងសំរាប់ទ្រូងផ្លូវឧបាហរណ៍ ៤ភាគរយ គឺជាការល្អ ប្រសិនបើគុណភាពនៃទ្រូងទ្រាយបញ្ចប់របស់ផ្ទៃផ្លូវទំនងជាមានកំរិតទាប សំរាប់ហេតុផលណាមួយ ។

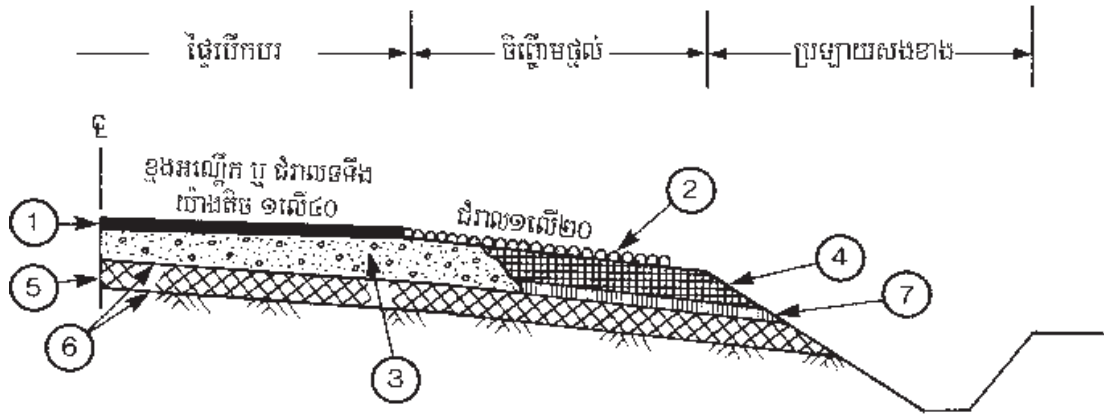
មានភស្តុតាង បញ្ជាក់ថាមានអត្ថប្រយោជន៍ ជាច្រើនទៀតដែលទទួលបានដោយប្រើជំរាល ទទឹងចោទជាង សំរាប់ស្រទាប់នៅតាមជំរៅបន្តគ្នាក្នុងកំរាលផ្លូវថ្នល់ ។ ផ្នែកខាងលើបាតគ្រឹះផ្លូវត្រូវតែមានជំរាលទទឹង ៣-៤ ភាគរយហើយផ្នែក ខាងលើស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្លូវត្រូវមាន ៤-៥ ភាគរយ ។ ជំរាលទាំងនោះមិន គ្រាន់តែធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវការប្រតិបត្តិរបស់ប្រឡាយនៅតាម ស្រទាប់ផ្សេងៗគ្នានោះទេ ប៉ុន្តែផ្តល់អោយនូវកំរាលដីក្រាស់ជាងគ្នាបន្តិចៗ នៅតាមតែមកំរាល ជាកន្លែងដែលរចនាសម្ព័ន្ធអោយទទួលរងនូវការខូចខាត ។ កំរាលគំរោងត្រូវតែជាកំរាលដែលនៅតាមខ្សែអ័ក្សនៃកំរាលផ្លូវថ្នល់ ។

៥.៣. ប្រឡាយបង្កូរតាមស្រទាប់

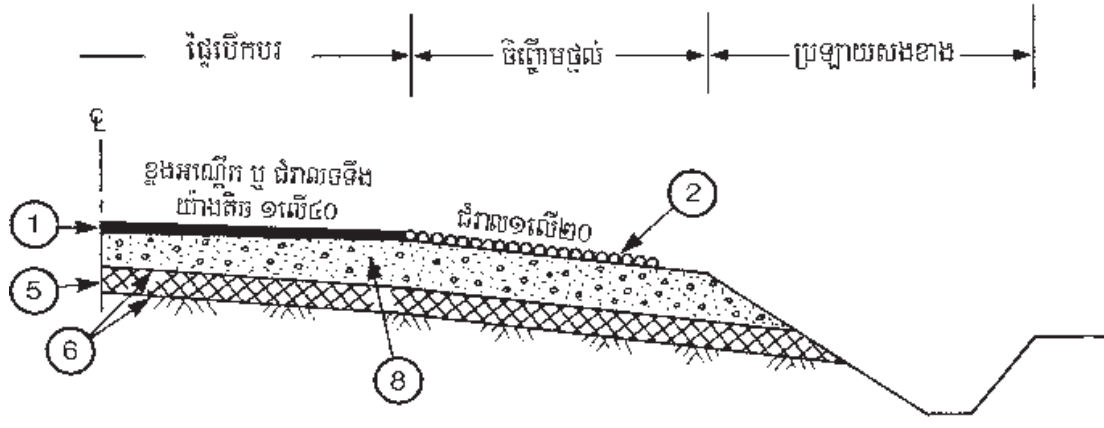
អោយតែជំរាលទទឹងដូចបានបង្ហាញខាងលើ ត្រូវបានអនុវត្តតាម ហើយនិងផ្ទៃក្រាលអំពីបិទមុខ និង ចិញ្ចឹមផ្លូវត្រូវបានថែទាំបានត្រឹមត្រូវ ទឹកភ្លៀងធ្លាក់លើផ្លូវនឹងត្រូវបានបង្កូរចេញដោយគ្មានធ្វើអោយអន្តរាយដល់ ចិញ្ចឹមផ្លូវឡើយ ។ កាលណាគេប្រើដីគ្រឹះផ្លូវជ្រាបទឹក (សូមមើលផ្នែក ៣.១) ការយកចិត្តទុកដាក់ជា ពិសេសត្រូវផ្តោតទៅលើប្រឡាយបង្កូរទឹកចេញនៃស្រទាប់នោះ ។ ជាការប្រសើររប់ផុតគ្រឹះផ្លូវនិងបាតគ្រឹះផ្លូវ ត្រូវតែពន្លាតឆ្លងកាត់ ចិញ្ចឹមផ្លូវទៅស្នាមភ្លោះដូចដែលបានបង្ហាញក្នុងរូប ៦ ។ ស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយពិន្ទុទទឹង ប្រភេទស្នាមភ្លោះមិនត្រូវបានប្រើឡើយដែលនៅក្នុងនោះស្រទាប់កំរាល ត្រូវបានបង្ហាញរវាងចិញ្ចឹមផ្លូវ ដែលមិនជ្រាបទឹកជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ។

ប្រសិនវាមានតម្លៃខ្ពស់ពេក ដើម្បីពន្លាតដីគ្រឹះផ្លូវនិងបាតគ្រឹះផ្លូវ អោយឆ្លងកាត់ចិញ្ចឹម ប្រឡាយដោះទឹក ក្នុងគំលាតពី ៣ម៉ែត្រ ទៅ ៥ម៉ែត្រ ត្រូវតែកាត់តាមចិញ្ចឹមអោយបានជំរៅ ៥០ ម.ម ពីក្រោមចំណុចកំពស់បាតគ្រឹះផ្លូវ ។ ប្រឡាយទាំងនោះត្រូវតែលុបបំពេញវិញ ជាមួយនឹងសំភារៈមានគុណភាពដូចដីបាតគ្រឹះផ្លូវ ប៉ុន្តែវាមានលក្ខណៈជ្រាបទឹកច្រើនជាងគ្រឹះផ្លូវខ្លួនឯងហើយត្រូវអោយមានជំរាល ១ លើ ១០ ឆ្ពោះទៅប្រឡាយសងខាង ។ ជំរើសផ្សេងមួយទៀត ស្រទាប់ប្រឡាយបន្តបន្ទាប់គ្នានៃដីពីមុនដែលមានកំរាល ៧៥ ម.ម ទៅ ១០០ ម.ម អាចក្រាលពីក្រោមចិញ្ចឹមផ្លូវធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីអោយផ្នែកខាងក្រោមបំផុត នៃស្រទាប់ប្រឡាយមានកំពស់ស្មើនឹងផ្នែកខាងលើបាតគ្រឹះផ្លូវ ។ វិធីសាស្ត្រចុងក្រោយនេះមានលក្ខណៈល្អប្រសើរច្រើន លើសពីជំរើសទាំងពីរ ។

ក្នុងកាលៈទេសៈ ដែលស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្លូវ ខ្លួនឯងជ្រាបទឹក និង អាចបង្កូរទឹកចេញដោយសេរី វាជាការចង់បានដែលការបង្កូរ តាមបន្ទាត់បញ្ជ្រាមមិនត្រូវបានបង្កាក់ ។ ប្រសិនបើការនេះ អាចធ្វើទៅបាន ដោយធ្វើអោយប្រាកដថាស្រទាប់នីមួយៗនៃកំរាលជ្រាបទឹកច្រើនជាងស្រទាប់នៅខាងលើ ពេលនោះស្រទាប់ប្រឡាយបន្ថែមតាមចិញ្ចឹមផ្លូវ (ស្រទាប់លេខ ៧ ក្នុងរូប ៦) មិនត្រូវការទេ ។

(ក) បំបែកដោយខ្សែកណ្តាលសំភារៈចិញ្ចឹមថ្នល់

(ខ) គ្រឹះថ្នល់ និង បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលត្រូវបានពន្លាត

១. ផ្ទៃក្រាលមិនជ្រាបទឹក
២. ដីចិញ្ចឹមមានផ្ទៃក្រាល (ផ្តល់នូវប្រគុំមានភាពផ្សេងគ្នាទៅនឹងផ្ទៃបើកបរ)
៣. គ្រឹះថ្នល់ពន្លាតដល់ខាងក្រោមដីចិញ្ចឹមថ្នល់ យ៉ាងតិច ៥០០ម.ម
៤. ដីចិញ្ចឹមថ្នល់ដែលអាចទ្រទ្រង់រាងរូបរាង
៥. បាតគ្រឹះថ្នល់មិនជ្រាបទឹកដែលឆ្លងកាត់ទទឹងសំណង់ផ្លូវទាំងស្រុង
៦. កំណា និង បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលសាងសង់ជាមួយនឹងជំរាលទទឹង ១ លើ ៣០ (ផ្តល់នូវស្នាមប្រឡាយសំរាប់ទឹកដែលចូលហើយនិងកំរាលក្រាស់ និង មាំនៅលើជាន់កងខាងក្រៅផងដែរ ។
៧. ស្រទាប់ប្រឡាយនៃដីជ្រាបទឹក
៨. គ្រឹះថ្នល់ពន្លាតយហូតដល់ដីចិញ្ចឹមថ្នល់

៥.៤. សំភារៈចិញ្ចឹមថ្នល់

ទោះបីជាដំណោះស្រាយដ៏ល្អវិសេស គឺពន្លាតគ្រឹះថ្នល់ និង បាតគ្រឹះថ្នល់ទៅខាងក្រៅ ដើម្បីធ្វើអោយបានចិញ្ចឹមថ្នល់ នៅពេលដែលដីគ្រឹះថ្នល់ ពុំមែនបញ្ជាក់វាអាចមានភាពស្ថិតមិនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធននឹងអំពើសឹកកិតនៃរាងរូបបើមិនដូចេនោះទេលុះត្រាតែវាត្រូវបានក្រាលភ្លិត ដោយផ្ទៃក្រាល (សូមមើលផ្នែក ៩ .២ .១) ។ ក្នុងកាលៈទេសៈដែលការពន្លាតគ្រឹះថ្នល់មិនអាចធ្វើបានហើយនិងចិញ្ចឹមថ្នល់មិនត្រូវបានក្រាលភ្លិត ដីចិញ្ចឹមថ្នល់ត្រូវតែជ្រើសរើសដោយប្រើគោលការណ៍ដូចគ្នានឹងផ្លូវក្រាលគ្រួស ឬ បាតគ្រឹះថ្នល់ ដែលត្រូវទទួលរាងរូប ។ ដូចនេះសំភារៈត្រូវតែរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទ្រទ្រង់យានជំនិះយូរៗម្តង ហើយត្រូវតែជាដីស្ថិតតាមដែលអាចធ្វើបាន ដោយពុំទន់ជ្រាយពេក

នៅពេលសើម ។ សំភារៈជា ធម្មតាមានគុណភាពដូចសំភារៈបាតគ្រឹះថ្នល់ និង តម្លៃ CBR ត្រាំទឹកនៅដងស៊ីតេដែលបានកំណត់ត្រូវតែលើសពី ៣០ ភាគរយលើកលែងតែនៅក្នុងតំបន់ហូតហែងជាទីដែល អំពើបង្ហាញរបស់អង្គការក្លាយជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសំខាន់ (សូមមើលនៅផ្នែក ៦.២.២ តារាង ៦ . ៧ សំរាប់ការណែនាំទូទៅ) ។

វាក៏ជាការចង់បានផងដែរ ប្រសិនបើយ៉ាងហោចណាស់តែមចិញ្ចឹមថ្នល់ខាងក្រៅអាចទ្រទ្រង់ដល់ការលូតលាស់របស់ស្មៅ ដែលជួយបង្ហាញផ្ទៃដីនិងទប់ស្កាត់ចំរោះ ។ នៅលើផ្លូវជនបទដែលចិញ្ចឹមថ្នល់ ពុំសូវត្រូវការចាំបាច់ដើម្បីទទួលបានបន្តករាងរូប ការប្រតិបត្តិចិញ្ចឹមដីល្អបំផុតអាចទទួលបាន ប្រសិនបើចិញ្ចឹមថ្នល់ទាំងមូលត្រូវបានដាំស្មៅ ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈដូចនេះគេត្រូវការកាត់ស្មៅជារៀងៗ ដើម្បីទប់ស្កាត់កំរិតកំពស់ចិញ្ចឹមថ្នល់កើន

ឡើងខ្ពស់ជាងកំរិតកំពស់ទ្រូងផ្លូវថ្នល់ ហើយ ដែលការនោះបង្កអោយទឹកដក់នៅលើកន្លែងចាប់ផ្តើមថ្នល់ និងទ្រូង ផ្លូវជាទីដែលទឹកអាចជ្រាបចូលទៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ និងបង្កការពន្លាញខ្សោយ ដល់រចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវ ។

៦. សំភារៈគ្រោលគ្នាទ្រទ្រង់

ជំពូកនេះផ្តល់នូវការណែនាំអំពីការជ្រើសរើសដីគ្មានគ្រឿងភ្ជាប់ សំរាប់ប្រើធ្វើជាគ្រឹះថ្នល់ បាតគ្រឹះថ្នល់ គំរូបនិងស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលបានជ្រើសយក ។ ប្រភេទសំខាន់ជាមួយនឹងការរៀបរាប់សង្ខេបនៃលក្ខណៈពិសេសរបស់វាមានបង្ហាញក្នុងតារាង ៦.១ ។

៦.១. សំភារៈសំរាប់គ្រឹះថ្នល់

លំនាំយ៉ាងទូលំទូលាយនៃសំភារៈដែលអាចត្រូវបានប្រើជាគ្រឹះថ្នល់ មិនមានគ្រឿងភ្ជាប់រួមមានថ្នល់បែកនៅកន្លែងយកថ្នល់គ្រួសបំបែក និងរែង គ្រួសធ្វើអោយស្ថេរភាពដោយមេកានិច គ្រួសកែតម្រូវ ឬគ្រួស កើតឡើងពីធម្មជាតិដូចដែលគេដឹក ។ ភាពសមស្របរបស់ពួកគេក្នុងការប្រើប្រាស់អាស្រ័យជាចំបងទៅលើកំរិតចរាចរគ្រោងនៃកំរាល និង អាកាសធាតុ ប៉ុន្តែដីគ្រឹះថ្នល់ទាំងអស់ត្រូវតែមានការបែងចែក ខ្នាតគ្រាប់ និងទ្រង់ទ្រាយគ្រាប់ដែលផ្តល់ស្ថេរភាពមេកានិចខ្ពស់ និងត្រូវមានគ្រាប់មធ្យមគ្រាប់គ្រាន់ (បរិមាណដ៏ឆ្លងកញ្ជ្រាង ០.៤២៥ ម.ម.) ដើម្បីបង្កើតបានដីណែនកាលណាគេបង្ហាប់ ។ ក្នុងកាលៈទេសៈដែលប្រភេទគ្រឹះថ្នល់ជាច្រើន មានលក្ខណៈសមស្របជំរើសចុងក្រោយ ត្រូវតែគិតពិចារណាលើកំរិតដែលរំពឹងទុកជាមុនចំពោះការថែទាំទៅអនាគត និង តម្លៃសរុបនៃអាយុកាលកំរាលដែលរំពឹងទុក ។ ការប្រើសំភារៈដែលរកបានក្នុងស្រុក ត្រូវបានលើកទឹកចិត្ត ជាពិសេស ក្នុងកំរិតចរាចរទាប (គឺថាប្រភេទ T1 និង T2) ។ ការប្រើប្រាស់របស់វាត្រូវតែផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការសិក្សាប្រតិបត្តិ ហើយត្រូវតែដាក់បញ្ចូលនូវលក្ខណៈគ្រោងពិសេសទាំងឡាយដែល ធ្វើអោយប្រាកដនូវការប្រតិបត្តិយ៉ាងមធ្យមរបស់ពួកគេ ។ ជាការកត់សំគាល់យ៉ាងប្រយ័ត្នប្រយោជន៍ នៅពេលពិចារណាលើការប្រើប្រាស់គ្រួសធម្មជាតិ របៀបស្ថាទិកត្រូវតែប្រើប្រាស់ក្នុងការបកស្រាយលទ្ធផលសាកល្បងដើម្បីអោយប្រាកដថា ភាពប្រែប្រួលដែល

មានជាប់ជាមួយវាត្រូវបានយកមកពិចារណានៅក្នុងដំណើរការ ជ្រើសរើស ។ ចំពោះផ្លូវប្រកបដោយចរាចរតិចតួច តម្រូវការដែលបានដាក់ចេញខាងក្រោមនេះ ប្រហែលជាតឹងរឹងហើយក្នុងករណីបែបនេះ ការសំអាងទៅនឹងករណីជាក់លាក់ ជាការល្អ ត្រូវតែធ្វើសំរាប់ផ្លូវថ្នល់ក្រោមលក្ខខណ្ឌប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។

៦.១.១. ថ្នល់បែក

ខ្នាតថ្នល់បែក (GB1,A និង GB1,B: មានសំភារៈពីរបែបត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងប្រភេទនេះ ។ សំភារៈទីមួយគឺត្រូវបានផលិតឡើងដោយបំបែកថ្នល់ថ្មដែលបានពីការដ្ឋានយកថ្ម (GB1, A) និងប្រហែល ជាផលិតផលទាំងស្រុងធម្មតាហៅថា "Crusher-run" ឬក៏ជាជំរើសផ្សេងទៀត សំភារៈនោះអាចបំបែកចេញពីគ្នាដោយការរែងនិងបញ្ចូលគ្នាឡើងវិញ ដើម្បីផលិតបានជាសំភារៈមានការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់ដែលចង់បាន ។ សំភារៈទីពីរគឺបានមកពីការបំបែក និងការរែងសំភារៈដែលមានគ្រាប់តូចៗពីធម្មជាតិថ្មប្រដុំថ្មធំៗ (GB1,B) និងអាចមាននូវចំណែកភាគខ្លះនៃល្បាយកំទេចថ្មល្អិតផងពីធម្មជាតិ ។ កំរិតខ្នាតថ្មជាតូចៗសំរាប់សំភារៈទាំងនេះមានបង្ហាញក្នុងតារាង ៦.២ ។ ក្រោយពេលបំបែក សំភារៈនោះត្រូវមានរាងជារាងជាមួយនឹងសន្ទស្សន្ទភាព តូចស្តើង (និយាមអង់គ្លេស ៨១២, ផ្នែក ១០៥ (១៩៩០) តិចជាង ៣៥ភាគរយ ។ ប្រសិនបើបរិមាណល្បាយកំទេចថ្មល្អិតផងដែលផលិតក្នុងកំឡុងពេលប្រតិបត្តិការបំបែក ពុំមានគ្រប់គ្រាន់ខ្លះខាតនេះ ។ ក្នុងការសាងសង់គ្រឹះថ្នល់អំពីថ្នល់បែក គោលបំណងគឺត្រូវសំរេចអោយបានភាពមិនជ្រាបទឹកអតិបរមា គួបផ្សំជាមួយនឹងការបង្ហាប់ដីល្អ និង មានស្ថេរភាពខ្ពស់ក្រោមចរាចរ ។

ដើម្បីធានាថា សំភារៈនោះមានភាពរឹងជាប់លាប់បានយូរអង្វែង គ្រប់គ្រាន់វាត្រូវតែបំពេញលក្ខខណ្ឌដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ៦.៣ ។ មានតម្លៃដប់ភាគរយនៃថ្មគ្រាប់ល្អិតអប្បបរមា (TFV) (និយាម អង់គ្លេស ៨១២, ផ្នែក១១១(១៩៩០)) និងដែនកំណត់លើការបាត់បង់ភាពរឹងមាំអតិបរមា

តារាង ៦.១

លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់សំភារៈពុំមានគ្រឿងភ្ជាប់

លេខកូដ	ការពិពណ៌នា	ការសង្ខេបអំពីលក្ខណៈបច្ចេកទេស
GB1,A	ថ្នល់បែកថ្មីៗ	កំរិតហាប់ ថ្នល់បែកមិនរិចរិល ដោយធាតុអាកាសធាតុ ភាគល្អិតមេពុំមានប្រភពព្រួញ
GB1,B	ថ្នល់បែក, គ្រួស ឬដីថ្ម	គុណភាពហាប់ PI < ៦, ដី ឬ ភាគល្អិតមេ
GB2,A	ម៉ាកាដា មានគ្រឿងភ្ជាប់ស្ងួត	លក្ខណៈសម្បត្តិល្បាយកំទេចថ្ម ដូចគ្នានឹង GB1,B (សូមមើលអត្ថបទ), PI < ៦
GB2,B	ម៉ាកាដាមានគ្រឿងភ្ជាប់លាយទឹក	លក្ខណៈសម្បត្តិល្បាយកំទេចថ្ម ដូចគ្នានឹង GB1, B (សូមមើលអត្ថបទ), PI < ៦
GB3	សំភារៈមានខ្នាតគ្រាប់ធំៗ	គុណភាពហាប់ PI < ៦
	ពីធម្មជាតិរួមទាំងគ្រួសដែលបានដំណើរការផលិតនិងកែតម្រូវ	CBR ក្រោយពេលត្រាំទឹក > ៨០
GS	គ្រួសធម្មជាតិ	CBR ក្រោយពេលត្រាំទឹក > ៣០
GC	គ្រួស ឬ ដីគ្រួស	កំរិតហាប់, CBR ក្រោយពេលត្រាំទឹក > ១៥

កំណត់សំគាល់ ១. លក្ខណៈបច្ចេកទេសទាំងនេះ ជូនកាលត្រូវបានកែតម្រូវ អនុលោមទៅតាមស្ថានភាពការដ្ឋាន, ប្រភេទសំភារៈ និង ការប្រើប្រាស់ចំបងៗ (សូមមើលអត្ថបទ) ។
 ២. GB=គ្រឹះថ្នល់ជាសំភារៈមានខ្នាតគ្រាប់ GS= បាតគ្រឹះថ្នល់ជា សំភារៈមានខ្នាតគ្រាប់ GL = ស្រទាប់គ្រប់ជាសំភារៈមាន ខ្នាតគ្រាប់ ។

តារាង ៦.២

ព្រំដែនកំរិតខ្នាតគ្រាប់សំរាប់សំភារៈគ្រឹះថ្នល់ នៃថ្នល់បែកដែលបានបែងចែកទៅតាមខ្នាតគ្រាប់ (GB1,A; GB1,B)

កំព្រែងសាកល្បងដោយ BS (mm)	ភាគរយគិតតាមម៉ាស់ល្បាយកំទេចថ្នល់អស់ដែលឆ្លងកាត់កំព្រែង		
	ទំហំខ្នាតគ្រាប់អតិបរមានាមករណ៍		
	៣៧.៥ ម.ម ^(១)	២៨ ម.ម	២០ ម.ម
៥០	១០០	-	-
៣៧.៥	៩៥ - ១០០	១០០	-
២៨	-	-	១០០
២០	៦០ - ៨០	៧០ - ៨៥	៩០ - ១០០
១០	៤០ - ៦០	៥០ - ៦៥	៦០ - ៧៥
៥	២៥ - ៤០	៣៥ - ៥៥	៤០ - ៦០
២.៣៦	១៥ - ៣០	២៥ - ៤០	៣០ - ៤៥
០.៤២៥	៧ - ១៩	១២ - ២៤	១៣ - ១៧
០.០៧៥ ^(២)	៥ - ១២	៥ - ១២	៥ - ១២

កំណត់សំគាល់ ១. ស្របស្តីគ្នាដោយប្រហែលៗទៅនឹងលក្ខណៈបច្ចេកទេសរបស់ ចក្រភពអង់គ្លេសសំរាប់ម៉ាកាដាណាយទិក (នាយកដ្ឋាន ដឹកជញ្ជូន ១៩៨៦)
 ២. ចំពោះសំភារៈសំរាប់ក្រាល ចំណុះគ្រាប់ល្អិតផងទាប អាចទទួលយកបាន

តារាង ៦.៣

តម្រូវការភាពរឹងមាំមេកានិក សំរាប់សមាមាត្រល្បាយកំទេចថ្នល់ នៃគ្រឹះថ្នល់ធ្វើពីថ្នល់បែក (GB1,A; GB1,B) ដូចបានបកស្រាយយ៉ាងច្បាស់ ដោយការសាកល្បងអំពីផង់ដប់ភាគរយ

អាកាសធាតុ	ក្បែងធ្លាក់ប្រចាំឆ្នាំ	តម្លៃផង់ អតិបរមា	ផលធៀបអប្បបរមា
	ជាតួយ៉ាង (ម.ម)	១០%	ការសាកល្បងអត្រាសើមស្ងួត (១០%)
សំណើមត្រូពិក, សើមត្រូពិក	>៥០០	១១០	៧៥
និងសើមត្រូពិកប្រចាំរដូវ			
ស្ងួតហែង និង ពាក់	<៥០០	១១០	៦០
កណ្តាលស្ងួតហែង			

បន្ទាប់ពីរយៈពេលត្រាំក្នុងទឹក ២៤ម៉ោង ។ លក្ខខណ្ឌសំណើមដែលទំនងមាននៅក្នុងកំរាលត្រូវបានយកមកពិចារណាក្នុងន័យទូលំទូលាយផ្នែកលើអាកាសធាតុ ។ ការសាកល្បងសាមញ្ញខ្ទេចត្រី ថាការសាកល្បងអំពីផលប៉ះពាល់លើល្បាយកំទេចថ្នល់

ការសាកល្បង(និយាមអង់គ្លេស ៨១២, ផ្នែក១១២(១៩៩០)) អាចប្រើក្នុងការសាកល្បងត្រួតពិនិត្យគុណភាពប្រសិនបើទំនាក់ទំនង រវាងលទ្ធផលនៃការសាកល្បងជ្រើសរើស និង TFV ត្រូវបានកំណត់ ។ ទំនាក់ទំនងតែមួយគត់ពុំអាចកើតមានរវាងលទ្ធផលនៃការសាកល្បង ផ្សេងៗពីគ្នាប៉ុន្តែការជាប់ទាក់ទងល្អ អាចត្រូវបានបង្កើតសំរាប់ប្រភេទសំភារៈដោយឡែកនីមួយៗហើយទាំងនេះ ចាំបាច់នឹងត្រូវបានកំណត់នៅតាមមូលដ្ឋាន ។

នៅពេលមានការទាក់ទងជាមួយសំភារៈមានដើមកំណើតពីថ្នល់ ដែលកើតឡើងដោយអំពើនៃភ្លើង អនុសាសន៍ក្នុងផ្នែក ៦.១.២ គួរតែត្រូវបានប្រើ ។

សមាមាត្រកំទេចផង់នៃសំភារៈ GB1,A មិនត្រូវមានប្រាក់ទេ ។ ចំពោះសំភារៈ GB1,B, P1 អតិបរមាដែលអនុញ្ញាតអោយគឺ៦ ។ នៅពេលផលិតសំភារៈទាំងនោះភាគរយដែលឆ្លងកាត់កំព្រែង ០.០៧៥ ម.ម ត្រូវតែជ្រើសរើសអនុលោមទៅតាមគុណភាព និងភាពយឺត (ប្រាក់ស្លឹក) នៃផង់នោះ ។ ចំពោះសំភារៈជាមួយនិងផង់មិនមានប្រាក់ដែលឆ្លងកាត់កំព្រែង ០.០៧៥ ម.ម អាចឈានទៅដល់ ១២ភាគរយ ។ ប្រសិនបើ P1 ឈានដល់ព្រំដែនកំណត់

ខ្ពស់បំផុត ៦ វាជាការគួរអោយចង់បានគឺ ថាចំណុះផង់ត្រូវបានកំរិតអោយនៅត្រឹមត្រូវផ្នែកខាងក្រោមនៃជួរ ។ ដើម្បីធានានូវលក្ខខណ្ឌនេះ តម្លៃផលិតផលប្រាក់ (PP)អតិបរមា៤៥ គឺ ត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ដែល

$$PP = P1 \times (\text{ភាគរយឆ្លងកាត់កំព្រែង } 0.075 \text{ ម.ម})$$

ដើម្បីគោរពបានទៅតាមតម្រូវការទាំងនេះ វាអាចចាំបាច់ត្រូវបន្ថែមសមាមាត្រដ៏ទាបនៃកំបោរលាយទឹកឬស៊ីម៉ង់ដើម្បីប្តូរលក្ខណៈសម្បត្តិនៃផង់នោះ ។ សំភារៈបែបហ្នឹងជាធម្មតាត្រូវបានគេសំដៅយោងថា ជាសំភារៈកែតម្រូវ ។ សេចក្តីលំអិតបន្ថែមទៀតមានផ្តល់ អោយក្នុងជំពូក ៧ ។

សំភារៈទាំងឡាយនោះអាចត្រូវបានបែនចាក់ និង ពង្រាយដោយម៉ាស៊ីន ក្បែរពង្រាយប៉ុន្តែជាការល្អ ត្រូវបើម៉ាស៊ីនក្រាលដើម្បីធានាថា ផ្ទៃដែលក្រាលរួចហើយរាបស្មើជាមួយនិងការបញ្ចប់ណែនល្អ ។ សំភារៈត្រូវរក្សាអោយបានសើមក្នុងពេលដឹកជញ្ជូននិងពេលក្រាល ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពដែលអាចធ្វើអោយបំណែកតូចៗបែកចេញដោយឡែក ។

ដងស៊ីតេស្តនៅនឹងកន្លែងដែលដាក់សំភារៈត្រូវតែមានកំរិត អប្បបរមា ៩៥ ភាគរយនៃដងស៊ីតេស្តអតិបរមា ដែលទទួលបានតាមការសាកល្បងបង្គាប់តាមនិយាមអង់គ្លេស(ធ្វើ)ប្រើព្យញ្ជន៍ ៤.៥ គឺ ការសាកល្បងជើងដីវិញត្រូវតែមាននិយាមអង់គ្លេស (និយាមអង់គ្លេស ១៣៧៧ ផ្នែក៤ (១៩៩០)) ។ កំរិតនៃស្រទាប់នីមួយៗដែលត្រូវបង្គាប់មិនត្រូវអោយលើសពី ២០០ម.មឡើយ ។

កាលណាគេកសាងបានត្រឹមត្រូវ គ្រឹះថ្នល់ធ្វើអំពីថ្មបំបែកនឹងមានតម្លៃ CBR លើសពី១០០ភាគរយ ។ ក្នុងកាលៈទេសៈនោះគេមិនត្រូវធ្វើការពិសោធន៍ CBR ទៀតទេ ។

ម៉ាកាដាមានគ្រឿងភ្ជាប់ស្ងួត (GB2, A): ម៉ាកាដាមានគ្រឿងភ្ជាប់ស្ងួតគឺជាការសាងសង់តាមរបៀបបច្ចេកវិទ្យាមុនប្រើយ៉ាងទូលំទូលាយ នៅក្នុងក្រសែងអង្កេត និងអាចប្រៀបធៀបបានក្នុងការប្រតិបត្តិជាមួយថ្មបំបែកដែលបានបែងចែកទៅតាមខ្នាតគ្រាប់ ។ វាត្រូវបានប្រើដោយជោគជ័យ នៅតំបន់ត្រូពិក ហើយជាពិសេសអនុវត្តនៅ តំបន់ដែលក្រទឹកឬដែលមាន តម្លៃខ្ពស់ដើម្បីទទួលបាន ។ វាក៏មានលក្ខណៈសមស្របផងដែរនៅទីណា ដែលការកសាងត្រូវប្រើពលកម្មច្រើនជាងអ្វីដែលមានតម្លៃទាបនោះ ។ សំភារៈរួមមានថ្មបំបែកទំហំនាមករណ៍តែមួយ និងល្បាយកំទេចផ្ទៃមិនមែន ប្លាស្ទិក (ឆ្លងកាត់កញ្ចក់ ៥.០ ម.ម) ។ សំភារៈឆ្លុះផងត្រូវតែមានខ្នាត គ្រាប់ចំរុះល្អនិងដែលផ្សំឡើងដោយផងថ្មបំបែកឬធម្មជាតិ ខ្សាច់រណ្តៅ មានគ្រាប់ជ្រុង ។

ដំណើរការម៉ាកាដាមានគ្រឿងភ្ជាប់ស្ងួត ជាប់ទាក់ទងនឹងការក្រាលថ្មបំបែក ទំហំតែមួយជានាមករណ៍គឺ ៣៧.៥ ម.ម ក៏បាន ឬ៥០ម.ម ក៏បានជា ស្រទាប់តាមគ្រាប់ស្រី ដើម្បីសំរេចបាននូវកំរាស់ដែលគ្រោង ។ កំរាស់ដែលត្រូវ បង្ហាញ មិនត្រូវអោយលើសពីរដងនៃទំហំខ្នាតថ្មកំណត់ឡើយ ។ ស្រទាប់ មួយទៀតនៃល្បាយកំទេចផ្ទៃគ្រាប់ត្រូវក្រាល ធ្វើអោយមានរូបរាង និងបង្ហាញ ហើយបន្ទាប់មកត្រូវក្រាលពង្រាយកំទេចផ្ទៃផងនៅលើផ្ទៃ ហើយកិនត្រួត បញ្ចូលទៅក្នុងចន្លោះថ្ម ដើម្បីធ្វើអោយបានស្រទាប់ណែនល្អ ។ សំភារៈដែល នៅរាយប៉ាយខាង លើផ្ទៃត្រូវបោសយកចេញ រួចហើយកិនបញ្ចប់ដោយ ប្រើរូទ្យច្រូតមានកងស្មើ ។ លំដាប់លំដោយនៃដំណើរការនេះ បន្ទាប់មកត្រូវ បានធ្វើសារជាថ្មីបន្តបន្ទាប់ទៀតរហូតដល់ទទួលបានកំរាស់ដែលគ្រោងទុក ។ ដើម្បីជួយដល់ការជ្រៀតជ្រួលកំទេចផ្ទៃផងក៏រឹតខ្នាតថ្មទំហំ ៣៧.៥ ម.ម ត្រូវ សំដៅទៅល្បាយកំទេចផ្ទៃផ្នែកខាងចុងនៃជួរ ដែលបានអោយអនុសាសន៍ ។ ការសន្សំសំចៃនៅក្នុងដំណើរការផលិតកម្ម អាចទទួលបាន ប្រសិនបើស្រទាប់ ទាំងអស់ដែលផ្សំផ្ទៃដែលមានទំហំនាមករណ៍តែមួយ ៥០ ម.ម និងស្រទាប់ ដែលមានទំហំនាមករណ៍តែមួយ ៣៧.៥ ម.ម ត្រូវបានប្រើដើម្បីអនុញ្ញាត អោយកំរាស់សរុបដែលត្រូវអោយអាចទទួលបានត្រឹមត្រូវថែមទៀត ហើយដើម្បីធ្វើអោយមានការប្រើប្រាស់បានល្អប្រសើរជាមួយទម្រង់ផល មុខចេញរបស់គ្រឿងចក្របំបែកថ្ម ។

ម៉ាកាដាបង្ហាញដោយទឹក (GB2,B): ម៉ាកាដាបង្ហាញដោយទឹកមាន

លក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងម៉ាកាដាស្ងួត ។ វាមានសមាសភាគពីរបៀប ថ្មទំហំ តែមួយធៀបជាមួយនឹងទំហំគ្រាប់នាមករណ៍អតិបរមា ៥០ ម.ម ឬ ៣៧.៥ ម.ម និងល្បាយកំទេចផ្ទៃមានខ្នាតគ្រាប់ចំរុះល្អដែល ឆ្លងកញ្ចក់ ៥.០ ម.ម ។ សំភារៈគ្រាប់គ្រឹមជាធម្មតាត្រូវបាន ផលិតពីកន្លែងយកថ្មថ្មី ។ ថ្មបំបែកត្រូវបានក្រាលពង្រាយ ហើយ បង្ហាញ និងបន្ទាប់មកថ្មកំទេចផ្ទៃត្រូវ បានដាក់បន្ថែម កិនហើយស្រោចទឹកបញ្ចូលទៅក្នុងផ្ទៃដើម្បីធ្វើអោយ បានសំភារៈហាប់ល្អ ។ ក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការនេះ ការយកចិត្តទុកដាក់ គឺចាំបាច់ដើម្បីធានាថា សំភារៈផ្លាស្ទិកដែលងាយប្រែប្រួលដោយទឹកនៅក្នុង បាតគ្រឹះថ្នល់ ឬស្រទាប់បាតគ្រឹះថ្នល់ មិនអាចទៅជាជោគជ័យដោយ ទឹកបានឡើយ ។ កំរាស់ដែលត្រូវបង្ហាញនៃស្រទាប់មួយ មិនត្រូវ អោយលើសពីរដងនៃទំហំថ្មអតិបរមាឡើយ ។ សំភារៈផងជាការល្អមិន ត្រូវមានប្លាស្ទិកឡើយហើយផ្សំផ្ទៃផងថ្មបំបែក ឬក៏ខ្សាច់គ្រឹមយកពី រណ្តៅធម្មជាតិ ។

ព្រំដែនកំរិតគុណភាពខ្នាតគ្រាប់ជាតូ យ៉ាងសំរាប់សមាមាត្រ គ្រាប់គ្រឹម នៃសំភារៈGB2,A ឬ GB2,B មានផ្តល់អោយនៅក្នុងតារាង ៦.៤ ។ កំរិតខ្នាតគ្រាប់ M2 និង M4 ស្ថិតជាមួយនឹង ថ្មថ្នល់មានទំហំនាមករណ៍ តែមួយ ៥០ ម.ម និង ៣៧.៥ ម.ម (និយាយអង្កេត ៦៣ (១៩៨៧)) ហើយនិងមានលក្ខណៈសមស្របសំរាប់ការប្រើជាមួយ ល្បាយកំទេចថ្មបំបែក ដោយគ្រឿងយន្ត ។ M1 និង M3 មានលក្ខណៈបច្ចេកទេសទូលំទូលាយជាង ។ M1 ត្រូវបានប្រើសំរាប់ថ្មបំបែកដោយដៃ ប៉ុន្តែប្រសិនបើការរំរែង ដ៏សមស្រប អាច រកបាន M2, M3 និង M4 អាចជាការនិយមចូលចិត្តជាង ។

ភាពរឹង ភាពជាប់លាប់ប្រើបានយូរ រូបរាងរបស់គ្រាប់តូចៗ ហើយនិង ដងស៊ីត នៅនឹងកន្លែងរបស់ល្បាយកំទេចផ្ទៃ ត្រូវតែអោយស្របតាមលក្ខណៈដែល បញ្ជាក់ខាងលើចំពោះថ្មបំបែក ដែលបានបែងចែកទៅតាមខ្នាតគ្រាប់ ។

៦.១.២. សំភារៈជាគ្រាប់គ្រឹមដោយធម្មជាតិ

ព័រ្យការចម្រាញ់សំរាប់គ្រួសធម្មជាតិនិង ថ្មដែលរងទ្រព្យពល បាតុភាព (GB3): សំភារៈក្នុងលំដាប់ទូលំទូលាយមួយ រាប់បញ្ចូល ទាំងគ្រួសក្រហម គ្រួស មានជាតិកំបោរ គ្រួសមានជាតិក្រាត គ្រួសនៅតាមស្ទឹង និងគ្រួសដឹកពីទីដី ទៀត ឬសំភារៈជាគ្រាប់ដែលជាលទ្ធផល កើតពីថ្មដែលទទួលរងទ្រព្យពលបាតុភាព អាចប្រើបានដោយជោគជ័យធ្វើជាគ្រឹះថ្នល់ ។ តារាង ៦.៥ មានការបែងចែក ទំហំគ្រាប់ជាបីប្រភេទដែលត្រូវបានផ្តល់អនុសាសន៍សំរាប់សំភារៈដែល សមស្របស្ថិតនៅទីនឹង ទំហំខ្នាតនាមករណ៍អតិបរមា ៣៧.៥ ម.ម ២០០ ម.ម និង ១០ ម.ម ។

តារាង ៦.៤

កំរិតខ្នាតគ្រាប់នៃល្បាយកំទេចផ្ទៃគ្រាប់ផ្សេងៗសំរាប់ម៉ាកាដាបង្ហាញ (GB២,A) ហើយនិង ម៉ាកាដាបង្ហាញដោយទឹក (GB២,B)

កញ្ចប់ពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយគិតជាម៉ាស់នៃល្បាយកំទេចផ្ទៃសរុបឆ្លងកញ្ចប់ពង្រាយ			
	M១	M២	M៣	M៤ ^(b)
៧៥	១០០	១០០	១០០	-
៥០	៨៥ - ១០០	៨៥ - ១០០	៨៥ - ១០០	១០០
៣៧.៥	៣៥ - ៧០	០ - ៣០	០ - ៥០	៨៥ - ១០០
២៨	០ - ១៥	០ - ៥	០ - ១០	០ - ៤០
២០	០ - ១០	-	-	០ - ៥

កំណត់សំគាល់ ១. ស្ថិតនៅទីនឹងផ្ទៃផ្ទៃផងធ្វើពីថ្មទំហំនាមករណ៍តែមួយ ៥០ម.ម
 ២. ស្ថិតនៅទីនឹងផ្ទៃផ្ទៃផងធ្វើពីថ្មទំហំនាមករណ៍តែមួយ ៣៧.៥ម.ម ។ ដើម្បីជួយដល់ការជ្រៀតជ្រួលកំទេចផ្ទៃ ល្បាយកំទេចផ្ទៃខាងចុងនៃ ការបែងចែកកំរិតខ្នាតគ្រាប់នេះគឺ ត្រូវបានការនិយមចូលចិត្ត ។

តារាង ៦.៥

ការបែងចែកទំហំគ្រាប់តូចៗដែលបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍សំរាប់គ្រួសារធម្មជាតិដែលមានស្ថេរភាពដោយមេកានិក និង ថ្មដែលទទួលរងឥទ្ធិពលនៃធាតុអាកាសសំរាប់ប្រើជាគ្រឹះថ្នល់ (GB3)

កញ្ចប់ពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយគិតជាម៉ាស់នៃល្បាយកំទេចថ្មសរុបដែលឆ្លងកញ្ចប់ពិសោធន៍	ទំហំខ្នាតគ្រាប់នាមករណ៍អតិបរមា		
		៣៧.៥ ម.ម	២០ ម.ម	១០ ម.ម
៥០	១០០	-	-	-
៣៧.៥	៨០ - ១០០	១០០	-	-
២០	៦០ - ៨០	៨០ - ១០០	១០០	-
១០	៤៥ - ៦៥	៥៥ - ៨០	៨០ - ១០០	១០០
៥	៣០ - ៥០	៤០ - ៥០	៥០ - ៧០	៧០ - ១០០
២.៣៦	២០ - ៤០	៣០ - ៥០	៣៥ - ៥០	៥០ - ៧០
០.៤២៥	១០ - ២៥	១២ - ២៧	១២ - ៣០	៣០ - ៣៥
០.០៧៥	៥ - ១៥	៥ - ១៥	៥ - ១៥	៥ - ១៥

មានតែទំហំធំជាងគេពីរបីណោះដែលត្រូវពិចារណាសំរាប់រចនា ក្នុងចំនួនដែលច្រើនជាង ១.៥លាន ភ្លៅយាននិយាមសមមូល ។ ដើម្បីធានាថាសំភារៈទាំងនោះមានស្ថេរភាពមេកានិក អតិបរមា ការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់ត្រូវតែប្រហាក់ប្រហែលស្របគ្នាជាមួយនឹងកំរិតខ្នាតគ្រាប់ក្តោប ។

ដើម្បីធ្វើតាមតំរូវការដោយមិនផ្លាស់ប្តូរ ការរែងនិងការបំបែក ថ្មទំហំធំអាចនឹងតំរូវអោយធ្វើ ។ សមាមាត្រគ្រាប់គ្រឹមធំជាង ១០ ម.ម ត្រូវផ្សំដោយគ្រាប់តូចៗច្រើនជាង ៤០ភាគរយ ជាមួយផ្ទៃមុខរាងជ្រុង មិនប្រក្រតីឬមុខបំបែក ។ ការលាយសំភារៈដែលបានមកពីប្រភពខុសៗគ្នា អាចត្រូវបានធានាដើម្បីអោយសំរេចបាននូវការបែងចែកកំរិតខ្នាតគ្រាប់ ដែលតំរូវអោយមាន និង ផ្ទៃបញ្ចប់ ។ ការលាយនេះអាចទាក់ទងជាមួយនឹងការដាក់បន្ថែមនូវសំភារៈផង ឬ គ្រាប់គ្រឹម ឬ ក៏បន្សុំចូលគ្នាទាំងពីរមុខ ។

ការវិភាគអំពីការបែងចែកកំរិតខ្នាតគ្រាប់ត្រូវតែធ្វើនៅលើសំភារៈដែលត្រូវបានបង្ហាញ ។ ជាពិសេសវាមានសារៈសំខាន់ ប្រសិនបើសមាមាត្រល្បាយកំទេចថ្មដោយនឹងបែកក្រោមការបង្ហាប់និងក្នុងសេវាកម្ម ។ ចំពោះសំភារៈណាដែលស្ថេរភាពរបស់វាធ្លាក់ចុះដោយបាក់បែក លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃភាពរឹង របស់ល្បាយកំទេចថ្ម ផ្នែកលើតំលៃដប់ភាគរយថ្នាក់កំទេចផងដែលបានត្រាំទឹក ជាអប្បបរមាស្មើនឹង ៥០ kN ឬក៏តម្លៃផលប៉ះពាល់នៃល្បាយកំទេចថ្មត្រាំទឹកដែលបានកែតំរូវស្មើនឹង ៤០ អាចត្រូវបានបញ្ជាក់ (និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក១១២ (១៩៩០)) ។

ផងនៃសំភារៈទាំងនោះជាការល្អគួរតែមិនមែនជាស្ថិតិ ឬតែតាមធម្មតា មិនត្រូវអោយ P1 លើស ៦ នោះទេ ។ ជាជំរើសមួយផ្សេងទៀតក្នុងការបញ្ជាក់ P1 ភាពរួមស្ថិតជាខ្សែបន្តាតត្រង់ មិនលើសពី៣អាចត្រូវបានបញ្ជាក់ ។

ប្រសិនបើ P1 ខិតទៅជិតព្រំដែនកំណត់ផ្នែកខាងលើនៃ ៦ វាជាការចង់បានដែលចំណុះផងត្រូវបានកំរិតទៅខាងចុងផ្នែកខាងក្រោមនៃជួរ ។ ដើម្បីធានានូវលក្ខខណ្ឌនេះ PP អតិបរមា ៦០ ត្រូវបានអោយជាអនុសាសន៍ ឬក៏ជំរើសម្យ៉ាងវិញទៀត ម៉ូដូលូស្ថិតិ (Plasticity Modulus) អតិបរមា (PM) ៩០ ដែល :

$$PM = P1 \times (\text{ភាគរយឆ្លងកញ្ចប់ } 0.425 \text{ ម.ម.})$$

ប្រសិនបើមានការលំបាក ត្រូវបានជួបប្រទះក្នុងការគោរពទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាស្ថិតិ ការពិចារណាត្រូវត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីកែតំរូវសំភារៈដោយបូកបន្ថែមនូវភាគរយដ៏ទាបនៃកំបោរ លាយទឹកឬស៊ីម៉ង់ ។

នៅពេលត្រូវបានប្រើធ្វើជាគ្រឹះថ្នល់ សំភារៈត្រូវតែបង្ហាប់អោយដល់ ដង់ស៊ីតេ

ស្មើនឹងឬធំជាង ៩៨ ភាគរយនៃដង់ស៊ីតេស្ថិតិអតិបរមាដែល សំរេចបានក្នុងការសាកល្បងបង្ហាប់តាមនិយាមអង់គ្លេស (ធួន) ដោយប្រើដើងដី ៤.៥ គ.ក្រ ។ កាលណាគេបង្ហាប់ដល់ដង់ស៊ីតេនេះនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ សំភារៈត្រូវតែមាន CBR អប្បបរមា ៨០ភាគរយក្រោយពេលត្រាំក្នុងទឹក ៤ថ្ងៃ (និយាមអង់គ្លេស ១៣៧៧ ផ្នែក៤ (១៩៩០)) ។

តំបន់ស្ថិតិរឹង និងពាក់កណ្តាលស្ថិតិរឹង: ក្នុងតំបន់ភ្នំភ្នំធំតិច ក្នុងតំបន់ត្រូពិក ជាតួយ៉ាងជាមួយនឹងភ្នំភ្នំធំប្រមាណជាមធ្យមតិចជាង ៥០០ម.ម និងនៅទីណាដែលមានរហូតខ្លាំង លក្ខខណ្ឌ សំណើមនៅខាងក្រោមផ្ទៃក្រាលភូតល្អមិនទំនងជាឡើងខ្ពស់ជាងចំណុះសំណើមប្រសើរបំផុតដែលបានកំណត់ក្នុងការសាកល្បងបង្ហាប់តាមនិយាមអង់គ្លេស (ធួន) ។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌបែបនេះភាពរឹងមាំខ្ពស់ (CBR>80 ភាគរយ) គឺទំនងនឹងវិវឌ្ឍឡើងទោះបីជានៅពេលគ្រួសធម្មជាតិដែលមានបរិមាណផង់ជាស្ថិតិច្រើនគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវបានប្រើក៏ដោយ ។ ក្នុងស្ថានភាពនេះចំពោះប្រភេទ រចនាបថជាងគេ (T1, T2) PI អតិបរមាដែលអនុញ្ញាតិអោយ អាចត្រូវបានបង្កើតដល់ ១២ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ CBR ត្រាំទឹកអប្បបរមាចម្រើនរហូតដល់ ៦០ភាគរយ នៃដង់ស៊ីតេនៅនឹងកន្លែងដែលបានរឹងទុក ។

សំភារៈដែលមានដើមកំណើតពីកំអែលផ្ទុំរឿងជាមូលដ្ឋាន: សំភារៈនៅក្នុងក្រុមនេះជូនកាលទទួលរងឥទ្ធិពលធាតុអាកាស និងអាចបញ្ចេញផង់ជាស្ថិតិបន្ថែមទៀតក្នុងអំឡុងពេលកសាង ឬក្នុងសេវា ។ បញ្ហាទំនងរឹតតែធ្ងន់អោយយ៉ាងហ្មត់ចត់ ប្រសិនបើទឹកបានចូលទៅក្នុងកំរាល ហើយបញ្ហានេះអាចនាំ ដល់ការខូចយ៉ាងឆាប់រហ័ស ឬខូចមុនពេលកំណត់ ។ ស្ថានភាពនៃការបំបែកធាតុកំអែលនៃឥទ្ធិពលលើភាពជាប់លាប់រយៈពេលយូរ នៅពេលត្រូវបានធ្វើអោយមានស្ថេរភាពជាមួយនឹងកំបោរ ឬស៊ីម៉ង់ ។ ក្រុមនេះរាប់បញ្ចូលនូវថ្មធម្មតាដូចជាថ្មបាស្លាល់ និងដូឡេវីត ឬផ្នែកគ្រប់ដណ្តប់លើភាពសំបូរបែបនៃថ្ម ហើយនិងសំភារៈដែលជាគ្រាប់តូចៗកើតចេញពីការទទួលរងនូវឥទ្ធិពលធាតុអាកាសរបស់វា ការដឹកជញ្ជូន ឬការផ្លាស់ប្តូរដទៃទៀត (ស្ថាប័ននិយាមអង់គ្លេស (១៩៧៥)) និង Weinert (១៩៨០) ។ ការពិសោធន៍ល្បាយកំទេចថ្មធម្មតា ជាញឹកញាប់មិនអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណដែលមិនសមស្របនៅក្នុងក្រុមនេះបានទេ ។ ទោះជាវាមានទំហំធំ គ្រាប់ថ្មដែលអាចមើលឃើញថាធំ នោះអាចផ្ទុកនូវជាតិរឹងដែលត្រូវបានបំបែកធាតុ និងអាចពង្រីកបានជាសក្តានុពល ។ ការបញ្ចេញចោលនូវជាតិរឹងទាំងនេះ អាចនាំដល់ការបាត់បង់ជាបន្តបន្ទាប់នូវសមត្ថភាពទ្រទ្រង់ ។ មានវិធីជាច្រើននៃការកំណត់ អត្តសញ្ញាណនូវល្បាយកំទេចថ្មដែលមិនមាំមួន ។ វិធីទាំងនោះមានការ វិភាគអំពីសីលាសាស្ត្រដើម្បីរកអោយឃើញជាតិរឹងបន្ទាប់បន្សំ (ដីដង្ក) ការប្រើវិធីសាកល្បងទៅលើភាព រឹងមាំដោយប្រើជាតិគីមីផ្សេងៗ ឧទាហរណ៍ ស៊ីម៉ង់ ឬម៉ាញ៉េ -

ស្តីយូមស៊ុលហ្វាត (និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក ១២១(១៩៩០)) ការប្រើ ពិសោធន៍ជ្រលក់ពណ៌អោយស្រួលប្រើ (Sameshima និង Black (១៩៧៤)) ឬការប្រើវិធីកែតម្រូវ Texas Ball Mil (Sampson និង Netterberg (១៩៨៩)) ។ ព្រំដែនកំណត់ ដែលប្រាប់អោយដឹងផ្នែកលើពិសោធន៍ ទាំងឡាយនោះមាន (i) ចំនុះជាតិវិបន្ទាប់បន្សំអតិបរមា ២០ភាគរយ (ii) ការបាត់បង់អតិបរមា ១២ ឬ ២០ភាគរយក្រោយពេល ខ្ទប់ក្នុងពិសោធន៍ សូឌីយូមប្រូម៉ាញ៉េស៊ីយូម-ស៊ុលហ្វាត តាមលំដាប់ដោយ (iii) សន្ទស្សន៍ ឥដ្ឋតិចជាង ៣ និង (iv) សន្ទស្សន៍ភាពជាប់លាប់បានយូរ (Durability Mill Index) តិចជាង ៩០ ។ ក្នុងករណីជាច្រើន គេបានផ្តល់ជាយោបល់ដើម្បីស្វែង រកការនៃនាំពីអ្នកជំនាញ ការនៅពេលពិចារណានូវការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ ទាំងនេះ ជាពិសេសនៅពេលដែលស្រទាប់វិធីកែតម្រូវត្រូវបានវាយតម្លៃ ។ វាមានសារៈសំខាន់ផងដែរ ដើម្បីយកសំភារៈមកឆ្លងកាត់នូវលំនាំពិសោធន៍ ដោយហេតុថាវាមានវិធីសាស្ត្រជាក់លាក់ណាមួយអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណ បញ្ហាសំភារៈអោយបានដូចគ្នាដោយមិនផ្លាស់ប្តូរនោះឡើយ ។

សំភារៈមានគុណភាពបន្ទាប់បន្សំ: នៅក្នុងផ្នែកជាច្រើននៃពិភពលោក គ្រួសជីកពីដីដែលជាធម្មតាមិនត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស សំរាប់គ្រឹះផ្តល់ ត្រូវបានប្រើប្រាស់បានដោយជោគជ័យ ។ គ្រួសទាំងនេះ រួមមានគ្រួសក្រហម គ្រួសមានជាតិកំបោរប្រូតេអ៊ីន ។ ជាទូទៅការប្រើសំភារៈទាំងនោះគួរតែ ត្រូវបានកំណត់អោយប្រើតែនៅក្នុងប្រភេទរចនាទាបជាងគេ (គឺថា T1 និង T2) បើពុំដូច្នោះទេលុះតែមានការសិក្សា នៅក្នុងស្រុកបានបង្ហាញថា វាត្រូវបានប្រតិបត្តិដោយជោគជ័យក្នុងកិច្ចការរចនាខ្ពស់នោះ ។ ការប្រើដោយ ជោគជ័យជាធម្មតាអាស្រ័យទៅលើគំរោងជាក់លាក់ និង លក្ខណៈពិសេស នៃការកសាង ។ គេមិនអាចសំរេចបានឡើយ ដើម្បីអោយការណែនាំទូទៅ លើការប្រើប្រាស់សំភារៈទាំងអស់បែបនេះ ហើយអ្នកអានត្រូវបានណែនាំ អោយប្រើក្បាច់ប្រកបព័ត៌មានយោងសមស្រប (ឧទាហរណ៍ CIRIA (១៩៨៨) Lionjanga et al (១៩៨៧) Netterberg និង Pinard (១៩៩១) Newill et al (១៩៨៧) និង Rolt et al (១៩៨៧)) ។

គ្រួសមានជាតិកំបោរដែលមានថ្នាំកំបោរកាលត្រីក (Calcrete) និង ម្សៅលី (Marly) សមនឹងទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស ។ ជាតួយ៉ាង តម្រូវការជាតិប្រូតេអ៊ីនក្នុងសំភារៈទាំងឡាយ នោះនិងរបស់រាងឡើង គឺមានលក្ខណៈ ស្មើគ្នា អាចបង្កើនចាប់ពី ៥០ ភាគរយ លើតម្រូវការធម្មតានៅក្នុងតំបន់មាន ធាតុអាកាសដូចគ្នា ដោយគ្មានឥទ្ធិពលដែលធ្វើអោយខូចប្រយោជន៍ ណាមួយទៅលើការប្រតិបត្តិរបស់គ្រឹះដូចដែលបានធ្វើអោយមានស្ថេរភាព ដោយមេកានិក ។ ការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងហ្មត់ចត់កំរិតខ្លាតគ្រាប់ ក៏មិនសូវ សំខាន់ផងដែរ ហើយគំរោងអាការព្យាបាលកំរិតខ្លាតគ្រាប់ដែលបន្តរកើតមាន គឺអាចអនុញ្ញាត អោយបាន ។

៦.២. ធាតុគ្រឹះផ្តល់ (GS)

ធាតុគ្រឹះផ្តល់គឺជាស្រទាប់ពង្រាយបន្តកសំខាន់ក្នុងកំរាលបញ្ចប់ ។ វាជួយអោយ កំលាំងសង្កត់របស់រចនា ត្រូវបានកាត់បន្ថយអោយនៅត្រឹមតែកំរិតដែលអាច ទទួលយកបាននៅក្នុងស្រទាប់ធាតុគ្រឹះផ្តល់ ហើយវាដើរតួជាស្រទាប់ខ័ណ្ឌ ដាច់ពីគ្នា រវាងស្រទាប់ធាតុគ្រឹះផ្តល់ និងគ្រឹះផ្តល់ ។ ក្រោមកាលៈទេសៈពិសេស វាអាចដើរតួជាស្រទាប់តំរង ឬ ជាស្រទាប់បង្ហូរទឹក ។ នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃ អាកាសធាតុសើមតម្រូវការតឹងរឹងបំផុតត្រូវបានតម្រូវការចាំបាច់ដើម្បី ទ្រទ្រង់រចនាសំណង់ និងបរិក្ខារក្រាស់ ។ ក្នុងកាលៈទេសៈនោះ ដីធាតុគ្រឹះផ្តល់ ចាំបាច់ត្រូវតែកំណត់អោយបានតឹងរឹងថែមទៀត ។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌធាតុអាកាស ស្ងួតនៅកន្លែងដែលមានប្រព័ន្ធបង្ហូរទឹកល្អ និងនៅទីណាដែលផ្ទៃផ្លូវ នៅតែ ក្រាស់ភ្លឺយ៉ាងល្អ លក្ខខណ្ឌល្អនៃសំណើមកើតមានឡើងហើយលក្ខណៈ បច្ចេកទេសធាតុគ្រឹះផ្តល់អាចចូរស្រាលបាន ។ ដូច្នោះការជ្រើសយកដីសំរាប់ ធ្វើធាតុគ្រឹះផ្តល់ នឹងអាស្រ័យលើលំដាប់រចនាសំណង់នៃស្រទាប់ និង របប សំណើមដែលសង្ឃឹមទុកជាមុនទាំងនៅក្នុងសេវា និង ក្នុងការកសាង ។

៦.២.១. សមត្ថភាពទ្រទ្រង់

CBR អប្បបរមា ៣០ភាគរយ គឺតម្រូវចាំបាច់នៅកំរិត ចំណុះសំណើមខ្ពស់ បំផុតដែលសង្ឃឹមទុកជាមុន កាលណាគេបង្ហាត់អោយដល់ដងស្តីតែកំនត់នៅ ការដ្ឋាន ជាធម្មតាអប្បបរមា ៥៥ភាគរយ នៃដងស្តីតែស្ងួត អតិបរមាដែល សំរេចអោយបានក្នុងការពិសោធន៍បង្ហាត់ (ធ្ងន់) តាមនិយាមអង់គ្លេស ដោយ ប្រើញញូរ ៤.៥ គ.ក្រ ។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានប្រព័ន្ធប្រឡាយល្អ និងកាល ណាកំលាំងទឹកក្នុងដីមិននៅជិតផ្ទៃដី (សូមមើលជំពូក ៣) ចំណុះសំណើម នៅការដ្ឋាននៅ ខាងក្រោមកំរាលបិទភ្លិត និងស្មើនឹង ឬតិចជាងចំណុះសំណើម ប្រសិនបើបំផុតក្នុងការសាកល្បងបង្ហាត់ (ស្រាល) តាមនិយាមអង់គ្លេសដោយ ប្រើជើងដី ២.៥ គ.ក្រ ។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌបែបនេះ ដីធាតុគ្រឹះផ្តល់ត្រូវតែធ្វើការ សាកល្បងនៅមន្ទីរពិសោធន៍ ក្នុងស្ថានភាពមិនទឹក ។ លើកលែងតែនៅក្នុង តំបន់ស្ងួតសោះក្រោះ (ប្រភេទ(៣) ក្នុងជំពូក៣) ប្រសិនបើគ្រឹះផ្តល់ អនុញ្ញាតអោយទឹកហូរចូលបានទៅក្នុងស្រទាប់ផ្នែកខាងក្រោម ដូចជាអាច កើតមានឡើងជាមួយនឹងចំណុះផ្តល់ដែលមិនបានក្រាស់ភ្លឺ ហើយស្ថិត ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការថែទាំផ្ទៃមិនបានល្អជាទីដែលគ្រឹះផ្តល់ត្រូវជ្រាបទឹក (សូមមើលផ្នែក៣.១) ភាពជោគជ័យដោយទឹករបស់ធាតុគ្រឹះផ្តល់ទំនង នឹងកើតមាន ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈទាំងនេះ សមត្ថភាពទ្រទ្រង់ត្រូវ តែបានកំណត់លើសំណាកដី ដែលបានត្រាំទឹកក្នុងរយៈពេលបួនថ្ងៃ ។ ការពិសោធន៍ត្រូវតែធ្វើលើសំណាកដីដែលរៀបចំនៅដងស្តីតេ និងចំណុះ សំណើមដែលប្រហែលអាចនឹងសំរេចបាននូវការដ្ឋានដែរ ។ ដើម្បីអោយ សំរេចបានសមត្ថភាពទ្រទ្រង់តាមតម្រូវការ និងសំរាប់ទំរង់រចនាដែលនឹងត្រូវបាន ផ្តល់ទៅអោយកំរាលដែល នៅលើគេកំរិតកំណត់ត្រួតពិនិត្យ និង ការបែងចែកទំហំ ខ្លាតគ្រាប់អាចត្រូវបានតម្រូវអោយមាន ។ ដីដែលគោរពទៅតាមអនុសាសន៍ ក្នុងតារាង ៦.៦ និង ៦.៧ នឹងជាធម្មតាត្រូវបានរកឃើញថាមានសមត្ថភាព ទ្រទ្រង់គ្រប់គ្រាន់ ។

៦.២.២. ការប្រើប្រាស់ជាទ្រទ្រង់កំរាលសំណង់

ក្នុងកាលៈទេសៈជាច្រើន តម្រូវការរបស់ធាតុគ្រឹះផ្តល់ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយ សមត្ថភាពរបស់វា ដើម្បីទ្រទ្រង់រចនាសំណង់ដោយ គ្មានការបង្ហូរអោយខូច ទ្រង់ទ្រាយ ឬរលើកស្រទាប់លើសលប់ឡើយ ។ ដូច្នោះធាតុគ្រឹះផ្តល់ដែល មានគុណភាពខ្ពស់គឺត្រូវការនៅទីណាដែលបន្តក ឬលក្ខខណ្ឌធាតុអាកាសក្នុង អំឡុងពេលកសាងមានសភាពយ៉ាប់យឺន ។ សំភារៈសមស្របត្រូវតែមាន លក្ខណៈសម្បត្តិស្រដៀងគ្នាទៅនឹងសំភារៈក្រាស់ផ្ទៃដែលមានគុណភាពល្អ សំរាប់ផ្លូវឥតក្រាស់ ។ សំភារៈនោះត្រូវតែមានកំរិតខ្លាតគ្រាប់ចំរូល និងមាន សន្ទស្សន៍ប្រូតេអ៊ីននៅខាងចុងផ្នែកក្រោមនៃជួរដីសមស្រប សំរាប់ផ្លូវឥតក្រាស់ មានស្រទាប់ស៊ីតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌធាតុអាកាស ដែលមាន ច្រើន ជាទូទៅ ។ ការពិចារណាទាំងនេះបង្កើតបានជាមូលដ្ឋាន នៃលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងតារាង ៦.៦ និង ៦.៧ ។ សំភារៈដែលគោរពទៅតាម តម្រូវការសំរាប់លក្ខខណ្ឌ ដីយ៉ាប់យឺន ជាធម្មតានឹងមានគុណភាពខ្ពស់ជាង និយាមធាតុគ្រឹះផ្តល់ (GS) ។ ប្រសិនបើ សំភារៈដែលស្របទៅនឹងតម្រូវការ ទាំងអស់នោះមិនអាចរកបានទេ ការសាកល្បងដីកំរិតខ្លាតត្រូវតែធ្វើឡើងដើម្បី កំណត់ការប្រតិបត្តិនៃសំភារៈ ជ័រស្ទើរទៀតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌការដ្ឋាន ជាតួយ៉ាង ។

ក្នុងការកសាងផ្លូវផ្តល់ដែលមានចំនួនរចនាតិចនៅទីណាដែល តម្លៃប្រាក់សន្សំ ពីការកសាងមានសារៈសំខាន់ជាពិសេស បទពិសោធន៍នៅក្នុងស្រុកជាញឹកញាប់ គឺមានតម្លៃចំណែកល្អ ហើយលំនាំសំភារៈដីដុំទូលំទូលាយជាញឹកញាប់ អាចត្រូវបានរកឃើញថាមានលក្ខណៈអាចទទួលយកបាន ។

៦.២.៣. ធាតុគ្រឹះផ្តល់ជាស្រទាប់បង្ហូរ ឬ ស្រទាប់បង្ហូរដោយឥតស្រទាប់

ធាតុគ្រឹះផ្តល់របៀបនេះប្រហែលត្រូវការដើម្បីការពារស្រទាប់ប្រឡាយបង្ហូរ ទឹកពីការរាំងស្ងួតដោយដីដងឬដើម្បីបង្ការការផ្លាស់លំនៅនៃដីដង និងការលាយ ចូលគ្នានៃស្រទាប់ទាំងពីរ ។ មុខងារទាំងពីរនេះស្រដៀងគ្នា លើកលែងតែអ្វី ដែលសំរាប់ប្រើជាក់តំរង សំភារៈចាំបាច់ត្រូវតែមានសមត្ថភាពដែលអាច អនុញ្ញាតអោយប្រឡាយបង្ហូរទឹកអាចដំណើរការបាន និង ហេតុនេះបរិមាណដី ឆ្លងកំព្រាង ០.០៧៥ ម.ម ចាំបាច់ត្រូវតែហាមផ្តាច់ប្រើប្រាស់ ។

តារាង ៦.៦

លក្ខណៈបច្ចេកទេសសំរាប់ខ្នាតគ្រាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ (GS) ដែលត្រូវបាន ផ្តល់អនុសាសន៍

អាកាសធាតុ	កំរិតកំណត់ជាតិទឹក	សន្ទស្សន៍បច្ចេកទេស	ការរួមស្ថិតជាខ្សែបន្តាត់
សំណើម ត្រូពិក និង ទឹក ត្រូពិក	< ៣៥	< ៦	< ៣
ទឹក ត្រូពិកតាមរដូវកាល ស្ងួតហែង និង ពាក់កណ្តាលស្ងួតហែង	< ៤៥	< ១២	< ៦
ស្ងួតហែង និង ពាក់កណ្តាលស្ងួតហែង	< ៥៥	< ២០	< ១០

តារាង ៦.៧

ការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ (GS) ជាតួយ៉ាងដែល គោរពទៅតាមតំរូវការភាពរឹងមាំ

ទំហំកំព្រែង BS ម.ម	ភាគរយគិតជាម៉ាស់ល្បាយកំទេច ធ្នូទាំងអស់ឆ្លងកំព្រែង ពិសោធន៍
៥០	១០០
៣៧,៥	៨០ - ១០០
២០	៦០ - ១០០
៥	៣០ - ១០០
១,១៨	១៧ - ៧៥
០,៣	៥ - ៥០
០,០៧៥	៥ - ២៥

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានប្រើដើម្បីវាយតម្លៃបាតគ្រឹះផ្ទាល់ ដែលជាស្រទាប់ខ័ណ្ឌដោយឡែកពីគ្នា ឬស្រទាប់តំរឹង ។

ក). អត្រា $\frac{D_{១៥} (\text{ស្រទាប់មានគ្រាប់ធំ})}{D_{៨៥} (\text{ស្រទាប់មានផង់ល្អិត})}$ ត្រូវតែតិចជាង៥

ដែល D_{១៥} គឺជាទំហំកំព្រែង ដែលមានចំនួន ១៥ ភាគរយនៃទម្ងន់ សំភារៈឆ្លងកាត់ និង D_{៨៥} គឺជាទំហំកំព្រែងដែលមានចំនួន ៨៥ភាគរយនៃទម្ងន់ សំភារៈឆ្លងកាត់ ។

ខ). អត្រា $\frac{D_{៥០} (\text{ស្រទាប់មានគ្រាប់ធំ})}{D_{៥០} (\text{ស្រទាប់មានផង់ល្អិត})}$ ត្រូវតែតិចជាង ២៥

ចំពោះតំរង់ដើម្បីអោយមានលក្ខណៈប្រឡាយបង្ហូរទឹកស្របទៅតាមតំរូវការ ការតំរូវការបន្តទៀតគឺ :

គ). អត្រា $\frac{D_{១៥} (\text{ស្រទាប់មានគ្រាប់ធំ})}{D_{១៥} (\text{ស្រទាប់មានផង់ល្អិត})}$ ត្រូវតែស្ថិតនៅចន្លោះ ៥ និង ៤០

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងនេះ អាចប្រតិបត្តិទៅលើសំភារៈទាំងគ្រឹះផ្ទាល់ / បាតគ្រឹះផ្ទាល់ និង បាតគ្រឹះផ្ទាល់ / ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់នៅតាមចន្លោះមុខស្រទាប់ ទាំងនោះ ។ សេចក្តីពិស្តារបន្ថែមទៀត អាចទទួលបាននៅក្នុងឯកសារយោង សមស្រប ឧទាហរណ៍ (NAASRA (១៩៨៣)) ។

៦.៣. ដីដែលជ្រើសយកសំរាប់ធាតុគ្រឹះផ្ទាល់និង ស្រទាប់គីម (GC)

ដីទាំងនេះជាធូលីត្រូវបានតំរូវដើម្បីផ្តល់អោយបានគំរូគ្រាប់គ្រាន់ នៅលើ ស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ដែលអន់ខ្សោយ ។ វាត្រូវបានប្រើក្នុងស្រទាប់កំរាល ក្រោមជាការជំនួសសំរាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ក្រាស់ ដើម្បីកាត់បន្ថយតម្លៃ ។ តំរូវការ ទាំងនេះគឺមានលក្ខណៈតឹងរឹងតិចជាងសំរាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ ។ CBR អប្បបរមា ១៥ភាគរយត្រូវបានកំណត់ ច្បាស់លាស់នៅចំណុចសំណើមខ្ពស់បំផុតដែលបាន ប្រមើលទុកជាមុន ដោយវាស់វែងទៅលើសំណាកដីបង្ហាបំប្លែងនៅមន្ទីរ ពិសោធន៍នៅដងស៊ីតេកំណត់ជាក់លាក់នៅការដ្ឋាន ។ ដងស៊ីតេ នេះជាធម្មតាត្រូវ បានបញ្ជាក់ជាអប្បបរមា ៩៥ភាគរយនៃដងស៊ីតេស្ថិតនៅក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ បង្ហាបំប្លែង (ធ្នូ) តាមនិយាមអង់គ្លេស ដោយប្រើដើងដីទម្ងន់ ៤,៥ គ.ក្រ ។ ក្នុង ការប៉ាន់ប្រមាណលក្ខខណ្ឌសំណើមដីដែលមានលក្ខណៈដូចនេះ អ្នកធ្វើ គំរោងត្រូវតែបានពិចារណាមុខងារស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ ត្រួតជាន់ពីលើ និងលក្ខខណ្ឌសំណើមរបស់វាដែលបានរំពឹងទុក ហើយនិងលក្ខខណ្ឌសំណើម នៅក្នុងស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្ទាល់ ។ ប្រសិនបើស្រទាប់ណាមួយនៃស្រទាប់ទាំងនេះ នឹងជោគជាំដោយទឹកក្នុង អំឡុងអាយុកាលនៃផ្លូវផ្ទាល់ ពេលនោះស្រទាប់ជ្រើស យកត្រូវតែបានវាយតម្លៃក្នុងស្ថានភាពនេះ ។ ការកំរិតខ្នាតគ្រាប់ដែលបានផ្តល់ អនុសាសន៍ ឬ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យអំពីបច្ចេកទេសត្រូវបានផ្តល់ អោយសំរាប់សំភារៈ ទាំងនេះទេ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ វាជាការបង្ហាញដើម្បីជ្រើសយក សំភារៈដែលមានសមាសភាគដូចគ្នា មានលក្ខណៈសមរម្យដោយហេតុថា តិរិយាបថកំរាលទាំងមូលត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរឡើងដោយសំភារៈទាំងនេះ ។ ការជ្រើសយកដីនេះដែលបានបង្ហាញការផ្លាស់ប្តូរតិចតួចនូវសមត្ថភាពទ្រទ្រង់ពី ស្ងួតទៅសើមក៏ជាគុណប្រយោជន៍ផងដែរ ។

៧. សំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ និង កំបោរ

៧.១ សេចក្តីផ្តើម

ជំពូកនេះផ្តល់ការណែនាំលើការផលិត និង ការប្រើប្រាស់ សំភារៈស៊ីម៉ង់ និងកំបោរ ដែលបង្កអោយមានស្ថេរភាពនៅក្នុងគ្រឹះថ្នល់ បាតគ្រឹះថ្នល់ស្រទាប់គ្របនិង ស្រទាប់កំរាលចាក់បំពេញដែលជ្រើសយក ។ ដំណើរ ការធ្វើអោយមានស្ថេរភាព ទាក់ទងនឹងការបន្ថែមភ្នាក់ងារធ្វើអោយមានលំនឹងទៅក្នុងដី ដោយលាយអោយ សព្វជាមួយនឹងទឹកគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីអោយបានចំណុះសំណើមដ៏ប្រសើរ ការបង្ហាប់ ល្បាយនេះ ហើយនិងការរំងាប់ចុងក្រោយដោយរក្សាសំណើម ដើម្បីអោយ ប្រាកដថា កំលាំងសក្តានុពលនៃភាពរឹងមាំត្រូវបង្កើតបាន ។ ប្រធានបទនេះ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យឡើងវិញដោយ Sherwood (១៩៩៣) ។

សំភារៈធម្មជាតិជាច្រើនអាចត្រូវបានធ្វើអោយមានលំនឹង ដើម្បីអោយវា សមស្របសំរាប់កំរាលផ្លូវ ប៉ុន្តែដំណើរការនេះនឹងមានលក្ខណៈ សន្សំសំចៃលុះត្រា តែនៅពេលដែលតម្លៃនៃការយកឈ្នះលើកង្វះខាត ក្នុងសំភារៈមួយ គឺតិចជាង តម្លៃនាំចូលសំភារៈមួយផ្សេងទៀត ដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដោយមិន លំបាកធ្វើអោយមានលំនឹង ។

ការធ្វើអោយមានលំនឹង អាចធ្វើអោយលក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈធ្វើផ្លូវ និងស្រទាប់ កំរាលបានប្រសើរឡើងតាមរបៀបខាងក្រោមនេះ ៖

- សមាមាត្រដីច្រើនសន្លឹកសន្លាបនៃភាពរឹងមាំនៃកំរាលត្រូវបាន រក្សាទុកកាលណាវាប្រែជាសើមជាតិជាមួយនឹងទឹក ។
- ការផ្គត់ផ្គង់ប្រេងប្រេងត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។
- ភាពធន់នឹងចម្រោះត្រូវបានបង្កើន ។
- សំភារៈនៅក្នុងស្រទាប់ ទម្រមិនអាចប្រឡាក់ដល់ស្រទាប់ធ្វើ អោយមានលំនឹង ។
- ម៉ូឌុលឡាស់ អ៊ីឡាស្តិ តង់ស៊ីស៊ីត ទ្រនៃស្រទាប់ មានខ្ពស់គ្រប់ ដែលសង់នៅលើស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹងត្រូវបាន បង្កើនឡើង ។
- សំភារៈដែលធ្វើអោយមានលំនឹងដោយកំបោរ គឺសមស្របនឹង ប្រើធ្វើជាស្រទាប់គំរប់ ឬស្រទាប់ខ្សែធ្វើការ នៅពេលសំភារៈ នៅនឹងកន្លែង សើមឬខ្សោយលើសលុប ហើយការប្រមូលយក ចេញ គឺមិនមានលក្ខណៈសន្សំសំចៃ ។

ជាប់ទាក់ទងជាមួយនឹងគុណភាពដែលជាការបង់ប្រាក់ថ្លានេះគឺ មានបញ្ហា ជាច្រើនដែលអាចកើតមាន ៖

- ចរាចរ កំដៅ និងភាពរួមស្ងួត អាចបង្កអោយប្រេងស្រទាប់ ធ្វើអោយមានលំនឹង ។

- ស្នាមប្រេងអាចចាំងចេញ តាមរយៈផ្ទៃក្រាល និងអនុញ្ញាត អោយទឹកចូលក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធ កំរាល ។
- ប្រសិនបើធូរ ឌីអុកស៊ីដ បានចូលដល់កំរាលនោះប្រតិកម្មនៃ ភាពរឹងនរអាចប្តូរត្រឡប់ទៅវិញបានហើយភាពរឹងមាំស្រទាប់ អាចថយចុះ ។
- ប្រតិបត្តិការសាងសង់ តំរូវការនូវជំនាញនិងការត្រួតពិនិត្យច្រើន ជាងការសាងសង់សំរាប់សំភារៈដូចគ្នានេះដែលមិនបានធ្វើអោយ មានលំនឹង ។

វិធីនៃការដោះស្រាយជាមួយនឹងបញ្ហាទាំងនេះមានរៀបរាប់ នៅ ក្នុងផ្នែក ៧.៧ ។

ភាពរឹងមាំដែលទទួលយកបានអប្បបរមានៃសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង អាស្រ័យទៅលើទីតាំងរបស់វានៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធកំរាល និងកំរិត ចរាចរ ។ វាត្រូវតែរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទប់ទល់នឹងទម្ងន់របស់ចរាចរ ប៉ុន្តែកំរិត កំណត់ផ្នែកខាងលើនៃភាពរឹងមាំជាធម្មតាត្រូវបានកំណត់ ដើម្បីកាត់បន្ថយ អោយនូវហានិភ័យនៃការប្រេះបែកជះត្រលប់មកវិញ ។ ស្រទាប់ធ្វើអោយមាន លំនឹងបីប្រភេទត្រូវបានប្រើនៅក្នុងសៀវភៅបង្កង់គំរោងរចនាសម្ព័ន្ធ ហើយភាព រឹងមាំដែលត្រូវការសំរាប់ស្រទាប់នីមួយៗត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងតារាង ៧.១ ។

៧.២ ដំណើរការធ្វើអោយមានលំនឹង

កាលណាកំបោរត្រូវបានបន្ថែមទៅលើដីស្ងួត អ៊ីយ៉ុងកំបោរជំនួសអ៊ីយ៉ុងសូឌីយ៉ូម ដែលមាននៅក្នុងចំណែកដីត្រូវ រហូតដល់ដីប្រែជាទឹកជោតដោយ ជាតិកំបោរ ហើយ pH ឡើងខ្ពស់ដល់តម្លៃលីសលប់ ១២ (គឺថាអាលកាលីនខ្ពស់) ។ បរិមាណកំបោរដែលតំរូវការដើម្បីបង្កប់ ប្រតិកម្មទាំងនេះត្រូវបានកំណត់ ដោយការពិសោធន៍ប្រើប្រាស់ កំបោរដំបូង (ICL) , (និយាមអង្កេត ១៩២៤ (១៩៩០)) ។

ភាពអាចរំលាយស៊ីលីកាត និង អាស៊ុយមីណាតនៅក្នុងដីកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំង កាលណា pH ធំជាង១២ ហើយនិងប្រតិកម្មរបស់វាជាមួយនឹង កំបោរអាចបន្ត ធ្វើការផលិតកំបោរស៊ីលីកាត និង អាស៊ុយមីណាត ។ ស៊ីលីកា ដែលគ្មានរូបរាង ពិតប្រាកដ មានប្រតិកម្មយ៉ាងល្អជាពិសេសជាមួយនឹងកំបោរ ។ ធាតុផ្សំនៃជាតិ ស៊ីម៉ង់ បង្កើតបានជាឆ្អឹង ដែលចាប់ចំណែកតូចៗនិងល្បាយកំទេចផ្ទុំជាមួយគ្នា (NITRR (១៩៨៦)) ។

ការស្រូបប៊ីតទឹកតំបូងនៃស៊ីម៉ង់កកើតបានជាតិកំបោរ ស៊ីលីកាត និង ល្បាយទឹក អាស៊ុយមីណាត បញ្ចេញចោលនូវកំបោរដែលធ្វើប្រតិកម្មជាមួយសមាសភាគដី ដូចបានពិពណ៌នាខាងលើ ដើម្បីធ្វើសំភារៈមានជាតិស៊ីម៉ង់បន្ថែមទៀត ។

តារាង ៧.១

លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ស៊ីម៉ង់ហើយនិងសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងដោយកំបោរ

លេខកូដ	ការពិពណ៌នា	កំលាំងសង្កត់ដែល អនុញ្ញាតអោយ (MPa)
CB១	គ្រឹះថ្នល់ធ្វើអោយមានលំនឹង	៣០ - ៦០
CB២	គ្រឹះថ្នល់ធ្វើអោយមានលំនឹង	១.៥ - ៣.០
CS	បាតគ្រឹះថ្នល់ធ្វើអោយមានលំនឹង	០.៧៥ - ១.៥

* ការពិសោធន៍ភាពរឹងមាំលើសំណាករាងគឺប ១៥០ ម.ម (សូមមើលផ្នែក ៧.៤)

៧.៣ ការច្រើនលើសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តិកម្ម

ការច្រើនលើសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តិកម្ម គឺផ្អែកលើសារធាតុប្រព្រឹត្តិកម្ម ហើយនិងការបែងចែកខ្នាតគ្រាប់នៃសំភារៈដែលត្រូវធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម ។ គ្រឿងសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងសមស្រប អាចត្រូវបានច្រើនលើសយកដោយយោងទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាង៧.២ ដែលយកលំនាំតាម NAASRA (១៩៨៦) ។

ការត្រួតពិនិត្យខ្លះៗលើកំរិតខ្នាតគ្រាប់អាចសំរេចបានដោយកំណត់ព្រំដែនមេគុណឯកភាពស្ថិតនៅទៅនឹងតម្លៃអប្បបរមានិមិត្ត ៥ ។ មេគុណឯកភាពត្រូវបានកំណត់ជាអនុបាតនៃទំហំកំព្រែងដែលមាន សំភារៈ៦០ភាគរយ ឆ្លងកាត់ទៅនឹងទំហំកំព្រែង ដែលមានសំភារៈ ១០ភាគរយឆ្លងកាត់(D៦០/D១០ ក្នុងប្រព័ន្ធលេនេផ្នែក ៦.២.៣) ។ ប្រសិនបើមេគុណឯកភាពស្ថិតនៅក្រោមតម្លៃនេះ តំលៃនៃការធ្វើអោយមានលំនឹង នឹងត្រូវខ្ពស់ ហើយនិងការចែទាំស្នាមប្រេះក្នុងផ្លូវធ្វើអោយមានតម្លៃខ្ពស់ ។ លើកលែងតែសំភារៈពេញទៅដោយស៊ីលីកា ដែលគ្មានរូបរាងពិតប្រាកដ ឧទាហរណ៍ថ្មលាយខ្យងនិង Chert សំភារៈមានសារធាតុប្រព្រឹត្តិកម្មជាមួយនិងស៊ីម៉ង់

ជាងគេបំផុត ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ស៊ីលីកាដែលអាចមាន ប្រតិកម្មក្នុងទ្រង់ទ្រាយដូចអង្គធាតុប៉ូស្វូលីន (Pozzolans) អាចត្រូវបានបន្ថែមទៅនិងដីមានប្រតិកម្មទាបដើម្បីធ្វើអោយដីទាំងនោះ មានលក្ខណៈសមស្របសំរាប់ការធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយនិងកំបោរ ។ ប្រសិនបើមានដីមានសារធាតុប្រព្រឹត្តិកម្មខ្ពស់ជាមួយគ្នាវាមានសារធាតុដីដី មានប្រតិកម្មគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចត្រូវបានធ្វើអោយមានលំនឹងរួចទៅហើយជាមួយនិងកំបោរ ។ ស៊ីម៉ង់មានការលំបាកលាយ អោយបានសព្វជាមួយនិងសំភារៈប្រតិកម្ម ប៉ុន្តែបញ្ហានេះអាចត្រូវបានលុបបំបាត់ដោយធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដីជាមុន ជាមួយកំបោរប្រហែល២ភាគរយដើម្បីធ្វើអោយវាអាចធ្វើការបានល្អប្រសើរឡើង ។

ប្រសិនបើអាចសំរេចបាន គុណភាពនៃសំភារៈដែលត្រូវធ្វើអោយមានលំនឹង ត្រូវតែឆ្លើយតបទៅនឹងនិយាមអប្បបរមា ដែលបានកំណត់ទៅក្នុងតារាង ៧.៣ ។ ស្រទាប់ដែលបានធ្វើអោយមានលំនឹងដែលកសាងអំពីសំភារៈទាំងនេះទំនងជាប្រតិបត្តិបានល្អបង្ក ទោះជាវាត្រូវ ទទួលរងឥទ្ធិពលដោយចំហេះធុងកាបូនក្នុងអាយុកាលរបស់វាក៏ដោយ (ផ្នែក ៧.៧.៣) ។ សំភារៈដែលមិនគោរពតាមតារាង ៧.៣ អាចជូនកាលត្រូវបានធ្វើអោយមានលំនឹង ប៉ុន្តែតម្លៃអោយមានដាក់បន្ថែមច្រើនទៀតនូវសារធាតុធ្វើអោយមានលំនឹង ហើយតំលៃនិងហានិភ័យពីការប្រេះបែក និងចំហេះធុងកាបូននិងកើនឡើង ។

តារាង ៧.២

មត្តិទេសក៍ ទៅលើប្រភេទនៃការធ្វើអោយមានលំនឹងដែលទំនងជាមានប្រសិទ្ធិភាព

ប្រភេទនៃការធ្វើអោយមានលំនឹង	លក្ខណៈសម្បត្តិដី					
	ច្រើនជាង ២៥% ឆ្លងកំព្រែង			តិចជាង ២៥% ឆ្លងកំព្រែង		
	0,0៧៥ ម.ម			0,0៧៥ ម.ម		
	P1 ≤ ១0	១0 < P1 ≤ ២0	P1 > ២0	P1 ≤ ៦	P1 ≤ ១0	P1 > ១0
	PP ≤ ៦0					
ស៊ីម៉ង់	បាទ	បាទ	*	បាទ	បាទ	បាទ
កំបោរ	*	បាទ	បាទ	ទេ	*	បាទ
កំបោរ Pozzolans	បាទ	*	ទេ	បាទ	បាទ	*

កំណត់សំគាល់ ១. *បង្ហាញថាភ្នាក់ងារ នឹងមានប្រសិទ្ធិភាព
 ២. PP ផលិតផល ប្រតិកម្ម (សូមមើលជំពូក ៦)

តារាង ៧.៣

លក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈដែលចង់បានមុនពេលធ្វើអោយមានលំនឹង

កំព្រែងពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយ ជាម៉ាស់ នៃល្បាយ កំទេចថ្មទាំងអស់ដែលឆ្លងកំព្រែងពិសោធន៍		
	CB1	CB2	CS
៥៣	១០០	១០០	-
៣៧,៥	៨៥ - ១០០	៨០ - ១០០	-
២០	៦០ - ៩០	៥៥ - ៩០	-
៥	៣០ - ៦៥	២៥ - ៦៥	-
២	២០ - ៥០	១៥ - ៥០	-
០,៤២៥	១០ - ៣០	១០ - ៣០	-
០,០៧៥	៥ - ១៥	៥ - ១៥	-
LL	២៥	៣០	-
P1	៦	១០	២០
LS	៣	៥	-

កំណត់សំគាល់: គេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ថា ការទាំងឡាយត្រូវតែមានមេគុណ ឯកភាព គឺ ៥ ឬច្រើនជាង ។

ទិដ្ឋភាពនៃការកសាងខ្លះៗត្រូវតែបានពិចារណាផងដែរ ក្នុងការ ជ្រើសយកគ្រឿងសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងនេះ ។ ជានិច្ចកាលគេមិន អាចសំរេចបានដើម្បីបង្កើនចរាចរ ក្នុងពេលសាងសង់ ហើយការងារត្រូវតែអនុវត្តមួយចំហៀងផ្លូវ ។ អត្រានៃការលូតលាស់ភាពរឹងមាំក្នុងស្រទាប់កំរាលអាចជូនការត្រូវ ការចាំបាច់អោយរហ័ស ដើម្បីអោយចរាចរអាចធ្វើដំណើរបានលើកំរាលដែលធ្វើរួចហើយ អោយបាន ឆាប់បំផុតតាមអាចធ្វើទៅបាន ។ នៅក្រោមកាលៈទេសៈនេះការធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ជាមួយនឹងរយះពេលថែរក្សាសំណើមឆាប់បំផុត គឺទំនងជាសមស្របបំផុតជាការធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយកំបោរ ។

ប្រភេទធាតុផ្សំសិរិរាងខ្លះនៅក្នុងដីអាចមានឥទ្ធិពលលើការបីតយកជាតិ ទឹករបស់ស៊ីម៉ង់និងរាងការកើនឡើងភាពរឹងមាំ ។ គេបានអោយនូវអនុសាសន៍ថាឥទ្ធិពលនៃបញ្ហាសិរិរាងត្រូវបានវាយតម្លៃដោយការពិសោធន៍ភាពរឹងមាំដូចបានសង្ខេបខាងក្រោមនេះ ។

៧.៤ ការធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយនឹងស៊ីម៉ង់

៧.៤.១ ការជ្រើសយកចំណុះស៊ីម៉ង់

ចំណុះស៊ីម៉ង់ កំណត់ថាតើលក្ខណៈល្អៗត្រូវបានត្រួតត្រាដោយ លក្ខណៈសម្បត្តិដ៏ខ្ពស់ឯង ឬ ក៏ដោយផលិតផលនៃសារធាតុផ្សំជាមួយទឹកផ្សេងទៀត ។ ដោយហេតុថាសមាមាត្រស៊ីម៉ង់នៅក្នុងល្បាយកើនឡើង ដូច្នេះភាពរឹងមាំក៏កើនឡើងដែរ ។ ភាពរឹងមាំក៏កើនឡើងជាមួយនឹងពេលវេលាផងដែរ ។ ក្នុងអំឡុងមួយប្រាំថ្ងៃដំបូងក្រោយពេលសាងសង់ ការកើនឡើងនេះគឺរហ័សណាស់ ។ ក្រោយមកអត្រាធ្លាក់ចុះយឺតៗទោះបីភាពរឹងមាំបន្តកើនឡើង ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលស្រទាប់ត្រូវបានថែរក្សានូវសំណើមបានល្អ ។ ការជ្រើសយកចំណុះស៊ីម៉ង់អាស្រ័យទៅលើភាពរឹងមាំដែលបានតម្រូវ ភាពជាប់លាប់នៃល្បាយនិងភាពរឹងនៃល្បាយកំទេចថ្ម ។

ចំណុះស៊ីម៉ង់អប្បបរមាដែលគិតជាភាគរយនៃទម្ងន់ដីស្ងួតត្រូវអោយលើសបីមាណដែលប្រើនៅក្នុងប្រតិកម្មផ្លាស់ប្តូរអ៊ីយ៉ុងដើមដំបូង ។ រហូតទាល់តែការស្រាវជ្រាវក្នុងការប្រើស៊ីម៉ង់ដំបូង (ICC) ត្រូវបានបញ្ចប់ទើបគេបានផ្តល់អោយនូវអនុសាសន៍ថាភាគរយនៃស៊ីម៉ង់ដែលបានបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ឬ ធំជាង ICL ។ ប្រសិនបើមាននូវភាពដែលអាចកើតមានណាមួយដែលថា សំភារៈដែលត្រូវបានធ្វើអោយមានលំនឹងពុំមានលក្ខណៈល្អទេ ឧទាហរណ៍សំភារៈដែលកើតឡើង ពីអំពើនៃភ្លើងដែលសឹកដោយអាកាសធាតុនៅពេលនោះ ការធ្វើពិសោធន៍គ្រួស ICL (NITRR (១៩៨៤) គឺគួរតែត្រូវបានជ្រើសរើស ។ ក្នុងការពិសោធន៍នេះ ល្បាយកំទេចថ្មត្រូវបានកិនកំទេចជាម្សៅដើម្បីបញ្ចេញវិធីដ៏ស្រស់កម្ម ហើយសំណាកដ៏ទាំងអស់ត្រូវបានសាកល្បង ។

ភាពជាប់លាប់យូរនៃល្បាយធ្វើអោយមានលំនឹងដែលបំពេញ ទៅតាមនឹងតម្រូវការនៃភាពរឹងមាំសំរាប់ស្រទាប់ជាក់លាក់ណាមួយ គួរត្រូវតែបានវាយតម្លៃផងដែរ ។ ល្បាយផលិតអំពីសំភារៈគុណភាពល្អ ដែលគោរពទៅតាមតម្រូវការអប្បបរមានៃតារាង ៧.៣ អាចសន្មត់បានថាជាប់លាប់បានយូរប្រសិនបើវាចាស់ សំរេចបាននូវភាពរឹងមាំដែលបានគ្រោង ។ ល្បាយផលិតចេញពីសំភារៈដទៃទៀត ត្រូវតែត្រួតពិនិត្យដោយប្រើពិសោធន៍បំបោលសើម-ស្ងួត(ASTM(១៩៨៧) ដែលផ្តល់អោយនូវ សន្ទស្សន៍ដ៏ល្អនៃការទំនងនឹងកើតមានដែលថា សំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង នឹងរក្សាបាននូវភាពរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ក្នុង អាយុកាលរបស់វានៅក្នុងកំរាល (Paige-Greenetal(១៩៩០)) ។ ជាធម្មតាគ្រឿងសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងបន្ថែមទៀតត្រូវបានដាក់បញ្ចូលដើម្បីគិតគូរពិចារណាអំពីភាពប្រែប្រួលក្នុងល្បាយ ដែលកើតមានឡើងនៅការដ្ឋាន ។ ប្រសិនបើការត្រួតពិនិត្យត្រូវបានធ្វើឡើងទៅលើប្រតិបត្តិការសាងសង់ គ្រឿងសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងបន្ថែមតែមួយភាគរយ គឺសមល្មម គ្រប់គ្រាន់សំរាប់គោលបំណងនេះ ។

៧.៤.២ ការរៀបចំល្បាយកំរាល

ចំណុះសំណើមប្រសើរបំផុត ហើយនិងដង់ស៊ីតេស្តអតិបរមានៃ ល្បាយដី ឬក្រុមនិងគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងត្រូវបានកំណត់ ដោយអនុលោមទៅតាមនិយាមអង់គ្លេស ១៩២៤(១៩៩០) ក្នុងការ បន្ថែមស៊ីម៉ង់ ២.៤, ៦ និង ៨ ភាគរយ ។ វត្ថុគំរូទាំងនេះត្រូវតែបង្ហាបអោយបានឆាប់រហ័សនៅពេលដែលលាយរួចហើយ ។ ការពន្យារពេល រយះពេលពីរម៉ោងជាបន្តបន្ទាប់ដែលកើតមានក្នុងការអនុវត្ត និង បំបាត់ប្តូរ ដែលកើតមានក្នុងចន្លោះពេលនៃការលាយសំភារៈនិងបង្កើនអោយមានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងលក្ខណៈថេរិកបង្ហាបរបស់វា ។ ដើម្បីកំណត់នូវភាពងាយប្រែប្រួលនៃសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង សំរាប់ពន្យារពេលក្នុងការបង្ហាប ការសាកល្បងមួយប្រភេទផ្សេង ទៀតត្រូវតែធ្វើឡើងក្រោយរយះពេលពីរម៉ោងដែលបានកន្លងទៅគិតពី ពេលបញ្ចប់នៃការលាយ ។

សំណាកដីសំរាប់ពិសោធន៍រកភាពរឹងមាំត្រូវបានលាយហើយទុករយះពេលពីរម៉ោងមុននឹងបង្ហាបទៅក្នុងគីប ១៥០ ម.ម នៅដង់ស៊ីតេស្តអតិបរមានៃ៧ភាគរយដែលទទួលបាន ក្រោយពេលពន្យារចំនួនពីរម៉ោងស្រដៀងគ្នាការពិសោធន៍បង្ហាបតាមនិយាមអង់គ្លេស (ធ្ងន់) ដោយជើងដី ៤.៥ គក្រ ។ សំណាកដីទាំងនោះត្រូវបានថែរក្សាអោយសើមៗក្នុងរយះ ពេល៧ថ្ងៃនិងត្រាំទឹកក្នុងរយះពេល៧ថ្ងៃអនុលោម តាមនិយាមអង់គ្លេស BS ១៩២៤ ។

វិធីពីរសំរាប់ការរក្សាទុកសំណើមត្រូវបានពិពណ៌នានៅក្នុងនិយាម ។ វិធីដែលចូលចិត្តប្រើជាងគេគឺបិទភ្និតសំណាកនៅក្នុងក្រុមប្រុស ប៉ុន្តែប្រសិនបើមិនអាចធ្វើបានគេត្រូវខ្ទប់ក្នុងហ្វីលអោយជាប់ណែនរួច ហើយដាក់ក្នុងថង់ប្លាស្ទិកបិទភ្និតគំរូដីត្រូវតែរក្សាទុកនៅសីតុណ្ហភាព ២៥អ្សរាស ក្នុងរយះពេលថែរក្សាអោយសើមនិងក្នុងរយះពេលត្រាំទឹក ។

នៅពេលដំណាក់កាលត្រាំទឹកត្រូវបានធ្វើរួចហើយ សំណាកដីត្រូវបានបំបែកភាពរឹងមាំរបស់វាត្រូវបានវាស់ ហើយនិងការប៉ាន់ ប្រមាណមួយត្រូវបានធ្វើអំពីចំណុះស៊ីម៉ង់ដែលត្រូវការដើម្បីសំរេច អោយបានភាពរឹងមាំដែលបានគ្រោង ។

ប្រសិនបើពុំម្តេចសមស្របមិនអាចរកបានដើម្បីផលិត តម្រូវ ជាគីបទេ នោះស៊ីម៉ង់ ទំហំ ២០០ម.ម X ១០០ ម.ម ១១៥.៥ម.ម X ១០៥ម.ម ឬ ១២៧ម.ម X ១៥២ ម.ម អាចនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ ហើយលទ្ធផលត្រូវគុណនឹងកត្តាកែតម្រូវដូចខាងក្រោមដើម្បីគណនារកនូវភាពរឹងមាំដែលស្មើគ្នាទៅនឹងភាពរឹងមាំនៃគំរូពិសោធន៍ជាគីប ។

ប្រភេទសំណាក	កត្តាកែតម្រូវ
អង្កត់ផ្ចិត ២០០ម.ម X ១០០ម.ម	១.២៥
អង្កត់ផ្ចិត ១១៥.៥ម.ម X ១០៥ម.ម	១.០៤
អង្កត់ផ្ចិត ១២៧ម.ម X ១៥២ម.ម	០.៩៦

វិធីម្យ៉ាងទៀត ភាពរឹងមាំនៃដីបាតគ្រឹះផ្ទៃលំដាប់ធ្វើអោយមានលំនឹង អាចត្រូវបានវាស់ដោយការពិសោធន៍ CBR ក្រោយរយះពេល ៧ថ្ងៃនៃការរក្សាទុកអោយសើមនិងរយះ ៧ថ្ងៃត្រាំទឹក ។ ភាពរឹងមាំអប្បបរមា ៧០ CBR ត្រូវបានអោយជាអនុសាសន៍ ។

នៅពេលសារធាតុ ប្លាស្ទិក របស់ដីធ្វើអោយលំបាកដើម្បីបូកអោយម៉ដ្ឋនិងលាយអោយសព្វជាមួយនឹងស៊ីម៉ង់បូកនោះ សមត្ថភាពធ្វើការរបស់ដីអាចធ្វើអោយប្រសើរឡើងដោយធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដីជាមុន ជាមួយនឹង កំបោរ ២ ទៅ ៣ ភាគរយ ដោយបង្ហាបល្បាយយ៉ាងស្រាលៗ និង ទុកល្បាយចោលរយះពេល ២៤ម៉ោង ។ សំភារៈត្រូវបានបូកអោយ ម៉ដ្ឋសាជាថ្មីឡើងវិញហើយនិងធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយស៊ីម៉ង់ ។ ប្រសិនបើវិធីនេះត្រូវបានប្រើនិរិទ្ធិគ្រោងរបស់មន្ទីរពិសោធន៍ ត្រូវផ្តល់ប្តូរ ដើម្បីបញ្ចូលតំណាក់កាលប្រព្រឹត្តិកម្មជាមុន មុននឹងធ្វើការពិសោធន៍ដូចបានពិពណ៌នាខាងលើ ។

៧.៥ ការធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយនឹងកំដៅ

៧.៥.១ លក្ខណៈសម្បត្តិសំភារៈដែលធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយកំដៅ

កាលណាកំដៅត្រូវបានបន្ថែមទៅលើ សារធាតុត្រូវបានដំបូងវា Flocculate ដិតដូរហើយនិងកាត់បន្ថយសន្ទនសរសេរធាតុត្រូវបានយ៉ាងច្រើន ។ ការកាត់បន្ថយនៃសារធាតុត្រូវបាន គឺជាពេលវេលាដែលពឹងពាក់ទៅនឹងរយៈពេលអាទិត្យដំបូង និងមានឥទ្ធិពលក្នុងការបង្កើនចំណុះសំណើមប្រសើរបំផុតហើយនិងបន្ថយដង់ស៊ីតេស្តេស្តេអតិបរមាក្នុងការបង្ហាប់ ។ ដូច្នេះលក្ខណៈថេរិកនៃការបង្ហាប់មានការផ្លាស់ប្តូរជាដំរាប ជាមួយនឹងពេលវេលា ហើយការពន្យារពេលក្នុងការបង្ហាប់បង្កើនអោយមានការថយចុះដង់ស៊ីតេ ហើយដែលជាលទ្ធផលធ្លាក់ចុះនូវភាពរឹងមាំនិងភាពជាប់លាប់បានយូរ ។ សមត្ថភាពអាចធ្វើការបានរបស់ដីក៏មានការប្រសើរឡើងផងដែរ នៅពេលដីក្លាយជាចំណែកដែលងាយនឹងបំបែកបាន ។ ប្រសិនបើបរិមាណកំដៅដែល បន្ថែមលើស ICL នោះសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង នឹងក្លាយជាសំភារៈមិនមែនត្រូវបានប្រើមានប្រសិទ្ធភាពតិចតែប៉ុណ្ណោះ ។

ទាំងប្រតិកម្មផ្លាស់ប្តូរអ៊ីយ៉ុង (ion) និងការផលិតសំភារៈមានជាតិស៊ីម៉ង់បង្កើនភាពរឹងមាំនិងកាត់បន្ថយការផ្លាស់ប្តូរទំហំ នៅខាងក្នុង សមាសភាគចំណែកដីដុំ ។ វាមិនមែនជារឿងមិនធម្មតាសំរាប់ការ ឡើងកម្រិតដែលត្រូវកាត់បន្ថយ ពី ៧ ឬ ៨ ភាគរយដល់ ០.១ ភាគរយដោយការបន្ថែមកំដៅ ។ ប្រតិកម្មផ្លាស់ប្តូរអ៊ីយ៉ុង (ion) កើតឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សហើយអាចបង្កើន CBR នៃសំភារៈមានជាតិដីដុំដោយកត្តាពីរបី ។

ការផលិតសំភារៈមានជាតិស៊ីម៉ង់ អាចបន្តសំរាប់ដប់ឆ្នាំ ឬ ច្រើនជាងប៉ុន្តែភាពរឹងមាំដែលចំរើនលូតលាស់ នឹងត្រូវរងអន្តរាយដោយសំភារៈនិងបរិស្ថាន ។ ម៉ូឌុលឡាស់អ៊ីឡាស្ទិច (elastic modulus) បញ្ចេញនូវអកប្បកិរិយាស្រដៀងគ្នាទៅនឹងភាពរឹងមាំ និង បន្តកើនឡើងសំរាប់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ ។ នៅចន្លោះអាយុពីមួយខែ ហើយនិង ពីរទៅបីឆ្នាំវាអាចមានការកើនឡើងបួនដងនៅក្នុងម៉ូឌុលឡាស់អ៊ីឡាស្ទិច ។

៧.៥.២ ប្រភេទកំដៅ

សណ្ឋានកំដៅធម្មតាដែលគេលក់ដូរសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយនឹងកំដៅគឺថ្នាំកំដៅដែលជប់ទឹកបានល្អ (រលាយក្នុងទឹក) Ca (OH)₂ ប៉ុន្តែកំដៅម៉ូណូហ្វីក្រាតដូឡូមីទិក (Monohydrated dolomitic) Ca(OH)₂MgO ហាក់ដូចជាល្អជាង (Cacitic)CaO និងកំដៅដូឡូមីទិក (dolomitic) CaO, MgO ក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់ផងដែរ ។

ចំពោះកំដៅដែលជប់ទឹកបានល្អ ភាគច្រើនជាកំដៅរលើដែលកំណត់ថាជាកំដៅអុកស៊ីត និងជាកំដៅអ៊ីដ្រូស៊ីត ដែលវាមិនផ្សំជាមួយនឹងធាតុដទៃទៀត ត្រូវបានបង្ហាញថាជាកំដៅអ៊ីដ្រូស៊ីត ។ និយាមអង់គ្លេស ៨៩០ តំរូវការនូវថ្នាំ កំដៅរលើ អប្បបរមា ហើយនិងចំណុះម៉ាញ៉េស៊ីយ៉ា (CaO+MgO) ចំនួន ៦៥ភាគរយ ។

កំដៅរលើ (កំដៅរលាយឆាប់រហ័ស) (Quicklime) មានដង់ស៊ីតេជាដុំខ្ពស់ជាងកំដៅជប់ទឹក ហើយវាអាចត្រូវបានផលិតជាកំដៅថ្មីទំហំផ្សេងៗ ។ វាមានធុលិតិចជាងកំដៅជប់ទឹក ប៉ុន្តែធុលិតនេះមានគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងណាស់ហើយត្រូវការការពារសុវត្ថិភាពយ៉ាងតឹងរឹងជាចាំបាច់ កាលណាវាត្រូវបានយកមកប្រើ ។ ចំពោះកំដៅរលើ និយាមអង់គ្លេស៨៩០ តំរូវការនូវកំដៅរលើ អប្បបរមា និងចំណុះម៉ាញ៉េស៊ីយ៉ា (CaO+MgO) ចំនួន៨៥ភាគរយ ។

កំដៅរលើ (Quicklime) គឺជាគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងដ៏ប្រសើរបំផុតប្រសិនបើសំភារៈសើមខ្លាំង ។ កាលណាវាទៅប៉ះជាមួយដីសើម កំដៅ

ផ្ទុះនេះស្រូបយកបរិមាណទឹកច្រើននៅពេលដែលវារលាយ ។ ដំណើរការនេះគឺផលិតកំដៅខាងក្រៅ ហើយកំដៅដែលផលិតដើរតូ ជាភ្នាក់ងារសំដៅបន្ថែមទៀតសំរាប់ដី ។ ការប្រមូលយកទឹកនិងការបង្កើនដង់ស៊ីតេត្រូវបានបង្កើនអោយមានការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់ និង យ៉ាងច្រើនទៅលើភាពរឹងមាំ ហើយនិងភាពអាចធ្វើចរាចរបាននៃសំភារៈទឹក ។

ក្នុងតំបន់ជាច្រើននៃពិភពលោក កំដៅត្រូវបានផលិតក្នុងទ្រង់ទ្រាយតូចទាបតាំងពីរាប់រយឆ្នាំមកហើយ ដើម្បីធ្វើបាយអរ និងកំដៅលាបសំរាប់អាគារធំៗ ។ ប្រភេទខុសៗគ្នានៃឡូត្រូវបានប្រើ ហើយភាគច្រើន ឃើញថាមានប្រសិទ្ធភាព ។ កាសាកល្បងត្រូវបានអនុវត្តឡើងដោយ TRRL ក្នុងប្រទេស (Ghana) (Ellis (១៩៧៤)) ដើម្បីកំណត់លទ្ធផលដែលអាចសំរេចបានពីឡូតូចៗ ហើយនិងវាយតម្លៃភាព សមស្របនៃកំដៅដែលបានធ្វើឡើងដោយពុំមានការត្រួតពិនិត្យដំណើរ ការនៃការធ្វើអាជីវកម្មសំរាប់ការធ្វើដីអោយមានលំនឹង ។ ចំនួនឡូតូចៗជាច្រើន ត្រូវបានប្រើដើម្បីផលិតកំដៅសំរាប់ស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹង ក្នុងតំបន់ផ្លូវធំៗ ។

៧.៥.៣. ការជ្រើសយកចំណុះកំដៅ

ទំរង់ការសំរាប់ជ្រើសយកចំណុះកំដៅប្រព្រឹត្តតាមជំហានដែលបានប្រើសំរាប់ជ្រើសយកចំណុះស៊ីម៉ង់ហើយដូច្នោះត្រូវបានអនុវត្តដោយអនុលោមតាមនិយាមអង់គ្លេស ១៩២៤ (១៩៩០) ។ រយៈពេលរក្សាទុកសំរាប់សំភារៈដែលធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយនឹងកំដៅគឺ២១ថ្ងៃ សំរាប់ការរក្សាសំណើម និងបន្តដោយត្រាំទឹកចំនួន ៧ថ្ងៃទៀត ។

ក្នុងប្រទេសត្រូពិកឬជាប់ត្រូពិក សំណាកត្រូវរក្សាទុកនៅសីតុណ្ហភាព ២៥°C ដែលស្មើតែដូចសីតុណ្ហភាពខាងក្រៅ ។ ការថែរក្សាដែលបង្កើនសន្ទុះ នៅសីតុណ្ហភាព ខ្ពស់មិនត្រូវបានអោយអនុលោមនឹងឡើយពិព្រោះ ទំនាក់ទំនងជាមួយ នឹងការថែរក្សាសំណើមធម្មតានៅសីតុណ្ហភាព ប្រហាក់ប្រហែលសីតុណ្ហភាពខាងក្រៅអាចខុសគ្នាពីដើម្បីទៅដើម្បីទៀត ។ នៅសីតុណ្ហភាពខ្ពស់ ផលិតផលប្រតិកម្ម ដែលបានកើតឡើងដោយកំដៅ និងប្រតិកម្មស៊ីលីកា (Silica) នៅក្នុងដីអាចខុសគ្នាស្រឡះ ពីផលិតផលប្រតិកម្មដែលកើតឡើងនៅសីតុណ្ហភាពខាងក្រៅ ។

៧.៦. ម៉ូស្តូឡាន (Pozzolands)

ប្រភេទចំបងមួយនៃម៉ូស្តូឡានគឺជាម្សៅផេះប្រេងឥន្ធនៈ (PFA) ប្រមូលបានពីឆ្នាំងនៃស្ថានីយអគ្គិសនីដើរដោយការដុតធុរ្យ ។

ជាធម្មតាម្សៅផេះប្រេងឥន្ធនៈ (PFA) ត្រូវបានលាយជាមួយកំដៅក្នុងសមាមាត្រកំដៅ ១ និងម្សៅផេះ A នេះ ៣ ឬ៤ដងប៉ុន្តែអត្រា ១ទៅ២ រហូតដល់ ១ទៅ ១០ ត្រូវបានប្រើ ។ ចំនួនសមាមាត្រអាស្រ័យទៅលើប្រតិកម្មនៃម្សៅផេះហើរពិសេសណាមួយដែលប្រែប្រួលយ៉ាងច្រើន ពីប្រភេទមួយទៅប្រភេទមួយទៀត ។ ស្រទាប់ដែលធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មជាមួយនឹងកំដៅនិងផេះហើរមានការប្រតិបត្តិស្រដៀង គ្នាទៅនឹងស្រទាប់ដែលធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មជាមួយនឹងស៊ីម៉ង់ដែលបានសាងសង់ពីសំភារៈកំដៅថ្មីដូចគ្នា ។ ល្បាយចុងក្រោយត្រូវតែជ្រើសយក ក្រោយពេលការសាកល្បងនៅមន្ទីរពិសោធន៍ជាបន្តបន្ទាប់ត្រូវបានអនុវត្តក្រោយរយៈពេល២១ថ្ងៃនៃការថែរក្សាសំណើម និង ត្រាំទឹក៧ថ្ងៃដើម្បីកំណត់អត្រាប្រសើរបំផុតនៃកំដៅទៅនឹងផេះហើរហើយនិងចំណុះកំដៅដែលប្រសើរបំផុត (គិតភាគរយនៃដីស្ងួត) ។

នៅក្នុងប្រទេសត្រូពិកជាច្រើន មានបរិមាណកាកអំពៅយ៉ាងច្រើន (កាកសំណល់ស្ថានីយអគ្គិសនីដើរដោយគេរៀប) និង អង្គាមពិគ្រាប់ស្រូវ ។ របស់ទាំងពីរនេះសំបូរជាតិស៊ីលីកា ។ កាលណាគេដុតផេះ របស់វាមានបរិមាណស៊ីលីកាច្រើនគួរសមដែលគ្មានរូបរាង ពិតប្រាកដ ដែលមានប្រតិកម្មជាមួយកំដៅ (Cook និង Sunwanvitaya (១៩៨២), Mehta (១៩៧៩) ។

ល្បាយថ្នក់បោរនិងផេះអង្កាមទទួលបានភាពរឹងមាំឆាប់រហ័សក្នុងដំណាក់កាលថែរក្សាសំណើមពីដំបូង ប៉ុន្តែភាពរឹងមាំតិចតួចបន្ថែមទៀតត្រូវទទួលបានក្រោយ២៨ថ្ងៃនៃការថែរក្សាសំណើម ។ ភាពរឹងមាំរយះពេលវែងអាស្រ័យទៅលើភាពរឹងនៃសារធាតុជប់ទឹក របស់កំបោរស៊ីលីកាត ។ នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌជាកលាក់ខ្លះការជ្រាបនៃថ្នក់បោរអាចកើតឡើងហើយដោយថាហេតុភាពរឹងមាំអាចកាត់បន្ថយប៉ុន្តែវត្តមានកំបោរដែលលើស (កំបោរសេរី) អាចធ្វើអោយមានលំនឹងនូវសារធាតុជប់ទឹករបស់កំបោរស៊ីលីកាត ។ ល្បាយថ្នក់បោរនិងផេះអង្កាម ក្នុងសមាមាត្រ ២:៣ គឺមានសភាពរឹងនប់ជុត និងមានភាពរឹងមាំខ្ពស់បំផុត ប៉ុន្តែភាពជាប់លាប់ប្រើបានយូរអាចត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរឡើង ដោយបង្កើនចំណុះកំបោរអោយបានល្បាយ ១:១ ។

៧.៧ ការសាងសង់

៧.៧.១ វិធីសាស្ត្រនូវទៅ

ការសាងសង់ស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹងប្រព្រឹត្តតាមទំរង់ការដូចគ្នាទោះជាភ្នាក់ងារធ្វើអោយមានលំនឹងនោះ ជាស៊ីម៉ង់ ជាកំបោរ ឬ ជាល្បាយកំបោរប៉ូស្តូឡាន ។ ក្រោយពេលដែលផ្ទៃរបស់ស្រទាប់ត្រូវបានទ្រទ្រង់ទ្រាយរួចហើយគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងត្រូវបានពង្រាយ ហើយបន្ទាប់មកត្រូវបានលាយតាមស្រទាប់ ។ បរិមាណទឹកគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវបានចាក់បន្ថែមដើម្បីឆ្លើយតបទៅតាមតំរូវការនៃការបង្ហាប់ហើយ សំភារៈត្រូវលាយស្មើឡើងវិញម្តងទៀត ។ ស្រទាប់នេះត្រូវបាន បង្ហាប់អោយបានឆាប់បំផុតតាមអាចធ្វើទៅបានធ្វើអោយស្មើ កិនសាច់ស្មើឡើង ហើយបន្ទាប់មកថែរក្សាសំណើម ។ ផលនៃប្រតិបត្តិការនីមួយៗក្នុងតំរូវការបង្ហាប់និងការប្រតិបត្តិនៃកំរាលត្រូវបាន ពិភាក្សាខាងក្រោមនេះ ។

ការពង្រាយគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹង: គ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងអាចត្រូវបានពង្រាយដោយដៃដោយដាក់កាន់តាម "ចំណុចៗ" នៅចន្លោះដែលបានកំណត់ទុកជាមុន បំបែកកាន់ហើយបន្ទាប់មក រាល់គ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងលើផ្ទៃអោយបានស្មើ ។ ថ្នក់បោរមានម្យ៉ាងដង់ស៊ីតេតិចជាងស៊ីម៉ង់យ៉ាងច្រើនហើយវាអាចសំរេចធ្វើ ទៅបានដើម្បីទទួលបាននូវការបែងចែកស្មើគ្នាដោយដៃ ។ វិធីម្យ៉ាងវិញទៀត ម៉ាស៊ីនពង្រាយអាចត្រូវបានប្រើដោយមាននាឡិការវាស់ នូវបរិមាណតំរូវការនៃគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងនៅលើផ្ទៃ ។

ការលាយ : បរិក្ខាលាយដ៏មានកំលាំងសមស្របសំរាប់ស្រទាប់កំរាលដែលកំពុងបន្តធ្វើ គឺអាចបូកដីអោយម៉ដ្ឋ និងលាយច្របូកគ្នាជាមួយគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹង និងជាមួយទឹក ។ ប្រសិទ្ធភាពដ៏លើសលប់នៃម៉ាស៊ីនទាំងនេះគឺធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងមួយដានដែល អាចអោយស្រទាប់កំរាលផ្លូវត្រូវបានបង្ហាប់យ៉ាងលឿនហើយកាត់បន្ថយនូវការបាត់បង់ដង់ស៊ីតេ និងភាពរឹងមាំដែលបង្កឡើងដោយ ការពន្យារពេលណាមួយនៅក្នុងការបង្ហាប់ ។ ម៉ាស៊ីនច្រើនដាន ត្រូវបានផ្តល់ជាលទ្ធផលជាទីតាប់ចិត្តប្រសិនបើបណ្តោយកំរាលដែលកំពុងធ្វើ មិនមានលក្ខណៈរឹងរាល់លើសលប់ពេក ហើយនិងកំណត់កំរាលនីមួយៗ អាចត្រូវបានបន្តធ្វើក្នុងពេលវេលាដែលអាចទទួលយកបាន ។ ត្រាក់ទ័រ ក្បូរ ត្រូវបានប្រើសំរាប់លាយសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង ប៉ុន្តែវាពុំមានប្រសិទ្ធភាពសំរាប់បំបែកអោយម៉ដ្ឋនូវសំភារៈស្អិតហើយ និងចំនួនដានជាច្រើន ត្រូវបានតំរូវជាចាំបាច់មុននឹងគុណភាពល្បាយអាចទទួលយកបាន ។ ដូច្នេះហើយម៉ាស៊ីនទាំងនេះគឺមានលក្ខណៈយឺត ហើយគួររឹតត្រូវបានពិចារណាសំរាប់កំរាលដែលធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយនិងកំបោរប៉ូណ្លាៈពិព្រោះតែលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើការបានដ៏ធំធេងនៃសំភារៈដែលធ្វើអោយមានលំនឹងជាមួយកំបោរ ហើយនិងលទ្ធផលនៃការសាយភាយរបស់ កំបោរតាមរយៈការរួមផ្សំគ្នានៃដី (Stocker (១៩៧២)) ។

គ្រឿងចក្រលាយទុកមុនផ្តល់នូវលទ្ធភាព នៃការត្រួតពិនិត្យដ៏ល្អជាងការពង្រាយ និងការលាយនៅនឹងកន្លែងប្រសិនបើថាគ្រឿងចក្រ គឺនៅជិតការដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីជនៈបាននូវបញ្ហាដែលអាចកើតមាន បង្កដោយការពន្យារពេលក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ ។ ជាញឹកញាប់ការធ្វើបែបនេះ អាចត្រូវបានបង្ហាញនូវហេតុផលត្រឹមត្រូវដោយម៉ាជីន(Margin) សុវត្ថិភាពមាន ក៏រួចទៅលើចំណុះគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹង និងកំរាលស្រទាប់ កំរាលជាគោលដៅដែលអាចកើតមាន ។

ការបង្ហាប់ : ស្រទាប់ដែលធ្វើអោយមានលំនឹងត្រូវតែបានបង្ហាប់អោយបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបានក្រោយពេលការលាយ ត្រូវបានបញ្ចប់ ដើម្បីអោយសក្តានុពលនៃភាពរឹងមាំពេញលេញ អាចទទួលបានដឹងបានហើយនិងដង់ស៊ីតេអាចសំរេចបានដោយពុំបាច់ សង្កត់សំភារៈលើសហួសនោះទេ ។ ប្រសិនបើស្រទាប់ត្រូវបានសង្កត់ហួសពេកផ្ទៃរាបកាត់ដាច់ពីគ្នានឹងកកើត មាននៅជិតផ្នែកខាងលើនៃស្រទាប់ហើយនិងការខូចមុនពេលកំណត់នៅតាម បណ្តោយផ្ទៃរាបនឹងទំនង កើតមានជាពិសេសកាលណាស្រទាប់នោះត្រូវបាន ក្រាលគ្របដោយផ្ទៃក្រាល ។

ការសាងសង់ជាស្រទាប់ច្រើនជាន់: កាលណាការលើកជាពីរប្រើច្រើនជាន់ត្រូវបានតំរូវអោយ ដើម្បីសាងសង់ ស្រទាប់ក្រាស់ធ្វើ អំពីសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង តេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ការពារនូវចំហេះធូរ ។ នៅផ្ទៃជាន់ខាងក្រោមស្រទាប់លើ ។ វាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង ណាស់ដែលថាគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងត្រូវបានលាយអោយបានសព្វពេញ ជំរៅក្នុងស្រទាប់នីមួយៗ ។ បន្ថែមខ្សោយនៃប្រភេទណាមួយអាចបង្ក អោយមានការសង្កត់ហួសនិងការខូចស្រទាប់លើ មុនពេលកំណត់ដែល ធ្វើអោយខូចគុណភាពផ្នែកខាងក្រោមទៀត ។

ជាទូទៅ កំរាលនៃការលើក កម្ពស់មិនត្រូវធំជាង ២០០ម.ម ឬតិចជាង ១០០ម.ម ទេ ។

ត្រូវយកចិត្តទុក ដាក់ដើម្បីកាត់បន្ថយដង់ស៊ីតេជំរាលក្នុងស្រទាប់ពិព្រោះសំភារៈជ្រាបទឹកនៅ ផ្នែកខាងក្រោមនៃស្រទាប់ធ្វើអោយវិវិតតែងងាយទៅជាចំហេះធូរ ចាប់ពី ខាងក្រោម ។ ប្រសិនបើចាំបាច់ស្រទាប់មួយ ត្រូវតែបានបង្ហាប់ជាពីរចំណែកដើម្បីធ្វើអោយបាតខាងក្រោម មានលក្ខណៈជ្រាបទឹកតិចតួច ។

ប្រតិបត្តិការបង្ហាប់ត្រូវតែបញ្ចប់រវាងពីរម៉ោង ហើយប្រវែងបណ្តោយផ្លូវដែលត្រូវធ្វើក្នុងពេលណាមួយគឺត្រូវតែតំរូវយ៉ាងណាដើម្បីអោយការបង្ហាប់នេះអាចសំរេចទៅបាន ។

ការថែរក្សាសំណើម: ការថែរក្សាសំណើមអោយបានត្រឹមត្រូវមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង ណាស់សំរាប់មូលហេតុ ដូចខាងក្រោម:

- វាធ្វើអោយប្រាកដថាសំណើមគ្រប់គ្រាន់ត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងស្រទាប់ដើម្បីអោយគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងអាចបន្តជប់ទឹក ។
- វាកាត់បន្ថយការរួមស្លិត
- វាកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃចំហេះធូរចាប់ពីស្រទាប់ខាងលើ ។

នៅក្នុងធាតុអាកាសក្តៅនិងស្ងួត ការចាំបាច់សំរាប់ថែរក្សា សំណើមអោយល្អមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ប៉ុន្តែការការពារ សំណើមកុំអោយបាត់បង់មានការលំបាក ។ ប្រសិនបើផ្ទៃត្រូវបានបាញ់ទឹកជានិច្ចកាល ហើយនិងរក្សាទុកអោយនៅសើមយប់ថ្ងៃ ចំណុះសំណើមនៅក្នុងចំណែកសំខាន់នៃស្រទាប់នឹងស្ថិតនៅនឹងស ប៉ុន្តែប្រតិបត្តិការនេះប្រហែលត្រូវជ្រាបចេញនូវគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងពិចារណាខាងលើនៃស្រទាប់នោះ ។ ប្រសិនបើប្រតិបត្តិការបាញ់ស្រទាប់នោះធ្វើជាតំណក់ៗ ហើយផ្ទៃត្រូវបានស្ងួតពីពេលមួយទៅពេលមួយ (ជាការកើតមានជាធម្មតា កាលណាវិធីនេះត្រូវបានប្រើ) ការថែរក្សាសំណើមនឹង ពុំមានប្រសិទ្ធភាពទាំងស្រុងទេ ។

ការបញ្ចេញស្រទាប់ អាចជាប្រព័ន្ធចែកចាយសំណើមដ៏មានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងណាស់ ប្រសិនបើស្រទាប់ខ្លាំងកំរាល់ ៣០ ទៅ ៤០ម.ម ត្រូវបានជ្រាបជាមុន នៅលើស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹងនោះ ។ ប្រសិនបើ ស្រទាប់ខ្លាំងត្រូវបាន ធ្វើចំនួនជុំនៃខ្ទប់ដែលបញ្ចេញក្នុងមួយថ្ងៃអាច កាត់បន្ថយ និង មានការសន្សំ បានបរិមាណទឹកដែលប្រើយ៉ាងច្រើន ។ ៧ថ្ងៃក្រោយមកខ្លាំងត្រូវតែបាន យកចេញហើយផ្ទៃនិងត្រូវលាប ជាមួយនឹងប៊ី ទឹមកំរិតកាត់បន្ថយ មានភាពស្អិតទាប ។

វិធីថែរក្សាសំណើមម្យ៉ាងវិញទៀតគឺដំបូងត្រូវប្រើទឹកបាញ់តិចៗ បន្ទាប់មក ស្រោចប៊ី ទឹមកាត់បន្ថយស្អិតអន្លើសដូចជា MC ៣០០ ឬក៏តេលូទូកា ដែលកករឹងយឺតៗក៏បាន ។ ពុំមានតេលូទូកាណាមួយនៃ តេលូទូកាទាំងអស់នេះ នឹងជ្រាបចូលទៅក្នុងផ្ទៃនៃស្រទាប់ធ្វើអោយ មានលំនឹងយ៉ាងពេញលេញ ឡើយ ហើយនឹងបន្សល់នូវប៊ី ទឹមដូចជាហ្វីស ដើម្បីដើរតួជាភ្នាក់ងារថែរក្សា សំណើម ។

វាជាការចាំបាច់ដែលថាវាចរាចរត្រូវបានហាមប្រើកបរលើភ្នាក់ងារនេះរយៈពេល ៧ថ្ងៃ ។ ក្រោយរយៈពេលនោះ ដែលលើសខ្លះៗអាចត្រូវបានជប់ចេញ ដោយដាក់ខ្លាំងលើផ្ទៃនោះ ។ ផ្ទាំងលាបមិនអាចបំបើការជាភ្នាក់ងារថែរក្សា សំណើមទេ ។ ការស្រាវជ្រាវ បានបង្ហាញថា ការលាបនេះជ្រាបចូលយ៉ាងជ្រៅ ទៅក្នុងស្រទាប់ ហើយប៊ី ទឹមមិនគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវនាំជាប់លើផ្ទៃ ដើម្បីផ្តល់នូវ ហ្វីលបន្តបន្ទាប់ទៀត (Bofinger et al (១៩៧៨) ។

៧.៧.២ ការត្រួតពិនិត្យភាពរួមស្និត និងស្ថានភាពស្រទាប់ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន

ពុំមានវិធីសាមញ្ញណាមួយបង្ការភាពរួមស្និត ស្ថានភាពដែលកើតមានក្នុង ស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹងទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគំរោងបង្អស់ និងបច្ចេកទេសកសាង អាចត្រូវបានធ្វើឡើងត្រូវតាមរបៀបខ្លះ ដើម្បីលុបបំបាត់នូវបញ្ហានេះ ។

ភាពរួមស្និត ជាពិសេសក្នុងសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ត្រូវបាន បង្ហាញ (Bofinger et al(១៩៧៨)) ថាបានទទួលរងនូវឥទ្ធិពល ដោយ:

- ការបាត់បង់ទឹកជាពិសេស នៅពេលថែរក្សាសំណើមដំបូង
- ចំណុះស៊ីម៉ង់
- ដង់ស៊ីតេ នៃសំភារៈដែលបានបង្ហាប់
- វិធីបង្ហាប់
- ចំណុះសំណើមក្នុងពេលធ្វើ ប្រព្រឹត្តកម្ម ជាមុនរបស់សំភារៈ ដែលត្រូវធ្វើអោយមានលំនឹង ។

ការថែរក្សាសំណើមបានត្រឹមត្រូវជាការចាំបាច់ណាស់ វាមិនគ្រាន់តែសំរាប់ ថែរក្សានូវអំពើជប់ទឹកប៉ុណ្ណោះប៉ុន្តែក៏ដើម្បីកាត់បន្ថយការផ្លាស់ប្តូរទំហំ ខាងក្នុងស្រទាប់ផងដែរ ។ រយៈពេលថែរក្សាសំណើម ដំបូងកាន់តែវែង ធ្វើ អោយបានការរួមស្និតកាន់តែតូច នៅពេលស្រទាប់ត្រូវស្ងួតជាបន្តបន្ទាប់ ។

កាលណាស្រទាប់ស្ងួតជាយូរថា ហេតុភាពវិវិធីមាំ ដែលកើនឡើងចូលរួមជាមួយ នឹងចំណុះគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹងដ៏ខ្ពស់ ហើយនឹងបណ្តាល អោយស្នាម ប្រេះកើតមានឡើងនៅគំលាតដែលកើនឡើងនិងមានទទឹងធំ ។ ជាមួយនឹង ចំណុះស៊ីម៉ង់ទាប ស្នាមប្រេះរួមស្និតកើតឡើងតាម គំលាតដែលកាត់បន្ថយ ហើយសំភារៈ នឹងឆាប់ប្រេះបែកច្រើនជាងក្រោម ចរាចរពិព្រោះតែភាពវិវិធីមាំ របស់វាត្រូវបានកាត់បន្ថយ ។ ភាពអាចនឹង កើតមានឡើងនូវស្នាមប្រេះល្អិតៗ ទាំងនោះដែលឆ្លុះបញ្ចាំង តាមរយៈផ្ទៃក្រាលត្រូវបានកាត់បន្ថយ

ប៉ុន្តែស្រទាប់ដែលធ្វើអោយ មានលំនឹងខ្លួនឯងនឹងមានសភាពទន់ខ្សោយ ហើយនឹងមានភាពជាប់លាប់តិច ។

ដើម្បីអោយស្រទាប់កំរាលផ្ទុំ មានភាពវិវិធីមាំ និងជាប់លាប់ ប្រើ បានយូរអតិបរមា ជាធម្មតាសំភារៈ ត្រូវបានបង្ហាប់អោយដល់ដង់ស៊ីតេអតិបរមាដែលអាចសំរេចបាន ។ ទោះជា យ៉ាងណាក៏ដោយ សំភារៈដែលធ្វើអោយមានលំនឹងមួយចំនួន នៅពេល ខ្លះគេមានការលំបាកដើម្បីសំរេចបាននូវនិយាមបង្ហាប់ធម្មតា ហើយការខិតខំ ព្យាយាមបង្កើនណាមួយនៅក្នុងការបង្ហាប់ ដើម្បីអោយសំរេច បាននិយាម ទាំងនេះ អាចនឹងមានផលប្រយោជន៍ធ្វើអោយផ្ទៃរាប ដាច់ចេញនៅក្នុងផ្ទៃ នៃស្រទាប់ ឬបង្កើនការរួមស្និត ដែលកើតមាន ជាក្រោយទៀត ដោយសារ ដង់ស៊ីតេរបស់វាត្រូវបានកើនឡើង ។ ប្រសិនបើវាស្តែងអោយឃើញមានការ លំបាកនឹងសំរេចបាន នូវដង់ស៊ីតេជាគោលដៅនោះ ចំណុះគ្រឿងធ្វើអោយ មានលំនឹងដ៏ខ្ពស់ គួរត្រូវតែបានយកមកពិចារណា ដើម្បីអោយភាពវិវិធីមាំ គ្រប់គ្រាន់ និង ស្រទាប់ជាប់លាប់ប្រើបានយូរអាចត្រូវបានធ្វើនៅដង់ស៊ីតេ ទាបជាង ។

ការសាកល្បងនៅមន្ទីរពិសោធន៍ បានបង្ហាញថាសំណាកដីដែល បង្ហាប់ដោយ បន្ទុកប៉ះទង្គិច ការរួមស្និតមានលក្ខណៈច្រើនជាងសំណាក ដីដែលបង្ហាប់ដោយ បន្ទុកស្នាមទឹកឬច្របាច់ ។ នៅទីណាស្នាមប្រេះជះត្រឡប់វិញទំនងជាមានបញ្ហា ដូច្នេះគេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ថា ស្រទាប់នោះត្រូវតែបានបង្ហាប់ នឹងរួម មានកង់កៅស៊ូប្រើខ្យល់ ជាជាងបង្ហាប់នឹងរួមឱ្យប្រភេទត្រី ។

បញ្ហារួមស្និតនៅក្នុងគ្រួសារមានសារធាតុស្លឹកអាចត្រូវបានកាត់បន្ថយយ៉ាង ច្រើន ប្រសិនបើគ្រួសារត្រូវបានប្រើហើយសំណង់ទាំងមូល ត្រូវបានបញ្ចប់ ក្នុងរវាងពីរម៉ោង ទឹកត្រូវបានបន្ថែមយ៉ាងយឺតៗ តាមដែលអាចធ្វើបាន ក្នុងរយៈពេលប្រតិបត្តិការលាយ ។ ជាទូទៅគេមិនអាចប្រើគ្រួសារនៅក្នុង លក្ខខណ្ឌស្ងួតទាំងស្រុងទេ ប៉ុន្តែចំណុះសំណើម ដំបូងកាន់តែទាប ហើយ នឹងការលាយនិងការបង្ហាប់កាន់តែបានឆាប់រហ័ស ការរួមស្និតដែលមាន លក្ខណៈទាញអោយតឹងដែលកើតមានជាក្រោយ នឹងកាន់តែតូច ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា ស្នាមប្រេះរួមស្និតខ្លះមិនអាចជៀសវាងបាន នៅក្នុង ស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹងវិធីដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាង គេសំរាប់បង្ការ ស្នាមប្រេះរួមស្និតពីការជះត្រឡប់មកវិញតាម រយៈផ្ទៃក្រាលប៊ី ទឹមនោះ គឺត្រូវ គ្រប់ស្រទាប់ស៊ីម៉ង់ជាមួយនឹងកំរាល់ ដីច្រើននៃសំភារៈគ្រាប់តូចៗ ។ នេះជា ទស្សនៈវិជ្ជាគំរោងក្នុងតារាងដែល ដាក់លេខ ២៣, ៤, និង ៦ ក្នុងជំពូក ១០ ។ នៅពេលសំភារៈដែលភ្ជាប់ ដោយស៊ីម៉ង់ត្រូវបានប្រើធ្វើជា គ្រឹះផ្តល់(តារាង៨) ផ្ទៃក្រាលដែលប្រែប្រួលបានដូចជា ផ្ទៃក្រាលពីរជាន់ ត្រូវបានផ្តល់ជា អនុសាសន៍ ។ បទពិសោធន៍ក្នុងប្រទេសមួយចំនួនបាន បង្ហាញថាផ្ទៃក្រាល បន្តិចទៀតដែលបានអនុវត្តធ្វើក្រោយ ២-៣ឆ្នាំ អាចបិទភ្លិតស្នាមប្រេះ មួយផ្នែក ឬ ទាំងស្រុងដែលកើតមានជាខាងក្រោយ ជាពិសេសនៅទីណាដែល កំបោរត្រូវបានប្រើធ្វើជាភ្នាក់ងារធ្វើអោយមានលំនឹង ។

៧.៧.៣. ចំហេះធុរ

ប្រសិនបើសំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង ដោយស៊ីម៉ង់ ឬក៏បោរត្រូវបានដាក់ អោយត្រូវខ្យល់ ផលិតផលជប់ទឹក អាចធ្វើប្រតិកម្មជាមួយ ធុរឌីអុកស៊ីត ដោយហេតុនោះមានការកាត់បន្ថយភាពវិវិធីមាំ របស់សំភារៈជាមធ្យម ចំនួន ៤០ភាគរយ នៃកំលាំងសង្កត់ ដែលអនុញ្ញាតអោយ (Paige-Gree et al (១៩៩០)) ។ ប្រតិកម្ម នេះត្រូវបានរួមផ្សំគ្នាជាមួយការថយចុះ pH របស់សំភារៈ ពីចំនួនច្រើន ជាង ១២ ទៅប្រហែល ៨,៥ ។ វត្តមាន ហើយនិងជំរៅនៃចំហេះធុរអាច រកឃើញដោយការពិសោធន៍ pH នៃស្រទាប់ដែលធ្វើអោយមាន លំនឹងជាមួយសុដនាភរ ហេណូលហូតាឡែន

(Phenolphthalein) ហើយពិនិត្យមើលវត្ថុមានធូលីជាមួយអាស៊ីត ហ្វ្លូអ៊ីត្រីក (Hydrochloric) (Netterberg (១៩៨៤)) ។ ការចម្រុះបង្ហាញ ដ៏សមហេតុផលថា តើសំភារៈដែលកំពុងតែត្រូវបានធ្វើអោយមានលំនឹង នឹងបង្កអោយទទួលបាននូវចំហេះធូលីយ៉ាងណានោះអាចត្រូវបាន ទទួលយកពីការពិសោធន៍សីម ឬ ស្លុត សំរាប់ភាពជាប់លាប់ប្រើបានយូរ (Pige-Green et al (១៩៩០)) ។ ការអនុវត្តន៍ថែរក្សាសំណើមបានល្អ ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងផ្នែក ៧.៧.១ គឺ ជាមធ្យោបាយដ៏ប្រសើរសំរាប់បង្ការ នូវការកើតមានចំហេះធូលីក្នុងគ្រឹះថ្នល់ ។ ហានិភ័យ នៃការធ្វើអោយមានចំហេះ ធូលីអាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយ ធ្វើការប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនដូចតទៅនេះ:

ជៀសវាងខូបសើមឬស្ងួតក្នុងដំណាក់កាលថែរក្សាសំណើម ។

- គ្របភ្លឺ តអោយ បានឆាប់បំផុតតាមដែលអាចសំរេចបាន ដើម្បីបំបាត់នូវការកើតមានធូលីអុកស៊ីត ។
- បង្ហាប់អោយបានឆាប់ពីតំបូងតាមដែលអាចសំរេចបាន ដើម្បី បង្កើនដង់ស៊ីតេហើយនិងកាត់បន្ថយជំរាបទឹក ។
- កាត់បន្ថយភាពអាចកើតមានស្នាមប្រេះជះត្រឡប់វិញ ។

វាអាចមានការប្រឆាំងគ្នាខ្លះៗរវាងចំណុចទាំងពីរចុងក្រោយនេះ ដូច្នេះ ហើយត្រូវ យកចិត្តទុកដាក់ប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីកិនស្រទាប់នោះមិនអោយ លើសលុបពេក ។

ក្នុងកំលុងពេលកសាងត្រូវពិនិត្យមើលហើយប្រសិនបើជំរៅនៃសំភារៈដែល កើតជាចំហេះធូលីមានច្រើនជាង ២ ទៅ ៣ ម.ម ស្រទាប់ធូលីនោះ ត្រូវ ប្រមូល យកចេញដោយបោសសម្អាតច្រាស់ខ្លាំងៗឬក្បែរ ចេញមុននឹងការក្រាស់ ផ្ទៃត្រូវបានប្រតិបត្តិ ។

៧.៨ ការត្រួតពិនិត្យគុណភាព

ការត្រួតពិនិត្យគុណភាព កំរិតខ្ពស់គឺចាំបាច់ណាស់ក្នុងការផលិតសំភារៈ ដែលធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ប្រក់បោរ ដូចជាមួយនិង សំភារៈទាំងអស់ ផ្សេងទៀតដែលប្រើក្នុងកំរាលផ្លូវថ្នល់ ប៉ុន្តែមានកក្កាជាច្រើនត្រូវការនូវការ ពិចារណាជាពិសេស ។

ការស្តុក និងការលើកដាក់គ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹង : ប្រសិនបើតែ ស៊ីម៉ង់ និងកំបោរមិនត្រូវបានទុកក្នុងឃ្លាំងយ៉ាងត្រឹមត្រូវ និងប្រើក្នុង ស្ថានភាពលក្ខណៈថ្មីៗនោះ គុណភាពនៃស្រទាប់កំរាលនឹងត្រូវបានកាត់ បន្ថយយ៉ាងច្រើន ។ ស៊ីម៉ង់ត្រូវគ្របទុកក្នុងជំរករឹងមាំមិនអោយ ត្រូវទឹក ហើយការរុករានជាឆ្លើមអោយបានណែនតាមដែលអាចធ្វើបាន ។ ទ្វារនិង បង្អួចត្រូវបើកជំហរតែនៅពេលណាដែលចាំបាច់ប៉ុណ្ណោះ ។ ស៊ីម៉ង់ដែលបាន ផ្គត់ផ្គង់ពីអ្នកផលិតមុនគេ ត្រូវតែប្រើមុនគេផងដែរ ។ ទោះជាស៊ីម៉ង់ត្រូវបាន គេរុករានសម្របក៏ដោយការបាត់បង់ភាពរឹងមាំ នឹងកើតមានដូចតទៅនេះ :

ក្រោយពេល ៣ខែ	កាត់បន្ថយ ២០%
ក្រោយពេល ៦ខែ	កាត់បន្ថយ ៣០%
ក្រោយពេល១ឆ្នាំ	កាត់បន្ថយ ៤០%
ក្រោយពេល២ឆ្នាំ	កាត់បន្ថយ ៥០%

កំបោរត្រូវបានដាក់ក្នុងការរុករានបិទមាត់ជិត គ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹង និង ស្តុកទុក នៅក្រោមគំរប់ ឬយ៉ាងហោចណាស់ ដោយសំពត់កៅស៊ូដែលទឹកមិនអាច

ជ្រាបចូលបាន ។ ប្រសិនបើវាទៅជាប្រឡាក់ ឬសើមគេអាច ប្រើវាជាគ្រឿង បំពេញប៉ុណ្ណោះ ។ កំបោរដែល មានអាយុចាស់ជាង ៦ខែ ត្រូវតែបោះចោល ។

ការបែងចែកគ្រឿងធ្វើអោយមានលំនឹង : ក្រោយពេលដែលស្រទាប់ មួយ ត្រូវបានដំណើរការធ្វើត្រឹមត្រូវហើយ យ៉ាងហោចណាស់ សំណាកដីចំនួន ២០ ត្រូវបានយកមកសំរាប់កំណត់នូវចំណុះគ្រឿងធ្វើ អោយមានលំនឹង ។ ប្រសិទ្ធភាពនៃការលាយគឺអាចទទួលយកបានប្រសិន បើមេគុណប្រែប្រួល តូចជាង ៣០ ភាគរយ ។ គេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង នៅក្នុងការកសាងស្រទាប់ច្រើនជាន់ដើម្បី អោយប្រាកដថាការ លាយដ៏ត្រឹមត្រូវបន្តធ្វើនៅក្នុងជំរៅ ទាំងមូលនៃស្រទាប់ ទាំងអស់ ។

ការបើកអោយធ្វើរាវ : ការស្រាវជ្រាវមិនគ្រប់គ្រាន់ត្រូវបានអនុវត្ត ដើម្បីកំណត់ផលច្បាស់លាស់នៃការបើកផ្លូវអោយធ្វើរាវមុនរយៈពេល បញ្ចប់ការថែរក្សាសំណើម ប៉ុន្តែគេត្រូវបានពិចារណាថាការអនុញ្ញាត អោយធ្វើរាវនៅលើកំរាលក្នុងកំឡុងពេលថ្ងៃដំបូងអាចមាន គុណប្រយោជន៍ សំរាប់ស្រទាប់ធ្វើអោយមានលំនឹងខ្លះក្នុងលក្ខណៈ ដែលរាវរាវពុំបានបង្ករ ស្នាមនៅលើផ្ទៃ " បែតង " ហើយរាវរាវទាំងអស់ ត្រូវឈប់ធ្វើរាវរាវចាប់ពី ចុងថ្ងៃទីពីរ រហូតដល់រយៈពេលមួយ សប្តាហ៍ត្រូវបានកន្លងទៅ (Williams (១៩៨៦)) ។ ការធ្វើរាវរាវដោយឆាប់រហ័សពេក មានផលប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ទៅនឹងផលនៃការធ្វើអោយប្រេះបែកស្រទាប់ជាមុនដោយកិនដោយរ៉ូឡូ ក្នុងរយៈពេលមួយថ្ងៃ ឬ ពីរថ្ងៃនៃការកសាងសង់របស់វា ប៉ុន្តែការកិនដោយរ៉ូឡូ ត្រូវបាននិយមចូលចិត្ត ពីព្រោះវាធានានូវការកិន បានស្មើល្អ នៃទម្ងន់ ផ្លូវទាំងស្រុង ។

ស្រទាប់កំរាលដែលត្រូវបានធ្វើអោយប្រេះបែកជាមុន ឬ ធ្វើរាវរាវ ឆាប់ពីដំបូង ត្រូវតែបានអនុញ្ញាតអោយភាពរឹងមាំអភិវឌ្ឍបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទប់ស្កាត់ នូវការដាច់រេចរិលចុងគែមនៃស្នាមប្រេះបែកនីមួយៗ មុនពេលដែល ស្រទាប់ កំរាលត្រូវបានបើកអោយធ្វើដំណើរជាទូទៅ ។ ភាពរឹងមាំនៃបន្ទះ របស់ស្រទាប់កំរាលទាំងនេះគឺត្រូវបាន បំផ្លាញប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ហើយ គេបានអោយនូវអនុសាសន៍ ថាការធ្វើរាវរាវឆាប់ពីដំបូង គឺអាចទទួល យក បានសំរាប់តែ ស្រទាប់កំរាលនៃបាតគ្រឹះស៊ីម៉ង់ប្រក់បោរ CB2 តែប៉ុណ្ណោះ ។

៨. សំភារៈដែលគ្រប់ដោយបីមួយ

ជំពូកនេះពិពណ៌នាអំពីប្រភេទសំភារៈដែលលាយជាមួយបីមួយជាមួយគ្នា សំដៅទៅលើល្បាយលាយទុកជាមុន ដែលត្រូវបានផលិតក្នុងគ្រឿងចក្រ លាយអាស្យាមហើយយកទៅក្រាលក្បែរ ។ ការលាយនៅនឹងកន្លែងនោះ ជាប្រើបច្ចេកទេសពលកម្មច្រើន ឬ គ្រឿងចក្របំពាក់ ដោយម៉ាស៊ីនក៏ដោយ គេអាចប្រើសំរាប់ធ្វើគ្រឹះផ្ទះ សំរាប់ផ្លូវថ្នល់ មាននិយាមទាបប៉ុន្តែវិធីនេះ ជាទូទៅមិនត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ និង មិនត្រូវបានពិភាក្សាពិស្តារក្នុង ជំពូកនេះទេ ។

៨.១. សមាសភាគនៃល្បាយលាយ

កំទេចផ្ទៃគ្រឹមដែលប្រើ ធ្វើល្បាយលាយទុកជាមុន ត្រូវតែធ្វើដោយ បំបែកផ្ទៃរឹង ផ្ទៃមិនស៊ីករដោយធាតុអាកាស ឬ ក៏គ្រួសធម្មជាតិ ។ ការកំទេចទំហំល្បាយ កំទេចផ្ទៃមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាទៅនឹងកំទេច ទំហំខ្នាតផ្ទៃសំរាប់គ្រឹះផ្ទះដែរ ។ ល្បាយកំទេចផ្ទៃត្រូវតែស្អាត និង មិនមានដីកដី និង ដីសិរិវាង ។ ដើម្បីអោយ ទទួលបានការចាក់ស្រែះ មេកានិចបានល្អនិងហាប់ល្អ គ្រាប់ផ្ទៃត្រូវតែមានរាង មុំស្រួច និង មិនមែនបន្ទះតូចស្តើងទេ ។ សំភារៈដែលមានប្រតិកម្ម គឺត្រូវ បានការ រឹមមច្ឆលចិត្តជាងគេ ។ គ្រួសត្រូវតែបំបែក ដើម្បីធ្វើអោយបានយ៉ាង តិចណាស់ស្នាមមុខបាក់ពីរ នៅលើគ្រាប់មួយៗ ។ ល្បាយកំទេចផ្ទៃត្រូវតែ រឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធន់នឹង ការបាក់បែកក្នុងរយៈពេលលាយ និង ក្រាលដុះដាច់នៅក្នុងសេវា ។ ល្បាយ កំទេចផ្ទៃដែលដាក់ឱ្យទទួលរងចរាចរត្រូវ តែធន់ និង សំណឹកហើយនិងការ ដុះខាត់ ។ ល្បាយកំទេចផ្ទៃបំបែកខ្លាំង គឺខ្លះខ្លាយបីមួយ និង ផ្តល់បញ្ហាច្រើនក្នុង គំរោងផ្សំបញ្ជូនគ្នា ។ កំទេចផ្ទៃបែបនេះ គួរត្រូវបានជៀសវាងនៅទីណា ដែលអាចធ្វើបាន ប៉ុន្តែប្រសិនបើគ្មានជំរើសទេ ការស្រូបចូលនៃបីមួយ ត្រូវតែ បានយកមកពិចារណានៅក្នុងទម្រង់ការ គ្រោងផ្សំគ្នា ។ កំទេចផ្ទៃហ្វីលីលីក (Hydrophillic) ដែលក្នុងពេលមាន វត្តមានទឹកមានសម្ព័ន្ធខ្យាយបំផុត ទៅនឹងបីមួយនោះ ត្រូវតែជៀសវាង ផងដែរ ។ កំទេចផ្ទៃនោះអាចទទួលបានតែ នៅទីណាដែលកិច្ចការពារអោយ ផុតពីទឹកត្រូវបានធានា ។

ល្បាយកំទេចផ្ទៃធំ អាចជាផ្ទៃបំបែក ឬ ខ្លាំងធម្មជាតិហើយក៏ត្រូវតែស្អាត និង គ្មាននូវសារធាតុសិរិវាងឡើយ ។ គ្រឿងបំបែក (សំភារៈដែលឆ្លងកញ្ចក់ ០.០៧៥ ម.ម) អាចជាផ្ទៃបំបែកល្អផង ស្តើងពីរឡើង ឬក៏បែកដែលជប់ទឹក ។ ស្តើម៉ង់ពីរឡើង ឬ កំបោរជប់ទឹកជារឿយៗត្រូវបានដាក់បន្ថែមទៅនឹង គ្រឿងបំបែកធម្មជាតិ (១-២ ភាគរយនៃម៉ាស់ល្បាយទាំងអស់) ដើម្បីជួយ ភាពស្ថិតរបស់បីមួយទៅ នឹងល្បាយកំទេចផ្ទៃ ។ កំបោរជប់ទឹកធ្វើអោយកាត់ បន្ថយអត្រាធ្វើ អោយរឹងរបស់បីមួយក្នុងផ្ទៃក្រាល និងអាចមានផលស្រដៀង គ្នាក្នុង ល្បាយលាយទុកជាមុន ។

កំទេចផ្ទៃបំបែកសមស្របសំរាប់សមាសភាគសារធាតុខនិចគ្រឹម និង ផងមានបញ្ជាក់ក្នុង តារាង ៨.១ និង ៨.២ ។

៨.២. ផ្ទៃក្រាលបីមួយ

ស្រទាប់កំរាលដែលសំខាន់ជាងគេ គឺផ្ទៃក្រាលបីមួយហើយសំភារៈ ដែល មានគុណភាពខ្ពស់បំផុត គឺជាការចាំបាច់សំរាប់ស្រទាប់នេះ ។ នៅទីណា ដែលផ្ទៃក្រាលបីមួយគ្រាន់ ត្រូវបានតម្រូវអោយធ្វើវាត្រូវបានកសាងជា ធម្មតា ពីស្រទាប់ ស៊ីក្រាលពីលើស្រទាប់គ្រឹះ (ជួនកាលហៅថា ស្រទាប់គ្រឿងភ្ជាប់) ដែលអាចធ្វើ ទៅតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសដែល មានការ ធ្វើស្រាល មិនសូវតឹងរឹង ។

ដើម្បីអោយផ្ទៃក្រាលផ្ទៃល្អប្រតិបត្តិបានជាទីគាប់ចិត្ត ល្បាយផ្សំកំទេចផ្ទៃ និង បីមួយចាំបាច់ត្រូវមានលក្ខណៈដូចតទៅនេះ :

- ភាពធន់មានកំទេចខ្ពស់នឹងការខូចរូបរាង ។
- ភាពធន់មានកំទេចខ្ពស់នឹងការបាក់បែក និង ភាពអាចតស៊ូទ្រាំ នឹងការទាញអោយតឹងខ្លាំងគឺ ថាវាត្រូវមានលក្ខណៈបន់ បែនបាន ។

- ភាពរឹងស្ងួតគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីកាត់បន្ថយទម្ងន់បញ្ជូនទៅអោយ ស្រទាប់ កំរាលក្រាលខាងក្រោម ។
- ភាពធន់ខ្ពស់ទៅនឹងការធ្វើអោយខូចខាតបរិស្ថាន គឺថាភាព ជាប់លាប់យូរបានល្អប្រសើរ ។
- ជំរាបទឹកមានលក្ខណៈទាបដើម្បីបង្ការការជ្រៀតចូលរបស់ទឹក និង ខ្យល់ ។
- លទ្ធភាពធ្វើការបានល្អដើម្បីអនុញ្ញាតអោយការបង្ហាប់អាចទទួល បានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងអំឡុងពេលកសាង ។

តម្រូវការនៃល្បាយលាយដែលនឹងធានាបាន នូវលក្ខណៈរបស់វានីមួយៗ ជារឿយៗ បង្កនូវទំនាស់រវាងគ្នា និង គ្នា ។ នៅក្នុងធាតុអាកាសមធ្យម វាបានបង្ហាញភស្តុតាងដែលអាចសំរេចបាន ដើម្បីធ្វើគំរោងល្បាយដែលមាន គុណភាពអាចទទួលយកបានផ្នែកលក្ខណៈសម្បត្តិ ដែលផ្តល់នូវអាយុកាល សេវាកម្មយូរអង្វែងក្រោមលំនាំនៃបន្ទុក និង លក្ខខណ្ឌអាកាស ។ ក្នុងតំបន់ត្រូពិក សីតុណ្ហភាពខ្ពស់ និង បន្ទុកភ្លៀងខ្លាំងធ្វើអោយបរិស្ថាន កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ហេតុដូច្នេះធ្វើអោយតម្រូវការ នៃល្បាយមានលក្ខណៈ សំខាន់បំផុត ហើយគុណភាពរួមនៃគ្រឿងផ្សិតតែលំបាកនឹងទទួលបាន ។

ជាដំបូងសីតុណ្ហភាពខ្ពស់កាត់បន្ថយភាពរឹងស្ងួតនៃល្បាយលាយ ធ្វើអោយ វារីតែរហ័សខូចរូបរាងយ៉ាងខ្លាំង និង បង្កអោយបីមួយធ្វើប្រតិកម្មជាមួយ អុកស៊ីសែន ហើយធ្វើ អោយរឹងឆាប់រហ័សណាស់ដូច្នេះកាត់បន្ថយ ភាពជាប់លាប់របស់វា ។ ជាអកុសលតម្រូវការសំរាប់ធ្វើអោយប្រសើរ ឡើងភាពជាប់លាប់ គឺថាបង្កើន ចំណុះបីមួយ និង ធ្វើអោយប្រឡោះខ្យល់ ថយចុះជាធម្មតាទំនាស់ទៅនឹង តម្រូវការសំរាប់ភាពរឹងស្ងួតឡើងខ្ពស់ និង ភាពធន់ទៅនឹង ការខូចទ្រង់ទ្រាយដែលបានធ្វើ អោយប្រសើរឡើង ។ ជាលទ្ធផល ភាពអនុគ្រោះចំពោះលក្ខណៈបច្ចេកទេសគ្រឿងផ្សំចាំបាច់ ត្រូវមានកំទេចតូច និង កំទេចខ្ពស់នៃការត្រួតពិនិត្យគុណភាព នៅគ្រប់ ដំណាក់កាលផលិត គឺជាការចាំបាច់ ។ តម្រូវការនេះគឺមានសារៈសំខាន់បំផុត ចំពោះគ្រឿងផ្សំសំរាប់ល្បាយលាយស្រទាប់ស៊ីក ដែលគំរោងលាយបញ្ចូល មានលក្ខណៈខុសៗគ្នា ដែលជាញឹកញាប់ចាំបាច់សំរាប់លក្ខខណ្ឌខុសៗគ្នា លើផ្ទៃផ្ទះដូចគ្នា ។ ឧទាហរណ៍ល្បាយលាយសមស្របសំរាប់តំបន់ ដឹកនាំធ្ងន់, ចរាចរផ្លូវសំខាន់ៗ ដូចជានៅលើខ្សែ ផ្លូវត្រង់កន្លែងឡើងទូល ឬ តំបន់ដែលចរាចរផ្លូវគ្រឿងចក្រ គ្រឿង គឺមិនសមស្របសំរាប់ផ្ទៃរាបស្មើទីវាលចំហ ដែលចរាចរផ្លូវទំនាស់ យ៉ាងលឿន ។ ល្បាយលាយដែលសមស្របទៅនឹង ចំណុះទីពីរនេះទំនាស់ ជាធ្វើអោយខូចខ្សែផ្លូវត្រង់កន្លែងឡើង ហើយនិងល្បាយ ដែលសមស្រប ទៅនឹងខ្សែផ្លូវកន្លែងឡើងទំនាស់ ជាមានភាពជាប់លាប់ មិនល្អនៅទីវាលរាបស្មើ ។ ក្នុងទីតាំងពិបាក យ៉ាងយ៉ាងការប្រើ បីមួយ តែតម្រូវជា រឿយៗមានអត្ថប្រយោជន៍ (Hoban (១៩៩០), M.Hizam Harun និង Jones (១៩៩២)) ។

អាយុកាលធ្វើអោយបីមួយឡើងរឹង ក្នុងស្រទាប់ស៊ីក គឺច្រើនសំបើមនៅតាម ផ្ទៃដែលផលនៃបរិស្ថាន គឺមានសភាពពិបាកបំផុត ហើយការរឹង ស្បែកផ្ទុយ ស្រួយនេះហើយ ដែលជាធម្មតាធ្វើអោយវាឆាប់ប្រេះមុនពេលកំណត់ នៅក្នុង អាយុកាលនៃផ្ទៃក្រាល (Rott et al (១៩៨៦)) ។ នៅក្នុងតំបន់ ដែល សីតុណ្ហភាពក្នុងពេលមួយថ្ងៃមានលំនាំធំ ជាឧទាហរណ៍ភាគច្រើននៅក្នុងតំបន់ រហោស្ថាន បន្ទុកកំដៅអាចបង្កើនយ៉ាងខ្លាំងនូវអត្រា ដែលស្នាមប្រេះកើត មានឡើង ។ ហានិភ័យនៃការប្រេះមុនពេលកំណត់អាចកាត់បន្ថយដោយការ ក្រាលផ្ទៃ ទៅលើស្រទាប់ស៊ីកឱ្យបានឆាប់ ក្រោយពេលវាត្រូវបានក្រាល ជា ការល្អ គឺពីរអំឡើយក្រោយពេលបើកអោយធ្វើចរាចរដោយចរាចរណ៍លំដាប់ ។ នេះផ្តល់អោយស្រទាប់ដែលសំបូរបីមួយជាមួយនឹងភាព អនុគ្រោះលើការ ទាញអោយតឹងខ្លាំង នៅចំណុះខ្សោយជាសក្តានុពល ហើយ នៅពេល ជាមួយគ្នានេះ ផ្តល់អោយផ្ទៃនូវប្រតិបត្តិ ប្រសើរផងដែរហើយ លក្ខណៈ សម្បត្តិធន់នឹង រអិលត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរឡើងដែរ ។

តារាង ៨.១

ល្បាយកំទេចថ្មគ្រាប់ធំៗសំរាប់ល្បាយលាយបីទម្រង់

លក្ខណៈសម្បត្តិ	ការសាកល្បង	ការកំរិតទំហំ
ភាពស្អាត	ដំណើរការកង ឬ ដំណើរការផ្ទេរថាមពល ^(១,២)	< ៥ ភាគរយឆ្លងកញ្ចក់ 0.0៧៥ ម.ម
ទ្រង់ទ្រាយគ្រាប់	សន្ទស្សន៍ភាពតូចស្តើង ^(៣)	< ៤៥ ភាគរយ
ភាពរឹងមាំ	តម្លៃល្បាយកំទេចថ្មបំបែក (ACV) ^(៤)	< ២៥ សំរាប់កំទេចថ្មអន់ ការពិសោធន៍តម្លៃផង ដប់ភាគរយត្រូវបានប្រើ (TFV)
	តម្លៃផលប៉ះពាល់កំទេចថ្ម (AIV) ^(៥)	< ២៥
	តម្លៃសំណាកឡូសអង់សឺឡេ (LAA) ^(៥)	< ៣០ (ស្រទាប់ស៊ីក) < ៣៥ (ផ្សេងទៀត)
សំនឹក	តម្លៃស៊ីកល្បាយកំទេចថ្ម (A.A.V)	< ១៥ < ១២ (ចរាចរឆ្លងបំផុត)
ការដុសខាត់ (សំរាប់តែស្រទាប់ស៊ីក)	តម្លៃដុសខាត់	មិនតិចជាង 50-75 អាស្រ័យទៅតាមទីតាំង
ភាពជាប់លាប់ប្រើបានយូរ	ភាពមាំល្អ ^(៦) ពិសោធន៍ស្ទីយូម ពិសោធន៍ម៉ាញ៉េស្យូម	< ១២ ភាគរយ
		< ១៨ ភាគរយ
ការជប់ទឹក	ការជប់ទឹក ^(៧)	< ២ ភាគរយ
សម្ព័ន្ធរបស់បីទម្រង់	ពិសោធន៍ថាសព្រិច ^(៨) តម្លៃពលទឹកលើភាពស្អិត នៃល្បាយបង្កាប់	សន្ទស្សន៍នៃភាពស្អិត រក្សាបាន > ៧៥ ភាគរយ

កំណត់សំគាល់ ១. និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក (១៩៨៥) ២. JC Bullas និង G West (១៩៩១) ៣. និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក ១០៥ (១៩៩០) ៤. និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក ២ (១៩៨៥)	៥. ASTM C ១៣១ និង C ៥៣៥ ៦. និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក ១២១ (១៩៨៩) ៧. និយាមអង់គ្លេស ៨១២ ផ្នែក ២ (១៩៧៥) ៨. សៀវភៅក្បួនបីទម្រង់សែល D Whiteoak (១៩៩០)

ប្រសិនបើផ្ទៃក្រាលបែបនេះត្រូវបានប្រើ តម្លៃសន្ទស្សន៍មួយចំនួន អាចត្រូវបានទទួលបានជាញឹកញាប់ដោយប្រើសំភារៈស្រទាប់គ្រឹះជំនួសស្រទាប់ស៊ីក ។ ចំពោះការដ្ឋានដែលផ្ទុកថ្មធំៗ ល្បាយលាយបែបនឹងអាចត្រូវបានគ្រោងដើម្បីអោយទទួលបានភាពធនទៅនឹងការខូចរូបរាង ហើយនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌទាំងនេះផ្ទៃក្រាល គឺមានសារៈសំខាន់បំផុតប្រសិនបើការប្រេះមុនពេលកំណត់នឹងត្រូវធ្វើការបង្ការ ។

គេក៏បានបង្ហាញផងដែរថា (Smith et al (១៩៩០)) បីទម្រង់គ្រាប់ចូលលេខ ៤០/៥០, ៦០/៧០ និង ៨០/១០០ ទាំងអស់នៅក្នុងផ្ទៃស្រទាប់ស៊ីកមានទំនោរនឹងកករឹងទៅជាភាពស្អិត អន្តិលស្រដៀងគ្នាក្នុងរយៈពេលខ្លី ។ ហេតុដូច្នេះគេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍បីទម្រង់លេខ ៦០/៧០ pen ត្រូវបានប្រើដើម្បីផ្តល់អោយបានការសំរាប់រលូនសមស្របមួយ រវាងលទ្ធភាពអាច ធ្វើការបានភាពធននឹងការខូចរូបរាង ហើយនិងការធ្វើអោយរឹងជាសក្តានុពលក្នុងសេវាកម្ម ។ ប្រសិនបើអាច បីទម្រង់ត្រូវបានជ្រើសយកប្រភេទណា

ដែលមានលក្ខណៈឆាប់ប្រែប្រួលនៅសីតុណ្ហភាពទាប និង មានលក្ខណៈធនយ៉ាងល្អប្រសើរទល់នឹងការធ្វើអោយរឹង ដូចបានចង្អុលបង្ហាញ ដោយនិយាម និង ទំរង់ពន្យារនៃការពិសោធន៍ឡូកិនជាប៊ិលស្តើង (ASTM. D ២៨៧២. Dickinson (១៩៨២)) ។

៨.៣. ប្រភេទល្បាយលាយទុកជាមុននៅក្នុងការប្រើប្រាស់ធម្មតា

ប្រភេទល្បាយលាយទុកជាមុនដ៏ចំបង គឺបែបតុងអាស្លាដូ ម៉ាកដាប៊ីទូម និង អាស្លាដូកិនក្តៅ ។ ប្រភេទនីមួយៗអាចត្រូវបានប្រើក្នុងផ្ទៃក្រាល ឬ គ្រឹះផ្តល់ ។ លក្ខណៈសម្បត្តិទូទៅនៃរបស់ទាំងនោះ និង លក្ខណៈបច្ចេកទេសសមស្របសំរាប់បរិស្ថាន ត្រូវបានពិពណ៌នាខាងក្រោមនេះ ។ ទំរង់ការគ្រោងផ្នែកលើដងស៊ី តែបដិសេដ្ឋត្រូវបានស្នើរឡើង ដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើងទំរង់ការនិយាមម៉ាកសាល់ (ផ្នែក ៨.៣.៥ និង បរិសិដ្ឋ យ) ។

តារាង ៨.២

ល្បាយកំទេចផ្ទៃផង់ សំរាប់ល្បាយលាយ ប៊ីទូម

លក្ខណៈសម្បត្តិ	ការសាកល្បង	ការកំរិតទំហំ
ភាពស្អាត	ដំណើរការកម្រង ដំណើរការផ្ទេរថាមពល ^(១,២)	ភាគរយឆ្លងកញ្ចក់ ០.០៧៥ ម.ម ស្រទាប់ស៊ីក < ៨ ភាគរយសំរាប់ខ្សាច់មីដ្ឋ < ១៧ ភាគរយសំរាប់ថ្មបំបែកមីដ្ឋ ស្រទាប់ផ្សេងៗ < ២២ ភាគរយ
	ខ្សាច់ប៉ុនគ្នា (សំភារៈឆ្លងកញ្ចក់ (៤.៧៥ ម.ម)	ចរាចរ តិច (< T៣) > ៣៥%
	សន្ទស្សន៍ប្លាស្ទិក (សំភារៈឆ្លងកញ្ចក់ ០.៤២៥ ម.ម)	មធ្យម/ច្រើន < ៤០% > ៥០% < ៤
ភាពជាប់លាប់ប្រើបានយូរ	សាកល្បងភាពរឹងមាំ ^(៦) (៥ ខួប)	ម៉ារញេស្យូម < ២០ ភាគរយ ស៊ីឌីយូម < ១៥ ភាគរយ

សូមមើលកំណត់សំគាល់នៅតារាង ៨.១

៨.៣.១. មេគុណស្វ័យ

មេគុណស្វ័យ (AC) គឺជាល្បាយលាយណែនដែលខ្ពស់គ្រាប់ ត្រូវបានក្រិតជាបន្តជាប់គ្នាដែលសំរាប់ភាពរឹងមាំរបស់វា អាស្រ័យទៅលើការចាក់ស្រែះរវាងបំណែកតូចៗនៃល្បាយកំទេចផ្ទៃ និងក្នុងវិសាលភាពតិចជាងទៅលើលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ប៊ីទូម និង គ្រឿងបំពេញ ។ ល្បាយលាយបញ្ចូលគ្នាត្រូវបាន គ្រោងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីអោយមានប្រឡោះខ្យល់តិចបំផុត និង ភាពជ្រាបទឹកមានកំរិតតូចដើម្បីផ្តល់អោយបានភាពជាប់លាប់បានល្អហើយ និង ឥរិយាបថងាយប្រែប្រួលបានល្អប្រសើរ ប៉ុន្តែលក្ខណៈទាំងនោះ ធ្វើអោយសំភារៈឆាប់ប្រែប្រួលទៅរកកំហុស ក្នុងសមាមាត្រ ហើយដូច្នោះភាពអនុគ្រោះរបស់ល្បាយលាយបញ្ចូល គឺជាការបំបែក (Jackson និង Brien (១៩៦២), វិទ្យាស្ថានអាស្វាល់ (១៩៨៣) (១៩៨៩) និង (១៩៩១) ។

ការបែងចែកទំហំខ្ពស់គ្រាប់តូចៗ ចំពោះសំភារៈស្រទាប់ស៊ីកដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង 8.3 បានបង្កើតឡើងនូវល្បាយលាយធ្វើការបានល្អដែលជាទូទៅមិនទទួលបានការខូចខាតរូបរាង ប៉ុន្តែវាមិនមែនល្អគិតខ្លះចំពោះលក្ខណៈទទួលបានល្អជាប់លាប់យ៉ាង ឧទាហរណ៍ ចរាចរធ្ងន់ធ្ងរដំណើរយឺតៗ ហើយនិងសីតុណ្ហភាពខ្ពស់ (សូមមើលផ្នែក ៨.៣.៥) ។ ទាំងនេះព្រោះតែម៉ាទ្រិកបន្តជាប់គ្នាតែងតែមានល្បាយកំទេចផ្ទៃផង់, គ្រឿងបំពេញ និងប៊ីទូមគឺមានចំនួនគ្រប់គ្រាន់ច្រើនជាង ដើម្បីបំពេញប្រឡោះខ្យល់ក្នុងល្បាយកំទេចផ្ទៃ ហើយការនេះកាត់បន្ថយផ្ទៃប៉ះទង្គិចគ្រាប់បំណែក និង គ្រាប់បំណែកក្នុងល្បាយកំទេចផ្ទៃ ហើយធ្វើអោយធ្លាក់ចុះទាបភាពផ្ទៃនិងការខូចរូបរាង ។ ការបែងចែកទំហំខ្ពស់គ្រាប់ដែលធ្វើអោយស្របទៅនឹងតំរូវការសំរាប់មេគុណស្វ័យ ឬក៏ស្រទាប់គ្រឹះកំរិត ប្រហាក់ប្រហែលនឹងម៉ាកដាប៊ីទូម (BC1 ក្នុងតារាង ៨ . ៣ ឬ BC2 ក្នុងតារាង ៨ . ៦) ត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ សំរាប់ប្រើជាស្រទាប់ស៊ីកនៅក្នុងលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ប៉ុន្តែល្បាយលាយបែបនេះត្រូវតែគ្រាលគ្របភ្លិត ។

វាជាការប្រតិបត្តិសាមញ្ញ ដើម្បីគ្រោងល្បាយលាយដោយប្រើការសាកល្បងម៉ាកសាល់ និង ដើម្បីជ្រើសយកចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់ គ្រោងដោយធ្វើការគណនាតម្លៃមធ្យមនៃចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់សំរាប់ (i) ភាពរឹងមាំអតិបរមា (ii) ៣៦

ដងស៊ីតេអតិបរមា, (iii) តម្លៃមធ្យមសំរាប់លំនាំ ជាក់លាក់នៃចំណុះប្រឡោះខ្យល់ និង (d) តម្លៃមធ្យមសំរាប់លំនាំ ជាក់លាក់របស់តម្លៃលំហូរ ។ ការប្រព្រឹត្តតាម នៃលក្ខណៈសម្បត្តិនៅ ចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់គ្រោងជាមួយនឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យម៉ាកសាល់ដែលអោយ អនុសាសន៍បន្ទាប់ ត្រូវបានទទួលយក (តារាង ៨.៤) ។

ចំណុះប្រឡោះខ្យល់អតិបរមាចំនួន ៥ភាគរយ ត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ដើម្បីកាត់បន្ថយអាយុកាលធ្វើអោយរឹងរបស់ប៊ីទូម ប៉ុន្តែនៅការដ្ឋានយ៉ាងយឺត លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលច្រើនហួសកំរិត គឺជាប្រឡោះខ្យល់ អប្បបរមា ៣ភាគរយ នៅដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ ត្រូវតែសំរេចអោយបាន ។ ការនេះគឺស្មើនឹងលក្ខណៈខ្ពស់ដែលនឹងកើតឡើង ក្រោយពេលធ្វើចរាចរធ្ងន់ ហើយត្រូវបានគ្រោងដើម្បីអោយប្រាកដថា ការខូចរូបរាងធ្ងន់ធ្ងរមិនកើតមានទេ ។ ចំពោះល្បាយលាយបែបនេះ វាប្រហែលជាមិនអាច នឹង សំរេចបានផងដែរ ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណុះប្រឡោះខ្យល់នៅ ១៨ភាគរយ នៃដងស៊ីតេម៉ាកសាល់ទៅដល់ ៥ភាគរយ ហើយដូច្នោះ គេត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ថា ផ្ទៃក្រាលត្រូវតែបានអនុវត្តទៅលើស្រទាប់ស៊ីកដើម្បីផ្តល់នូវការពារ ជាចាំបាច់នឹងអាយុកាលធ្វើអោយរឹង ។

ជារឿយៗ គេបានរកឃើញថា ល្បាយលាយត្រូវបានគ្រោងធ្វើដើម្បីអោយទទួលបាននូវភាពរឹងខ្ពស់បំផុត ។ ការនេះមានន័យថាចំណុះ គ្រឿងភ្ជាប់ត្រូវបានកាត់បន្ថយដែលជាលទ្ធផលទទួលបាននូវល្បាយលាយ ដែលមានការលំបាកបង្ហាប់យ៉ាងខ្លាំង ហើយមានភាពជាប់លាប់តិច ។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីកាត់សំគាល់ថា វាមានចំណងទាក់ទងផ្សេងៗមិនល្អរវាងភាពរឹងរបស់ម៉ាកសាល់ និង ការខូចខាតរូបរាងក្នុងសេវា ហើយភាពជាប់លាប់មិនត្រូវបាន បំផ្លិចបំផ្លាញឡើយនៅក្នុងជំនឿថា ល្បាយលាយដែលផ្ទៃនឹងការខូចរូបរាងជាច្រើនទៀត នឹងត្រូវបានផលិតឡើង ។

វិធីដែលល្អជាងគេក្នុងការជ្រើសយកចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់តាមតំរូវការម៉ាកសាល់គឺត្រូវតែជ្រើសយកទំហំនៃចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់ដែលនៅក្នុងនោះ លក្ខណៈសម្បត្តិមធ្យម មានលក្ខណៈគាប់ប្រសើរនឹងកំណត់លំនាំ ទំហំមធ្យមដែលក្នុងនោះលក្ខណៈសម្បត្តិទាំងអស់អាចទទួលបានហើយ និងបន្ទាប់មកជ្រើសយក

តារាង ៨.៣

ផ្ទៃក្រាលអំពីបេតុងអាស្នាស់

ការកំណត់រោងចក្រល្បាយលាយ	WC1	WC2	BC1
	ស្រទាប់សឹក		ស្រទាប់ក្រឹះ
កម្រិតពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយជាម៉ាស់នៃល្បាយកំទេចថ្មទាំងអស់ដែលឆ្លងកម្រិតពិសោធន៍		
២៨	-	-	១០០
២០	១០០	-	៨០ - ១០០
១៤	៨០ - ១០០	១០០	៦០ - ៨០
៥	៥៤ - ៧២	៦២ - ៨០	៣៦ - ៥៦
២.៣៦	៤២ - ៥៨	៤៤ - ៦០	២៨ - ៤៤
១.១៨	៣៤ - ៤៨	៣៦ - ៥០	២០ - ៣៤
០.៦	២៦ - ៣៨	២៨ - ៤០	១៥ - ២៧
០.៣	១៨ - ២៨	២០ - ៣០	១០ - ២០
០.១៥	១២ - ២០	១២ - ២០	៥ - ១៣
០.០៧៥	៦ - ១២	៦ - ១២	២ - ៦
ចំណុះប៊ូម (១) (ភាគរយ ជាម៉ាស់នៃល្បាយទាំងអស់)	៥.០ - ៧.០	៥.៥ - ៧.៤	៤.៨ - ៦.១
កំរិតប៊ូម (pen) (២)	៦០/៧០ ឬ ៨០/១០០	៦០/៧០ ឬ ៨០/១០០	៦០/៧០ ឬ ៨០/១០០
កំរាស់ (ម.ម)	៤០ - ៥០	៣០ - ៤០	៥០ - ៦៥

កំណត់សំគាល់ ១. ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយវិធីគ្រោងរបស់ម៉ាក សាល់
 ២. ក្នុងការអនុវត្ត ដែនកំណត់ខាងលើ ត្រូវបានលើសដល់ ២០ភាគរយ ដោយពុំមានផលប្រយោជន៍ឡើយ ។

តារាង ៨.៤

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពិសោធន៍របស់ម៉ាកសាល់ដែលបានស្នើ

ចរាចរសរុប (90° esa)	< ១.៥	១.៥ - ១០.០	> ១០.០	ការដ្ឋានយ៉ាប់យឺន (១)
ចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ	T១, T២, T៣	T៤, T៥, T៦	T៧, T៨	-
ភាពនឹងរន្ធអប្បបរមា (kN at ៦០ °C)	៣.៥	៦.០	៧.០	៩.០
លំហូរអប្បបរមា (ម.ម)	២	២	២	២
កំរិតបង្ហាប់ (ចំនួនអង្កា)	២ x ៥០	២ x ៧៥	២ x ៧៥	២ x ៧៥
ប្រឡោះខ្យល់ (ភាគរយ)	៣ - ៥	៣ - ៥	៣ - ៥	៣ - ៥ (២)

កំណត់សំគាល់ ១. ចរាចរធ្ងន់ល្បឿន ។ល។ (សូមមើលផ្នែក ៨.៣.៤)
 ២. ដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋត្រូវតែជាទីពេញចិត្ត

តម្លៃគ្រោងមួយនៅជិតកណ្តាល នៃលំដាប់ធម្មតានោះ ។ ប្រសិនបើទំហំ ធម្មតានេះចង្អៀតពេក ការកំរិតខ្នាតល្បាយកំទេចថ្ម ត្រូវតែធ្វើអោយត្រូវ រហូតដល់ លំដាប់ធម្មតាលក្ខណៈ ផ្ទៃក្រាល ហើយការអនុគ្រោងអោយមាន លក្ខណៈសំខាន់បន្តិចបន្តួច ។

ដើម្បីធានាថាល្បាយជាតិវិកំទេចថ្ម ដែលបង្កប់ក្នុងល្បាយលាយក្រិតជា បន្តបន្ទាប់ មានចំណុះប្រឡោះខ្យល់ដើម្បីផ្ទុកបីទម្ងន់គ្រប់គ្រាន់ តម្លៃអប្បបរមា នៃប្រឡោះខ្យល់នៅក្នុងល្បាយវិកំទេចថ្ម (VMA) ត្រូវបានកំណត់ជាក់លាក់ ដូចបង្ហាញក្នុងតារាង ៨.៥ ។

តារាង ៨.៥

ប្រឡោះខ្យល់នៅក្នុងល្បាយវិកំទេចថ្ម

ទំហំខ្នាតគ្រាប់អតិបរមា នាមករណ៍ (ម.ម)	ប្រឡោះខ្យល់អប្បបរមាក្នុង ល្បាយវិកំទេចថ្ម (ភាគរយ)
៣៧.៥	១២
២៨	១២,៥
២០	១៤
១៤	១៥
១០	១៦
៥	១៨

ទំរង់ការគ្រោងរបស់ម៉ាកសាល់ ត្រូវបានផ្អែកលើការសន្មត់ថាដងស៊ីតេ ដែល សំរេចបានទៅក្នុងសំណាកពិសោធន៍ម៉ាកសាល់ តំណាងអោយសំណាក ដែលនឹងកើតមានឡើងនៅក្នុងដានកង ក្រោយពេលពីរបីឆ្នាំនៃការធ្វើរចនាសម្ព័ន្ធ ។ ប្រសិនបើខ្យល់ក្នុងប្រឡោះច្រើនពេក អាយុកាលដំរីហ័សធ្វើអោយបីទម្ងន់ រឹង នោះនឹងកើតមានជាប្រក្រោយ ។ ផ្ទុយទៅវិញនៅកន្លែងដែលមានបន្ទុកធ្ងន់ ប្រឡោះ ប្រហែលត្រូវកាត់បន្ថយដោយរចនាសម្ព័ន្ធ នាំទៅដល់ការខូចតាមរយៈលំហូរ ប្លាស្ទិក ។ នៅក្នុងស្ថានភាព ចុងក្រោយនេះវិធីគ្រោងសំរាប់ប្រឡោះខ្យល់ អប្បបរមា នៅក្នុងល្បាយលាយ (VIM) នៅដងស៊ីតេ បដិសេធត្រូវបានប្រើ (សូមមើល ផ្នែក ៨.៣.៥) ។

៨.៣.២. ម៉ាកសាល់មីឡូម

ម៉ាកសាល់មីឡូមគ្រាប់ជិត (ពីមុនហៅថា ម៉ាកសាល់មីឡូមហាប់ ឬ DBMs) គឺជាល្បាយដែលត្រូវបានក្រិតលាយជាបន្តបន្ទាប់ ស្រដៀងគ្នានឹងបេតុង អាស្វាល់ ប៉ុន្តែជាធម្មតាមានរចនាសម្ព័ន្ធល្បាយកំទេចថ្មមិនសូវហាប់ ។ វាត្រូវ បានអភិវឌ្ឍន៍ឡើងនៅក្នុងចក្រភពអង់គ្លេស (និយាមអង់គ្លេស ៤៩៨៧ (១៩៨៤)) ពីការសិក្សាសាកល្បងជាច្រើនឆ្នាំ ហើយត្រូវបានធ្វើដើម្បី រៀបចំនូវលក្ខណៈបច្ចេកទេស ដោយពុំមានការយោងទៅលើទំរង់ការគ្រោង ជាផ្លូវការណាមួយឡើយ ។ អ្វីដែលស្ទើរឡើងនៅក្នុងគំរោងគឺជាចំណេះដឹង ក្នុងនោះសំភារៈទាំងឡាយប្រតិបត្តិជាទីពេញចិត្តនៅក្នុងចក្រភពអង់គ្លេស ក្រោមលក្ខខណ្ឌធាតុអាកាសផ្តល់អោយនិងបន្តកយានជំនិះដែលបានត្រួត ពិនិត្យដ៏តឹងរឹង ។ ដូច្នេះការសង្ស័យអំពីភាពសមស្រប របស់វាសំរាប់លក្ខខណ្ឌ និងជាមួយសំភារៈខុសគ្នា អាចកើតមានឡើង ប៉ុន្តែក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង សំភារៈ មួយចំនួនរួមមានគ្រួសរបំបែក ត្រូវបានប្រើដោយជោគជ័យ ។ គុណសម្បត្តិវិសេស គឺថាការសាកល្បងត្រួតពិនិត្យគុណភាពត្រូវបានធ្វើ អោយសាមញ្ញ ហើយការនេះនឹងអនុញ្ញាតអោយការសាកល្បងប្រព្រឹត្តតាមដំ ច្រើនទៀត ត្រូវបានប្រតិបត្តិឡើង ។ ល្បាយកំទេចថ្ម ដែលបង្ហាញនូវលក្ខណៈ ជាទីគាប់ចិត្តនៅក្នុងបេតុងអាស្វាល់ នឹងបានជាទីគាប់ចិត្តផងដែរ នៅក្នុង ម៉ាកសាល់មីឡូមហាប់ ។ លក្ខណៈបច្ចេកទេសសមស្រប សំរាប់ល្បាយលាយ ស្រទាប់សឹក និងស្រទាប់គ្រឹះមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ៨.៦ ។ ការក្រាល បិទភ្ជិតស្រទាប់សឹកជាមួយនិងផ្ទៃក្រាលភ្លាមៗ ក្រោយពេលក្រាល ត្រូវបាន

អនុសាសន៍សំរាប់អាយុកាលដំរីដោយពុំមានការថែទាំ ។ ល្បាយពាក់ កណ្តាលវា អាចត្រូវបានប្រើផងដែរ ប៉ុន្តែល្បាយនេះ ប្រើបានល្អបំផុតក្នុងការ ផ្សំជាមួយនិងផ្ទៃក្រាលធ្វើជាស្រទាប់គ្រប់ភ្ជិត ។

ល្បាយលាយម៉ាកសាល់មីឡូមគ្រាប់ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាផ្តល់នូវមូលដ្ឋាន ដ៏ល្អសំរាប់ការគ្រោងនូវសំភារៈធន់នឹងការខូចរូបរាងសំរាប់ ការដ្ឋានយ៉ាប់យឺន និងក្នុងករណីទាំងឡាយនោះវាត្រូវតែបានគ្រោងដោយ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាន ដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ ។ ល្បាយលាយតាមក្បួនមិនត្រូវ បានអោយអនុសាសន៍ នៅក្នុងកាលៈទេសៈទាំងនេះឡើយ ហើយលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យរបស់គំរោង ម៉ាកសាល់ក្នុងតារាង ៨.៧ ត្រូវតែបានប្រើ ។ នៅក្នុងពេលសាងសង់ ចំណុះ ប្រឡោះខ្យល់គឺពិតប្រាកដ ជាលើសពីប្រាំភាគរយ ហើយហេតុនេះផ្ទៃក្រាលត្រូវ ធ្វើអោយបានឆាប់រហ័ស ក្រោយពេលកសាង ។

៨.៣.៣ អាស្វាល់កិន

អាស្វាល់កិនគឺជាល្បាយលាយមួយដែលខ្នាតគ្រាប់មានចន្លោះ ដែលសំរាប់ លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់វាពុំងាយពាក់ជាប់មេលើបាយអប៊ីឡូម គ្រឿងបំពេញ (<0.០៧៥ ម.ម) និង ល្បាយកំទេចថ្មធំ (>០.០៧៥-២.០៦២ម.ម) ។ ល្បាយ កំទេចថ្មគ្រាប់ធំ (>២.០៦២ម.ម) ដើរតួជាគ្រឿងពន្លាត ប៉ុន្តែឥទ្ធិពលរបស់វា ទៅលើភាពនឹងស ហើយដងស៊ីតេកើនឡើងនៅខណៈដែលសមាមាត្រ នៃកំទេច ថ្មគ្រឹមក្នុងល្បាយកើនឡើងលើសប្រហែល ៥៥ភាគរយ ។ ប្រសិនបើចំណុះ ល្បាយកំទេចថ្មគ្រាប់គ្រឹមមានតិចជាងប្រហែល ៤០ភាគរយ ថ្មគ្រាប់ល្អិតដែល បានលាបថ្នាំជាមុន ត្រូវតែកិនបញ្ចូលទៅក្នុងផ្ទៃ ដើម្បីអោយបានប្រគុំមាន លក្ខណៈធន់នឹងអីលល្អប្រសើរនៅទីណាម៉ាច់ចាច់ ។

អាស្វាល់កិនត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ឡើងនៅចក្រភពអង់គ្លេស ដើម្បីរៀបចំ នូវលក្ខណៈបច្ចេកទេសប៉ុន្តែអាចត្រូវបានគ្រោង ដោយប្រើការសាកល្បង ម៉ាកសាល់ផងដែរ ដើម្បីអោយចរិតលក្ខណៈរូបវន្តនៃល្បាយកំទេចថ្មធំ អាចត្រូវបានយកមកពិចារណា (និយាមអង់គ្លេស ៥៩៨៤ (១៩៨៥)) ។ ស្រទាប់សឹកធ្វើទៅតាមការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់ នៅក្នុងនិយាមអង់គ្លេស និងជាមួយអត្រាគ្រឿងបំពេញទៅនិងគ្រឿង ភ្ជាប់ក្នុងលំដាប់ ០.៨-១.០ ត្រូវបាន ប្រតិបត្តិជាល្អនៅក្នុងតំបន់ត្រូពិក ។ សមាមាត្រនៃល្បាយលាយសមស្រប ត្រូវបានសង្ខេបក្នុងតារាង ៨.៨ ។ ល្បាយលាយ ធ្វើជាមួយខ្យល់ធម្មជាតិ មានភាពអនុគ្រោងលើកំរិតសមាមាត្រកំហុសឆ្គង ច្រើនជាងបេតុងអាស្វាល់ ហើយងាយស្រួលបង្កាបជាង ។ ថ្មប្រឡោះខ្យល់ទំនងជាធំជាងបេតុងអាស្វាល់ បន្តិចវាមិនបន្តជាប់គ្នាឥតដាច់ហើយល្បាយលាយនោះមិនជ្រាបទឹកទេ ។

៨.៣.៤. ផ្ទៃក្រាលមីឡូមរោងប្រែប្រួល

វាជាការសំខាន់ណាស់ដែលផ្ទៃក្រាលបីទម្ងន់ (៥០ម.ម) ដែលអោយ អនុសាសន៍សំរាប់រចនាសម្ព័ន្ធដូចបានពិពណ៌នាក្នុង តារាង ៣.៤ និង ៧ នៃសៀវភៅរចនាសម្ព័ន្ធគឺមានសភាពប្រែប្រួលអាចបត់បែនបាន ។ ការនេះ មានសារៈសំខាន់ជាពិសេសសំរាប់ផ្ទៃផ្លូវ ផ្ទៃដែលក្រាលលើគ្រឹះផ្ទៃធំធេងធ្វើអំពី ដីមានខ្នាតគ្រាប់ ។ ល្បាយលាយដែលត្រូវបានគ្រោងដើម្បីអោយមានភាព ជាប់លាប់បានល្អប្រសើរជាងភាពនឹងសខ្ពស់ គឺអាចពត់បត់បែនបាននិងទំនង ជាមានចំណុះខ្លាច់ និងបីទម្ងន់នៅខាងចុងខ្ពស់ ក្នុងលំដាប់ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត ។ ក្នុងតំបន់ដែលការផលិតសំភារៈខ្លាច់ មានគ្រាប់ធំៗ មានតម្លៃខ្ពស់ ហើយជាទី ដែលពុំមានជំរើសផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែត្រូវប្រើល្បាយលាយ ដែលមានភាពនឹងស ខ្ពស់នោះ ការបន្ថែមគ្រឿងធ្វើអោយរឹងមាំ តាមរយៈការធ្វើអោយឆាប់ចាស់ និងការធ្វើអោយងាយប្រេះបែករបស់បីទម្ងន់ ត្រូវតែបញ្ជាក់ដោយ ធ្វើផ្ទៃក្រាល ។

៨.៣.៥. គំរោងដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ

នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌបន្តិចបន្តួច ល្បាយលាយអាស្វាល់ត្រូវតែរឹងថា នឹងទទួលរង នូវការបង្កាបបន្ទាប់បន្សំយ៉ាងច្រើននៅក្នុងដានកង ។ លក្ខខណ្ឌធ្ងន់ធ្ងរមិនអាច កំណត់បានច្បាស់លាស់ ប៉ុន្តែនឹងមាននូវសមាសធាតុរួមផ្សំគ្នាពីរប្រើជាង ដូចតទៅនេះ ៖

តារាង ៨.៦

ការក្រាស់ផ្ទៃដោយម៉ាកដាប៊ីដូម

ការកំណត់គំរោងល្បាយសាយ	WC3	WC4	BC`2
	ស្រទាប់ស៊ីក		ស្រទាប់គ្រឹះ
កំព្រាងពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយជាម៉ាស់នៃល្បាយកំទេចថ្មទាំងអស់ដែលឆ្លងកំព្រាងពិសោធន៍		
២៨	-	-	១០០
២០	១០០	-	៩៥ - ១០០
១៤	៩៥ - ១០០	១០០	៦៥ - ៨៥
១០	៧០ - ៩០	៩៥ - ១០០	៥២ - ៧២
៦.៣	៤៥ - ៦៥	៥៥ - ៧៥	៣៩ - ៥៥
៣.៣៥	៣០ - ៤៥	៣០ - ៤៥	៣២ - ៤៦
១.១៨	១៥ - ៣០	១៥ - ៣០	-
០.៣	-	-	៧ - ២១
០.០៧៥	៣ - ៧	៣ - ៧	២ - ៨
កំរិតប៊ីដូម ^(២) (pen)	៨០/១០០ ឬ ៦០/៧០	៨០/១០០ ឬ ៦០/៧០	៨០/១០០ ឬ ៦០/៧០
ចំណុះប៊ីដូម ^(៣) ភាគរយ ជាម៉ាស់នៃល្បាយទាំងអស់	៥.៣ ± ០.៥	៥.៥ ± ០.៥	៥.០ ± ០.៦
កំរាស់ ^(៤) (ម.ម)	៤០ - ៥៥	៣០ - ៤០	៥០ - ៨០

កំណត់សំគាល់

១. ការណាត់គ្រឹះត្រូវត្រួតពិនិត្យកំរិតប៊ីដូម លក្ខណៈសម្បត្តិដែលប្រឆាំងនឹងការរើកស្រទាប់និង បានធ្វើអោយប្រសើរឡើងដោយការបញ្ចូលស៊ីម៉ង់ត៍ភាគរយ ឬកំរិតប៊ីដូមក្នុងសំភារៈ ឆ្លងកំព្រាង ០.០៧៥ ម.ម ។
២. ប៊ីដូមកំរិត ៦០/៧០ ត្រូវបាននិយមចូលចិត្តជាង សូមមើលអត្ថបទ ។
៣. ចំពោះល្បាយកំទេចថ្មជាមួយនឹងប្រកួតច្របូក ល្អិតផង់ឧទាហរណ៍ថ្មកំរិតប៊ីដូម ត្រូវតែ កាត់បន្ថយចំនួន ពី ០.១ ទៅ ០.៣ ភាគរយ ។
៤. ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ផែនការកំណត់ខាងលើមាន លើសពី ២០ភាគរយ ដោយគ្មានផលប្រយោជន៍ ។
៥. ថ្មកំរិតប៊ីដូម និងគ្រឹះមិនត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ សំរាប់ស្រទាប់ស៊ីកនៅទីណាគេត្រូវការភាពធន់ ទៅនឹងអីលឌ្ល់ ។

តារាង ៨.៧

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ម៉ាកសាល់ដែលស្នើឡើងសំរាប់ម៉ាកដាប៊ីដូម មានខ្នាតគ្រាប់ទំហំប្រហាក់ប្រហែលគ្នា

គំរោងចរាចរ (១០ ^៦ esa)	< ១.៥	១.៥ - ១០.០	> ១០.០	ការដ្ឋានយ៉ាប៊ីយ៉ុន
ចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ	T១, T២, T៣	T៤, T៥, T៦	T៧, T៨	-
ភាពនឹងអប្បបរមា (kN at ៦០ °C)	៣.៥	៦.០	៧.០	៩.០
លំហូរ (ម.ម)	២ - ៤	២ - ៤	២ - ៤	២ - ៤
កំរិតបង្ហាប់ (ចំនួនអន្លូង)	២ x ៥០	២ x ៧៥	រហូតដល់ លើ ៥០០	រហូតដល់ លើ ៥០០

តារាង ៨.៨
ការក្រាលផ្ទៃធ្វើអំពីអាស្មាល់កិន

ការកំណត់តំរោងល្បាយលាយ	WC5	WC6	BC3	BC4
	<i>ស្រទាប់សឹក^(1,2)</i>		<i>ស្រទាប់គ្រឹះ</i>	
កំព្រោងពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយជាម៉ាស់នៃល្បាយកំទេចថ្មទាំងអស់ដែលឆ្លងកំព្រោងពិសោធន៍			
២៨	-	-	-	១០០
២០	១០០	១០០	១០០	៩០ - ១០០
១៤	៩០ - ១០០	៩០ - ១០០	៩០ - ១០០	៦៥ - ១០០
១០	៥០ - ៨៥	៥០ - ៨៥	៦៥ - ១០០	៣៥ - ៧៥
២,៣៦	៥០ - ៦២	៥០ - ៦២	៣៥ - ៥៥	៣៥ - ៥៥
០,៦	៣៥ - ៦២	២០ - ៤០	១៥ - ៣៥	១៥ - ៥៥
០,២១២	១០ - ៤០	១០ - ២៥	៥ - ៣០	៥ - ៣០
០,០៧៥	៦ - ១០	៦ - ១០	២ - ៩	២ - ៩
ប្រភេទគ្រាប់ដង	ខ្សាច់ធ្មជាតិ		ថ្មបំបែក	
កំរិតប៊ីទូម ^(២) (pen)	៤០/៥០ ឬ ៦០/៧០		៤០/៥០ ឬ ៦០/៧០	
កំរាស់ ^(៥) (ម.ម)	៥០		៤០ - ៦៥	
ចំណុះប៊ីទូម ^(៣) (ភាគរយ)	តំលៃគោលដៅអប្បបរមា		៦,៥ ± ០,៦ (ថ្មបំបែក)	
ជាម៉ាស់នៃល្បាយទាំងអស់	៦,៣ ± ០,៥ ^(៣)		៦,៣ ± ០,៦ (គ្រួស)	

កំណត់សំគាល់ ១. គោលដៅដែលត្រូវបាននិយមន័យជ្រើសរើស សំរាប់ល្បាយកំទេចថ្មគ្រឹមគឺ ៥០ ភាគរយ
 ២. ចំពោះ WC5 ល្បាយកំទេចថ្មចំនួន ១២ ភាគរយអតិបរមាត្រូវនៅលើកំព្រោងចន្លោះ ០,៦មម និង ២,៣៦មម
 ៣. ជាមួយនឹងល្បាយកំទេចថ្មគ្រឹម ៥០ ភាគរយ (សូមមើល B5594)

- សីតុណ្ហភាពអតិបរមាខ្ពស់
- បន្ទុកភ្លៀងយានធ្ងន់បំផុត
- ចរាចរមានគន្លងច្រើនបំផុត
- យានជំនិះធ្ងន់ៗបរិយាយប្រឈម

កំហុសឆ្គងដោយការខូចរូបរាងប្លាស្ទិកនៅក្នុងល្បាយលាយដែលទំហំគ្រាប់ត្រូវបានក្រិតជាបន្តបន្ទាប់កើតមានយ៉ាងរហ័ស នៅពេលដែលប្រឡោះខ្យល់នៅក្នុងល្បាយលាយ (VIM) ស្ថិតក្រោម ៣ភាគរយ ហេតុដូច្នេះគោលបំណងនៃតំរោងដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋីធ្វើអោយប្រាកដថា នៅពេលបដិសេដ្ឋីវានៅតែមានប្រឡោះខ្យល់យ៉ាងតិច ៣ភាគរយ នៅក្នុងល្បាយលាយ ។

ចំពោះការដ្ឋានដែលមិនស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទធ្មធ្មធ្ម វិធីនេះអាចត្រូវបានប្រើដើម្បីអោយប្រាកដថា ចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់អតិបរមាសំរាប់ភាពជាប់លាប់ប្រើបានយូរអង្វែងបាន ។ ភាពជាប់លាប់នេះអាចខ្ពស់ជាង វិធីប្រសើរបំផុតរបស់ម៉ាកសាល់ ប៉ុន្តែត្រូវការការពិនិត្យនិងការខូចរូបរាងអាចរក្សាបាន ។ នៅទីណាដែលបន្ទុកភ្លៀងយានស្រាលនិងល្បាយ ជំនិះខ្ពស់មានការទាក់ទិននោះប្រឡោះខ្យល់នៅក្នុងល្បាយលាយ (VIM) អប្បបរមាក្នុងពេលបដិសេដ្ឋីអាចកាត់បន្ថយដល់២ភាគរយ ។

ដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋីអាចត្រូវបានកំណត់ដោយវិធីពីរយ៉ាង ៖
 (ក) ការបង្ហាញតាមម៉ាកសាល់ពន្លាត
 (ខ) ការបង្ហាញដោយដើងដីត្រួត

ការសាកល្បងពិស្តារ និងព្រំដែនកំនត់របស់វាមានបញ្ជាក់នៅក្នុងបរិស្ថិដ្ឋ យ ។

៨.៤. គ្រឹះផ្តល់អំពីប៊ីទូម

គ្រឹះផ្តល់អំពីប៊ីទូមសំរាប់ប្រើនៅក្នុងបរិស្ថានត្រួតពិក អាចធ្វើដោយប្រើលក្ខណៈបច្ចេកទេសច្រើនបែប ។ វាកំរិតអោយមានលក្ខណៈសម្បត្តិស្រដៀងគ្នាទៅនឹងល្បាយលាយផ្ទៃក្រាលប៊ីទូម ប៉ុន្តែនៅពេលណាក៏ដោយដែលវាត្រូវបានប្រើស្របគ្នាជាមួយផ្ទៃក្រាលណាមួយនោះ លក្ខខ័ណ្ឌបន្តក៏មិនសូវធ្ងន់ធ្ងរ ដូច្នេះត្រូវការល្បាយលាយមិនសូវសំខាន់ ។ យ៉ាងណាក៏ដោយសីតុណ្ហភាព គ្រឹះផ្តល់ក្នុងតំបន់ត្រូពិក មានកំរិតខ្ពស់ជាងតំបន់ធាតុអាកាសមធ្យម ដូច្នេះហើយល្បាយលាយងាយនឹងខូចរូបរាង មុនអាយុកាលហើយបន្តមកទៀតធ្វើអោយឆាប់ចាស់និងមានភាពរឹងងាយបែក ។

៨.៤.១. ប្រភេទល្បាយលាយសំខាន់ៗ

ការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់ និង លក្ខណៈបច្ចេកទេសទូទៅសំរាប់ល្បាយលាយមានខ្នាតគ្រាប់ក្រិតជាបន្តបន្ទាប់មានផ្តល់អោយនៅក្នុងតារាង ៨.៩ ។ ពុំមានវិធីគ្រោងជាផ្លូវការណាមួយដែលអាចរកបានជាទូទៅ សំរាប់កំណត់សមាសភាគប្រសើរបំផុតចំពោះសំភារៈទាំងឡាយនោះទេ ពីព្រោះទំហំគ្រាប់អតិបរមា ហើយនិងសមាមាត្រល្បាយកំទេចថ្មធំជាង ២៥ម.ម ទប់ស្កាត់ការប្រើការសាកល្បងម៉ាកសាល់ ។ លក្ខណៈបច្ចេកទេសសមស្របសំរាប់គ្រឹះផ្តល់ធ្វើអំពីអាស្មាល់កិនដែលខ្នាត គ្រាប់មានចន្លោះត្រូវបានផ្តល់អោយនៅក្នុងតារាង ៨.១០ ។

លក្ខណៈបច្ចេកទេសទាំងអស់នេះគឺជាក្បួនដែលត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ឡើងពីការពិសោធន៍ ហើយនិងពុំពាក់លើទិន្នន័យប្រតិបត្តិ

តារាង ៨.៩
គ្រឹះថ្នល់ធ្វើអំពីម៉ាកដាប៊ីដូម

ការកំណត់ជ្រើសរើសគំរោងឈ្មោះ	RB1
កញ្ចប់ពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយនៃម៉ាស់ឈ្មោះកំទេចថ្ម ទាំងអស់ដែលឆ្លងកញ្ចប់ពិសោធន៍
៥០	១០០
៣៧,៥	៩៥ - ១០០
២៨	៧០ - ៩៤
១៤	៥៦ - ៧៦
១០	៤៤ - ៦០
៥	៣២ - ៤៦
០,៣	៧ - ២១
០,០៧៥	២ - ៨ ^(១)
ចំណុះប៊ីដូម (ភាគរយនៃម៉ាស់ឈ្មោះទាំងអស់)	៤០ ^(២) ± ០,៥
កំរាស់ (ម.ម)	៦៥ - ១២៥
ប្រឡោះខ្យល់ (ភាគរយ)	៤ - ៨
កំរិតប៊ីដូម (pen)	៦០/៧០ ឬ ៨០/១០០

កំណត់សំគាល់ ១. នៅទីណា គ្រួសត្រូវបានប្រើក្រៅពីផ្នែកកំរាស់ លក្ខណៈសម្បត្តិដែលប្រឆាំងនឹងការរើកស្រែទាបនឹងត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរឡើង
ដោយបញ្ចូលស៊ីម៉ង់ត៍ក្នុង ២ ភាគរយ ឬ ផ្ទៃកំរាស់ជុំវិញ ទៅក្នុងសំភារៈឆ្លងកញ្ចប់ពិសោធន៍ ០,០៧៥ ម.ម ។
២. ប៊ីដូមបន្ថែមចាប់ពី ១ភាគរយអាចត្រូវបានអោយបន្ថែមសំរាប់ឈ្មោះកំទេចថ្ម ។

តារាង ៨.១០

គ្រឹះថ្នល់ដែលកិនអាស្វាល់ពីលើ

ការកំណត់គំរោងឈ្មោះឈាម	RB2	RB3
កញ្ចប់ពិសោធន៍ BS (ម.ម)	ភាគរយនៃម៉ាស់នៃឈ្មោះកំទេចថ្មទាំងអស់ដែលឆ្លងកញ្ចប់ពិសោធន៍	
៥០	-	១០០
៣៧,៥	១០០	៩០ - ១០០
២៨	៩០ - ១០០	៧០ - ១០០
២០	៥០ - ៨០	៤៥ - ៧៥
១៤	៣០ - ៦០	៣០ - ៦៥
២,៣៦	៣០ - ៤៤	៣០ - ៤៤
០,៦	១០ - ៤៤	១០ - ៤៤
០,២១២	៣ - ២៥	១៥ - ៣០
០,០៧៥	៣ - ៧	៣ - ៧
ចំណុះប៊ីដូម (ភាគរយនៃម៉ាស់ឈ្មោះទាំងអស់)		៥,៧ ± ០,៦
កំរាស់ស្រទាប់ (ម.ម)	៦០ - ១២០	៧៥ - ១៥០
គ្រឿងបំពេញអត្រាគ្រឿងភ្ជាប់		០,៦ - ១,២
កំរិតប៊ីដូម (pen)		៤០/៥០ ឬ ៦០/៧០

តារាង ៨.១២

ភាពអនុគ្រោះនៃល្បាយលាយមុខការសំរាប់ការពិសោធន៍ទោល

ល្បាយកំទេចថ្មផ្សំគ្នា ដែលឆ្លងកញ្ចក់ពិសោធន៍ (ម.ម)		ចំណុះប៊ីដូម	
កញ្ចក់ពិសោធន៍ BS	ភាគរយ	ប្រភេទល្បាយលាយបញ្ចូលគ្នា	ភាគរយ
១២,៥	± ៥	ស្រទាប់សឹក	± ០,៣
១០,០	± ៥		
២,៣៦	± ៥		
០,៦០	± ៤	ស្រទាប់គ្រឹះ	± ០,៤
០,៣០	± ៣		
០,១៥	± ២		
០,០៧៥	± ២	គ្រឹះផ្តល់	± ០,៤

តារាង ៨.១៣

ការផលិតហើយនិងសីតុណ្ហភាពកំដៅសំរាប់កិន (°C)

កំរិតរបស់ប៊ីដូម (pen)	ការលាយ ប៊ីដូម	ការលាយ ល្បាយកំទេចថ្ម	ល្បាយលាយ ការកិន (អប្បបរមា)
៨០ - ១០០	១៣០ - ១៦០	១៣០ - ១៥៥	៨០
៦០ - ៧០	១៥០ - ១៧៥	១៥០ - ១៧០	៩០
៤០ - ៥០	១៦០ - ១៧៥	១៦០ - ១៧០	១០០

ការបង្ហាញពីតម្លៃបំផុតបន្ថែមទៀត ត្រូវធ្វើអោយសំរេចនៅសីតុណ្ហភាពកំដៅកិនអប្បបរមាដែលបង្ហាញ នៅក្នុងតារាងហើយត្រូវប្រើតែវ៉ូឡូកុងកៅស៊ូសំរាប់ខ្យល់នៅសីតុណ្ហភាព នេះ ។

អាស្មាត់កិនអោយស្រួលនឹងបង្ហាញជាប៉ុន្តែម៉ាកដាំប៊ីដូម និងបេតុង អាស្មាត់មានលក្ខណៈពិបាកជាង និង តំរូវអោយមានការព្យាយាមក្នុងការបង្ហាញ ។ ជាធម្មតា គេប្រើវ៉ូឡូកុងកៅស៊ូមានខ្យល់ធ្ងន់ៗ ។ អំពើច្របាច់របស់កៅស៊ូមានសារៈសំខាន់ណាស់ ក្នុងការតំរូវឱ្យសំរេចបំណែក គ្រាប់ ។ ការបង្ហាញត្រូវបានប្រើដោយជោគជ័យ ប៉ុន្តែត្រូវចាំបាច់យកចិត្តទុកដាក់នៅក្នុងការជ្រើសរើសចំនួនដង និង ចង្កាក់ត្រូវ ហើយការត្រួតពិនិត្យ កំដៅល្បាយលាយគឺសំខាន់ច្រើនជាងជាមួយវ៉ូឡូកុងកៅស៊ូមានខ្យល់ ។ វ៉ូឡូ មានកងដៃកម្រិតខ្ពស់បំផុតមានប្រសិទ្ធភាពប៉ុន្មានទេ ហើយធ្វើផ្ទៃអោយរលោង ជាមួយនឹងប្រគំអន់ ប៉ុន្តែគេត្រូវការសំរាប់អោយមុខតំណបានល្អជាទីគាប់ចិត្ត ។ ការកិនចាប់ផ្តើមពីក្បែរចិញ្ចើមផ្តល់ និងខិតបន្តិចម្តងៗ ឆ្ពោះទៅកណ្តាលផ្តល់ ។ វាមានសារៈសំខាន់ដែលថាការប្តូរ វ៉ូឡូ ត្រូវតែធ្វើនៅលើល្បាយបង្ហាញដែលត្រូវដាក់ហើយដាននីមួយៗត្រូវតែមានប្រវែងខុសគ្នាបន្តិចៗ ដើម្បី ជៀសវាងការកើតជាស្នាមទ្រនុងនៅតាមចន្លោះគន្លង ។ ចំនួនមុខតំណទៅនឹង

ជាយបញ្ចប់ត្រជាក់ ត្រូវកាត់បន្ថយអោយនៅទាបបំផុត ដោយប្រើប្រដាប់ក្រាលពីរខ្នាតប្រដាប់ក្រាលពេញទឹកផ្តល់ ដើម្បីជៀសវាងមុខតំណត្រជាក់នៅចន្លោះ ស្រទាប់ជាប់គ្នា ។ ប្រសិនបើមុខតំណនេះមិនអាចធ្វើបានទេ ការដាក់ប្រដាប់ក្រាលសារឡើងវិញ ពីខ្សែផ្លូវមួយទៅខ្សែផ្លូវមួយទៀតនៅតាមចន្លោះអោយបានញឹក គឺជាជំរើស មួយផ្សេងទៀត ។

ប្រសិនបើស្រទាប់ នោះត្រូវបានទុកអោយត្រជាក់ មុននឹងចាក់ស្រទាប់ជិតគ្នានៅពេលនោះវិធីនៃវិទ្យាស្ថានអាស្មាត់អំពីការបង្កើតមុខតំណ ត្រូវបានអោយអនុសាសន៍ ។ គេមិនស្រទាប់ទីមួយត្រូវកិនលើ និងបង្ហាញយ៉ាងហ្មត់ចត់ ។ មុននឹងក្រាលខ្សែផ្លូវទីពីរ មុខតំណត្រជាក់ ត្រូវតែបោសជាចាំបាច់ហើយលាបជ័រស្សី ។

ក្រដាសក្រាលត្រូវដាក់តងលើ កំរាលទីមួយដោយមានបរិមាណ គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអោយគែមនៃស្រទាប់ កិនសំរេចបានកំពស់ ត្រឹមត្រូវ ។ ល្បាយកំទេចថ្មគ្រាប់ធំនៅក្នុងសំភារៈ ក្រាលជាន់ពីលើមុខតំណត្រជាក់ត្រូវតែប្រមូលយកចេញ ។ សំភារៈគ្រាប់ធំដែលនៅសល់នឹងធ្វើអោយមុខតំណដែលត្រូវសាងសង់នោះទទួលបានលទ្ធផលជាទីគាប់ចិត្ត ។

៩. ប្រព័ន្ធកម្ម លើផ្ទៃ

៩.១. ស្រទាប់លាបដំបូង និង ការលាបបន្តិច

ស្រទាប់លាបដំបូង គឺជាស្រទាប់បីទម្រង់ស្តើងបាញ់ទៅលើផ្ទៃស្រទាប់ដែល មានស្រាប់ជាធម្មតាលើសំភារៈមិនមានគ្រឿងភ្ជាប់ ឬ ស៊ីម៉ង់ / សំភារៈលាយ ជាមួយថ្នាំកំបោរ ។ គោលបំណងរបស់វាអាចសង្ខេបដូចតទៅនេះ ៖

- វាជួយជំរុញ និង ថែទាំភាពស្អិតរវាងគ្រឹះផ្ទៃ និងផ្ទៃក្រាលមាន បីទម្រង់ដោយលាបផ្ទៃគ្រឹះជាមុន ហើយជ្រាបចូលប្រឡោះ ខ្យល់នៅជិតៗ ផ្ទៃនោះ ។
- វាជួយបិទភ្លិតរន្ធផ្ទៃដែលមានក្នុងគ្រឹះផ្ទៃ ដូចនេះកាត់បន្ថយការ បិតស្រូបយកការបាញ់បីទម្រង់ លើកដំបូងរបស់ផ្ទៃក្រាល ។
- វាជួយភ្ជាប់បំណែកតូចៗនៃល្បាយកំទេចផ្ទៃជាមួយគ្នា នៅក្នុងផ្ទៃ គ្រឹះផ្ទៃ ។
- ប្រសិនបើការចាក់ផ្ទៃក្រាលត្រូវបានពន្យារពេលដោយ ប្រការណា មួយវាផ្តល់ឱ្យគ្រឹះផ្ទៃនូវការការពារបណ្តោះអាសន្នទល់នឹង ឥទ្ធិពល វិសាលអន្តរាយនៃការធ្លាក់ភ្លៀង ហើយនិងរាងកាយ ស្រាលៗ ។

ភាពស្អិតទាប បីទម្រង់កាត់បន្ថយ ដែលមានរយៈពេលថែរក្សាសំណើម ជាមធ្យមដូចជា MC-៣០, MC-៧០ ឬ នៅក្នុង កាលៈទេសៈដែលកម្រ មានMC-២៥០ អាចត្រូវបានប្រើសំរាប់ស្រទាប់ដំបូង (ជំរើសម្យាងវិញទៀត ជំរើស ផ្លូវដែលមានភាពស្អិតទាបអាចប្រើបានប្រសិនបើអាចរកបាន) ។ ជំរើសនៃការជ្រាបចូលត្រូវមានប្រហែល ៣-១០ ម.ម ហើយបរិមាណបាញ់ ត្រូវតែមានចំនួនមួយដែលធ្វើឱ្យផ្ទៃនោះស្ងួតក្នុងរវាងពីរថ្ងៃ ។ ភាពស្អិត ដែលត្រឹមត្រូវនឹងអត្រាចាក់អាស្រ័យជាចំបងទៅលើប្រគុំ និង ដង់ស៊ីតេ នៃផ្ទៃដែលត្រូវលាប ។ អត្រាចាក់ក្រាលគឺប្រហែល ស្ថិតនៅក្នុង លំនាំរវាង ០.៣-១.១ គ.ក្រ/ម^២ ។

ភាពស្អិតទាបរបស់បីទម្រង់កាត់បន្ថយ គឺចាំបាច់ចំពោះផ្ទៃដែលធ្វើឱ្យនឹង ដោយកំបោរ ឬ ស៊ីម៉ង់យ៉ាងច្រើន ហើយភាពស្អិតបីទម្រង់កាត់បន្ថយខ្ពស់សំរាប់ ផ្ទៃមានប្រគុំគ្រាត ដែលពុំត្រូវធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម ។ វាមានប្រយោជន៍ នឹងបាញ់ ទឹកបន្តិចលើផ្ទៃលើផ្ទៃមុននឹងលាបស្រទាប់ដំបូងដែល វាអាចជួយបំបាត់ផ្ទៃ និង អនុញ្ញាតឱ្យផ្ទៃលាបអាចស្រោចទៅលើផ្ទៃបានងាយស្រួលលើផ្ទៃ និង ដើម្បីជ្រាបចូល ។ គេល្ងទកបីទម្រង់ មិនសមស្របសំរាប់ការលាបស្រទាប់ដំបូង នេះទេ ពីព្រោះវាមានទំនោរឆ្អើតជាស្រទាប់ស្បែកលើផ្ទៃ ។

មុខងារចំបងរបស់ ការលាបបន្តិចគឺធ្វើជាស្រទាប់ស្អិតជួយភ្ជាប់ ស្រទាប់ ផ្ទៃទៅនឹងផ្ទៃលាបដំបូង គ្រឹះផ្ទៃជាបីទម្រង់ ឬ ស្រទាប់គ្រឹះដែលត្រូវបានទុក ចោលមួយរយៈកាល ។ ការលាបបន្តិចត្រូវតែស្តើងជាទីបំផុត ហើយវា សមស្របនឹងប្រើគេល្ងទកបីទម្រង់ខ្សោយ ពង្រាយឱ្យបានតិចជាង ០.២ គ.ក្រ/ម^២ នៃកាកបីទម្រង់ជាគំរូបន្តគ្នាគតជាង ។ កាលណាលក្ខខ័ណ្ឌ សីតុណ្ហភាពមានគ្រប់គ្រាន់ គេអាចសំរេចដោយទទួលបានស្រទាប់ស្តើង ហើយនិង ពង្រាយស្រទាប់នោះ ដោយរៀន កង់កៅស៊ូ មានខ្យល់ដើម្បី ឱ្យបានគំរូបពេញលេញ ។

៩.២. ការគ្រោលផ្ទៃ

គំរោងក្រាលផ្ទៃត្រូវបានពណ៌នាពីស្តារក្នុង កំណត់ផ្លូវផ្ទៃក្រៅប្រទេស លេខ ៣ (TRRL (១៩៨២)) ។ គំរោងនេះត្រូវតែគិតពីចរាចរណ៍ អំពីប្រភេទផ្ទៃផ្លូវ ដែលមានស្រាប់ ចរាចរ ផ្ទៃល្អដែលអាចរកបានហើយនិងធាតុអាកាស ។

៩.២.១. ការគ្រោលផ្ទៃមួយជាន់ និង ពីរជាន់

ផ្ទៃក្រាលមួយជាន់ជាធម្មតា គឺ គ្រប់គ្រាន់កាលណាត្រូវបានគ្រោលនៅលើ ស្រទាប់បីទម្រង់ ។ ដើម្បីឱ្យបានគាប់ចិត្តសំរាប់ផ្ទៃមិនមានបីទម្រង់ គុណភាព របស់ផ្ទៃក្រាលបិទភ្លិតមួយជាន់ត្រូវមានគុណភាពខ្ពស់ខ្លាំងណាស់ ហើយការ ថែទាំតូចតាចដែលកើតមានឡើងជាក្រោយត្រូវតែអនុវត្តភ្លាមៗនៅពេល ណាចាំបាច់តំរូវអោយ ។

គេបានឱ្យអនុសាសន៍ថា ផ្ទៃក្រាលពីរជាន់ត្រូវបានប្រើ ជានិច្ចកាលនៅលើ ស្រទាប់មិនមែនបីទម្រង់ ។ គុណភាពនៃផ្ទៃក្រាលពីរជាន់ នឹងធ្វើឱ្យប្រសើរ យ៉ាងច្រើនប្រសិនបើចរាចរត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យរត់នៅលើផ្ទៃក្រាលមួយក្នុង អំឡុងពេលអប្បបរមា ២-៣ អាទិត្យ (ហើយយកល្បឿន ជាងនេះ) មុននឹង ចាក់ក្រាលស្រទាប់ទីពីរ ។ ការនេះអនុញ្ញាតឱ្យកំទេចផ្ទៃនៃស្រទាប់ទីមួយ ដើម្បីទទួលយកនូវការចាប់ចាក់ស្រែះគ្រាប់តូចៗដែលផ្តល់ឱ្យគ្រឹះរឹងមាំ សំរាប់ផ្ទៃក្រាលទីពីរ ។ ប្រសិនបើចរាចររបង្កឱ្យប្រឡាក់ផ្ទៃក្រាលជាន់ទីមួយ ជាមួយនឹងដី ឬភក់ ដី ឬ ភក់នោះត្រូវតែសំអាតចេញយ៉ាង ហ្មត់ចត់មុននឹង ក្រាលផ្ទៃក្រាលជាន់ទីពីរ ។

ជួនកាលខ្សាច់ អាចត្រូវបានប្រើជំនួសផ្ទៃគ្រាប់ស្លឹកបានដែរ សំរាប់ផ្ទៃ ក្រាលជាន់ទីពីរ ។ ទោះបីជាខ្សាច់មិនអាចរួមវិភាគទាន ផ្តល់ដល់កំរាស់ផ្ទៃ ក្រាលទាំងមូលក៏ដោយ ការផ្សំគ្នារវាងគ្រឿងភ្ជាប់ហើយនិងខ្សាច់ផ្តល់ឱ្យ បានល្បាយខាប់មធ្យមសំរាប់ផ្ទៃល្អិត នៃស្រទាប់ក្រាលភ្នឹកទីមួយ និង ជួយទប់ឱ្យវានៅនឹងកន្លែងបានយ៉ាងជាប់ល្អជាទីបំផុត ប្រសិនបើថ្មនោះមាន រូបរាងមិនល្អ ។ ល្បាយពាក់កណ្តាលអាចត្រូវបានប្រើសំរាប់គោលបំណង ដូចគ្នានេះដែរ ។

ផ្ទៃក្រាលដែលចាក់នៅលើចិញ្ចើមផ្លូវក្រាលអាចជាវិធីមាន ប្រសិទ្ធភាពសំរាប់ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់ប្រព័ន្ធទឹកហូរ និង កាត់បន្ថយការច្រោះ និង ខូចតែម កំរាលផ្ទៃ ។ មានកត្តាជាច្រើនដែលចាំបាច់ត្រូវពិចារណា ហើយសារៈសំខាន់ របស់វាអាស្រ័យទៅលើអាំងតង់ស៊ីតេបង់ចរាចរ ៖

- សំភារៈចិញ្ចើមផ្ទៃត្រូវតែសមស្របសំរាប់ផ្ទៃក្រាល និង ត្រូវតែមាំ មួនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទ្រទ្រង់ការចតនៅនឹងកន្លែង បន្តកកដុះផ្ទៃ ។
- បន្ទះតូចៗហើយវែងដ៏មានប្រសិទ្ធភាពគឺជាការចាំបាច់ ដើម្បីផ្តល់ ឱ្យនូវការបិទផ្តិតដល់ការផ្លាស់ប្តូរបន្តកកដុះរវាងចិញ្ចើមផ្ទៃ និង ផ្ទៃក្រាល ។
- ចិញ្ចើមផ្ទៃថែទាំដោយត្រាក់ទ័រក្បែរមិនអាច សំរេចបានឡើយ ។ អាយុកាលធ្វើឱ្យរឹងនៃចិញ្ចើមផ្ទៃក្រាលបិទភ្លិត នឹង មានន័យថា ការថែទាំក្រាលភ្នឹកសាឡើងវិញនឹងតំរូវ អោយធ្វើនៅរាល់ចន្លោះ ប្រហាក់ប្រហែលប្រាំម្ភៃម្តង ។
- គំនូសចិញ្ចើមផ្ទៃ ឬការប្រើល្បាយកំទេចផ្ទៃមានពណ៌ខុសៗគ្នានឹង ត្រូវ ការជាចាំបាច់ដើម្បីកំណត់តែមនៃផ្ទៃបើកបរ ។
- នៅលើចំណោទឡើងភ្នំ គេប្រហែលចាំបាច់ប្រើបន្ទះបន្លី សំឡេង ដាក់នៅលើចិញ្ចើមផ្ទៃ ដើម្បីបង្ការការប្រើប្រាស់ចិញ្ចើមផ្ទៃសំរាប់ ជែងគ្នា ។

៩.២.២. ប្រភេទផ្ទៃ

ការបញ្ចុះផ្ទៃគ្រាប់ស្លឹក ក្រោមចរាចរគឺអាស្រ័យទៅនឹងភាពរឹងរបស់ស្រទាប់ ដែលត្រូវក្រាលភ្នឹកហើយនិងទំហំផ្ទៃគ្រាប់ស្លឹក ។ ការវាយតម្លៃភាពរឹង របស់ស្រទាប់អាចផ្អែកលើនិយមន័យពិពណ៌នា ឬ វាស់វែងដោយប្រើ ប្រដាប់ស្នងសាកល្បងវាយទម្លុះសាមញ្ញ ។ ប្រភេទផ្ទៃពិស្តារ តម្លៃប្រៀបចូល

តារាង ៩.១

ប្រភេទនៃភាពរឹងរបស់ផ្ទៃផ្លូវថ្នល់

ប្រភេទផ្ទៃ	ការជ្រៀមបច្ចុប្បន្ន* នៅ ៣០°C (ម.ម)	និយមន័យ
រឹងណាស់	០-២	ផ្ទៃដូចជាបេតុង ឬ គ្រឹះថ្នល់ដែលធ្វើឱ្យមានលំនឹង ដោយជាតិគីមីដែល ក្នុងនោះការជ្រៀមបច្ចុប្បន្នដោយមិនចាប់អារម្មណ៍នៃផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតនឹងកើតមានឡើងក្រោមបរិយាកាសធម្មតា ។
រឹង	២-៥	គ្រឹះថ្នល់មានខ្នាតគ្រាប់ដែលក្នុងនោះផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតនឹងជ្រៀមបច្ចុប្បន្នតែបន្តិចក្រោមបរិយាកាសធម្មតា ។
ធម្មតា	៥-៨	គ្រឹះថ្នល់ធ្វើអំពីប៊ីទ្វីម ឬ ស្រទាប់គ្រឹះដែលក្នុងនោះផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតជ្រៀមបច្ចុប្បន្នដោយ ងាយស្រួលក្រោមបរិយាកាសធម្មតា និង ធូលី ។
ទន់	៨-១២	ប៊ីទ្វីម សម្បូរណ៍អាស្វាល់ដែលក្នុងនោះផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតនឹងជ្រៀមបច្ចុប្បន្ន យ៉ាងច្រើនក្នុងបរិយាកាសធម្មតា និង ធូលី ។

* សូមមើលបរិសិដ្ឋ ង

ហើយនិងនិយមន័យពិពណ៌នាមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ៩.១ ។ ការពិសោធន៍
សាកល្បងស្ទង់រក ការជ្រៀមបច្ចុប្បន្នមាន ពិពណ៌នាក្នុងបរិសិដ្ឋ ង ។

តារាង ៩.២

ប្រភេទបរិមាណសំរាប់ការក្រាលផ្ទៃ

ប្រភេទ	ចំនួនប្រហាក់ប្រហែលនៃយានជំនិះគ្នានផ្ទុកទម្ងន់ធំជាង ១.៥តោន (ក្នុងមួយថ្ងៃ)
១	លើស ២០០០
២	១០០០-២០០០
៣	២០០-១០០០
៤	២០-២០០
៥	តិចជាង ២០

៩.២.៣. ប្រភេទបរិមាណ

ទំហំបរិមាណត្រូវបានគិតជាចំនួនយានជំនិះជំនួញក្នុងមួយថ្ងៃក្នុងចំណែកផ្លូវមួយ
ខ្សែដែលកំពុងត្រូវបានយកមកពិចារណា ។ ប្រភេទបរិមាណ ត្រូវបានកំណត់ក្នុង
តារាង ៩.២ ។ គេត្រូវតែកត់សំគាល់ថាប្រភេទទាំងឡាយ នោះខុសគ្នាពីចំណាត់
ថ្នាក់បរិមាណដែលប្រើក្នុងការជ្រើសយករចនាសម្ព័ន្ធ កំរាលក្នុងជំពូក ១០ ។

៩.២.៤. ផ្ទៃគ្រាប់ល្អិត

ផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតត្រូវកែគោរពទៅតាមរាល់ទិដ្ឋភាពជាមួយ នឹងតំរូវការនិយាម
អង់គ្លេស ៦៣ ផ្នែក ២ (១៩៨៧) ។ ទំហំខ្នាតនៃផ្ទៃគ្រាប់ល្អិត ត្រូវតែជ្រើសរើស
ឱ្យត្រូវនឹងកំរិតកំពស់បរិមាណហើយនិង ភាពរឹងរបស់ ផ្ទៃក្រាលពិលើដូចបាន
បង្ហាញក្នុងតារាង ៩.៣ ។

ក្នុងការជ្រើសយកផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតដែលបានកំណត់សំរាប់ការក្រាលផ្ទៃពីរជាន់ ទំហំ
ខ្នាតផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតសំរាប់ ស្រទាប់ទីមួយត្រូវតែជ្រើសយក ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន
នៃភាពរឹងរបស់ផ្ទៃដែលមានស្រាប់ហើយ ប្រភេទបរិមាណដូចបានបង្ហាញ
ក្នុងតារាង ៩.៣ ។ ទំហំផ្ទៃគ្រាប់ល្អិត ដែលបានកំណត់ ជ្រើសយកសំរាប់

តារាង ៩.៣

ទំហំផ្ទៃគ្រាប់ល្អិតអតិបរមាដែលបានអនុសាសន៍ (ម.ម)

ប្រភេទផ្ទៃ	ប្រភេទបរិមាណ				
	១	២	៣	៤	៥
រឹងណាស់	១០	១០	៦	៦	៦
រឹង	១៤	១៤	១០	៦	៦
ធម្មតា	២០	១៤	១៤	១០	៦
ទន់	*	២០	១៤	១៤	១០

* ពុំសមស្របសំរាប់ការក្រាលផ្ទៃ

ស្រទាប់ទីពីរត្រូវតែប្រហែលពាក់កណ្តាលទំហំដែលបានកំណត់នៃស្រទាប់ទីមួយដើម្បីជួយជំរុញដល់ការចាក់ស្រះបានល្អរវាងស្រទាប់ទាំងឡាយ ឧទាហរណ៍ស្រទាប់ទីមួយមាន២០ម.ម ស្រទាប់ទីពីរបន្ទាប់មកទៀតត្រូវតែ ១០ម.ម ឬក៏ស្រទាប់ទីមួយមាន ១៤ម.ម បន្ទាប់មកទៀតស្រទាប់ទីពីរត្រូវតែ១០ម.មឬ៦ម.ម។

ក្នុងករណីផ្ទៃដែលមានស្រទាប់មានលក្ខណៈរឹង ស្រទាប់ជាទីដែលការបញ្ចុះបន្តិចបន្តួចនៃថ្ម គ្រាប់ល្អិតរបស់ស្រទាប់ទីមួយអាច សំរេចបានដូចជាគ្រឹះថ្ម ធ្វើឱ្យមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ត៍ដែលទើបតែកសាងថ្មី ឬគ្រឹះថ្មធ្វើអំពីថ្មបំបែកហាប់ល្អ ការក្រាលថ្មគ្រាប់ល្អិត៦ម.ម ត្រូវតែចាក់ជាមុនដំបូង បន្ទាប់មកក្រាលថ្មគ្រាប់ល្អិត១០ម.មឬ ១៤ម.មក្នុងស្រទាប់ទីពីរ។ ស្រទាប់ទីមួយដែលមានថ្មគ្រាប់ល្អិតតូចនឹងស្ថិតជាប់ល្អទៅនឹងផ្ទៃរឹងហើយនិងផ្តល់ជា "គន្លឹះ" សំរាប់ថ្មនៃការក្រាលស្រទាប់ទីពីរ។

បរិមាណនៃថ្មគ្រាប់ល្អិត ត្រូវតែមានចំនួនគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគ្របលើផ្ទៃគ្រឿងភ្ជាប់ជាហ្វីលទាំងមូល ក្រោយពិភិសបង្កាប់។ អត្រាដែលថ្មគ្រាប់ល្អិតត្រូវក្រាលអាស្រ័យទៅលើទំហំរបស់វា រូបរាង និង ទម្ងន់ជាក់លាក់តែអត្រាអាចត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណដោយប្រើរូបទី ៧។

ទំហំយ៉ាងតូចនៃថ្មគ្រាប់ល្អិតយ៉ាងតិច ២០០ដុំត្រូវបានវាស់វែងនិង ទំហំយ៉ាងតូចជាមធ្យម (ALD) ត្រូវបានកំណត់។ វិធីវិសម្យាងទៀត ផ្អែកលើទំហំខ្នាតកណ្តាលហើយនិង សន្ទស្សន៍ តូចស្តើងត្រូវ បានពិពណ៌នា ក្នុងកំណត់ផ្លូវថ្នល់ក្រៅប្រទេសទី៣ (TRRL(១៩៨២))។ បន្ទាប់មក ALD ត្រូវបានប្រើក្នុងរូបជាមួយនិងបន្ទាត់ដែលមានឈ្មោះ AB ហើយនិងអត្រាប្រហាក់ប្រហែលនៃការក្រាលថ្មគ្រាប់ល្អិតស្រង់យកចេញពីមាត្រដ្ឋានខាងលើ។ អត្រានេះត្រូវតែប្រើជាមគ្គុទ្ទេសក៍សំរាប់គោលបំណងផ្គត់ផ្គង់។ អត្រាពង្រាយជាក់ស្តែងត្រូវតែកែតម្រូវនៅការដ្ឋាន នៅពេលដែលលក្ខណៈចរិតនៃការពង្រាយរបស់ថ្មគ្រាប់ល្អិតត្រូវបានពិនិត្យឃើញ។

៩.២.៥. គ្រឿងភ្ជាប់

រូបទី ៨ បង្ហាញអំពីទំនាក់ទំនងរវាង ភាពស្អិត និង សីតុណ្ហភាពរបស់ផ្លូវសំរាប់លំនាំដ៏ទូលំទូលាយនៃគ្រឿងភ្ជាប់។ ក្នុងតំបន់ត្រូពិកសីតុណ្ហភាពពេលថ្ងៃមាន

លំនាំពី ២០ °C ទៅ ៧០ °C ។ រូបនេះចង្អុលបង្ហាញថា គ្រឿងភ្ជាប់ដែលសមស្របបំផុត ប្រហែលជាមាន MC ៣០០០ ឬក៏ដែល មានកំរិតជ្រាបចូលចាប់ពី ៨០/១០០ ។ ប្រសិនបើ គ្រឿងភ្ជាប់ត្រឹមត្រូវមិនអាចរកបានទេជូនកាលគេអាចសំរេចបាន ដោយឈាយផ្សំសំភារៈសមស្របនៅការដ្ឋាន (Hitch និង Stewart (១៩៨៧)) ។

ដើម្បីកំណត់អត្រានៃការចាក់ក្រាលគ្រឿងភ្ជាប់ កត្តាសមស្របមួយត្រូវបានជ្រើសយកពីតារាង ៩.៤ សំរាប់លក្ខខណ្ឌនីមួយៗក្នុងលក្ខខណ្ឌទាំងបួនដែលបានចុះបញ្ជី។ បន្ទាប់មកកត្តាទាំងបួននោះត្រូវបាន បូកបញ្ចូលជាមួយគ្នាដើម្បីផ្តល់ឱ្យនូវកត្តាផ្ទៀងផ្ទាត់សរុប។ ទំហំយ៉ាងតូចជាមធ្យមនៃថ្មគ្រាប់ល្អិត ហើយនិងកត្តាផ្ទៀងផ្ទាត់សរុបទទួលបានពីលក្ខខណ្ឌមិនផ្លាស់ប្តូរក្នុងតារាង ៩.៤ បន្ទាប់មកត្រូវបានប្រើជាមួយនិងរូបទី ៧ ដើម្បីទទួលបានអត្រាចាក់ក្រាលគ្រឿងភ្ជាប់។ ការស្រាវជ្រាវនៅប្រទេស កេនីញ៉ា (Hitch (១៩៨១)) បានបង្ហាញថា អត្រាពង្រាយគ្រឿងភ្ជាប់ត្រូវតែបានកែតម្រូវដើម្បីគិតគូរពិចារណា ទៅលើជម្រាលនិងល្បឿនចរាចរដូចបានចង្អុលបង្ហាញក្នុងរូបនេះ។

នៅទីបញ្ចប់អត្រាពង្រាយគ្រឿងភ្ជាប់ត្រូវការកែប្រែដើម្បីអនុញ្ញាតសំរាប់សមាមាត្រខុសគ្នានៃកាកបិទុមក្នុងគ្រឿងភ្ជាប់ផ្សេងៗគ្នា។ ពុំមានការកែតម្រូវចាំបាច់សំរាប់ MC ៣០០០ ប៉ុន្តែចំពោះបិទុមកំរិត ជ្រាបចូលអត្រាពង្រាយត្រូវតែកាត់បន្ថយ១០ ភាគរយសំរាប់កំរិតជ្រាបចូល ៨០/១០០ហើយនិង ៥ ភាគរយសំរាប់កំរិតជ្រាបចូល ៣០០ ។ ចំពោះតេលូទកាវាត្រូវតែបានបង្កើនដោយកត្តា (៩០/ ចំណុះបិទុមនៃ តេលូទកាវាភាគរយ) ។

៩.៣. ល្បាយពាក់កណ្តាលរាវ

ល្បាយពាក់កណ្តាលរាវគឺជាល្បាយធ្វើអំពីកំទេចថ្មគ្រាប់ល្អិត គ្រឿងបំពេញស៊ីម៉ង់ត៍ព័ទ្ធជុំវិញ តេលូទកាបិទុម និង ទឹក បន្ថែម (ASTM D 3910-84 (១៩៩០) ; BS 434 ផ្នែក ១ និង ២ (១៩៨៤)) ។ កាលណាល្បាយទើប និងឈាយថ្មីៗវាមានភាពមិនប្រែប្រួល កំរាស់ហើយអាចត្រូវបានពង្រាយជាក់រាស់ ៥ម.ម ទៅ ១០ម.ម។ វិធីក្រាលផ្ទៃនេះ មិនត្រូវបានប្រើសំរាប់សំណង់ថ្មីទេ ពីព្រោះ វាមានតម្លៃខ្ពស់ជាងផ្ទៃក្រាល វាមិនបានផ្តល់ឱ្យនូវផ្ទៃមានប្រសិទ្ធភាពទេនិងវា មិនសូវជាប់លាប់ប្រើបានយូរផង។

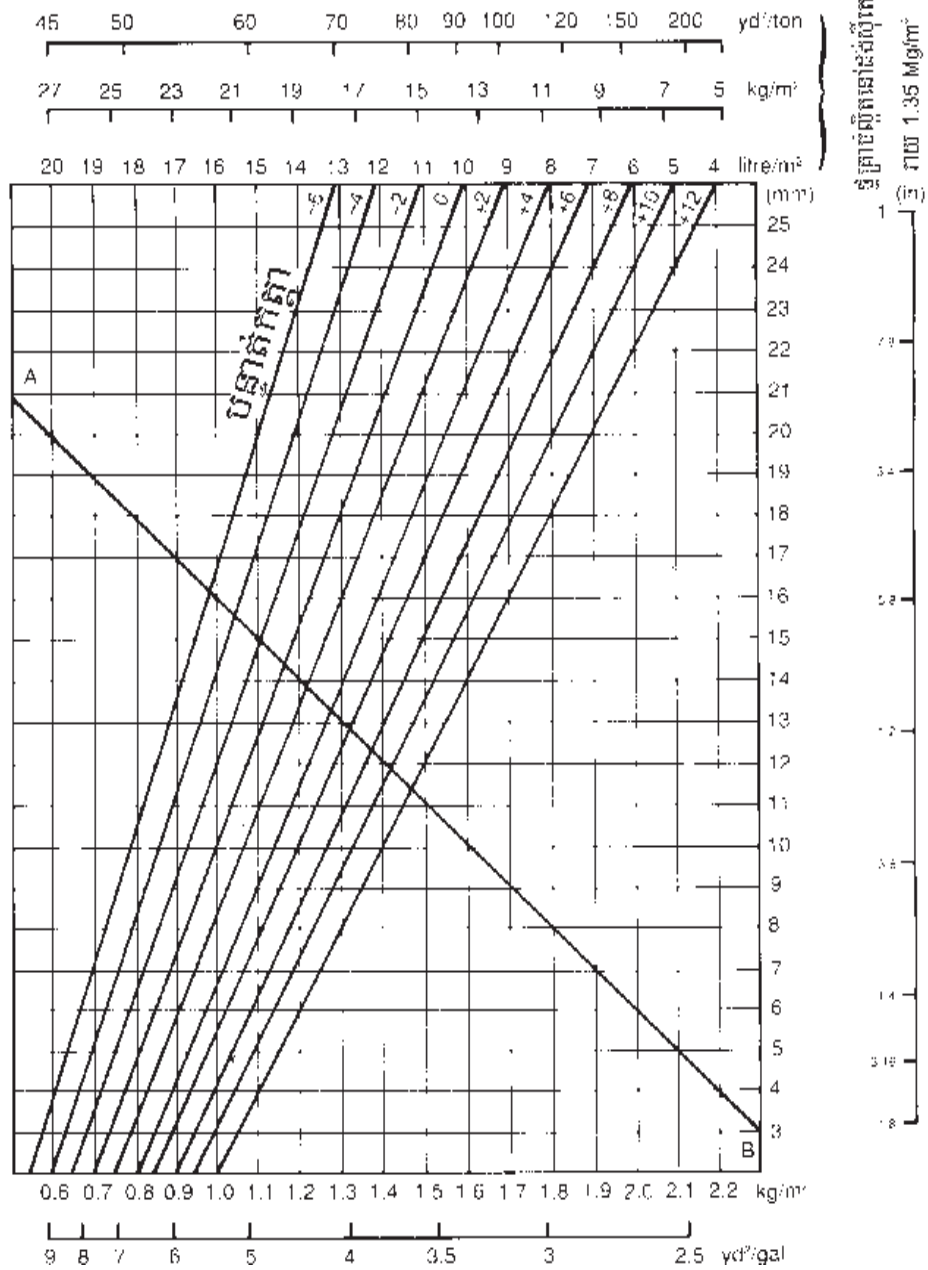
តារាង ៩.៤

លក្ខខណ្ឌចេរសំរាប់កំណត់អត្រាក្រាលគ្រឿងភ្ជាប់

ចរាចរ	យានជំនិះ/ថ្ងៃ*	សន្ទស្សន៍ចេរ	ប្រភេទថ្មគ្រាប់ល្អិត	សន្ទស្សន៍ចេរ
តិចណាស់	០-៥០	+៣	មូល/ប្រឡាក់ដី	+២
តិច	៥០-២៥០	+១		
មធ្យម	២៥០-៥០០	០	រាងគីប	០
ច្រើនមធ្យម	៥០០-១៥០០	-១		
ច្រើន	១៥០០-៣០០០	-៣	ស្តើងសំប៉ែត	-២
ច្រើនណាស់	៣០០០+	-៥	លាបជាមុន	-២
ផ្ទៃមានស្រាប់			លក្ខខណ្ឌធាតុអាកាស	
ពុំមានប្រព្រឹត្តិកម្ម/គ្រឹះថ្មធំដំបូង		+៦	សើមហើយត្រជាក់	+២
បិទុមតិចណាស់		+៤	ត្រូពិក (សើមហើយក្តៅ)	+១
បិទុមតិច		០	មិនក្តៅមិនត្រជាក់	០
បិទុមមធ្យម		-១	ពាក់កណ្តាលសោះកក្រោះ (ស្ងួត និង ក្តៅ)	-១
បិទុមសំបូរណាស់		-៣	សោះកក្រោះ (ស្ងួតណាស់ក្តៅណាស់)	-២

* យានជំនិះទាំងអស់ក្នុងមួយទិស

អត្រាក្រាលផ្ទៃប្រាប់ល្អិត

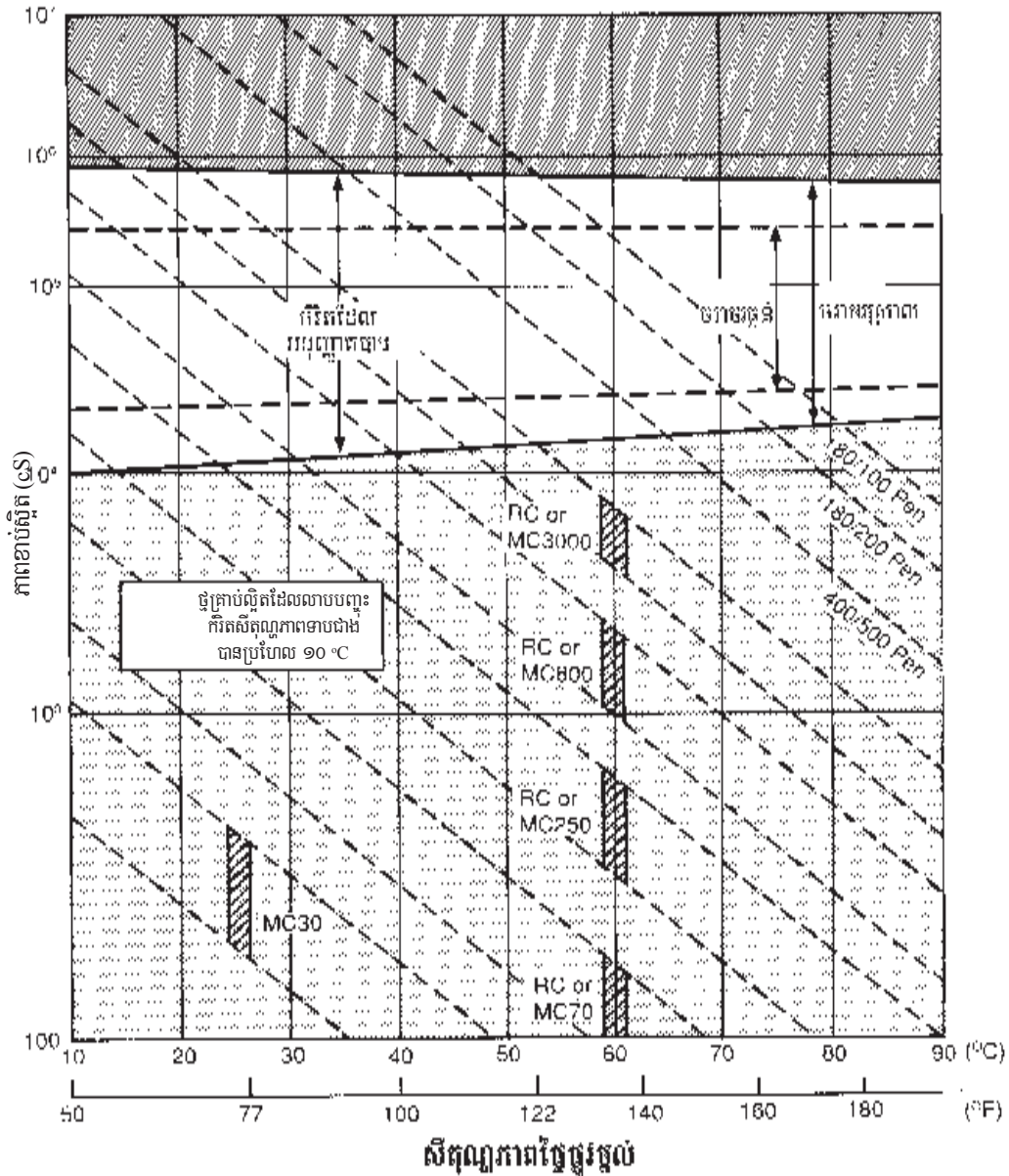
ម៉ែត្រប្រាប់ល្អិតទំហំបំណែងតូចជាមធ្យម (A.L.D)

អត្រាស្រោចគ្រឿងភ្ជាប់
(កំរិតកាត់បន្ថយមានភាពស្ថិតចំនាង ២X១០C_s នៅ ៦០°C)

- ១. សំរាប់ចរាចរយឺត ឬ កំរិតឡើងចោតជាង ៣ ភាគរយ ត្រូវកាត់បន្ថយអត្រាស្រោចគ្រឿងភ្ជាប់ពី ១០ភាគរយ
- ២. សំរាប់ចរាចរលឿន ឬ កំរិតចុះចោតជាង ៣ ភាគរយ ត្រូវបង្កើនអត្រាស្រោចគ្រឿងភ្ជាប់ពី ១០ភាគរយ ទៅ ២០ភាគរយ

រូបភាពទី៧ : តារាងគំរោងប្លង់ក្រាលថ្នាំ

ខាងលើ (សើមតិច)   រាងលើ (បង្ហាញពីស្ថានភាព)

រូបទី ៤ : សីតុណ្ហភាពលើផ្ទៃ និង ជំរើសគ្រឿងភ្ជាប់សំរាប់ការគ្រោលផ្ទៃ

ល្បាយពាក់កណ្តាលរាវត្រូវបានប្រើជាធាតុដើមក្នុងការរួមផ្សំជាមួយការក្រាលផ្ទៃធ្វើជា " គំរូបបិទភ្លិត " ។ ក្នុងបច្ចេកទេសនេះល្បាយពាក់កណ្តាលរាវត្រូវបានលាប នៅខាងលើនៃកំរាលផ្ទៃក្រាលតែមួយជាន់ ដើម្បីធ្វើបានប្រគុំផ្ទៃដែលមានគំរូមតិចជាងការក្រាលផ្ទៃតែឯកឯង ហើយជាផ្ទៃមួយដែលបង្កើនបែនបាន និង ជាប់លាប់ប្រើបានយូរ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយការរួមគ្នានោះមាន តម្លៃខ្ពស់ជាងការក្រាលផ្ទៃពីរជាន់ ហើយតំរូវឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យដោយយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងអំឡុងពេលកសាង ។

ទាំងតេស្តទុក អាស៊ីញ៉ូនីក និង តេស្តទុក កាស្យូនីត អាចត្រូវបានប្រើក្នុងល្បាយពាក់កណ្តាលរាវ ប៉ុន្តែតេស្តទុក កាស្យូនីត ជាធម្មតាត្រូវបានប្រើក្នុងល្បាយពាក់កណ្តាលរាវមានល្បាយកំទេចថ្ម មានជាតិដូហើយលក្ខណៈរហ័សបែករបស់វាគឺ មានគុណសម្បត្តិ នៅពេលដែលភ្លៀងខ្លាំងទំនងជា កើតមានឡើង ។ លក្ខណៈបច្ចេកទេសសមស្របសំរាប់ល្បាយពាក់កណ្តាលរាវមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ៩.៥ ។

តារាង ៩.៥

លក្ខណៈបច្ចេកទេសសំរាប់ល្បាយពាក់កណ្តាលរាវ

ការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់

ភាគរយជាម៉ាស់នៃកំទេចថ្មទាំងអស់ដែលឆ្លងកញ្ច្រែងពិសោធន៍

កញ្ច្រែងពិសោធន៍ BS (ម.ម)

	ផង់ល្អិត	ទូទៅ	គ្រាប់ធំ
១០	-	១០០	១០០
៥	១០០	៩០-១០០	៧០-៩០
២.៣៦	៩០-១០០	៦៥-៩០	៤៥-៧០
១.១៨	៦៥-៩០	៤៥-៧០	២៨-៥០
០.៦	៤០-៦០	៣០-៥០	១៩-៣៤
០.៣	២៥-៤២	១៨-៣០	១២-២៥
០.១៥	១៥-៣០	១០-២១	៧-១៨
០.០៧៥	១០-២០	៥-១៥	៥-១៥
ចំណុះប៊ីទូម (ភាគរយជាម៉ាស់) នៃកំទេចថ្មស្ងួត	១០-១៦	៧.៥-១៣.៥	៦.៥-១២.០

កំណត់សំគាល់ : គំរោងល្បាយផ្សំប្រសើររបស់ផុតសំរាប់ល្បាយកំទេចថ្ម គ្រឿងបំពេញ ទឹក និង ល្បាយតេស្តទុក ប៊ីទូម ត្រូវតែកំណត់ដោយប្រើ ASTM D3910-84 (១៩៩០) ។

ការក្រាលគ្របពីលើ

ផ្ទៃល្បាយកំទេចថ្ម	ការក្រាលគ្រប (ម ^២ /ម ^៣)
២០ ម.ម	១៣០-១៧០
១៤ ម.ម	១៧០-២៤០
១០ ម.ម	១៨០-២៥០
គ្រឹះផ្តល់លាប	១៥០-១៨០ (ជាពីរស្រទាប់)

១០. សៀវភៅវាយនាមរចនាសម្ព័ន្ធ

មូលដ្ឋាននៃសៀវភៅវាយនាមនេះត្រូវបានពិពណ៌នាក្នុងផ្នែក ១.៧ និង ព័ត៌មានចាំបាច់ជាច្រើនសំរាប់ប្រើវាគឺមានក្នុងជំពូកសំខាន់ៗ នៃកំណត់ផ្លូវ ថ្នល់នេះ ។ ក្រុមបន្ទប់នៃសៀវភៅវាយមុខរចនាសម្ព័ន្ធនេះត្រូវបាន កំណត់ដោយលំនាំនៃរចនាសម្ព័ន្ធ (ជំពូក ២) និង (ភាពរឹងមាំនៃស្រទាប់បាត គ្រឹះថ្នល់ (ជំពូក ៣) ហើយនិង សំភារៈទាំងអស់ត្រូវបានពិពណ៌នាក្នុងជំពូក ៦ ដល់ ៩ ។ ការសង្ខេបនូវតំរូវការ និង ជំពូកឯកសារយោងទាក់ទងនឹង តារាងគំរោងប្លង់ នីមួយៗត្រូវបានបញ្ជាក់ ក្នុងតារាង ១០.១ ។

ទោះបីថា កំរាស់ស្រទាប់ត្រូវតែធ្វើទៅតាមគំរោងប្លង់នៅពេលណា ក៏ដោយដែលសំរេចធ្វើបាន សំភារៈដែលយកមកជំនួសមានកំរិតខ្លះរវាងបាត គ្រឹះថ្នល់ និងដីចាក់បំពេញត្រូវបានអនុញ្ញាតិផ្នែកលើគោលការណ៍លេខ រចនាសម្ព័ន្ធដែលតូចបញ្ជាក់ក្នុងមត្តទេសក៍ AASHTO សំរាប់គំរោងរចនា សម្ព័ន្ធកំរាល (AASHTO (១៩៨៦)) ។ នៅទីណាដែលការយកមកជំនួស ត្រូវ បានអនុញ្ញាតិ កំណត់សំគាល់ត្រូវបានដាក់ភ្ជាប់ជាមួយនឹងតារាងប្លង់គំរោង ។

តារាងត្រូវបានគ្រោងឡើងដើម្បីថា នៅទីណាអាចសំរេចទៅបានកំរាស់នៃការ លើកឡើងនៃសំភារៈនីមួយៗគឺមានលក្ខណៈជាក់ស្តែង ។ ដូចនេះស្រទាប់ ទាំងអស់តិចជាង ២០០ ម.ម នឹងត្រូវសាងក្នុងការលើកឡើងមួយដង ហើយស្រទាប់ទាំងអស់គ្រាស់ជាង៣០០ម.ម នឹងត្រូវបានកំណត់សាងក្នុងការ

លើកឡើងពីរដង ។ យូឡូម្តងស្រទាប់ គឺជាកំរាស់មធ្យម ហើយការសំរេចចិត្ត អំពីកំរាស់ស្រទាប់លើកឡើងអាស្រ័យ ទៅលើគ្រឿងចក្រសំរាប់កសាង ដែលរកបាន និង ភាពងាយស្រួលនៃដងស៊ីតេក្នុងកំរិតទាបនៃការលើកឡើង ដែលអាចសំរេចបាន ។ កំរាស់នៃការលើកឡើងនីមួយៗមិនត្រូវការ ចាំបាច់អោយដូចគ្នានោះទេ និង យកល្អជាញឹកញាប់ ត្រូវតែតំរូវកំរាស់ អោយស្របទៅកំរាស់ទាំងអស់ដែលតំរូវអោយ ហើយនិងទំហំខ្នាតគ្រាប់ អតិបរមា ដោយប្រើការរួមផ្សំកំរិតខ្នាតគ្រាប់ពីតារាង ៦.២ ។

ក្នុងតារាងលេខ ៣.៤ និង ៧ ដែលផ្ទេរនាសម្ព័ន្ធពាក់កណ្តាល ត្រូវបានកំណត់ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដែលថា សំភារៈផ្ទៃក្រាលត្រូវតែ អាចប្រែប្រួលបាន (ជំពូក ៨) និង ខ្នាតគ្រាប់គ្រឹះថ្នល់ត្រូវតែមានគុណភាព ខ្ពស់បំផុត ជាការចូលចិត្តគឺ GB1,A ។ ក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរ T6, T7 និង T8 មានតែខ្នាតគ្រាប់គ្រឹះថ្នល់ប្រភេទ GB1 ឬ GB2 ទេ ដែលត្រូវប្រើ GB3 គឺអាចទទួលយកបានក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ចរាចរទាប ។ ចំពោះសំភារៈដែល ធ្វើឱ្យនឹងដោយកំបោរ ឬ ស៊ីម៉ង់ តារាងបានកំណត់ស្រទាប់រួចហើយ ដែលមានសំភារៈបីប្រភេទអាចត្រូវប្រើបាន ។

ការជ្រើសយកតារាងនឹងអាស្រ័យទៅលើ កត្តាច្រើនបែប ប៉ុន្តែត្រូវតែផ្អែក លើការកាត់បន្ថយនូវតម្លៃដឹកជញ្ជូនសរុប ដូចបានពិភាក្សា

តារាង ១០.១
សង្ខេបតំរូវសំភារៈសំរាប់តារាងប្លង់គំរោង

តារាង លេខ	ផ្ទៃក្រាល	គ្រឹះថ្នល់	ជំពូកយោង
១	ការក្រាលផ្ទៃពីរ ជាន់	T១-T៤ ប្រើ GB1, GB២ ឬ CB3 T៥ ប្រើ GB1, A ឬ GB១, B T៦ ត្រូវតែប្រើ GB១, A	៦ និង ៩
២	ការក្រាលផ្ទៃពីរ ជាន់	T១-T៤ ប្រើ GB១, GB២ ឬ GB៣ T៥ ប្រើ GB១ T៦, T៧, T៨ ប្រើ GB១, A	៦, ៧ និង ៨
៣	អាស្នាស "បត់បែនបាន"	T១-T៤ ប្រើ GB១, GB២ T៥ ប្រើ GB១ T៦ ប្រើ GB១, A	៦ និង ៨
៤	អាស្នាស "បត់បែនបាន"	T១-T៤ ប្រើ GB១ ឬ GB២ T៥ ប្រើ GB១ T៦-T៨ ប្រើ GB១, A	៦, ៧ និង ៨
៥	ស្រទាប់សឹក និង ស្រទាប់គ្រឹះ	GB១, A	៦ និង ៨
៦	ស្រទាប់សឹក និង ស្រទាប់គ្រឹះ	GB១ ឬ GB២	៦, ៧ និង ៨
៧	ការក្រាលភ្និតមួយជាន់ឬ ពីរជាន់ ដោយមានគុណភាពខ្ពស់ សំរាប់ T៤ ។ អាស្នាស "បត់បែនបាន" សំរាប់ T៥-T៨	RB១, RB២ ឬ RB៣	៨ និង ៩
៨	ការក្រាលផ្ទៃពីរជាន់	CB១, CB២	7 និង 9

ក្នុងផ្នែក ១.៣ ។ កត្តាដែលនឹងត្រូវការចាំបាច់យកមកពិចារណា ក្នុងការវាយតម្លៃពេលវេលាមាន៖

- កំរិតកំពស់ និង ការកំណត់ពេលវេលាថែទាំ
- អត្តចារឹក ដែលអាចកើតមាន នៃរចនាសម្ព័ន្ធ
- បទពិសោធន៍ និង ជំនាញរបស់អ្នកម៉ៅការ ហើយនឹងភាពអាចរកបាន គ្រឿងចក្រសមស្រប
- តម្លៃសំភារៈខុសគ្នាដែលអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់
- កត្តាហានិភ័យផ្សេងៗទៀត

គេមិនអាចសំរេចធ្វើបាន ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំពិស្តារ លើបញ្ហាទាំងឡាយនោះទេ ។ តារាងត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយឈរលើមូលដ្ឋាន សន្ទត់ដ៏សមហេតុផលទាក់ទិនទៅនឹងចំនុចដ៏ច្រើននៃកត្តាទាំងនេះ ដូចបានពិពណ៌នាក្នុងអត្ថបទនេះ ហើយដូច្នោះជំរើសដ៏ច្រើនត្រូវតែផ្អែកលើតម្លៃក្នុងស្រុកនៃជំរើសដែលអាចធ្វើបាន ។ ប្រសិនបើព័ត៌មានណាមួយ ដែលអាចរកបានជាប់ទាក់ទង នឹង អត្តចារឹកដែលអាចកើតមាននៃរចនាសម្ព័ន្ធ ក្រោមលក្ខខណ្ឌក្នុងស្រុក នៅពេលនោះការវិភាគហានិភ័យដ៏សាមញ្ញអាចអនុវត្តដើម្បី ជ្រើសយករចនាសម្ព័ន្ធសមស្របបំផុត (ឧទាហរណ៍ Ellis (១៩៧៥)) ។ ជាមួយនឹងព័ត៌មានពិស្តារយ៉ាងច្រើន គេត្រូវតែអាចសំរេចបានដើម្បីក្រិត ជាខ្នាតនូវវិធីវិនិយោគផ្លូវថ្នល់មួយដូចជា HDM-III (Watanatada et al (១៩៨៧)) ឬ RTIM-2 (Parsley និង Robinson (១៩៨២)) ហើយបន្ទាប់មកប្រើប្រាស់តម្លៃនេះដើម្បីគណនាតម្លៃអាយុកាលទាំងមូលដែលជាប់ទាក់ទងនឹងរចនាសម្ព័ន្ធនីមួយៗដែលអាចមាន ដែលការនេះអនុញ្ញាតិអោយ មានជំរើសប្រសើរបំផុតនឹងត្រូវធ្វើបាន ។ ចំពោះផ្លូវជាច្រើន ជាពិសេស ផ្លូវដែលមានចរាចរតិច ពិសោធន៍ក្នុងស្រុក និងកំណត់បាននូវរចនាសម្ព័ន្ធ ដ៏សមស្របបំផុត ហើយការវិភាគដ៏លឿនលឿនមួយនឹងមិនអាចធានាបានឡើយ ។

គន្លឹះសំខាន់ៗចំពោះសេរ្យវិភាគរាយបច្ចុប្បន្នសម្រាប់

ថ្នាក់ចរាចរ

(10^6 esa)

- T១ = < 0.៣
- T២ = 0.៣ - 0.៧
- T៣ = 0.៧ - ១.៥
- T៤ = ១.៥ - ៣.០
- T៥ = ៣.០ - ៦.០
- T៦ = ៦.០ - ១០
- T៧ = ១០ - ១៧
- T៨ = ១៧ - ៣០

ថ្នាក់ភាពរឹងមាំស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់

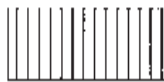
(CBR%)

- S១ = ២
- S២ = ៣ , ៤
- S៣ = ៥ - ៧
- S៤ = ៨ - ១៤
- S៥ = ១៥ - ២៩
- S៦ = ៣០ +

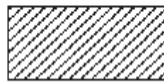
និយមន័យសញ្ញា:

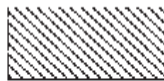
ការក្រាលផ្ទៃពីរជាន់

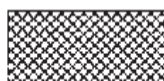
ផ្ទៃបីទូទាត់ប្រែប្រួល

ផ្ទៃធ្វើអំពីកំបោស
(ធម្មតាជាស្រទាប់សឹក, WC និង ស្រទាប់គ្រឹះ,BC)

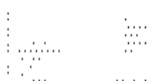
គ្រឹះផ្តល់ធ្វើអំពីកំបោស

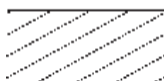
គ្រឹះផ្តល់ធ្វើអំពីខ្នាតគ្រាប់ GB1-GB3

បាតគ្រឹះផ្តល់ធ្វើអំពីខ្នាតគ្រាប់ GS

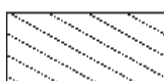
ស្រទាប់គំរូមានខ្នាតគ្រាប់ ឬ គ្រឿងចាក់បំពេញបាតគ្រឹះផ្តល់

គ្រឹះផ្តល់ធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរ 1,CB1

គ្រឹះផ្តល់ធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរ 2,CB2

បាតគ្រឹះផ្តល់ធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរ CS

តារាងរូបភាពទី១ : គ្រឹះថ្នល់រ៉ែពីស្ថានគ្រាប់/ការប្រាសាទវិទ្យុស្រពដំបូង

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1								
S2								
S3								
S4								
S5								
S6								

កំណត់សំគាល់ : ១. * បាតគ្រឹះថ្នល់ចាប់ពី ១០០ ម.ម ឡើងទៅប្រហែលអាចដាក់ជំនួសដោយសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើស ប្រសិនបើបាតគ្រឹះថ្នល់មិនត្រូវបានកាត់បន្ថយអោយតិចជាង កំរាស់គ្រឹះថ្នល់ ឬ ២០០ម.ម មួយណាក៏ដោយដែលធំជាង ។
 អត្រាជំនួសនៃបាតគ្រឹះថ្នល់ទៅនឹង សំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើស គឺ ២៥ ម.ម : ៣២ ម.ម ។
 ២. បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលបានធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរអាចត្រូវបានប្រើផងដែរ ។

តារាង២៖ ព្រឹត្តិផ្តល់ដៃសមាសសមាសទាតូផ្សំ (មិនភ្ជាប់មិនភ្ជាប់ដោយផ្ទៃបង់) / ការក្រោយផ្តល់

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1	 SD 150 150 300	 SD 150 175 300	 SD 150 200 300	 SD 150 225 300	 SD 150 275 300	 SD 150 125 150 300	 SD 150 125 175 300	
S2	 SD 125 150 200	 SD 150 150 200	 SD 150 175 200	 SD 150 200 200	 SD 150 250 200	 SD 150 125 125 200	 SD 150 125 175 200	
S3	 SD 125 150 100	 SD 125 150 125	 SD 150 150 125	 SD 150 175 150	 SD 150 225 150	 SD 150 125 125 150	 SD 150 125 150 150	
S4	 SD 125 150	 SD 125 175	 SD 150 175	 SD 150 200	 SD 150 250	 SD 150 125 125	 SD 150 125 175	
S5	 SD 125 125	 SD 125 125	 SD 150 125	 SD 150 150	 SD 150 175	 SD 150 200	 SD 150 250	
S6	 SD 150	 SD 150	 SD 175	 SD 200	 SD 225	 SD 125 150	 SD 150 175	

កំណត់សម្គាល់: បាតព្រឹត្តិផ្តល់មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយចាក់បំពេញសំរាប់ការដំឡើង

តារាង៣៖ គ្រឹះថ្នល់ធ្វើអំពីខ្នាតគ្រាប់/ផ្តិតពាក់កណ្តាល រចនាសម្ព័ន្ធ

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1			50 175 200 300	50 175 250* 300	50 175 300*	50 200 325* 300		
S2			50 175 175 200	50 175 225* 200	50 175 275* 200	50 200 300* 200		
S3			50 175 225	50 175 275*	50 175 325*	50 200 350*		
S4			50 175 150	50 175 200	50 175 250	50 200 275*		
S5			50 150 100	50 175 125	50 175 150	50 200 175		
S6			50 150	50 175	50 200	50 225		

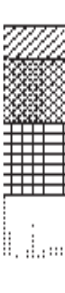
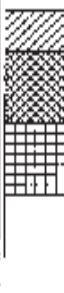

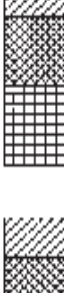

កំណត់សំគាល់: ១. * បាតគ្រឹះថ្នល់ចាប់ពី ១០០ម.ម ឡើងទៅប្រហែលអាចដាក់ជំនួសដោយសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើសប្រសិនបើ បាតគ្រឹះថ្នល់ មិនត្រូវបានកាត់បន្ថយអោយតិចជាងកំរាស់គ្រឹះថ្នល់ ឬ ២០០ម.ម មួយណាក៏ដោយដែលធំជាង ។ អត្រាសមាមាត្រនៃបាតគ្រឹះថ្នល់ទៅនឹងសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើសគឺ ២៥ ម.ម : ៣២ ម.ម ។
 ២. បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរប្រហែលត្រូវបានប្រើផងដែរ ។

តារាង៤ : គ្រឹះថ្នល់ដែលកកស្រះកោសចោទុជុំ/ផ្ទៃពាក់កណ្តាលកកស្រះកោស

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1			50 150 175 300	50 150 200 300	50 150 250 300	50 150 125 125 300	50 150 125 150 300	50 150 150 150 300
S2			50 150 175 200	50 150 200 200	50 150 225 200	50 150 125 125 200	50 150 125 150 200	50 150 150 150 200
S3			50 150 150 125	50 150 150 150	50 150 200 150	50 150 250 150	50 150 125 125 150	50 150 150 125 150
S4			50 150 150	50 150 175	50 150 225	50 150 250	50 150 125 150	50 150 150 150
S5			50 125 125	50 150 125	50 150 150	50 150 175	50 150 225	50 150 125 125
S6			50 150	50 175	50 200	50 100 150	50 150 150	50 150 150

កំណត់សំគាល់ : បានគ្រឹះថ្នល់មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយចាក់ចំពេញម្តុំសំភារៈជីមួយដេ

តារាង៖ គ្រឹះថ្នល់អំពីគ្នាគ្រាប់/រចនាសម្ព័ន្ធនៃថ្នល់

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1						 100 200 225* 350	 125 225 225 350	 150 250 250 350
S2						 100 200 225* 200	 125 225 225 200	 150 250 250 200
S3						 100 200 250	 125 225 250	 150 250 275
S4						 100 200 175	 125 225 175	 150 250 175
S5						 100 200 100	 125 225 100	 150 250 100
S6						 100 200	 125 225	 150 250

កំណត់សំគាល់:

- * បាតគ្រឹះថ្នល់ចាប់ពី ១០០ម.ម ឡើងទៅប្រហែលអាចដាក់ជំនួសដោយសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើសប្រសិនបើ បាតគ្រឹះថ្នល់ មិនត្រូវបានកាត់បន្ថយអោយតិចជាងកំរាស់គ្រឹះថ្នល់ ឬ ២០០ម.ម មួយណាក៏ដោយដែលធំជាង ។
អត្រាសមាមាត្រនៃបាតគ្រឹះថ្នល់ទៅនឹងសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើសគឺ ២៥ ម.ម : ៣២ ម.ម ។
- បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរប្រហែលត្រូវបានប្រើផងដែរ ។

តារាង៦ : គ្រឹះថ្នល់ដែលសាមគមាណតាមចំងុំ/ថ្នល់សាមគម

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1								
S2								
S3								
S4								
S5								
S6								

ព័ត៌មានបន្ថែម : ធាតុគ្រឹះថ្នល់មិនត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងតំបន់ស្រះស្រាវជ្រាវស្រះស្រាវ

តារាង៧ : គ្រឹះថ្នល់សំប៉ិចិចូម/ថ្ងៃរមតាសប្រើទាក់កណ្តាល

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8
S1				SD 150 200 350	50 125 225* 350	50 150 225* 350	50 175 225* 350	50 200 250* 350
S2				SD 150 200 200	50 125 225* 200	50 150 225* 200	50 175 225* 200	50 200 250* 200
S3				SD 150 250	50 125 250	50 150 275*	50 175 275*	50 200 275*
S4				SD 150 175	50 125 200	50 150 200	50 175 200	50 200 200
S5				SD 150 125	50 125 125	50 150 125	50 175 125	50 200 125
S6				SD 150	50 125	50 150	50 175	50 200

កំណត់សំគាល់:

១. * បាតគ្រឹះថ្នល់ចាប់ពី ១០០ម.ម ឡើងទៅប្រហែលអាចដាក់ជំនួសដោយសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើសប្រសិនបើ បាតគ្រឹះថ្នល់ មិនត្រូវបានកាត់បន្ថយអោយតិចជាងកំរាស់គ្រឹះថ្នល់ ឬ ២០០ម.ម មួយណាក៏ដោយដែលផ្ទៃជាង ។ អត្រាសមាមាត្រនៃបាតគ្រឹះថ្នល់ទៅនឹងសំភារៈចាក់បំពេញដែលបានជ្រើសរើសគឺ ២៥ ម.ម : ៣២ ម.ម ។
២. បាតគ្រឹះថ្នល់ដែលធ្វើអោយមានលំនឹងដោយស៊ីម៉ង់ ឬ កំបោរប្រហែលត្រូវបានប្រើផងដែរ ប៉ុន្តែមើលផ្នែក ៧.៧.២ ។

១១. ឯកសារយោង

AMERICAN SOCIETY FOR TESTING AND MATERIALS (1987). Test D559, *Annual Book of ASTM Standards, Vol. 4.08*. Philadelphia.

AMERICAN SOCIETY FOR TESTING AND MATERIALS (1990). D391 0, *Annual Book of ASTM Standards, Vol. 4.03*. Philadelphia.

ANDERSON, M G and D M LLOYD (1991). Using a combined slope hydrology-stability model to develop cut slope design charts. Proc. Institution of Civil Engineers, Part 2, 91, London.

ASPHALT INSTITUTE (1980). Model construction specifications for asphalt concrete and other plant-mix types. *Specification Series No 1 (SS-1)*. The Asphalt Institute, College Park, Maryland.

ASPHALT INSTITUTE (1983). Principles of construction of hot-mix asphalt pavements. *Manual Series No. 22 (MS-22)*. The Asphalt Institute, College Park, Maryland.

ASPHALT INSTITUTE (1988). Mix design methods for asphalt concrete and other hot-mix types. *Manual Series No. 2 (MS-2)*. The Asphalt Institute, College Park, Maryland.

ASPHALT INSTITUTE (1989). The Asphalt Handbook. *Manual Series No. 4 (MS-4)*. The Asphalt Institute, College Park, Maryland.

ASPHALT INSTITUTE (1991). Marshall Mix Design Criteria Changes. *The Magazine of the Asphalt Institute, Vol 5, No. 3*. The Asphalt Institute, College Park, Maryland.

BELL, F G (1987). Ground Engineers Reference Book. Butterworth and Co Ltd, Publishers.

BISHOP, A W (1955). The use of slip circles in the stability analysis of slopes. *Geotechniques, Vol 3*. London.

BOFINGER, H E, H O HASSAN and R I T WILLIAMS (1978). The shrinkage of fine grained soil cement. *TRRL Supplementary Report SR 398*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

BRUNTON, J M, S F BROWN and P 5 PELL (1987).

Developments to the Nottingham Analytical Design Method for Asphalt Pavements. Proc. 6th nt. Conf. on the Structural Design of Asphalt Pavements. University of Michigan, Ann Arbor.

BULLAS, J C and G WEST (1991). Specifying clean, hard and durable aggregate for bitumen macadam roadbase.

TRRL Research Report RR 284. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

CHESHER, A and R HARRISON (1987). Vehicle operating costs: evidence from developing countries. The Highway Design and Maintenance Standards Series. The International Bank for Reconstruction and Development, Washington, DC.

CIRIA (1988). Laterite in road pavements. *Special Publication 47*. Construction Industry Research and Information Association, London, UK.

COOK, D J and P SUWANVITAYA (1982). Properties and behaviour of lime-rice husk ash cements. *UNCIV Report No R208*. University of New South Wales, Australia.

DEPARTMENT OF TRANSPORT (1986). Specification for Highway Works. Part 2, Earthworks and Part 3, Pavements. Her Majesty's Stationery Office, London.

DICKINSON, E J (1982). The performance of thin bituminous pavement surfacings in Australia. Proc. 11th ARRB Conf 11(3) pp. 35-51.

ELLIS, C 1(1974). Village-scale production of lime in Ghana. *TRRL Supplementary Report SR 42*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

ELLIS, C 1(1975). Risk and pavement design decisions in developing countries. *TRRL Laboratory Report LR 667*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

ELLIS, C 1(1980). Soil compaction at low moisture contents: Field trials in the Sudan. Proc. 7th Regional Conf. for Africa on Soil Mechanics and Foundation Engineering, Accra, Ghana. A A Balkema, Rotterdam.

GERRITSEN, A H and R C KOOLE (1987). Seven years experience with the structural aspects of the Shell Pavement Design Manual. Proc. 6th nt. Conf. on the Structural Design of Asphalt Pavements. University of Michigan, Ann Arbor.

HARRIS, V A P, L S HITCH and J M JOWETT (1983). Bituminous stabilisation of fine sands: construction of the Baiomori - Gashua road, Nigeria. Proc. Institution of Civil Engineers, Part 1, 74 pp 277-300. London.

HIGHWAY RESEARCH BOARD (1962). The AASHO Road Test. Report 5, Pavement Research. Highway Research Board Special Report No. 61 E. National Research Council, Washington, DC.

HITCH, L 5 (1981). Surface dressing in developing countries: research in Kenya. *TRRL Laboratory Report*

LR 1019, Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

HITCH, L S and M STEWART (1987). The preparation of cut-back bitumens to ASTM specifications by blending readily available constituents. *TRRL Research Report RR 104*, Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

M. HIZAM HARUN and C R JONES (1992). The performance of polymer modified asphaltic concrete on climbing lanes in Malaysia. Proc. 16th Australian Road Research Board Conf. ARRB, Melbourne.

HOBAN, T (1990). Modified bitumen binders for surface dressing. *Chemistry and Industry (J. Society of the Chemical Industry), No 17*, pp 538-542. London.

HOWE, J D G F (1972). A review of rural traffic counting methods in developing countries. *RRL Report LR 427*, Road Research Laboratory, Crowthorne.

HOWELL, J H, J E CLARKE, C J LAWRENCE and I SUNWAR (1991). Vegetation structures for stabilising highway slopes. A manual for Nepal. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

JACKSON, G P and D BRIEN (1962). Asphaltic concrete. Shell International Petroleum Company Ltd., London.

LAWRENCE, C J, R J BYARD and P J BEAVE'N (1993). The Terrain Evaluation Manual. Transport Research Laboratory State of the Art Review. Her Majesty's Stationery Office, London.

LEWIS, W A, R T MURRAY and I F SYMONS (1975). Settlement and stability of embankments constructed on soft alluvial soils. Proc. Institution of Civil Engineers, Part 2. London.

LIONJANGA, A V, T TOOLE and D NEWILL (1987). The development of specifications for the use of low-grade calcretes in lightly trafficked roads in Botswana. *Transportation Research Record 1106*, Vol 1, pp 281-304. National Research Council, Washington, DC.

MEHTA, P K (1979). The chemistry of cements made from rice husk ash. Proc. of Workshop on Production of Cement-Like Materials from Agro-Wastes. UNIDO-ESCAP-RCTT-PCSIR. Peshawar, Pakistan.

MILLARD, R 5 (1993). Roadmaking in the tropics: materials and methods. Transport Research Laboratory State of the Art Review. Her Majesty's Stationery Office, London.

NATIONAL ASSOCIATION OF AUSTRALIAN STATE ROAD AUTHORITIES (1983). Guide to the control of moisture in roads. NAASRA, Sydney.

NATIONAL ASSOCIATION OF AUSTRALIAN STATE ROAD AUTHORITIES (1986). Guide to stabilisation in roadworks. NAASRA, Sydney.

NATIONAL INSTITUTE FOR TRANSPORT AND ROAD RESEARCH (1978). The Construction of road embankments. *Technical Recommendations for*

Highways TRH 9. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

NATIONAL INSTITUTE FOR TRANSPORT AND ROAD RESEARCH (1984). Determination of the initial consumption of lime in soil (gravel CL test). *Test method CA 34-83*. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

NATIONAL INSTITUTE FOR TRANSPORT AND ROAD RESEARCH (1986). Cementitious stabilisers in road construction. *Technical Recommendations for Highways TRH 13*. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

NATIONAL INSTITUTE FOR TRANSPORT AND ROAD RESEARCH (1987a). The design of road embankments. *Technical Recommendations for Highways TRH 10*. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

NATIONAL INSTITUTE FOR TRANSPORT AND ROAD RESEARCH (1987b). The investigation, design, construction and maintenance of road cuttings. *Technical Recommendations for Highways TRH 18*. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

NETTERBERG, F (1984). Rapid field test for carbonation of lime or cement-treated materials. National Institute for *Transport and Road Research Report RS/2/84*. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

NETTERBERG, F and M I PINARD (1991). Derivation of interim performance-related specifications for coarsely-graded plastic calcrete basecourse gravels. Proc. 10th Regional Conference for Africa on Soil Mechanics and Foundation Engineering, Maseru.

NEWILL, D, R ROBINSON and KASSAYE AKLILU (1987). Experimental use of cinder gravel on roads in Ethiopia. Proc 9th Regional Conference for Africa on Soil Mechanics and Foundation Engineering, Lagos, Nigeria. A A Balkema, Rotterdam.

O'CONNELL, M J, J H G WAMBURA and D NEWILL (1987). Soil compaction at low moisture content in dry areas in Kenya. Proc. 9th Regional Conf. for Africa on Soil Mechanics and Foundation Engineering, Lagos, Nigeria. A A Balkema, Rotterdam.

PAIGE-GREEN, P. (1981). Current techniques in groundwater control applied to cut slopes. *Trans. Geol. Soc. S. Africa, Vol 84*, pp 161-167.

PAIGE-GREEN, P, F NETTERBERG and L R SAMPSON (1990). The carbonation of chemically stabilised road construction materials: A guide to its identification and treatment. Division of Roads and Transport Technology. *Research Report DPVT - 123*. Council for Scientific and Industrial Research, Pretoria.

PARSLEY, L L and R ROBINSON (1982). The TRRL Road Investment Model for developing countries (RTIM 2). *TRRL Laboratory Report LR 1057*, Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.

PARSONS, A W (1976). The rapid measurement of moisture conditions of earthwork material. *TRRL*

- Laboratory Report LR 750*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.
- PARSONS, A W (1993). Compaction of soils and granular materials: a review of research performed at the Transport Research Laboratory. Her Majesty's Stationery Office, London.
- PARSONS, A W and A F TOOMBS (1987). The precision of the moisture condition test. *TRRL Research Report RR 90*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.
- PATERSON, W D O (1987). Road deterioration and maintenance effects: models for planning and management. The Highway Design and Maintenance Standards Series. The International Bank for Reconstruction and Development, Washington, DC.
- POWELL, W D, J F POTTER, H C MAYHEW and M E NUNN (1984). The structural design of bituminous roads. *TRRL Laboratory Report LR 1132*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.
- POWELL, W D and D LEECH (1982). Standards for compaction of dense roadbase macadam. *TRRL Supplementary Report SR 717*. Transport and Road Research Laboratory, Crowthorne.
- ROLI, J, S G WILLIAMS, C R JONES and H R SMITH (1987). Performance of a full scale pavement design experiment in Jamaica. *Transportation Research Record 1117*. Transportation Research Board, Washington DC.
- ROLT, J, H R SMITH and C R JONES (1986). The design and performance of bituminous overlays in tropical environments. Proc. 2nd Int. Conf. on the Bearing Capacity of Roads and Airfields. Plymouth, UK.
- RUSSAM, K and D CRONEY (1960). The moisture conditions beneath ten overseas airfields. Conf. on Civil Engineering Problems Overseas, London, July 1960, Paper 9. Institution of Civil Engineers, London. pp 199-206 and discussion pp 217-234.
- SAMESHIMA, T and P M BLACK (1979). Clay index - a simple method of assessing the quality and performance of roading aggregate. Proc. New Zealand Rooding Symposium, A3, pp 1-10.
- SAMPSON, L R and F NETTERBERG (1989). The durability mill: A new performance-related durability test for basecourse aggregates. *The Civil Engineer in South Africa, September 1989*, pp 287-294.
- SHERWOOD, P T (1993). Soil stabilisation with lime and cement. Transport Research Laboratory State of the Art Review. Her Majesty's Stationery Office, London.
- SMITH, H R, J ROLT and J H G WAMBURA (1990). The durability of bituminous overlays and wearing courses in tropical environments. Proc. 3rd Int. Conf. on the Bearing Capacity of Roads and Airfields. The Norwegian Institute of Technology, Trondheim, Norway.
- STOCKER, P T (1972). Diffusion and diffuse cementation in lime and cement-stabilised clayey soils. *Special Report No 8*. Australian Road Research Board, Victoria, Australia.
- STRAUSS, P J, V P SERVAS and G P MARAIS (1984). Unexpected surface cracking of asphaltic wearing courses. Proc. 4th Conf. on Asphalt Pavements for Southern Africa, Cape Town. CAPSA, South Africa.
- TRANSPORT AND ROAD RESEARCH LABORATORY (1976). Settlement and stability of earth embankments on soft foundations. *TRRL Supplementary Report SR 399*. TRRL, Crowthorne.
- TRANSPORT AND ROAD RESEARCH LABORATORY (1978). Guide to the measurement of axle loads in developing countries using a portable weighbridge. *TRRL Road Note No 40*. Her Majesty's Stationery Office, London.
- TRANSPORT AND ROAD RESEARCH LABORATORY (1982). A guide to surface dressing in tropical and sub-tropical countries. *Overseas Road Note No 3*. TRRL, Crowthorne.
- TRANSPORT AND ROAD RESEARCH LABORATORY (1988). A guide to road project appraisal. *Overseas Road Note No 5*, TRRL, Crowthorne.
- TRANSPORT AND ROAD RESEARCH LABORATORY (1988). A guide to geometric design. *Overseas Road Note No 6*. TRRL, Crowthorne.
- US ARMY CORPS OF ENGINEERS (1991). Hot-mix asphalt paving handbook. US Army Corps of Engineers and National Asphalt Pavement Association. Vicksburg and Maryland, USA.
- WATANATADA, T, C G HARRAL, W D O PATERSON, A M DHARESH WAR, A BHANDARI and K TSUNOKAWA (1987). *The Highway Design and Maintenance Standards Model. Volume 1, Description of the HDM-III Model. Volume 2, User's manual for the HDM-III Model*. Highway Design and Maintenance Standards Series, The International Bank for Reconstruction and Development, Washington, DC.
- WEINERT, H H (1980). The natural road construction materials of Southern Africa. Academica, Pretoria.
- WHITEOAK, D (1990). The Shell Bitumen Handbook. Shell Bitumen UK, London.
- WILLIAMS, R I 1 (1986). Cement treated pavements. Elsevier Applied Science Publishers, London.

១២. ប្រភពស្រុតតេវ

CHEN, F H (1988). Foundations on expansive soils. Pub. Elsevier.

CRONEY, D and P CRONEY (1991). The design and performance of road pavements. Second Edition. McGraw Hill International. Maidenhead, UK.

DICKINSON, E J (1985). Bituminous roads in Australia. Australian Road Research Board, Victoria.

HEAD, K H (1984). Manual of soil laboratory testing. ELE International Ltd. Pub. Pentech Press, London and Plymouth.

INGLES, O G AND J B METCALF (1972). Soil stabilization - Principles and practice. Butterworths, Sydney, Melbourne and Brisbane.

LIME STABILISATION (1987). *State of the Art Report No 5*. Transportation Research Board, Washington, DC.

LIME STABILISATION MANUAL (1986). British Aggregate and Construction Materials Industries, London.

NATIONAL ASSOCIATION OF AUSTRALIAN STATE ROAD AUTHORITIES (1987). Pavement design. A guide to the structural design of road pavements. NAASRA, Sydney.

SHELL INTERNATIONAL PETROLEUM CO. (1978). Shell Pavement Design Manual. London.

បរិស័ទ្ធ ក : និយាមអង្កេតដែលអាចអនុវត្តបាន

វិទ្យាស្ថាននិយាមអង្កេត គឺជាស្ថាប័នជាតិឯករាជ្យសំរាប់រៀបចំនិយាមអង្កេត ។ ការសាកសួរព័ត៌មានត្រូវផ្ញើទៅកាន់ BSI, Linford Wood, Milton Keynes, MK14 6LE ។

BS 63	ផ្នែកទី ២ (១៩៨៧)	ល្បាយកំទេចថ្មមានទំហំខ្នាតតែមួយសំរាប់ការក្រាលផ្ទៃ ។
BS 434		តេលូទកាផ្លូវីប៊ីទូម (anionic និង cationic) ។
	ផ្នែកទី ១ (១៩៨៤)	តេលូទកាផ្លូវីប៊ីទូម ។
	ផ្នែកទី ២ (១៩៨៤)	ក្បួនប្រតិបត្តិសំរាប់ប្រើតេលូទកាផ្លូវីប៊ីទូម ។
BS 594		អាស្វាល់កិនក្តៅសំរាប់ផ្លូវផ្ទៃនិងផ្ទៃក្រាលដទៃទៀត ។
	ផ្នែកទី ១ (១៩៨៥)	ភាគសំខាន់នៃសំភារៈនិងល្បាយអាស្វាល់ ។
	ផ្នែកទី ២ (១៩៨៥)	ការដឹកជញ្ជូន ការក្រាលនិងការបង្ហាប់អាស្វាល់កិន ។
BS 598		ការធ្វើជាសំណាកនិងការត្រួតពិនិត្យមើលល្បាយប៊ីទូមសំរាប់ផ្លូវផ្ទៃ និងផ្ទៃក្រាលដទៃទៀត ។
	ផ្នែកទី ២ (១៩៧៤)	វិធីសំរាប់វិភាគការសាកល្បង ។
	ផ្នែកទី ៣ (១៩៨៥)	វិធីសំរាប់គ្រោង និងការសាកល្បងជាក់ស្តែង ។
	ផ្នែកទី ១០០ (១៩៨៧)	វិធីសំរាប់ធ្វើសំណាកសំរាប់ធ្វើវិភាគ ។
	ផ្នែកទី ១០១ (១៩៨៧)	វិធីសំរាប់រៀបចំធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មនូវសំណាកសំរាប់ធ្វើវិភាគ ។
	ផ្នែកទី ១០២ (១៩៨៩)	វិធីសាកល្បងដោយវិភាគ ។
	ផ្នែកទី ១០៤ (១៩៨៩)	វិធីសាកល្បងដើម្បីកំណត់ដងស៊ីតេ និងការបង្ហាប់ ។
	ផ្នែកទី ១០៧ (១៩៩០)	វិធីសាកល្បងដើម្បីកំណត់សមាសភាគប្លង់នៃគំរោង ស្រទាប់សឹកធ្វើអំពីអាស្វាល់កិន ។
	ផ្នែកទី ១០៩ (១៩៩០)	វិធីសំរាប់ប៉ាន់តម្លៃនៃការប្រតិបត្តិកម្មរបស់រ៉ូឡ័រមួយនិងទម្រង់ការដែលអោយអនុសាសន៍លើការវាស់វែងសីតុណ្ហភាពល្បាយប៊ីទូម ។
BS 812		ការសាកល្បងល្បាយកំទេចថ្ម ។
	ផ្នែកទី ១ (១៩៧៥)	វិធីកំណត់ទំហំបំណែកគ្រាប់ និង រូបរាង ។
	ផ្នែកទី ២ (១៩៧៥)	លក្ខណៈសម្បត្តិរូបវន្ត ។
	ផ្នែកទី ១០០ (១៩៩០)	តំរូវការទូទៅចំពោះបរិយាកាស និងការក្រិតខ្នាត ។
	ផ្នែកទី ១០១ (១៩៨៤)	មគ្គុទេសក៍ក្នុងការធ្វើសំណាកដី និងទម្រង់ការសាកល្បង ។
	ផ្នែកទី ១០២ (១៩៨៩)	វិធីធ្វើសំណាកដី ។
	ផ្នែកទី ១០៣ (១៩៨៥)	វិធីកំណត់ការបែងចែកទំហំខ្នាតគ្រាប់ ។
	វគ្គទី ១០៣.២ (១៩៨៩)	ការសាកល្បងអំពីដំណើរការកករង ។
	ផ្នែកទី ១០៥	វិធីកំណត់រូបរាងបំណែកគ្រាប់ ។
	វគ្គទី ១០៥.១ (១៩៨៩)	សន្ទស្សន៍ភាពតូចស្តើង ។
	ផ្នែកទី ១០៩ (១៩៩០)	វិធីកំណត់ចំណុះសំណើម ។
	ផ្នែកទី ១១០ (១៩៩០)	វិធីកំណត់តម្លៃល្បាយកំទេចថ្មបំបែក (ACV) ។
	ផ្នែកទី ១១១ (១៩៩០)	វិធីកំណត់តម្លៃដីផងដប់ភាគរយ (TFV) ។

ផ្នែកទី ១១២ (១៩៩០)	វិធីកំណត់តម្លៃផលប៉ះពាល់ល្បាយកំរេចថ្ម (AIV) ។
ផ្នែកទី ១១៣ (១៩៩០)	វិធីកំណត់តម្លៃសីកល្បាយកំរេចថ្ម ។
ផ្នែកទី ១១៤ (១៩៨៩)	វិធីកំណត់តម្លៃដុះខាតរបស់ថ្ម ។
ផ្នែកទី ១១៧ (១៩៨៨)	វិធីកំណត់អិលក្ត្រូលាយក្នុងទឹក ។
ផ្នែកទី ១១៨ (១៩៨៨)	វិធីកំណត់ចំណុះសូលហ្វាត ។
ផ្នែកទី ១២១ (១៩៨៩)	វិធីកំណត់ភាពរឹងមាំ ។
BS 890 (១៩៧២)	កំរោងសាងសង់ ។
BS 1377 (១៩៩០)	វិធីសាកល្បងដីសំរាប់គោលបំណងវិស្វកម្មស៊ីវិល ។
ផ្នែកទី ១	តំរូវការទូទៅ និងការរៀបចំសំណាក ។
ផ្នែកទី ២	ចំណាត់ថ្នាក់ពិសោធន៍ ។
ផ្នែកទី ៣	ការសាកល្បងតាមគីមី ឬអេឡិចត្រូគីមី ។
ផ្នែកទី ៤	ការសាកល្បងទាក់ទងនឹងការបង្ហាប់ ។
ផ្នែកទី ៥	ការសាកល្បងភាពសង្កត់អោយណែន ភាពមិនជ្រាបទឹក និងភាពជាប់លាប់អាចប្រើបានយូរ ។
ផ្នែកទី ៦	ការសាកល្បងភាពស្រុតចុះ និងការសាកល្បងភាពមិនជ្រាបទឹកក្នុងបន្ទប់ជលសាស្ត្រ និងជាមួយនឹងការវាស់សំណាករន្ធច្រើស ។
ផ្នែកទី ៧	ការសាកល្បងកំលាំងបំបាក់ (ការសង្កត់ទាំងស្រុង) ។
ផ្នែកទី ៨	ការសាកល្បងកំលាំងបំបាក់ (ការសង្កត់ដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព) ។
ផ្នែកទី ៩	ការសាកល្បងនៅនឹងកន្លែង ។
BS 1924 (១៩៩០)	សំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹងសំរាប់គោលបំណងវិស្វកម្ម ។
ផ្នែកទី ១	តំរូវការទូទៅ ការធ្វើសំណាក ការរៀបចំសំណាក និង ការសាកល្បងលើសំភារៈមុននឹងធ្វើអោយ មានលំនឹង ។
ផ្នែកទី ២	វិធីសាកល្បងសំរាប់ សំភារៈធ្វើអោយមានលំនឹង ដោយស៊ីម៉ង់ និងសំភារៈធ្វើអោយ មានលំនឹងដោយកំរោង ។
BS 2000	ប្រេងកាតរោង និងផលិតផលរបស់វា ។
ផ្នែក ៤៩ (១៩៨៣)	ការជ្រៀបចូលនៃសំភារៈបីទូម ។
ផ្នែក ៥៨ (១៩៨៨)	ចំណុចទន់របស់បីទូម (ចិញ្ចៀនបូបាស់) ។
ផ្នែក ៧២ (១៩៨៨)	ភាពស្ថិតរបស់បីទូមកាល់បន្ថយ ។
ផ្នែក ១០៥ (១៩៩១)	ការប្រមូលប្រមូលគ្រឿងភ្ជាប់បីទូម ដោយការយកតាមរបៀបឌីក្លូរីម៉េតាស ។
BS 3690	បីទូមសំរាប់សាងសង់និង វិស្វកម្មស៊ីវិល ។
ផ្នែកទី ១ (១៩៨៩)	បីទូមសំរាប់ផ្លូវថ្នល់ និង ផ្ទៃក្រាលផ្សេងទៀត ។
BS 4987	លាបម៉ាក់កាដាសំរាប់ផ្លូវថ្នល់ និង ផ្ទៃក្រាលផ្សេងទៀត ។
ផ្នែកទី ១ (១៩៨៨)	លក្ខណៈបច្ចេកទេសសំរាប់សំភារៈសំខាន់និងសំរាប់ល្បាយ ។
ផ្នែកទី ២ (១៩៨៨)	ការដឹកជញ្ជូន ការក្រាលនិងការបង្ហាប់ ។

មរិសិដ្ឋ ខ : ការដាក់ប្រមាណ

ចំណុះសំណើមគ្រឹះផ្តល់ សំរាប់បញ្ចូលប្រភេទ

ចំណុះសំណើមស្រទាប់គ្រឹះផ្តល់ខាងក្រោមកំរាលផ្លូវផ្តល់មិនជ្រាបទឹកអាចកើនឡើង ក្រោយពេលសាងសង់នៅទីណាដែលកំរិតទឹកក្នុងដីមាននៅជិតស្រទាប់ផ្តល់ ខាងលើ ។ ចំណុះសំណើមខ្ពស់បំផុត អាចទស្សន៍ទាយបានពីទំនាក់ទំនង ដែលបាន វាស់វែងការស្រូបរបស់ដី និងចំណុះសំណើម សំរាប់ដីជាក់លាក់ ណាមួយនិងចំណេះដឹង នៃជំរៅកំរិតទឹកក្នុងដី ។

ការវាស់ទំនាក់ទំនង ពេញលេញទាំងស្រុងវាងការស្រូប និងចំណុះសំណើម គឺស៊ីពេលវេលាហើយទំរង់ការវាស់វែងសាមញ្ញតែងតែអាចត្រូវបានប្រើ ។ សំណាកដីតូចមួយ ដែលបានបង្ហាញ អោយដល់ដង់ស៊ីតេនៅការដ្ឋាន ហើយនិងចំណុះ សំណើមត្រូវបានដាក់នៅក្នុងបរិក្ខារ មន្ទីរសោធន៍ដីសមស្រប ដែលអាច អនុវត្តន៍ សំពាធសមមូលទៅនឹងជំរៅដែលមានប្រសិទ្ធិភាព នៃកំរិត ទឹកក្នុងដី (ឧទាហរណ៍ ថាសសំរង់សំពាធ) ។

ជំរៅដីមានប្រសិទ្ធិភាព នៃកំរិតទឹកក្នុងដី សំរាប់គោលបំណងគ្រោងមាន ជំរៅជាក់ស្តែងពីស្រទាប់បាតគ្រឹះផ្តល់ដល់កំរិតទឹកក្នុងដីបូកនឹងដំណើរស្រុត ចុះនៃកំរិតទឹកក្នុងដី ដោយសារសំពាធស្រទាប់ក្រាលពីលើ ។ ដំណើរ ស្រុតដែលអាចមើលឃើញនោះប្រែប្រួលជាមួយនឹង ប្រភេទដី ហើយកត្តាកែ តម្រូវប្រហាក់ប្រហែលត្រូវបានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង B1 ។

ដើម្បីគណនា ជំរៅដីមានប្រសិទ្ធិភាព D ដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីកំណត់ការ ស្រូបអនុវត្តឡើងនៅក្នុងថាសសំរង់សំពាធសមមូល តទៅនេះត្រូវបានប្រើ:

$$D = WT + (SF \times t)$$

ដែលមាន WT = ជំរៅកំរិតទឹកក្នុងដី នៅខាងក្រោមស្រទាប់បាត គ្រឹះផ្តល់ (ចំណុចកំរិតខ្ពស់បំផុតតាមរដូវដែលរំពឹងទុក)

$$SF = \text{កត្តាកែតម្រូវពីតារាង B1}$$

T = កំរិតកំរាលជាមួយនឹងកត្តាដែលមិនផ្លាស់ប្តូរសំរាប់ WT, t, D.

កាលណា លំនឹងត្រូវទទួលបាននៅក្នុងថាសសំរង់សំពាធ សំណាក ដីត្រូវបានប្រមូលយក ហើយចំណុះសំណើមរបស់វាត្រូវបានវាស់ ។ ចំណុះសំណើម នេះគឺជាតំលៃ ដែលក្នុងនោះ CBR សំរាប់តំរោងត្រូវ តែបានប្រមាណ បន្ទាប់ពីការសាកល្បងដីនិយាយ ដែលបានគូសបញ្ជាក់ក្នុង ផ្នែក ៣.២ ។

តារាង B1

កត្តាកែតម្រូវសំរាប់ប្រភេទដី (PI) ប្រើក្នុងការគណនា ជំរៅដីមានប្រសិទ្ធិភាពនៃកំរិតទឹកក្នុងដី ។

PI	កត្តាកែតម្រូវ
	SF
0	0
១០	0.៣
១៥	0.៥៥
២០	0.៨០
២៥	១.១
៣០	១.៤
៣៥	១.៦
> ៣៥	២.០

**បរិស័ទ្ធ គ : TRL ឧបករណ៍វាយទម្ងន់ដោយប្រើ
កោណម៉ឺណាម៉ិច**

TRL ឧបករណ៍ (DCP) បានបង្ហាញក្នុងរូប C1 គឺជាឧបករណ៍ ដែលបានគ្រោងឡើង សំរាប់វាស់ដំរីហ្វីសនូវលក្ខណៈសម្បត្តិ រចនាសម្ព័ន្ធ កំរាលផ្លូវផ្តល់នៅនឹងកន្លែង ដែលមានស្រាប់ធ្វើអំពីសំភារៈមានខ្នាតគ្រាប់មិន មានគ្រឿងភ្ជាប់ ។ ការវាស់វែងជាបន្តបន្ទាប់ អាចធ្វើដល់ជំរៅ ៨០០ ម.ម ឬ ១២០០ ម.ម នៅពេលដែលដងពន្លតត្រូវបានតភ្ជាប់ ។

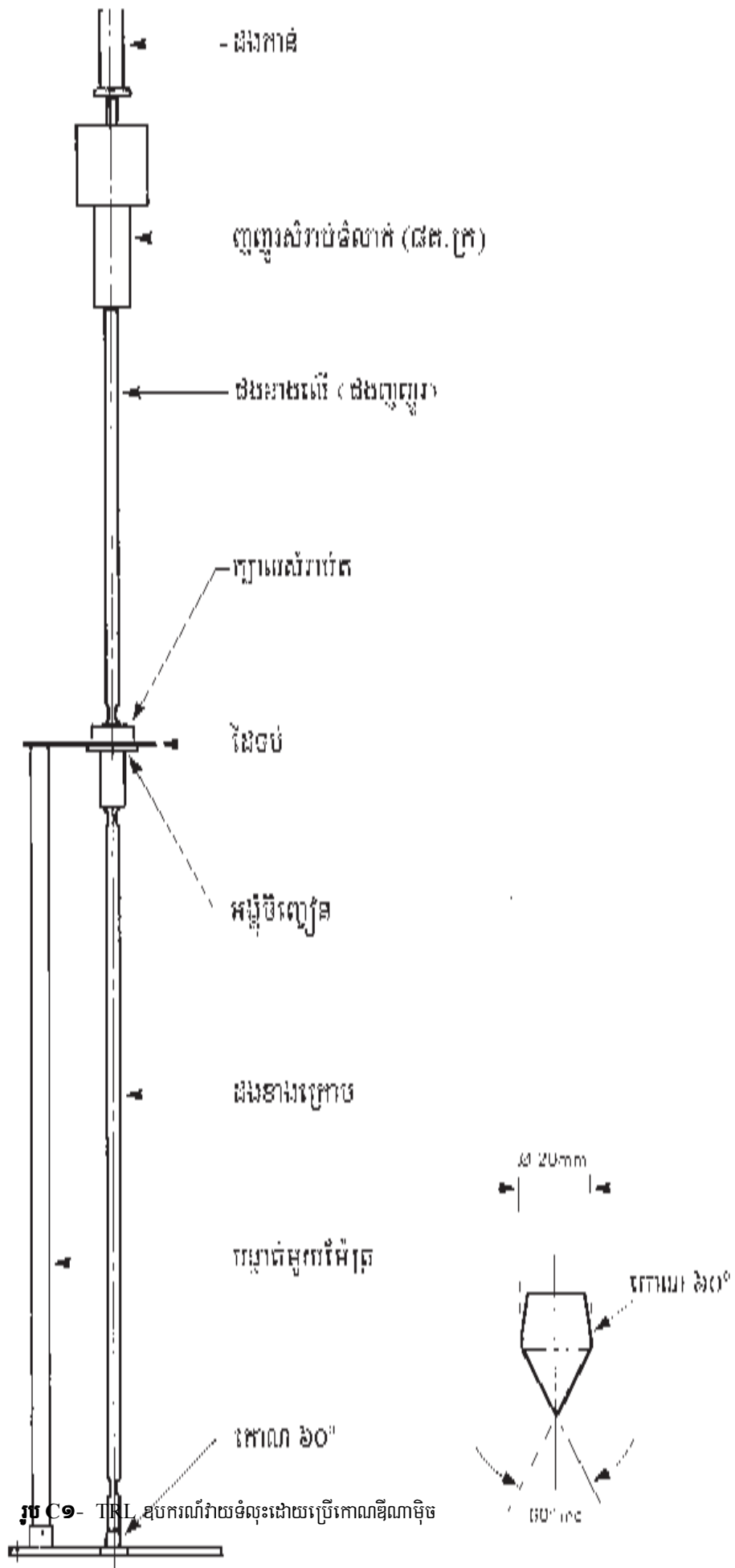
គោលការណ៍សំខាន់របស់ DCP គឺថាអត្រានៃការទម្ងន់របស់ដុំដែក រាងជាគោណ កាលណាគេវាយដោយកំលាំង និងយាមគឺមានទំនាក់ទំនង បញ្ជ្រាសទៅនឹងភាពមាំទាំរបស់សំភារៈដែលវាស់ដោយ. ជាឧទាហរណ៍ ការសាកល្បងអំពីអត្រាកំលាំងទ្រកាលីប៊្រីនីញ៉ា (CBR) (សូមមើលរូប C2) ។ នៅនីមួយៗស្រទាប់កំរាលមានភាពរឹងមាំ ខុសៗគ្នា. ព្រំដែនខ័ណ្ឌរវាងស្រទាប់ អាចត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ ហើយនិងកំរាលរបស់ស្រទាប់ក៏ត្រូវបាន កំណត់ ។ លទ្ធផលជាតូចៗ ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងរូប C3 ។

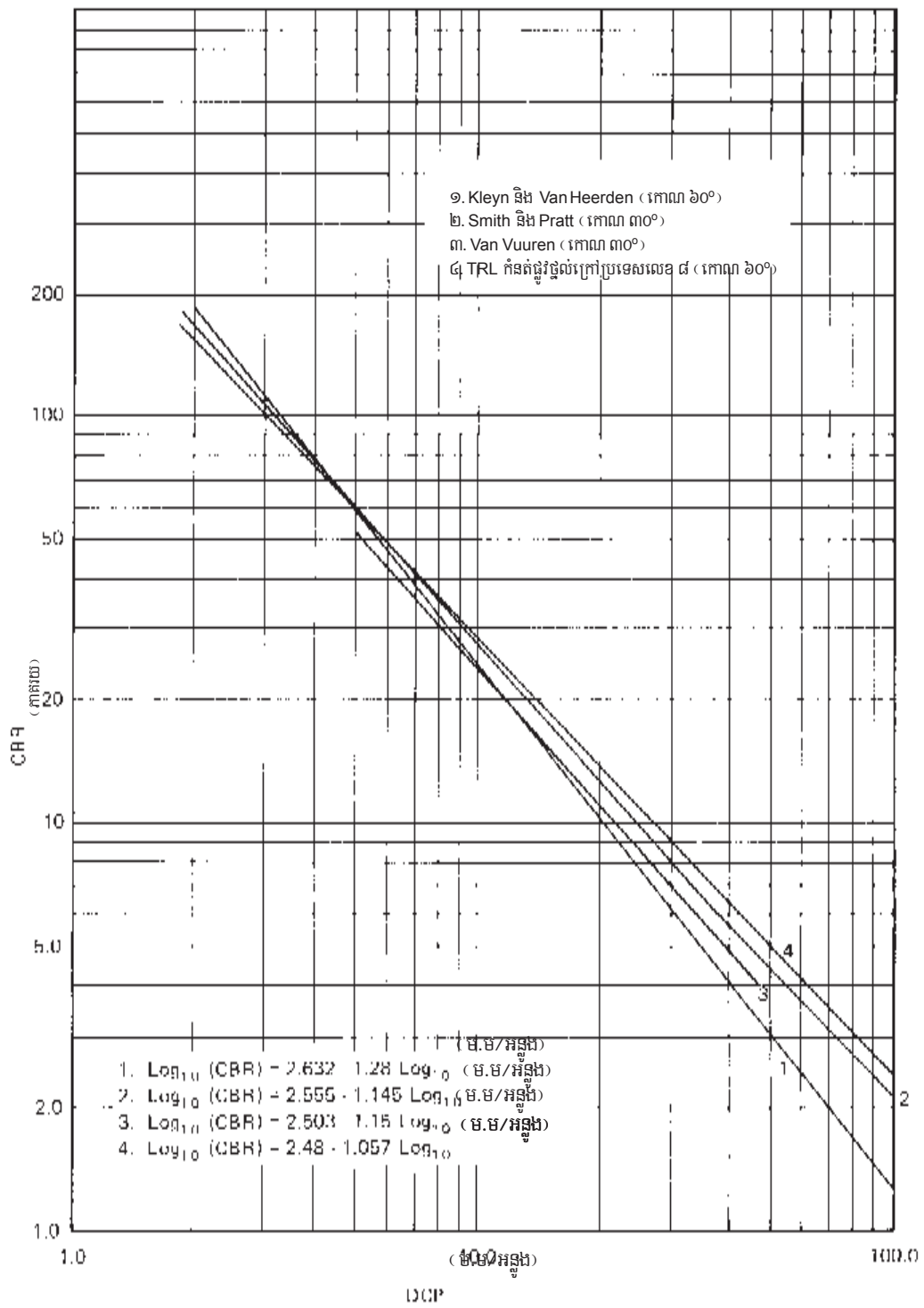
ឧបករណ៍ DCP ត្រូវការអ្នកបញ្ជាប៊ីនាត់ ។ ធ្នាក់កាន់ឧបករណ៍ ធ្នាក់លើក និងធ្នាក់កូនទម្ងន់ និងអ្នកបច្ចេកទេសកត់ត្រាលទ្ធផល ។ ឧបករណ៍ ត្រូវបានដាក់បញ្ជ្រា ហើយនិងកូនទម្ងន់ លើកតាមដងរហូតដល់ប្រដាប់កាន់ ។ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីឱ្យប្រាកដថា កូនទម្ងន់គ្រាន់តែប៉ះនឹងប្រដាប់កាន់ តែមិនលើកឧបករណ៍ទេ មុននឹងឱ្យវាធ្លាក់ ហើយអ្នកបញ្ជាប៊ីនាត់ឱ្យវា ធ្លាក់ដោយសេរី និងមិនត្រូវច្រានទំលាក់វាដោយដៃរបស់គាត់ឡើយ ។ ប្រសិនបើក្នុងអំឡុងពេលធ្វើការសាកល្បង DCP ទ្រេតចេញពីខ្សែបន្ទាត់ឈរ. មិនត្រូវប៉ុនប៉ងកែទេ ដោយសារថាផ្ទៃប៉ះរវាងដងដៃកាន់ និងជ័រនៃកូនទម្ងន់ ឱ្យលទ្ធផលនូវកំហុសឆ្គងកាន់តែច្រើនឡើង ។ ប្រសិនបើមុំរបស់ឧបករណ៍ ប្រែជាអាក្រក់បង្កឱ្យកូនទម្ងន់រអិលប៉ះលើដងកូនទម្ងន់ ហើយមិនធ្លាក់ ដោយសេរី ការសាកល្បងត្រូវបោះបង់ចោល ។

គេបានឱ្យអនុសាសន៍ថា ការអានលទ្ធផល ត្រូវតែបានយកតាមចំនួនកើនឡើង នៃការស្រុតធ្លាក់ចុះប្រហែល ១០ ម.ម ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ជាធម្មតាវាមានភាពងាយស្រួលជាង ដើម្បីអានលទ្ធផល ក្រោយពេល ទំលាក់កូនទម្ងន់មួយចំនួនមក ។ ដូច្នេះគេចាំបាច់ ត្រូវប្តូរចំនួនវាយ រវាងការអានលទ្ធផល អោយស្របទៅតាមភាពរឹងមាំ នៃស្រទាប់ដែលកំពុង ទំលុះ ។ ចំពោះគ្រឹះផ្តល់មានគុណភាព ខ្នាតគ្រាប់ល្អ ការអានលទ្ធផលរៀងរាល់ ៥ ទៅ ១០ អង្គមម្តង គឺល្អមក្រាន់ល្អ ប៉ុន្តែ ចំពោះស្រទាប់បាត់គ្រឹះផ្តល់ និងបាតស្រទាប់កំរាលផ្តល់ខ្សោយការ អានលទ្ធផលរៀងរាល់ ១ ឬ ២ អង្គមម្តង ប្រហែលសមស្រប ។

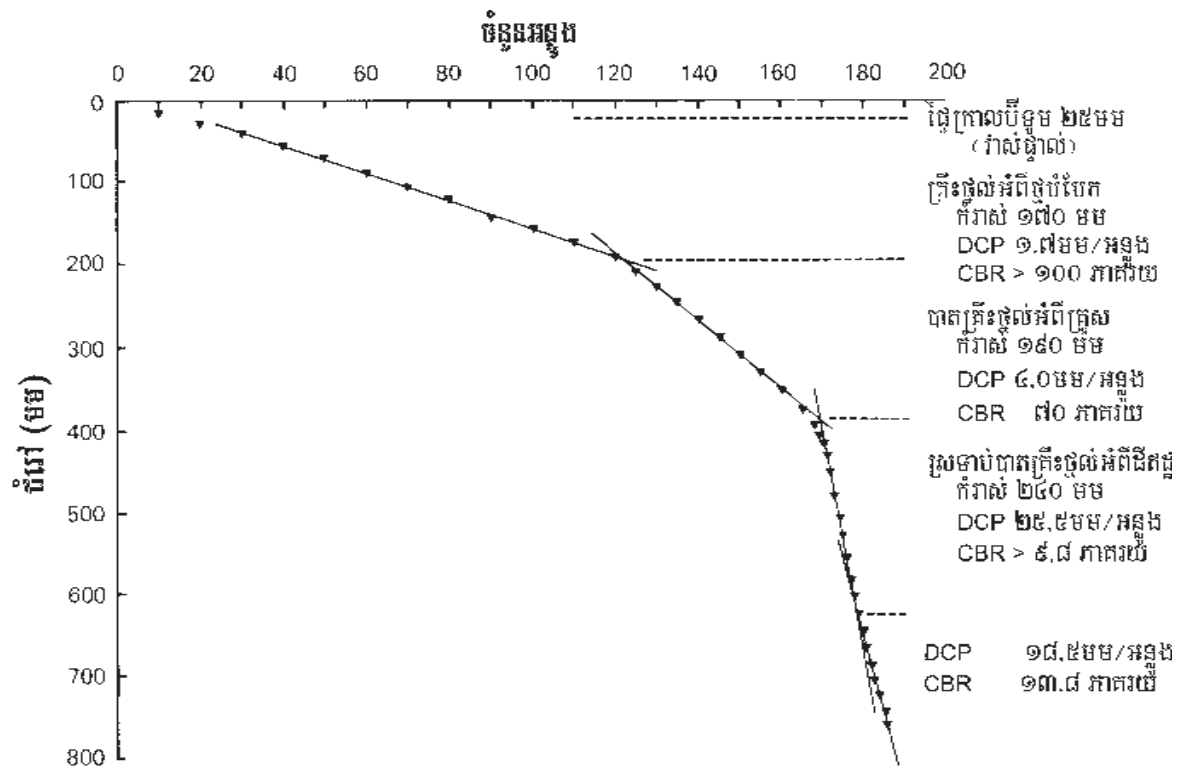
ការលំបាកតិចតួចជាធម្មតា ត្រូវបានជួបប្រទះជាមួយនឹង ការទំលុះ ប្រភេទសំភារៈជាច្រើន ដែលមានខ្នាតគ្រាប់ធ្វើឱ្យមានលំនឹង ។ វាមានការលំបាកផងដែរ ក្នុងការទំលុះស្រទាប់ដែលធ្វើឱ្យមានលំនឹងដ៏រឹងមាំ សំភារៈមានខ្នាតគ្រាប់ បំណែកធំៗ ហើយហាប់ ផ្ទៃបំបែកមានគុណភាពខ្ពស់ ។ ឧបករណ៍ TRL ត្រូវ បានគ្រោងឡើង សំរាប់សំភារៈមាំទាំងនោះ ហើយ ហេតុដូច្នេះ អ្នកបញ្ជាប៊ីនាត់ ខំព្យាយាមជាមួយនឹងការសាកល្បងនេះ ។ អត្រាទំលុះយ៉ាងទាបគឺ ០.៥ ម.ម ក្នុងមួយអង្គមគឺអាចទទួលយកបាន ប៉ុន្តែប្រសិនបើពុំមានការស្រុតធ្លាក់ អាចវាស់បានក្រោយពេលវាយ ២០ អង្គមរៀងរាល់ដាប់គ្នា គេអាចសន្មត់បានថាឧបករណ៍ DCP នឹងមិនអាចទំលុះ សំភារៈនោះទេ ។ ក្នុងកាលៈទេសៈនោះ គេត្រូវខ្វែងរន្ធក្នុងស្រទាប់ ដោយប្រើ ស្ពានអេឡិចត្រូនិច ឬ ប្រើខ្យល់ ឬ ដោយការខ្វែងយកបណ្តុលចេញ ។ បន្ទាប់មកស្រទាប់ ដែលទាបជាងគេ នៃកំរាលអាចត្រូវបានសាកល្បង តាមរបៀបធម្មតា ។

លទ្ធផល DCP ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលអោយដំណើរការបានងាយ ស្រួល ដោយកុំព្យូទ័រ ហើយកម្មវិធីត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ (TRRL (១៩៩០)) ដែលត្រូវបានគ្រោងឡើង ដើម្បីជួយក្នុងការបកស្រាយ និងបង្ហាញទិន្នន័យ DCP ។

រូប ២៦: ទំនាក់ទំនងរវាង DCP-CBR

រូប ២៣: លទ្ធផលការសាកល្បង DCP

បរិស័ទ្ធ ឃ : គំរោងដំបូងស្តីពីសេដ្ឋកិច្ច

១. សេចក្តីផ្តើម

អង្គការសុខភាពពិភពលោកបានកំណត់ការបង្ការរូបរាង ម៉ាកសាល ពន្យារទៅលើ គំរោងអាស្រាវដែលវាសិនរក្សាបាននូវប្រឡោះខ្យល់ អប្បបរមា តំរូវការអោយមានក្នុងល្បាយ (VIM) ក្រោយពេលកិនបង្កាប់ជាលើកទីពីរ ដោយចរាចរ ។ វិធីម្យ៉ាងទៀតផ្នែកលើទំរង់ពន្យារនៃទំរង់ការបង្កាប់ ដែលប្រើក្នុងការសាកល្បង ភាគរយនៃដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ (PRD) (BS 598 ផ្នែក ១០៤ (១៩៨៩)) ប្រើដើម្បីត្រួតពិនិត្យបង្កាប់ ។ វិធីទាំងឡាយនោះ សមស្របចំពោះការដ្ឋាន ដែលត្រូវទទួលបាននូវបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរ ដែលការ ស្រាវជ្រាវបង្ហាញថា វាជាការចង់បាន ដើម្បីរក្សាឱ្យមានប្រឡោះខ្យល់ អប្បបរមាល្បាយចំនួនបីភាគរយ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ នៃកំហុសឆ្គង ដោយការខូចរូបរាងប្លាស្ទិក ។ ពុំមានវិធីណាមួយអាចផលិតឡើងវិញ ដូចនូវរូបរាងបង្កាប់ដែលកើតឡើង ក្រោមចរាចរធ្ងន់ ប៉ុន្តែទំរង់ការក្រោយនេះ គឺរបស់ជាង ហើយនិងអាចតំណាងអោយបានច្រើនផង ។ វាពុំមាន និយាមជាតិ ឬអន្តរជាតិសំរាប់ទំរង់ការទាំងនេះទេ ហេតុដូច្នេះហើយរូបរាង ទាំងពីរទំរង់ជានិច្ចត្រូវបានធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍បន្តទៀតទៅអនាគត ។

២. ការបង្កាប់តាមរបៀបម៉ាកសាលពន្យារ

ចំពោះការដ្ឋានយ៉ាប៉យីន ស្រទាប់គ្រឹះមានកម្រិតខ្ពស់គ្រាប់. BC1 និង BC2 ដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ៨.៣ និង ៨.៦ ប្រហែលទំនង ជាមានលក្ខណៈ សមស្របបំផុត ។ ទំរង់ការគំរោងម៉ាកសាលធម្មតា ប្រើ ៧៥ អង្កាមលើ ផ្ទៃមុខនីមួយៗ ត្រូវតែបំពេញជាដំបូង ដើម្បីផ្តល់អោយនូវការ ចង្កុលបង្ហាញថា បារ៉ាម៉ែត្រ គំរោងម៉ាកសាល និងត្រូវបានគោរពតាម ។

ចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់ស៊ីតា ទៅនឹងខ្សែភាគរយ VIM ដែលទទួលបានក្នុងការ សាកល្បងម៉ាកសាល ត្រូវតែធ្វើការកត់សំគាល់ ហើយការសាកល្បង សំណាកដីបន្ថែមទៀត ដែលរៀបចំតាម ចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់នីមួយៗទាបបែប គឺថា ចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់ស៊ីតាទៅនឹង ៦ ភាគរយ VIM ហើយនិងចំណុះ គ្រឿងភ្ជាប់ ដែលមាន ០.៥ ភាគរយ ខាងលើ និង ០.៥ភាគរយខាងក្រោម តម្លៃនេះ ។ សំណាកទាំងអស់នោះត្រូវតែបង្កាប់ឱ្យ ដល់កម្រិតដិសេដ្ឋ ។

ចំនួនអង្កាម ដែលតំរូវការ ដើម្បីធ្វើឱ្យបានលក្ខខណ្ឌដិសេដ្ឋនឹងប្រែប្រួល ពីល្បាយមួយទៅល្បាយមួយទៀត ។ វាជាការត្រូវធ្វើការសាកល្បង ដោយ ប្រើចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់ទាបជាងគេ ហើយបង្កាប់ដោយប្រើចំនួនអង្កាម កើនឡើង ដូចជា ២០០.៣០០.៤០០ ។ ៧ ។ រហូតដល់ការកើនឡើងថែមទៀត នៃដងស៊ីតេនិងមិនកើតមានឡើងទៀត ។ ជាធម្មតា ៥០០ អង្កាមនៅលើមុខ ម្ខាងៗ ដែលបានវាយនោះគឺត្រូវបានឃើញថាគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។

ដោយធ្វើរូបក្រាហ្វិក នៃ VIM នៅដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋទល់នឹង ចំណុះគ្រឿង ភ្ជាប់ចំណុះគំរោងគ្រឿងភ្ជាប់ដែលស៊ីតានិង VIM ចំនួន ៣ ភាគរយ អាចត្រូវ បានកំណត់ ។ តម្លៃនេះត្រូវតែទទួលបានដោយធ្វើការដាក់បន្ថែមមិនមែន ដោយគណនាប្រហែលៗនោះទេ ។ ប្រសិនបើចាំបាច់លំដាប់ចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់ ត្រូវតែពន្យារទៅខាងលើ ឬ ខាងក្រោមជាការសមស្រប ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យនូវ ការថែមថយនេះ ។

៣. ការបង្កាប់ពន្យារដោយដើម្បីត្រួតពិនិត្យ

៣.១. ទំរង់ការគំរោងនៃវិធីសាស្ត្រ

ក្នុងវិធីប្រើដើម្បីត្រួតពិនិត្យ សំណាកត្រូវបានបង្កាប់ក្នុងពុម្ពមានបន្ទាត់ផ្ចិត ១៥២-១៥៣ ម.ម កំរាស់ប្រហែលគ្នា ទៅនឹងកំរាស់ដែលក្រាលលើផ្ទៃផ្លូវ ។ ទំរង់ការបង្កាប់ BS 598 សំរាប់ការសាកល្បង PRD ត្រូវធ្វើម្តងហើយម្តងទៀត ប្រសិនបើ ចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យសំរេចបានដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ ដាច់ខាត ។ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ អេឡិចទ្រិច ត្រូវមានកំលាំងថាមពល ៧៥០ វ៉ាត់ ឬ ច្រើនជាងហើយប្រតិបត្តិ នៅប្រេកង់ ពី ២០ ទៅ ៥០ Hz ។ ដើម្បីបង្កាប់ពីរត្រូវបានប្រើដើម្បីបង្កាប់មួយ មានអង្កាមផ្ចិត ១០២ ម.ម ហើយនិងមួយទៀតមានអង្កាមផ្ចិត ១៤៦ ម.ម ។ សំណាកត្រូវតែលាយ ដើម្បីអាចត្រូវបានបង្កាប់ភ្លាមៗក្រោយមក នៅក្នុង សីតុណ្ហភាពដំបូង $១៤០ \pm ៥^{\circ} C$ សំរាប់បីទម្ងន់កម្រិតប្រាំបួន ៨០/១០០ ឬ $១៤៥ \pm ៥^{\circ} C$ សំរាប់បីទម្ងន់កម្រិតប្រាំបួន ៦០/៧០ ។

ពុម្ពនិងដើម្បីបង្កាប់ ត្រូវតែកំដៅទុកជាមុន នៅក្នុង ឡ មុននឹងចាប់ផ្តើម ធ្វើការសាកល្បង ។ ការធ្វើឱ្យត្រជាក់សំណាកយ៉ាងច្រើនត្រឹម ១៥ ទៅ ២០^o C ក្នុងអំឡុងពេលបង្កាប់ និងមិនរារាំងដល់ការធ្វើឱ្យសំរេច បាននូវដងស៊ីតេ បដិសេដ្ឋត្រឹមត្រូវនោះទេ ។ ដើម្បីបង្កាប់តូចត្រូវបានប្រើ សំរាប់ការបង្កាប់យ៉ាងច្រើន បន្តគ្នា ។ ដើម្បីត្រូវទប់ឱ្យជាប់ក្នុងជំហរ បញ្ជូន ហើយផ្លាស់ទីកន្លែង ពីមួយទៅមួយ ទៅតាមលំដាប់ដោយដែលបានកំណត់ គឺថាប្រើ ប្រាស់ចំណុះរបស់ដៃកណ្តាល ។ ដើម្បីបញ្ជាក់ទីតាំងទាំងនោះ លំដាប់នោះ ត្រូវតែ N,S,W,E, NW, SE, SW, NE ឬក៏សមមូលគ្នា ។ នៅតាមចំណុះ នីមួយៗ ការបង្កាប់ត្រូវបន្តធ្វើរវាង ២ និង ១០ វិនាទី ។ កត្តាកំរិតគឺថា សំភារៈមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យខ្លាញ់ជុំវិញដើម្បីបង្កាប់ ។ លំដាប់លំដោយនៃ ការបង្កាប់ត្រូវបានធ្វើបន្តគ្នាតែដាច់ រហូតដល់ទទួលបាន ពេលវេលាបង្កាប់ សរុប ២៣០ វិនាទី ± ៥ វិនាទី ។ ដើម្បីបង្កាប់ចំនួនត្រូវបានប្រើដើម្បី ធ្វើឱ្យស្នើផ្ទៃមុខសំណាក ។

បន្ទះសំប៉ែតបន្លាស់មួយ ដែលកំដៅជាមុននៅក្នុង ឡ ត្រូវបានដាក់ខាងលើពុម្ព ដែលបន្ទាប់មកពុម្ពត្រូវបានត្រឡប់ចុះក្រោម ។ សំណាក ត្រូវបានបណ្តើរ អោយខិតទៅលើបន្ទះសំប៉ែតថ្មីជាមួយនិងព្យាបាល ឬ ដើម្បីបង្កាប់ធំ ។ លំដាប់លំដោយបង្កាប់បន្ទាប់មក ត្រូវបានធ្វើម្តងហើយ ម្តងទៀត ។ ទ្រនាប់សំប៉ែតទំនេរត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់ទៅឱ្យវិញក្នុងចន្លោះ ខួបបង្កាប់ ។

នេះជាទំរង់ការបង្កាប់និយាម PRD ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យប្រាកដថាដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋ អាចសំរេចបាន វាប្រហែលជាចាំបាច់នឹងធ្វើទំរង់ការ នេះសារឡើងវិញ ជាលើកទីពីរ ។ គេត្រូវស្នើឡើងថា ការសាកល្បង លាយជាមួយចំណុះបីទម្ងន់ មួយដែលស៊ី គ្នាប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹង ៦ ភាគរយ VIM ក្នុង ការសាកល្បងម៉ាកសាលត្រូវបានប្រើដើម្បី :

- (i) កំណត់ ម៉ាស់សំភារៈដែលតំរូវឱ្យបានកំរាស់បង្កាប់ ប្រហាក់ប្រហែល ដូចគ្នាទៅនឹងកំរាស់សំរាប់ស្រទាប់ក្រាលផ្ទៃផ្លូវ ។
- (ii) កំណត់ ចំនួនខួបបង្កាប់ ដែលនឹងធ្វើឱ្យប្រាកដថា ដងស៊ីតេបដិសេដ្ឋដាច់ខាតអាចសំរេចធ្វើបាន ។

ក្រោយការសាកល្បងត្រូវបានបញ្ចប់ សំណាកត្រូវបានធ្វើជាមួយនិងចំណុះ បីទម្ងន់ដោយចាប់ផ្តើមក្នុងម៉ាក់សាល់ប្រសើរបំផុត ហើយបន្តយុទ្ធក្នុងជំហាន ០.៥ ភាគរយ រហូតដល់ចំណុះបីទម្ងន់ ដែលមានប្រឡោះខ្យល់ ៣ ភាគរយ នៅដងស៊ីតេបដិសេដដាច់ខាតអាចកំណត់បាន ។

៣.២ ការធ្វើតេស្តទៅលើស្ថិតិសោធន៍ នៅជាការសាកល្បងបង្គាប់

ក្រោយខួប នៃការបង្គាប់តាមនិយាម PRD សំណាកសាកល្បងរបស់ស្រទាប់ គ្រឹះ ឬ គ្រឹះផ្តល់ដែលត្រូវបានបង្គាប់ពីស្ថានភាពរាយអាចត្រូវបានសង្ឃឹមថាមាន ដងស៊ីតេ រវាង ១.៥ និង ៣ ភាគរយ ទាបជាងសំភារៈដូចគ្នា នេះដែលបាន បង្គាប់ ក្នុងផ្នែកផ្តល់ប៉ុន្តែត្រូវតែខ្វះយកចេញ និងត្រូវធ្វើការសាកល្បង PRD ។ នេះជាការបង្ហាញផលនៃរបបបង្គាប់ខុសគ្នា និងដែលបានបង្កដោយ ការតំរង់ទឹក ជាលទ្ធផលផ្សេងៗនៃបំណែកតូចៗ ។ ការខុសគ្នារវាងដងស៊ីតេ សំរាប់សំណាកនៅមន្ទីរពិសោធន៍ និងនៅការដ្ឋានក្រោយពេលបង្គាប់បដិសេដ ត្រូវបានវាស់វែង ដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមថាមានការខុសគ្នានេះកើតឡើង ឬ ទេ ។

ការសាកល្បង យ៉ាងហោចណាស់ប្រវែងបីកំណត់ ត្រូវបានធ្វើជាមួយ ចំណុះបីទម្ងន់នៅមន្ទីរពិសោធន៍ដែលមានលក្ខណៈប្រសើរបំផុតសំរាប់ ដងស៊ីតេបដិសេដ (VIM ៣ភាគរយ) ហើយនិង នៅ ០.៥ ភាគរយ ខាងលើ និង ០.៥ ភាគរយ ខាងក្រោមចំណុះដែលប្រសើរបំផុត ។ ការសាកល្បងនេះ ត្រូវបានប្រើសំរាប់:

- (i) កំណត់លំនាំគំរូការកិន ដែលតំរូវ ដើម្បីឱ្យទទួលបាន ដងស៊ីតេជាទីតាប់ចិត្ត ។
- (ii) បង្កើតបានល្បាយ ដែលមានលទ្ធភាពធ្វើការបានល្អ ដើម្បីឱ្យមាន PRD អប្បបរមា ៩៣ ភាគរយ (ការបង្គាប់តាម និយាម (BS ៥៩៨: ១៩៨៩) ដែលអាចនឹងសំរេចបាន ក្រោយពេលកិន ។
- (iii) ទទួលបានបណ្តុល ដើម្បីឱ្យចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់អតិបរមា ដែលអនុញ្ញាតិអោយ VIM យ៉ាងហោចណាស់ ៣% និងត្រូវបានរក្សាទុក នៅដងស៊ីតេបដិសេដអាចអះអាងបាន ។

ចំពោះល្បាយកំទេចផ្ទៃ ដែលបានផ្តល់អោយ ហើយនិង កំរិតខ្ពស់គ្រាប់ បណ្តុលដែលកាត់ពីស្រទាប់បង្គាប់ អាចត្រូវបានរំពឹងផ្តល់ឱ្យតម្លៃថេរ នៃប្រឡោះខ្យល់ក្នុងវិល្យាយកំទេចផ្ទៃ (VMA) នៅដងស៊ីតេបដិសេដ ដោយ គ្មានគិតដល់ចំណុះបីទម្ងន់ ។ ការនេះនិងអនុញ្ញាតឱ្យចំណុះគ្រឿងភ្ជាប់សមស្រប ត្រូវបានជ្រើស យក ដើម្បីឱ្យបាន VIM ៣ភាគរយអប្បបរមា នៅដងស៊ីតេ បដិសេដ ។

ចំនួនអប្បបរមា ៩៣ភាគរយ ហើយនិង តម្លៃមធ្យម ៩៥ ភាគរយ នៃ ដងស៊ីតេ និយាម PRD ត្រូវបានឱ្យអនុសាសន៍ជាលក្ខណៈបច្ចេកទេស សំរាប់ដងស៊ីតេ នៅគ្រាប់បញ្ចប់ នៃការបង្គាប់ស្រទាប់នោះ ។ ពីការសាកល្បង ទាំងនេះ ហើយនិងលទ្ធផលសាកល្បងនៅមន្ទីរពិសោធន៍ គេអាចសំរេចបង្កើត រូបមន្តគ្រឿងផ្សំជាមុខការបាន ។ ទំរង់ការដំបូងនេះគឺ ស៊ីពេលច្រើន ប៉ុន្តែវា ផ្តល់នូវហេតុផលត្រឹមត្រូវ ដោយមានការសន្សំសំ ចែរយៈពេលវែង

ក្នុងការពន្យារអាយុកាល សេវាកំរាលដែលអាចនឹងទទួលបាន ។ ក្រោយការងារដំបូងនេះ ការសាកល្បង ប្រតិបត្តិតាមជាបន្តបន្ទាប់ ផ្អែកលើ ការវិភាគសមាភាគល្បាយ និងដងស៊ីតេ បដិសេដ ត្រូវតែរហ័ស ជាពិសេស ប្រសិនបើការបង្គាប់នៅការដ្ឋាន អាចត្រូវបាន ត្រួតពិនិត្យមើលជាមួយនិង ប្រដាប់វាស់ដងស៊ីតេនុយក្លេអ៊ែរ ។

វាជាការសំខាន់ណាស់ដើម្បី ផ្តល់ឱ្យនូវការក្រាលផ្ទៃ សំរាប់ប្រភេទ ល្បាយលាយស្រទាប់ គ្រឹះ ផ្តល់ ដែលមានលក្ខណៈសមស្របបំផុត ទៅនឹងស្ថានភាពយ៉ាប់យឺនទាំងនោះ ។ ការនេះការពារល្បាយលាយពីការ ធ្វើឱ្យរឹង ក្នុងអំឡុងពេលថេរវេលានៅពេលដែលការបង្គាប់ទីពីរ កើតមាន ឡើងក្នុងដានកង ហើយក៏ការពារផ្ទៃ ទាំងឡាយណាដែលមិនបានធ្វើរាវ ផងដែរ ហើយប្រហែលជារក្សាទុក ប្រឡោះខ្យល់ខ្ពស់ជាង ៥ ភាគរយ ។

៤. បញ្ហាដែលអាចកើតមានជាមួយនិងចំណុះការសាកល្បង

ការបង្គាប់របៀបម៉ាក់សាល់ ច្រើនអន្តរ និងការបង្គាប់តម្លៃអាច បង្កឱ្យបែកបំណែកល្បាយកំទេចផ្ទៃ ។ ប្រសិនបើការនេះកើតមានឡើងក្នុង វិសាលភាពធំធេង នៅពេលនោះ ការសាកល្បងមិនទំនងយកជាការបានទេ ។

ពីព្រោះតែត្រូវចំណាយពេលវេលាប្រើ ដើម្បីបញ្ចប់ទំរង់ការម៉ាក់សាល់ យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងធំធេង ដើម្បីបង្ការភាពត្រជាក់ហួសប្រមាណ របស់សំណាកក្នុងអំឡុងពេលបង្គាប់ ។

វាមានសារៈសំខាន់ណាស់នឹងកត់ សំគាល់ថា ការតំរង់ទឹកបំណែកតូចៗ ខុសគ្នា ដែលធ្វើឡើងដោយវិធីបង្គាប់ ទាំងនោះនៅក្នុងការប្រៀបធៀប ជាមួយការបង្គាប់ ធ្វើឡើងដោយរ៉ូឡូ បានកំហិតនូវការប្រើសំណាក ដែលបានរៀបចំក្នុងការសាកល្បងទាំងនោះ ទៅនឹងការកំណត់ VIM នៅក្នុងការបង្គាប់បដិសេដ ។ វានឹងមិនមានលក្ខណៈ គតិបណ្ឌិតទេដើម្បីប្រើ សំណាកដែលរៀបចំ ក្នុងរបៀបនេះ សំរាប់ការសាកល្បងដ៏នឿយហត់ ឬទៅមុខយឺតៗនោះទេ ។

បរិសិទ្ធិ ១ : ការសាកល្បងដោយប្រើដំបូងវាយន័យ

១. ការពិពណ៌នានានុទេវ

ក្នុងការសាកល្បងនេះ គេប្រើឧបករណ៍កោណវាយន័យ ដើម្បីវាយតម្លៃដី ដែលបានកែប្រែ ដែលគ្រោងឡើងដំបូងដោយវិទ្យាស្ថានពិសោធន៍ វិស្វកម្មរបស់ទាហានចក្រភពអង់គ្លេស សំរាប់វាយ តម្លៃភាពរឹងមាំនៃដី នៅនឹងកន្លែង ។ កោណនិយាយដែលធម្មតា ត្រូវបានប្រើជាមួយនឹង ប្រដាប់វាយន័យ ត្រូវបានដាក់ជំនួសដោយដងស្នង់វែង មានវិជ្ជមាន ៤ ម.ម មានចុងជាងអង្កាតោល ធ្វើអំពីដែកថែបលត់ឱ្យរឹង ។ ប្រដាប់ស្នង់នេះត្រូវបាន វាយចុះឱ្យចូលទៅក្នុងផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ ក្រោមទម្ងន់ ៣៥ kgf (៣៤៣N) អនុវត្ត រយៈពេលដប់វិនាទី ហើយដេរាលេខចុះចុះ ត្រូវបានវាស់វែងដោយកាសក្រវ៉ាត់ កសំរាប់វាស់បន្ត ក ដែលអីលចុះក្រោមជាមួយនឹងដងប្រដាប់ស្នង់ ។ ប្រវែងកាសក្រវ៉ាត់ ដែលបានផ្លាស់កន្លែង ត្រូវបានវាស់នឹងនាឡិកាវាស់ ។ កំដៅនៃផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ ត្រូវបានកត់ត្រាហើយនិងវិធីធ្វើក្រាហ្វិក ត្រូវបានប្រើ ដើម្បីកែតម្រូវវាស់ប្រដាប់ស្នង់នេះទៅនឹង តំលៃសមមូលគ្នារបស់វា នៅសីតុណ្ហភាពនិយាម ៣០° C ។

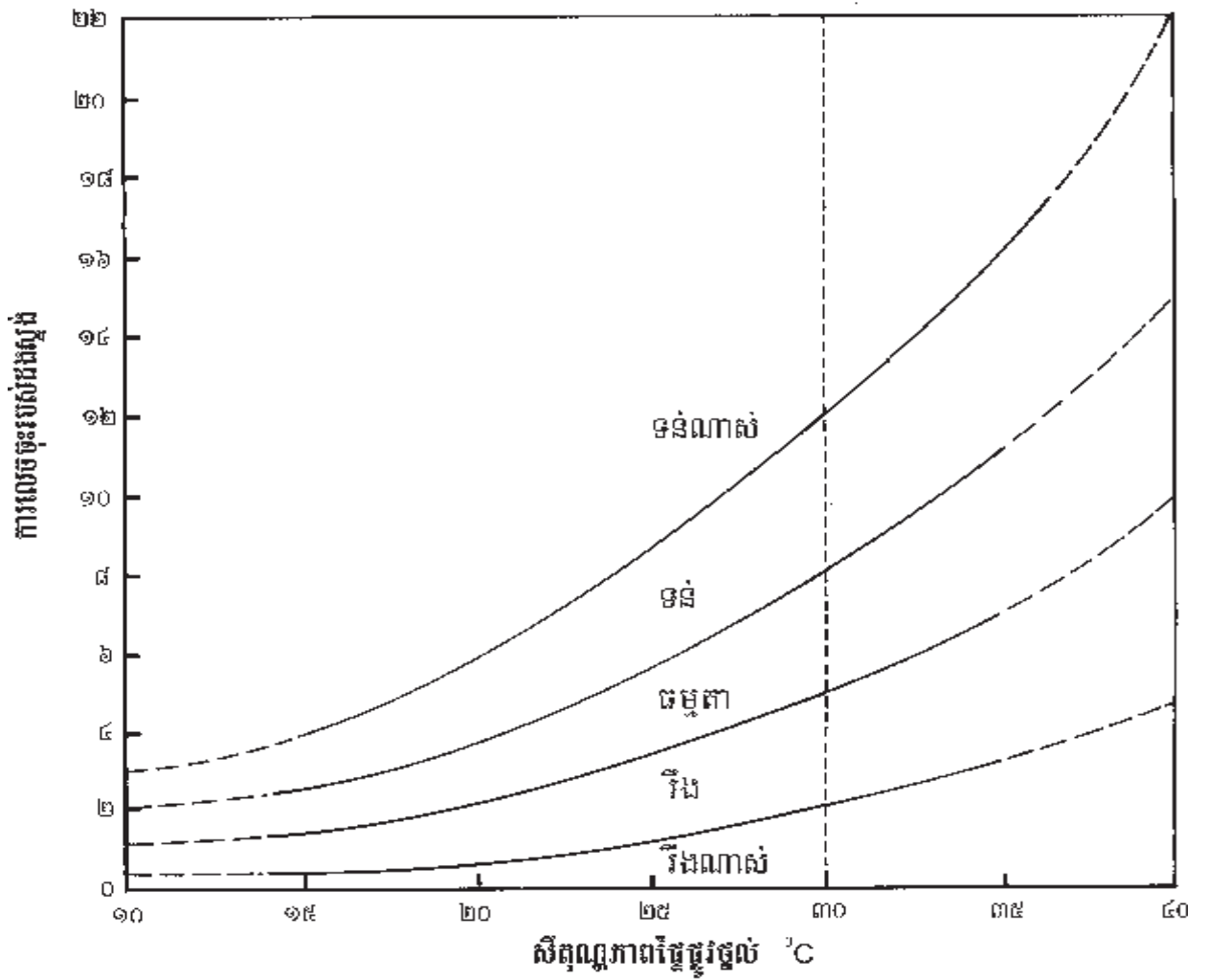
២. វិធីប្រតិបត្តិការ

ការវាស់វែងទាំងអស់ ត្រូវបានធ្វើ នៅជិតជាយដានកង នៃចំណែកខ្សែផ្លូវ ចរាចរនីមួយៗ ជាទីដែលការបញ្ចុះផ្ទុកប្រាប់ល្អិតអតិបរមា អាចត្រូវបានរំពឹង ទុក ។ ការវាស់នៅលើទីតាំងនីមួយៗត្រូវមានចំនួន ១០ អប្បបរមា ។ ទីតាំងនីមួយៗ ត្រូវមានគំណាតស្មើគ្នា តាមបណ្តោយផ្លូវថ្នល់ ក្នុងចន្លោះ ០.៥ ម ដោយមិន អើពើជាមួយផ្ទៃផ្លូវជួសជុល ឬប៉ះបិទផ្ទៃឡើយ ។ សំរាប់ការងាយស្រួលចំនុច វាស់វែង អាចតូសសញ្ញាខ្លាំងដោយប្រើដីស ។ ចុងប្រដាប់ស្នង់មិនត្រូវដាក់ ចំកណ្តាលផ្ទៃណាមួយ ដែលមានវត្ថុមាននៅក្នុងផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ឡើយ ។

មុននឹងធ្វើការវាស់វែង កាសក្រវ៉ាត់ ត្រូវអីលចុះក្រោមតាមដងស្នង់ រហូតដល់វាប៉ះនឹងចុងប្រដាប់ស្នង់ ។ ប្រដាប់ស្នង់ត្រូវដាក់ចំកណ្តាល លើសញ្ញាវាស់ និងការសង្កត់កំលាំង ៣៥kgf ត្រូវបានអនុវត្តសំរាប់រយៈពេល ១០ វិនាទី ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់រក្សាដងប្រដាប់ស្នង់ឱ្យនៅតាមខ្សែបញ្ជី ។ បន្ទាប់ មកប្រដាប់ស្នង់ ត្រូវបានលើកឱ្យស្រឡះ ហើយប្រវែងទ្រនាប់កដែល បានអីល ឡើងតាមប្រដាប់ស្នង់ត្រូវបានកត់ត្រាជាមីលីម៉ែត្រ ។ ជួនកាលចំណុច ដែលជ្រើសយកសំរាប់ធ្វើការសាកល្បង គឺនៅក្រោមចំណុច កំពស់ទូទៅនៅជុំវិញផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ ។ នៅពេលនោះវាជាការចាំបាច់ ដើម្បី នឹងដកចេញ ការវាស់ចំណោលដំបូងនៃ ចុងប្រដាប់ស្នង់ពីតួលេខបញ្ចប់ ។

សីតុណ្ហភាពផ្ទៃផ្លូវត្រូវតែវាស់នៅពេលជាមួយគ្នា ដែលប្រដាប់ស្នង់ ត្រូវបានប្រើហើយការសាកល្បងមិនត្រូវធ្វើនៅពេល សីតុណ្ហភាពផ្ទៃផ្លូវ លើសពី ៣៥° C ទេ ។ នៅប្រទេសត្រូពិចជាច្រើន ការនេះនឹងតម្រូវ អោយការសាកល្បង ដងស្នង់ធ្វើឡើងនៅពេលព្រឹកព្រលឹម ។ ការអានប្រដាប់ស្នង់ ត្រូវបានកែតម្រូវ ទៅតាមសីតុណ្ហភាពនិយាម ៣៥° C ដោយប្រើរូប E1 ហើយតួលេខមធ្យម នៃការវាស់វែងប្រដាប់ស្នង់ចំនួន ១០ ត្រូវបានគណនា និងរាយការណ៍ ជាលទ្ធផលលេខចុះជាមធ្យមនៅ ៣០° C ។ ប្រភេទនៃភាពរឹងរបស់ផ្ទៃផ្លូវ ហើយនិង លំនាំដែលស៊ីគ្នាទៅនឹងតម្លៃលេខចុះ ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងជំពូក ៩.២ ។

សីតុណ្ហភាពនិយាមសាកល្បង

រូប E1: ការកែតម្រូវភាពរឹងផ្ទៃផ្លូវថ្នល់ទៅតាមសីតុណ្ហភាពនិយាមសាកល្បងនៅ ៣០ °C